

STORTINGET

Dokument 15:20

(2024–2025)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 2851–3000

06.08.–25.08.2025

Innhold

2851. Fra stortingsrepresentant Henrik Asheim, vedr. antall og andel av befolkningen på helserelevante ytelser, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	11
2852. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2024/1275 av 24. april 2024 om bygningers energiytelse (Bygningsenergidirektivet 2024), besvart av energiminister	15
2853. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. E6 Sveberg-Værnes, besvart av samferdselsminister	15
2854. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. kommersielle aktører innenfor barnevernet, besvart av barne- og familieminister	16
2855. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. kompensasjonsordning for oljepionerene, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	17
2856. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. svar på Billerud Vikens klage, besvart av klima- og miljøminister	18
2857. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. kulturens andel av statsbudsjettet, besvart av kultur- og likestillingsminister	18
2858. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. store økonomiske kostnader for enkeltkommuner som følge av ekstraordinære hendelser som grunnstøting av et containerskip, besvart av energiminister	19
2859. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. utsteding av pass ved Indre Østfold politistasjon i Askim, besvart av justis- og beredskapsminister	19
2860. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. museumsbyggene i Norge, besvart av kultur- og likestillingsminister	20
2861. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. situasjonen som de siste ukene har utspilt seg i Sweida-provinsen i Syria, besvart av utenriksminister	21
2862. Fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen, vedr. Telenors håndtering av datautleveringer til militærjuntaen i Myanmar, besvart av næringsminister	22
2863. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. tollvilkår med USA, besvart av næringsminister	23
2864. Fra stortingsrepresentant Kathrine Kleveland, vedr. boligpolitiske løsninger, besvart av kommunal- og distriktsminister	24
2865. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. inkorporering av DSA i EØS-avtalen, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	25
2866. Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. utvidelse av skoledagen, besvart av kunnskapsminister	26
2867. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. kjønnsinkongruens, besvart av helse- og omsorgsminister	26
2868. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. passering av ein bom i tobomsløysinga for Nordvik, Søfteland og Kalandseid, besvart av samferdselsminister	27
2869. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. likestille oppkjøring og opplæring av bil og lett motorsykkel i opplæringsforskriften, besvart av kunnskapsminister	29
2870. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. reiseforsikring eldre, besvart av barne- og familieminister	29
2871. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. betalingsformidlingsforbudet, besvart av kultur- og likestillingsminister	30
2872. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. felles system for blodgivere, besvart av helse- og omsorgsminister	31
2873. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. svartid på arbeids/innreisetillatelse, besvart av justis- og beredskapsminister	32
2874. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. næringspolitiske kriterier for krafttildelinger, besvart av energiminister	33
2875. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. kontakt statsråden har hatt om nye togsett på Nordlandsbanen med Norske tog og Jernbanedirektoratet langs en tidslinje etter ulykken i Hemnes i fjor og frem til i dag, besvart av samferdselsminister	34
2876. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. boligeier som ikke får støtte fra NVE til sikring mot skred etter at et skip grunnstøtte i området, besvart av energiminister	35
2877. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. å likestille små uavhengige bakerier uten sentralbakeri med kjedebakerier når det gjelder refusjon av sukkeravgift, besvart av finansminister	35
2878. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Nye Veiers evalueringsrapport om utbyggingen av E6 nord for Trondheim, besvart av samferdselsminister	36

2879. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. byggestopp i Oksviken, besvart av kommunal- og distriktsminister	37
2880. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. salgsprosess av Argentum Fondsinvesteringer, besvart av næringsminister.....	38
2881. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. utvikling av Argentum, besvart av næringsminister.....	38
2882. Fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen, vedr. pris på Argentum Fondsinvesteringer, besvart av næringsminister.....	39
2883. Fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen, vedr. salg av Argentum Fondsinvesteringer i forhold til næringspolitikken, besvart av næringsminister	40
2884. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. avtalen med fly- og helikopterselskapene vedr. del av Norges beredskap også ved krise og krig, besvart av helse- og omsorgsminister.....	40
2885. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. Oslofjorden, besvart av fiskeri- og havminister	41
2886. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. midlertidig ansatte i politiet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	42
2887. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. budsjett vedlikehold, skred og rassikring av veiene, besvart av samferdselsminister.....	44
2888. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. retten til å sykemelde pasienter i ett år, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	45
2889. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. gjennomsnittlig skatteprosent for de ti prosent rikeste i Norge, besvart av finansminister.....	46
2890. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. lagring av farlig avfall i Rekefjord, besvart av kommunal- og distriktsminister	46
2891. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. innstramminger i innleieregelverket, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	47
2892. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. å få refusjon for sukkeravgift i de tilfeller der produksjonsvirksomheten, besvart av finansminister	48
2893. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. at de skal bygge datasenter i Kvandal i Narvik, besvart av energiminister	49
2894. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. utviklingen i kraftbalanse, i vindkraftproduksjon og i gjennomsnittlig strømpris , besvart av energiminister.....	50
2895. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. strømpris bedrifter, besvart av energiminister.....	53
2896. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. timer eksportert strøm fra hver enkelt utenlandsforbindelse, besvart av energiminister	59
2897. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. useriøse aktører i samferdselssektoren, besvart av samferdselsminister.....	60
2898. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. økende grensehandelen, besvart av finansminister	61
2899. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. strømpris, besvart av energiminister	62
2900. Fra stortingsrepresentant Erling Sande, vedr. busituasjon etter flaumen i Utvik, besvart av energiminister	65
2901. Fra stortingsrepresentant Erling Sande, vedr. helikoptertrafikken til felte utanfor Sogn og Fjordane, besvart av energiminister	66
2902. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. førerkortregelverket for bobiler, besvart av samferdselsminister.....	66
2903. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. Norgespris og EØS-avtalen, besvart av energiminister	67
2904. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. sykehusenes gjeld, besvart av helse- og omsorgsminister	68
2905. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. gruvedrift uten at staten har ekspropriert området, besvart av næringsminister.....	69
2906. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. manglende bompengebetaling fra utenlandske kjøretøy, besvart av samferdselsminister.....	70
2907. Fra stortingsrepresentant Sandra Bruflot, vedr. avslått søknad om utslippstillatelse for ny fibermassefabrikk på Treklyngen i Ringerike, besvart av klima- og miljøminister	71
2908. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. finansiere sin samfunnsnyttige aktivitet, besvart av helse- og omsorgsminister.....	72

2909. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. antall med russisk statsborgerskap, herunder også personer med dobbelt statsborgerskap, som har oppholdstillatelse i Norge, besvart av justis- og beredskapsminister.....	73
2910. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. arbeidet i Repparfjorden, besvart av klima- og miljøminister.....	74
2911. Fra stortingsrepresentant Per Olav Tyldum, vedr. lokalisering av kirkebevaringsfondets sekretariat, besvart av barne- og familieminister	74
2912. Fra stortingsrepresentant Henrik Asheim, vedr. inntak av nye deltakere i arbeidsmarkedstiltak, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	75
2913. Fra stortingsrepresentant Henrik Asheim, vedr. unge og tiltaksstopp, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	77
2914. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. innføringen av store nullfiskeområder, besvart av fiskeri- og havminister	77
2915. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. legge til rette for utdannet helsepersonell fra Ukraina, besvart av helse- og omsorgsminister	79
2916. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. tiltaksbudsjett ved Nav kontorer, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	80
2917. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. kostnader ved døgnåpent PCI-tilbud i Bodø, besvart av helse- og omsorgsminister.....	80
2918. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. krav om sikringsutstyr for barn under 3 år på busser som er registrert etter 2012, besvart av samferdselsminister	81
2919. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Stad skipstunnel, besvart av fiskeri- og havminister.....	82
2920. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. bygging av Stad skipstunnel, besvart av fiskeri- og havminister	82
2921. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. hvor mange nullskatteyttere det ville vært i Norge dersom formuesskatten på aksjer fjernes, besvart av finansminister	83
2922. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. at regjeringen har redusert antall politi og påtale i Politidistrikt Øst, besvart av justis- og beredskapsminister	83
2923. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. ventetider på oppstart til helsehjelp og når helsehjelp er påbegynt, besvart av helse- og omsorgsminister.....	84
2924. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. reisefradrag, besvart av finansminister.....	85
2925. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. reisefradrag, besvart av finansminister	87
2926. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. reisefradrag, besvart av finansminister	89
2927. Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. å trygge arbeidshverdagen for våre fiskere, besvart av fiskeri- og havminister.....	90
2928. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. gravide som mister følgetjenesten i Tinn kommune, besvart av helse- og omsorgsminister	91
2929. Fra stortingsrepresentant Kathrine Kleveland, vedr. reisefradrag, besvart av finansminister	92
2930. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. transportløyve for Inn på tunet ordninga, besvart av samferdselsminister.....	93
2931. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. for at antallet kommunale sykehjemsplasser minker, og antallet private plasser øker, besvart av helse- og omsorgsminister	94
2932. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. strømprisene, besvart av energiminister	95
2933. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. dagens campusstruktur ved universitet og høyskular, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	96
2934. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. utvisningssak, besvart av justis- og beredskapsminister.....	97
2935. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. krafteksporten, besvart av utenriksminister.....	97
2936. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. Ålesund fengsel, besvart av justis- og beredskapsminister	98
2937. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. miljøtunnel, besvart av kommunal- og distriktsminister	99
2938. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. fylkesviser/regionale mobbeombudene, besvart av kunnskapsminister	99
2939. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. søknadsordning for dekning av private barnehagers pensjonsutgifter, besvart av kunnskapsminister	100

2940. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. helvetesild, besvart av helse- og omsorgsminister	101
2941. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. jordmorberedskapen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	102
2942. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. oppryddingen av kobberkablene, besvart av næringsminister	103
2943. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. rekkefølgen for utrulling av ERTMS på det norske jernbanenettet, besvart av samferdselsminister.....	104
2944. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. styrke de redaktørstyrte medienes stilling, besvart av kultur- og likestillingsminister	105
2945. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. helikoptertrafikk til Nordsjøen frå Florø, besvart av energiminister	105
2946. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. plantevernmidler, besvart av landbruks- og matminister	106
2947. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. reguleringsplanen for Joma gruver i Røyrvik kommune, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	107
2948. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. fedre som ble utsatt for feil hos NAV gjennom «fedrefellen», besvart av barne- og familieminister	107
2949. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. finansiering av Nord-Norge-banen, besvart av finansminister.....	108
2950. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. gruveavfall i Førdefjorden, besvart av klima- og miljøminister	109
2951. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. tilstrekkelig råvaretilgang av økologisk melk til Rørosmeieriet, besvart av landbruks- og matminister	109
2952. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. Finnmarkssykehuset, besvart av helse- og omsorgsminister.....	110
2953. Fra stortingsrepresentant Kjerstin Wøyen Funderud, vedr. nye regler om særlig pensjonstilskudd, besvart av kunnskapsminister	111
2954. Fra stortingsrepresentant Kjerstin Wøyen Funderud, vedr. forslag om finansiering av private barnehager, besvart av kunnskapsminister	112
2955. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. forslag til skatteendringer, besvart av finansminister.....	113
2956. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. PCI-saken i Helse Nord, besvart av helse- og omsorgsminister.....	117
2957. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. midlertidig ansatte i politistillinger i politidistriktene, besvart av justis- og beredskapsminister	118
2958. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. naturvernorganisasjoners anledning til å fremme sitt syn, besvart av energiminister	119
2959. Fra stortingsrepresentant Geir Inge Lien, vedr. etablering og drift av taxevei fra Widerøes vedlikeholdsbase i Bodø, besvart av samferdselsminister	120
2960. Fra stortingsrepresentant Geir Inge Lien, vedr. å heve lufthavnavgiftene, besvart av samferdselsminister	120
2961. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. bane Nor og lobbyisme, besvart av samferdselsminister	121
2962. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. elavgift for olje- og gassindustrien, besvart av finansminister.....	122
2963. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. utlevering av sensitive persondata i Myanmar, besvart av næringsminister.....	122
2964. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. beskyttelse til ansatte ved Telenor Myanmar da Telenor solgte seg ut av landet i 2022, besvart av næringsminister	123
2965. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. Pakistans myndigheter, besvart av utenriksminister	124
2966. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. stillinger i politiet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	125
2967. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister.....	125
2968. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. norske selskap som satser på teknologi og digitalisering, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	126
2969. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. innkjøpsregler, besvart av forsvarsminister	127
2970. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. 200 årsverk ved Oslo Universitetssykehus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	128

2971. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. Avinor, besvart av samferdselsminister.....	129
2972. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. tilbakekallssaker, besvart av justis- og beredskapsminister.....	130
2973. Fra stortingsrepresentant Rune Støstad, vedr. landbruksstøtten, besvart av landbruks- og matminister.....	131
2974. Fra stortingsrepresentant Henrik Asheim, vedr. arbeidsmarkedstiltak, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	132
2975. Fra stortingsrepresentant Henrik Asheim, vedr. oversikt over fylkenes forbruk ved utgangen av juli sammenliknet med periodisert budsjett i kroner på kapittel 634, post 76, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	133
2976. Fra stortingsrepresentant Mudassar Kapur, vedr. Bane NORs annonsekampanje i ulike aviser for å vise fram sine ønsker om å oppgradere Oslo S med et høyhus, besvart av samferdselsminister.....	134
2977. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. vedlikehold av jernbanenettet, besvart av samferdselsminister.....	134
2978. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. turistbusser i Bergen, besvart av samferdselsminister.....	135
2979. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. EUs strategi for indre sikkerhet (ProtectEU) sine mål om å gi myndigheter og EU adgang til kryptert kommunikasjon mellom privatpersoner, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister.....	136
2980. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. ENØK-arbeid og Industrivind-prosjektet til Gorines i Lillesand, besvart av energiminister.....	137
2981. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. miljølukk/tunnel på Manglerud, besvart av samferdselsminister.....	138
2982. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. tallgrunnlag og beregningsmåter bak å hevde at «åtte av ti nye jobber er skapt i privat sektor de siste fire årene», besvart av finansminister.....	138
2983. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. hvor mange ulike kommersielle selskaper som helseforetakene har avtaler med, besvart av helse- og omsorgsminister.....	139
2984. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. pasienter som blir henvist til spesialisthelsetjenesten, men som ikke får lov til å komme inn, besvart av helse- og omsorgsminister.....	141
2985. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. befolkningens eksponering for bly fra aktive og nedlagte skytebaner, besvart av klima- og miljøminister.....	143
2986. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. kjøreseddel for buss for personer med insulinavhengig diabetes, besvart av samferdselsminister.....	144
2987. Fra stortingsrepresentant Gro-Anita Mykjåland, vedr. ytterligere innstramminger i fisket i Oslofjorden og Skagerrak, besvart av fiskeri- og havminister.....	145
2988. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. reisefradrag, besvart av finansminister.....	146
2989. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. forseinking i ferdigstillinga av Regjeringskvartalet, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister.....	164
2990. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. å øke døgnkapasiteten i psykiske helsevern med 430 plasser, besvart av helse- og omsorgsminister.....	165
2991. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. kjemikalier som forstyrrer hormoner og stoffskifte, besvart av helse- og omsorgsminister.....	165
2992. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. trygge kryssingssteder i Båstad, besvart av samferdselsminister.....	166
2993. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. utslipp av mikroplast og andre miljøgifter, besvart av klima- og miljøminister.....	167
2994. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. Avinor, besvart av samferdselsminister.....	168
2995. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. lokaltogsett, besvart av samferdselsminister.....	169
2996. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. ventetid på svar på arbeids/innreisetillatelse for en kokk, besvart av justis- og beredskapsminister.....	170
2997. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. forslag om klimakrav for havbruksfartøy, besvart av klima- og miljøminister.....	170
2998. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. Os videregående skole, besvart av kunnskapsminister.....	171
2999. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. den nye fordelingsnøkkelen i Helse Sør-Øst, besvart av helse- og omsorgsminister.....	172

3000. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. å fjerne Oslo som alternativ for framtidig lokalisering av NILU, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister.....	173
---	-----

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (2851 - 3000) for sesjonen 2024-2025**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet
H Høyre
MDG Miljøpartiet De Grønne
Sp Senterpartiet
V Venstre
PF Pasientfokus

FrP Fremskrittspartiet
KrF Kristelig Folkeparti
R Rødt
SV Sosialistisk Venstreparti
PF Pasientfokus
Sp Senterpartiet

Almeland, Grunde (V)	2867, 2944
Asheim, Henrik (H)	2851, 2912, 2913, 2974, 2975
Astrup, Nikolai (H)	2892
Aydar, Seher (R)	2896, 2904, 2961, 2970
Bastholm, Une (MDG)	2910, 2985
Berg, Lan Marie Nguyen (MDG)	2903, 2934, 2962
Bjørlo, Alfred Jens (V)	2877, 2920, 2936, 2945
Bruflot, Sandra (H)	2907
Eskeland, Liv Kari (H)	2930
Fagerås, Mona (SV)	2887, 2918
Fiskaa, Ingrid (SV)	2937, 2963, 2995
Funderud, Kjerstin Wøyen (Sp)	2953, 2954
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	2852, 2853, 2902, 2925, 3000
Greni, Heidi (Sp)	2951
Gulati, Himanshu (FrP)	2871, 2873, 2938, 2939, 2996
Hagen, Carl I. (FrP)	2862, 2882, 2883
Hagerup, Margret (H)	2966, 2967
Haltbrekken, Lars (SV)	2876, 2878, 2947, 2950, 2997
Hansson, Rasmus (MDG)	2885, 2991, 2993
Hjemdal, Silje (FrP)	2870, 2872, 2908, 2946, 2998
Hoksrud, Bård (FrP)	2931, 2940, 2984, 2999
Iversen, Geir Adelsten (Sp)	2927
Jørgensen, Geir (R)	2893, 2964
Kapur, Mudassar (H)	2976
Kleveland, Kathrine (Sp)	2864, 2929
Kristjánsson, Mímir (R)	2888, 2890, 2983
Larsen, Erlend (H)	2884, 2971, 2986
Lien, Geir Inge (Sp)	2959, 2960
Limi, Hans Andreas (FrP)	2863, 2880, 2881, 2982
Lund, Tobias Drevland (R)	2894, 2941
Lønseth, Mari Holm (H)	2858, 2886, 2957
Marhaug, Sofie (R)	2897, 2905, 2958
Molberg, Anna (H)	2916
Mossleth, Siv (Sp)	2942, 2943
Moxnes, Bjørnar (R)	2861, 2895, 2965
Myhrvold, Ole André (Sp)	2856, 2859, 2914, 2926, 2992
Mykjåland, Gro-Anita (Sp)	2987
Nilsen, Marius Arion (FrP)	2932, 2935
Njåstad, Helge André (FrP)	2868, 2869, 2909, 2919
Nordlund, Willfred (Sp)	2988
Nyholt, Hege Bae (R)	2860, 2899
Ojala, Irene (PF)	2915, 2917, 2956, 2969

Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	2855, 2977
Pettersen, Tage (H)	2854, 2857, 2898
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	2980, 2981
Rotevatn, Sveinung (V)	2978, 2989
Sande, Erling (Sp)	2900, 2901
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	2865, 2933
Stokkebø, Aleksander (H)	2891, 2906
Stordalen, Morten (FrP)	2994
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	2968, 2979
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	2952
Støstad, Rune (A)	2973
Thorheim, Bård Ludvig (H)	2874, 2875, 2949
Toppe, Kjersti (Sp)	2923, 2928, 2990
Tybring-Gjedde, Mathilde (H)	2866
Tyldum, Per Olav (Sp)	2911
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	2889, 2921, 2955
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	2924
Wiborg, Erlend (FrP)	2879, 2922, 2948, 2972

STORTINGET

Dokument 15:20

(2024–2025)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 2851

Innlevert 8. august 2025 av stortingsrepresentant Henrik Asheim

Besvart 18. august 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Har statsråden en oversikt over antall og andel av befolkningen på helserelaterte ytelser, samt hvordan fordeling er mellom sykepenger, AAP og uføretrygd for befolkningen sett under ett og tall for unge under 30 år (Det bes om at tallene leveres i henhold til Navs offisiell årsstatistikk, og den inneholder tall per år fra 1990, evt. et nyere årstall, dersom det ikke er tall tilgjengelig så langt tilbake i tid, til og med 2024, samt siste tilgjengelige tall i 2025, da oppgitt i kvartal- eller månedstall)?

BEGRUNNELSE:

Høyre har tidligere stilt liknende spørsmål basert på tabeller i Prop 1 S 2024-2025, men Nav opererer med andre tall i bl.a. sine årsnotater. Der står det f.eks. at per desember 2024 var det registrert 373 000 mottakere av uføretrygd, og at ved utgangen av 2024 var antallet mottakere av uføretrygd som andel av befolkningen mellom 18 og 67 år på 10,5 prosent. Mens i Svar på spørsmål 212 fra Finanskomiteen/Hs fraksjon av 21.5.2025 står det 363 837 personer og 10,25 %. Det hadde derfor vært nyttig med en tabell som tar utgangspunkt i samme tall som Nav bruker i sin offisielle statistikk.

Svar:

Tallene som framgår i henholdsvis Prop. 1 S (2024–2025) og Arbeids- og velferdsdirektoratets offisielle statistikker er noe ulike. En hovedårsak til dette er at mottakere som

ikke er bosatt i Norge («ikke-bosatte») er behandlet på ulik måte.

I svaret på spørsmål 212 fra finanskomiteen/Høyres fraksjon av 21.5.2025 og i figurene i Prop. 1 S inngår bare de som er bosatt i Norge («bosatte»). Dette gjelder både i beregningen av antall og som andel av befolkningen. Tallene inkluderer dessuten ikke personer født i desember som mottar uføretrygd måneden de fyller 67 år. Det er i tråd med at andelen her er beregnet ut fra befolkningen i alderen 18–66 år. Det samme gjelder i svaret på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2805 (2024–2025).

I Arbeids- og velferdsdirektoratets offisielle statistikk inngår derimot både bosatte og ikke-bosatte. Der er andelen av befolkningen tilsvarende beregnet ved at summen av bosatte og ikke-bosatte mottakere er dividert på befolkningen. Slik det pekes på i begrunnelsen for spørsmålet, blir dermed både antallet og (vanligvis) andelen noe høyere i den offisielle statistikken. I befolkningen her inngår imidlertid 11/12 av 18-åringene og 1/12 av 67-åringene, noe som påvirker de beregnede andelenene.

Hvilken beregningsmetode som er mest hensiktsmessig, kan avhenge av hva man ønsker å studere. På den ene siden kan man mene at det er konsistent bare å telle med bosatte mottakere når man beregner mottakerne som en andel av bosatte. På den andre siden vil nødvendigvis ikke alle mottakere bli medregnet dersom man bare regner med bosatte mottakere.

Departementet har mottatt tilsvarende oversikt fra Arbeids- og velferdsdirektoratet over ikke-bosatte mottakere 2003–2024 som ble gitt for de bosatte i svaret på spørsmål nr. 2805 (2024–2025). Nedenfor følger tabell der

disse er slått sammen. Jeg vil imidlertid gjøre oppmerksom på at å slå sammen tallene på denne måten kun er gjort som en illustrasjon, og at direktoratet ikke tilrår å benytte dette som grunnlag. Selv om disse tallene for bosatte og ikke-bosatte slås sammen, vil det være avvik fra den offisielle statistikken. Eksempelvis framgår det at tallene gir 371 645 mottakere av uføretrygd ved utgangen av 2024, mens offisiell statistikk er 373 036.

Selv om departementet velger å gi ut tallene for å utvise åpenhet om tilgjengelige tall, tilrår det derfor at man i stedet benytter tallene for bosatte mottakere hvis

man ønsker tall for mottakere av helserelaterte ytelser samlet. Disse framgår som nevnt av svaret på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2805 (2024–2025), og det er disse som benyttes årlig i Prop. 1 S.

Dersom man ønsker tall for enkeltytelser, og som også inkluderer ikke-bosatte, tilrår vi å benytte Arbeids- og velferdsdirektoratets offisielle statistikk. Nedenfor følger derfor også utdrag av tilgjengelig statistikk for arbeidsavklaringspenger og uføretrygd. I den offisielle statistikken finnes det tall til og med juni 2025, det vil si andre kvartal.

Tabell 1 Alle mottakere av helserelaterte ytelser samlet og fordelt på uføretrygd, AAP og sykepenger. Antall (sum bosatte og ikke-bosatte) og andel av befolkningen (bosatte) 18–66 år. 2003–2024

	Helserelaterte ytelser samlet		Uføretrygd		Arbeidsavklarings-penger		Sykepenger	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
2003	546 347	18,89	300 056	10,37	117 548	4,06	140 988	4,87
2004	532 730	18,27	301 161	10,33	125 092	4,29	116 201	3,99
2005	546 599	18,59	299 647	10,19	133 247	4,53	123 641	4,20
2006	548 723	18,44	296 241	9,95	139 544	4,69	122 553	4,12
2007	552 926	18,28	293 632	9,71	141 677	4,69	127 296	4,21
2008	563 271	18,30	293 945	9,55	144 488	4,69	134 512	4,37
2009	577 770	18,50	294 847	9,44	159 381	5,10	133 811	4,28
2010	592 953	18,71	299 475	9,45	174 242	5,50	130 204	4,11
2011	589 828	18,36	304 859	9,49	172 524	5,37	124 048	3,86
2012	588 904	18,09	308 254	9,47	166 854	5,12	124 765	3,83
2013	582 406	17,75	304 322	9,28	163 069	4,97	126 140	3,84
2014	578 858	17,44	310 307	9,35	151 141	4,55	129 277	3,89
2015	579 603	17,34	313 321	9,37	148 388	4,44	129 846	3,88
2016	581 855	17,31	316 833	9,43	146 099	4,35	130 719	3,89
2017	579 295	17,14	324 462	9,60	140 465	4,16	126 706	3,75
2018	573 790	16,87	337 900	9,94	123 827	3,64	124 920	3,67
2019	582 769	17,04	350 877	10,26	114 043	3,34	128 936	3,77
2020	606 148	17,67	356 056	10,38	124 367	3,63	138 388	4,04
2021	615 623	17,87	359 383	10,43	132 416	3,84	136 706	3,97
2022	638 453	18,34	363 061	10,43	139 205	4,00	150 281	4,32
2023	655 175	18,61	365 006	10,37	148 917	4,23	155 182	4,41
2024	672 026	18,94	371 645	10,47	158 324	4,46	155 916	4,39

Tabell 2 Mottakere 18–29 år av helserelaterte ytelser samlet og fordelt på uføretrygd, AAP og sykepenger. Antall (sum bosatte og ikke-bosatte) og andel av befolkningen (bosatte) 18–29 år. 2003–2024

	Helserelaterte ytelser samlet		Uføretrygd		Arbeidsavklarings-penger		Sykepenger	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
2003	49 156	7,24	7 972	1,17	21 218	3,12	20 336	2,99
2004	45 420	6,73	7 593	1,13	21 643	3,21	16 397	2,43
2005	45 853	6,79	7 419	1,10	21 834	3,23	16 795	2,49
2006	45 696	6,66	7 382	1,08	21 487	3,13	17 009	2,48
2007	47 030	6,68	7 428	1,05	20 980	2,98	18 778	2,67
2008	49 607	6,84	7 638	1,05	21 506	2,97	20 642	2,85

2009	51 515	6,93	7 942	1,07	24 217	3,26	19 510	2,63
2010	54 475	7,14	8 500	1,11	27 868	3,65	18 272	2,39
2011	54 648	6,98	9 218	1,18	28 583	3,65	17 075	2,18
2012	54 775	6,84	9 954	1,24	28 052	3,50	16 968	2,12
2013	54 791	6,73	10 445	1,28	27 394	3,36	17 149	2,11
2014	56 054	6,74	11 806	1,42	27 336	3,29	17 203	2,07
2015	57 889	6,90	13 046	1,55	28 404	3,38	16 753	2,00
2016	59 574	7,07	14 340	1,70	28 773	3,41	16 786	1,99
2017	59 467	7,03	15 808	1,87	27 962	3,31	16 154	1,91
2018	58 565	6,93	18 033	2,13	24 918	2,95	16 146	1,91
2019	60 308	7,18	20 065	2,39	24 301	2,89	16 448	1,96
2020	63 807	7,68	20 858	2,51	26 137	3,14	17 279	2,08
2021	65 049	7,86	21 440	2,59	26 761	3,23	17 379	2,10
2022	68 122	8,21	21 815	2,63	27 838	3,36	19 154	2,31
2023	71 217	8,53	21 807	2,61	29 462	3,53	20 636	2,47
2024	73 134	8,73	22 373	2,67	31 020	3,70	20 407	2,43

De følgende tabellene er tilgjengelige tall i tråd med offisiell statistikk for arbeidsavklarings-penger og uføretrygd.

Tabell 3 Mottakere av arbeidsavklaringspenger. Antall. Desember 2010–2024 og juni 2025

År	I alt	19 år og under	20–24 år	25–29 år	Sum under 30 år
2010	174 290	1 476	11 178	15 281	27 935
2011	172 553	1 477	11 911	15 258	28 646
2012	166 891	1 425	12 003	14 664	28 092
2013	163 127	1 311	11 823	14 305	27 439
2014	151 263	1 465	12 100	13 818	27 383
2015	148 444	1 564	12 512	14 343	28 419
2016	146 195	1 332	12 608	14 858	28 798
2017	140 538	1 139	12 189	14 686	28 014
2018	124 032	993	10 961	13 017	24 971
2019	114 740	1 153	10 861	12 295	24 309
2020	124 362	1 295	11 414	13 431	26 140
2021	132 639	1 357	11 434	14 065	26 856
2022	139 491	1 541	11 681	14 715	27 937
2023	149 080	1 839	12 302	15 391	29 532
2024	158 539	2 108	12 672	16 312	31 092
Juni 2025	165 562	2 232	13 027	16 899	32 158

Tabell 4 Mottakere av arbeidsavklaringspenger. Andel. Desember 2010–2024 og juni 2025

År	I alt	19 år og under	20–24 år	25–29 år
2010	5,5	1,1	3,5	4,9
2011	5,4	1,1	3,6	4,7
2012	5,1	1,1	3,5	4,4
2013	5,0	1,0	3,5	4,2
2014	4,6	1,1	3,5	3,9
2015	4,4	1,2	3,6	4,0
2016	4,3	1,0	3,7	4,0
2017	4,2	0,9	3,6	4,0
2018	3,6	0,7	3,2	3,5

2019	3,4	0,9	3,2	3,3
2020	3,6	1,0	3,4	3,7
2021	3,9	1,1	3,4	3,8
2022	4,0	1,2	3,5	4,0
2023	4,2	1,4	3,7	4,2
2024	4,5	1,6	3,8	4,4
Juni 2025	4,7	1,6	3,9	4,6

Tabell 5 Mottakere av uføretrygd. Antall og andel. Desember 1990–2024 og juni 2025

	Antall		Andel	
	I alt	18–29 år	I alt	18–29 år
1990	234 361	–	–	–
1991	238 519	7 122	8,6	0,78
1992	236 238	6 878	8,4	0,76
1993	232 397	6 720	8,3	0,75
1994	233 688	6 964	8,3	0,79
1995	236 301	7 403	8,3	0,85
1996	239 429	7 566	8,4	0,89
1997	246 541	8 024	8,6	0,95
1998	258 103	8 263	9,1	1,06
1999	269 840	8 312	9,6	1,16
2000	279 573	8 231	9,9	1,17
2001	285 364	7 958	10,0	1,15
2002	292 224	7 904	10,2	1,16
2003	301 214	7 972	10,4	1,18
2004	302 369	7 593	10,4	1,13
2005	300 877	7 419	10,2	1,11
2006	297 485	7 382	10,0	1,08
2007	294 850	7 428	9,8	1,06
2008	295 968	7 664	9,6	1,06
2009	296 418	7 951	9,5	1,08
2010	301 213	8 508	9,5	1,12
2011	306 454	9 221	9,5	1,18
2012	309 887	9 954	9,5	1,25
2013	305 888	10 446	9,3	1,29
2014	311 879	11 806	9,4	1,43
2015	314 754	13 047	9,4	1,57
2016	318 244	14 340	9,5	1,71
2017	325 875	15 808	9,6	1,88
2018	339 245	18 033	10,0	2,15
2019	352 197	20 065	10,3	2,40
2020	357 563	20 859	10,4	2,53
2021	360 943	21 440	10,5	2,61
2022	364 437	21 817	10,5	2,64
2023	366 627	21 807	10,4	2,63
2024	373 036	22 373	10,5	2,69
Juni 2025	374 803	22 441	10,5	2,70

SPØRSMÅL NR. 2852**Innlevert 8. august 2025 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 14. august 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2024/1275 av 24. april 2024 om bygningers energiytelse (Bygningsenergidirektivet 2024) ikke kommer til å bli innført i Norge i løpet av neste stortingsperiode (2025-2029)?

Svar:

Bygningsenergidirektivet av 2024 bygger på mye av innholdet i bygningsenergidirektivene fra 2010 og 2018, men inneholder i tillegg en rekke nye bestemmelser. Energidepartementet jobber med å vurdere 2024-direktivet, og direktivet vil sendes på offentlig høring i Norge som en del av dette arbeidet. Ettersom direktivet ikke er ferdig

vurdert, er det for tidlig å si noe mer konkret om innlemmelse av bygningsenergidirektivet av 2024 i EØS-avtalen.

Bygningsenergidirektivet fra 2024 har vært mye omtalt i media. Spesielt har det vært fokus på hva direktivet vil innebære for norske husholdninger. Debatten er til dels basert på misforstått eller feilaktig informasjon. Blant annet har det vært hevdet at direktivet vil kreve at boligeiere må gjennomføre store investeringer for å energioppgradere sine bygg. Dette er ikke riktig. Direktivet har ingen krav som pålegger norske boligeiere å oppgradere boligene sine. Jeg er opptatt av at vi skal diskutere saken på et riktig, faktuellet grunnlag. På regjeringens nettsider er det utarbeidet [spørsmål og svar om bygningsenergidirektivet](#).

SPØRSMÅL NR. 2853**Innlevert 8. august 2025 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 15. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Er statsråden komfortabel med at utbyggingen av E6 Sveberg-Værnes ikke har en klar fremdrift for ferdigstillelse, mener statsråden det bør være noen tidsfrist for hvor lenge lokalsamfunn og andre berørte må vente på realisering av prosjektet og den fulle samfunnsøkonomiske nytten eller er det i statsrådens øyne greit at Nye Veier utsetter ferdigstillelse av et påstartet veiprojekt på ubestemt tid, og hvordan vil statsråden gjennom sin dialog med Nye Veier sikre forutsigbarhet for lokalsamfunn og andre som er berørt av prosjektet?

BEGRUNNELSE:

Byggingen av den nye strekningen på E6 mellom Ranheim og Værnes i Trøndelag har ikke gått etter planen og er kraftig forsinket. Anlegget ligger nå som et sår i terrenget, med et bredt anleggsbelte og store områder med natur og matjord som er berørt. Forsinkelsen skaper store utfordringer for trafikkframføringen. Den er også utfordrende for inn-

byggere, miljø, landbruk og andre næringsdrivende i Malvik kommune og Trøndelag.

På delstrekningen mellom Ranheim og Sveberg er det nå skrevet kontrakt og den forventes ferdigstilt i 2028, fire år senere enn opprinnelig planlagt. For strekningen Sveberg - Værnes er det imidlertid ikke satt dato for ferdigstillelse. Det ser heller ikke ut til å være noen avklaring på videre framdrift. Til Innherred 5. august kunne statsråden heller ikke si noe om tidshorisonten for ferdigstillelse av strekningen:

«Nei, det har jeg selvfølgelig ikke, fordi hele modellen til Nye Veier er sånn. At det er Nye Veier selv som starter opp prosjektene når de finner det riktig.»

Da Nye Veier ble etablert, var et av mantraene fra Høyre og Frp at det skulle bidra til sammenhengende og raskere utbygging av veistrekninger. Erfaringene fra utbygging av strekningen Ranheim-Værnes er dessverre det stikk motsatte. Det har allerede vært store forsinkelser, og nå er det helt i det blå når siste del av strekningen blir fer-

digstilt. Det virker som styret i Nye Veier gjør vurdering av samfunnsøkonomisk nytte kun for delstrekninger, selv om den store samfunnsøkonomiske nytte først vil realiseres når hele strekningen er ferdig utbygd. Senterpartiet vil beholde Nye Veier, men mener utbyggingen av strekningen Ranheim-Værnes er en god illustrasjon på at dagens styringsmodell må endres. Vi har programfestet å gjennomgå Nye Veiers styringsmodell og mandat for å sikre bedre politisk styring over selskapet og hvilke veier som prioriteres.

Svar:

Prosjektet E6 Ranheim-Værnes har vært preget av alvorlige utfordringer. Jeg har fulgt utviklingen i prosjektet tett og er kjent med både forsinkelsene, kostnadsøkningene og de kontraktsmessige problemene som har oppstått. Det er helt avgjørende at store offentlige samferdselsprosjekter gjennomføres med god styring, åpenhet og ansvarlighet. Fellesskapets midler skal brukes på en klok og effektiv måte. Vi må likevel erkjenne at det er risiko i store utbyggingsprosjekter, som kan gi uønskede konsekvenser for både kostnadsestimater og fremdrift. Risikohåndtering har vært en sentral utfordring i dette prosjektet. Nye Veier mener læringspunktene fra Ranheim-Værnes er viktige og at selskapet nå har tilegnet seg en god risikoforståelse. Nye Veier opplyser meg om at selskapet har endret sin tilnærming til kontrakter, og at de har økt fokus på samhandling med kommuner og tidlig risikovurdering. Selskapet jobber også for å sikre mer realistiske estimater og kostnadsreduserende tiltak i planleggingen av strekningen Sveberg-Værnes.

Prosjektet Ranheim-Værnes ble delt opp i to delprosjekter, Ranheim-Sveberg og Sveberg-Værnes, som følge av at utbyggingskontrakten med Acciona ble avslut-

tet i 2023. Ved å dele opp prosjektet, kunne Nye Veier inngå nye kontrakter med bedre oversikt over risiko og fremdrift og på denne måten legge til rette for en mest mulig effektiv prosjektgjennomføring. Sveberg-Værnes er prioritert av selskapets styre, men er ikke modent for å kunne sendes ut i markedet på nåværende tidspunkt. Dette skyldes at det gjenstår planarbeid i prosjektets nordre ende over Hellstranda. Jeg har forståelse for at lokalsamfunnet langs traseen ønsker fortgang i utbyggingen. Nye Veier legger opp til å ha god dialog med alle berørte.

Selv om dette enkeltprosjektet har møtt store utfordringer, så er ikke det ensbetydende med at Nye Veiers styringsmodell må endres. Nye Veiers styringsmodell og mandat har fungert godt over tid og ble nøye gjennomgått av Menon Economics i 2023. Menon konkluderer bl.a. med at Nye Veier har oppnådd kostnadsreduksjoner på rundt 17 pst. i sin utbyggingsportefølje, og at dette skyldes både rammebetingelser og optimalisering av samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Jeg mener staten som eier har satt tydelige rammer og mål for Nye Veier, og at det videre er viktig å bevare selskapets handlingsrom til å levere gode løsninger. Vi står foran store investeringer i samferdsel, beredskap og infrastruktur. Da er det avgjørende at vi har robuste systemer for styring og kontroll, og at vi lærer av tidligere feil.

Nye Veier forteller meg at de har hatt en intern gjennomgang av selskapets arbeid med Ranheim-Værnes kontrakten, fra tilbudsfasen til avtalen med Acciona ble terminert. Nye Veier opplyser om at funnene fra gjennomgangen brukes til konkret læring for å forbedre selskapets arbeidsprosesser. Styret i Nye Veier følger lærings- og forbedringspunktene fra gjennomgangen tett opp med selskapets ledelse. Jeg vil holde meg orientert om iverksatte tiltak og effekten av disse.

SPØRSMÅL NR. 2854

Innlevert 8. august 2025 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 18. august 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid

Spørsmål:

I dokumentet Hurdalsplattformen – status for gjennomføring per juni 2025 står det at under punkt 14.16 «gradvis fase ut store kommersielle aktører innanfor barnevernet» at dette arbeidet er startet.

Kan dette tolkes som at Støre-regjeringen vil fortsette å fase ut kommersielle aktører fra barnevernet, siden arbeidet ikke er kategorisert som avsluttet?

BEGRUNNELSE:

Under Støre-regjeringen har norsk barnevernspolitikk gjennomgått en radikal kursendring. Dette har ført til en markant økning i brudd på bistandsplikten siden 2022, noe Riksrevisjonen har dokumentert i sin rapport (Dokument 3:10 (2024–2025)).

Før jul kunne det imidlertid se ut som at regjeringen snudde i egen politikk da Barne- og familiedepartementet i sitt budsjettforslag for 2025 skrev:

“Det vil samstundes framleis vere behov for private kommersielle aktører i statlig barnevern framover, og det skal leggjast til rette for at aktørane kan bygge langsiktig kapasitet”.

Det vil være nyttig å få klarhet i om Støre-regjeringen har forkastet sitt eget mål om å fase ut private kommersielle aktører fra barnevernet, eller ei.

Svar:

Regjeringens tilnærming er at både statlige, kommersielle og ideelle aktører bør inngå i den kapasiteten vi trenger

for å ivareta bistandsplikten og ha god kostnadskontroll. Det er imidlertid det offentlige som skal være i førersetet, og vi har derfor styrket de statlige institusjonene betydelig de siste årene. Dette gjør oss bedre i stand til å sikre at kjøp av tjenester gjøres innenfor faglige og økonomiske rammer, og i mindre grad ut fra avhengighet av de private leverandørene.

Regjeringen ønsker et betydelig og langsiktig innslag av ideelle aktører, i tillegg til at det også vil også være behov for private, kommersielle aktører i det statlige barnevernet fremover. Det er derfor viktig at det legges til rette for at både ideelle og kommersielle aktører kan bygge langsiktig kapasitet. Behovet for privat kapasitet også på lang sikt, er formidlet tydelig til leverandørene og Bufdir og skal tas hensyn til i direktoratet sin dialog med markedet og i de konkrete anskaffelsene. Vi har vært tydelige på at regjeringens linje er et langsiktig samarbeid med seriøse aktører.

SPØRSMÅL NR. 2855

Innlevert 8. august 2025 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 14. august 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hva er status på arbeidet med en særskilt kompensasjonsordning for oljepionerene, og vil regjeringen prioritere midler til å starte utbetalinger i neste statsbudsjett?

BEGRUNNELSE:

I Dokument 8:16 S (2024–2025), Innst. 101 S (2024–2025), ba Stortinget regjeringen etablere en særskilt kompensasjonsordning for oljepionerene. I tilleggsbevilgninger og omprioriteringer for statsbudsjettet 2025 ble det bevilget 14 millioner i driftsutgifter for å få på plass ordningen.

Mange av oljepionerene har skrantende helse og står i fare for å gå i graven før arbeidet er ferdig. Framskrittspartiet er bekymret for at arbeidet med ordningen blir nedprioritert, og etterlyser derfor en oppdatering.

Svar:

Den 20. juni 2025 vedtok Stortinget, i revidert nasjonalbudsjett, å bevilge 14 millioner kroner til arbeidet med å

etablere kompensasjonsordningen for kjemikalieskadde oljepionerer. Arbeids- og inkluderingsdepartementet jobber nå for fullt med alle de praktiske og administrative forberedelsene, herunder bl.a. etablering av nemnd og sekretariat, forsvarlige IKT-løsninger og regelverk mv. Det er viktig sånn at de som søker er trygge på at dette gjøres ordentlig. Dette arbeidet skal ferdigstilles i løpet av høsten 2025 slik at ordningen er klar og at de første utbetalingene kan skje på nyåret.

Vi legger oljepionerkommisjonens rapport og anbefalinger til grunn i arbeidet, og detaljene i ordningen vil bli presentert gjennom den ordinære budsjettprosessen.

Den 14. mai 2025 hadde jeg møte med oljepionerene sine fagforeninger og støttespillere om kompensasjonsordningen, dette har jeg nå fulgt opp med å invitere dem til et nytt møte.

SPØRSMÅL NR. 2856**Innlevert 8. august 2025 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 18. august 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Industribygging krever kapital, men også forutsigbarhet og rask fremdrift. Mens Finland og Sverige har hatt store investeringer i treindustriene de siste årene har det gått tregt i Norge. Flere prosjekter har blitt skrinlagt. Prosjektet på Treklyngen vil være et lyspunkt om det realiseres.

Når forventer statsråden at Billerud Viken vil få svar på sin klage?

BEGRUNNELSE:

Viken Skog og det svenske konsernet Billerud planlegger ny fibermassefabrikk på Treklyngen ved Hønefoss. Dette er på samme plass hvor det har blitt drevet papirproduksjon siden 1873 og fram til Norske Skog Follum la ned i 2012.

15. desember 2023 søkte de om å produsere 300 000 tonn fibermasse per år basert på norske treråvarer. Til produksjonen vil det gå med cirka 700 000 kubikmeter trevirke av gran og bjørk. Norge er i dag storeksporthør av trevirke for videreforedling etter at flere store treforedlingsfabrikker har blitt lagt ned de siste 30 årene.

Jamfør den strategien Senterpartiet og Arbeiderpartiet var enige om i regjering, kalt Grønt industriløft, bør prosjektet på Hønefoss realiseres.

Miljødirektoratet avsto søknaden om utslipps-tillatelse 9. september i fjor. Avslaget ble klaget, og nytt avslag kom i juni i år. Klagen skal nå behandles i Klima- og miljødepartementet. Det har altså gått halvannet år fra søknaden ble sendt til i dag.

Svar:

Jeg forstår at det er stort engasjement for industriprosjekter som det Billerud Viken AS ønsker å etablere ved Hønefoss. Saken om selskapets søknad om tillatelse etter forurensningsloven er omfattende, og underveis i saksbehandlingen har Billerud Viken AS oversendt supplerende informasjon til myndighetene i flere omganger. Ny saksinformasjon må vurderes nøye, og Miljødirektoratets tidsbruk ved behandlingen av saken må sees i lys av dette.

Klagesaken ble oversendt til Klima- og miljødepartementet 13. juni 2025, og departementet mottok ytterligere dokumentasjon fra Billerud Viken AS 11. juli 2025. Departementet skal nå gjøre en grundig vurdering av klagen og dokumentasjonen som selskapet har ettersendt. Det er ikke mulig å si noe konkret om når saken forventes å være ferdig behandlet, men jeg ønsker å være tydelig på at dette er en sak som prioriteres høyt.

SPØRSMÅL NR. 2857**Innlevert 8. august 2025 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 18. august 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery****Spørsmål:**

Hvordan kan Støre-regjeringen i dokumentet Hurdal-splattformen – status for gjennomføring per juni 2025 påstå at arbeidet med å øke «gradvis auke kulturens andel av statsbudsjettet til én prosent» har startet?

BEGRUNNELSE:

Under behandlingen av statsbudsjettet for 2025 sendte LO organisasjonen Creo et innspill til familie og kulturkomiteen der de skrev at:

«Denne regjeringen har i sin tiltredelseserklæring satt opp et mål om å «gradvis auke kulturens andel av statsbudsjettet til én prosent». Vi i Creo har regnet på denne prosenten siden 2006, etter samme modell. Den var på sitt høyeste i forslaget til budsjett for 2014, da andelen etter våre beregninger var på 0,993 % av statsbudsjettet ekskl. petroleumsinntekter. Etter saldering det

året var den på 0,965 %. I både forslaget og i saldert budsjett for 2024 var den på 0,858 %. I årets forslag er den på 0,844 %, altså en nedgang på 0,014 prosentpoeng».

Svar:

Bevilgningene over Kultur- og likestillingsdepartementets budsjett er økt i løpet av denne stortingsperioden. I saldert budsjett for 2025 utgjør de samlede bevilgningene 25,8 mrd. kroner, mot tilsvarende 23,4 mrd. kroner i saldert budsjett for 2021. Dersom en holder bevilgningene til de midlertidige støtteordningene under pandemien på kultur- og frivillighetsområdet utenfor, er bevilgningene

til kultur og likestilling økt med 4,9 mrd. kroner i løpet av stortingsperioden 2022-2025. Det tilsvarer en samlet økning i bevilgningene på 23,5 pst. eller en gjennomsnittlig årlig vekst på 5,9 pst.

Selv om det har vært en betydelig realvekst i bevilgningene til kultur i løpet av denne perioden, er ikke kulturens andel av statsbudsjettet økt tilsvarende. Det skyldes i hovedsak den generelle utgiftsveksten i statsbudsjettet som følge av krigsutbruddet i Ukraina og de økonomiske ettervirkningene av dette. Regjeringen har til tross krevende tider vist vilje og evne til å prioritere kultur, og står følgelig inne for den statusrapportering som representanten viser til.

SPØRSMÅL NR. 2858

Innlevert 8. august 2025 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 18. august 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hva vil statsråden foreta seg for å rydde opp, slik at enkeltkommuner ikke blir stående ansvarlig for store økonomiske kostnader som følge av ekstraordinære hendelser som grunnstøting av et containerskip?

BEGRUNNELSE:

I slutten av mai 2025 grunnstøtte containerskipet NCL Salten på Byneset i Trondheim kommune. Flere skred har gått i ettertid, og det er fare for at flere eiendommer havner på sjøen. Grunnen må sikres for å unngå ras og

skred. Dette er en stor, uforutsett utgift. Per nå peker ulike aktører på hverandre, og det må ryddes opp, slik at ikke Trondheim kommune blir sittende med ansvaret for en uforutsett hendelse utenfor kommunens kontroll.

Svar:

Departementet mottok oversendelse av klage på NVEs avslag på søknad om hastetilskudd til sikringstiltak på Byneset i Trondheim kommune 1. august 2025. Departementet behandler nå klagesaken og vil konkludere så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 2859

Innlevert 8. august 2025 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 19. august 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

28. januar 2019 var det slutt på å få søkt, saksbehandlet og utstedt pass ved Indre Østfold politistasjon i Askim.

Hvor mange pass er utstedt til innbyggere med bostedsadresse i Indre Østfold, Marker, Skiptvet og Rakke-

stad kommuner fra 28. januar 2019 og fram til d.d., spesifisert under og over 18 år?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Solberg sentraliserte en rekke tjenester blant annen innfor politi. Passutstedelse var en av tjenesten som ble kraftig sentralisert.

SPØRSMÅL NR. 2860

Innlevert 8. august 2025 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 18. august 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at museumsbyggene i Norge bevarer, sikre at etterslepet siden Kulturdirektoratets utredning fra 2019 blir innhentet, og hvordan vil statsråden sørge for at kompetansen som kreves for å utføre slikt arbeid bevarer og utvikles?

BEGRUNNELSE:

I en utredning gjort av Kulturrådet (nå Kulturdirektoratet) på oppdrag fra Kulturdepartementet ble det vist at det var betydelige behov for renovering av museenes verneverdige historiske bygg. Anslaget da utredningen kom i 2019 for ressurser for å få bygningsarven opp på et tilfredsstillende vedlikeholdsnivå var 3,2 milliarder kroner og deretter en årlig bevilgning på 400 millioner kroner for å holde dem på det nivået.

Nå har det gått hele seks år, og med et etterslep kan det antas at summene har økt dersom slike bevilgninger ville blitt gitt i dag. Forfallet ved museene gir blant annet utfordringer med bevaring og formidling av vår felles kulturarv. Ved Nordenfjeldske kunstindustrimuseum har ikke publikum lenger tilgang til store deler av museets samling fordi bygget ikke bevarer. Dette er bare ett av mange eksempler på utfordringer norske museer står overfor på grunn av manglende midler til vedlikehold av bygg.

Svar:

Kultur- og likestillingsdepartementet tildeler betydelige faste driftstilskudd til store og små museer i hele landet. I 2025 utgjør de samlede driftstilskuddene til museene 2,6 milliarder kroner. Dette tilsvarer mer enn dobling det

Svar:

Politidirektoratet har opplyst meg om at politiet siden 28.1.2019 har utstedt 45 479 pass til innbyggere med bostedsadresse i kommunene Indre Østfold, Marker, Skiptvet og Rakkestad. Det er utstedt 28 089 pass til innbyggere over 18 år og 17 390 pass til innbyggere under 18 år.

siste tiåret. De statlige driftstilskuddene er rammetilskudd som skal legges til rette for at museene kan utføre sine kjerneoppgaver, herunder bygningsvern. Som selvstendige institusjoner har museene selv ansvar å foreta faglige prioriteringer innenfor tilgjengelige budsjettammer. Dette gjelder også ivaretagelsen av bygningssamlinger.

Norske museer forvalter om lag 5 000 kulturhistoriske bygninger. Bygningsvern har alltid vært blant de største utfordringene i museumssektoren. Det er imidlertid store ulikheter i museumssektoren, der noen museer har flere hundre kulturhistoriske bygninger i sine samlinger, mens andre har få eller ingen.

Bygningsvernundersøkelsen fra 2019, utført på oppdrag fra Kultur- og likestillingsdepartementet, ga en samlet oversikt over tilstanden til museenes kulturhistoriske bygninger, samt avdekket omfattende behov for vedlikehold og håndverkskompetanse. Samtidig har den styrket museenes kjennskap til egne bygningssamlinger. Som følge av undersøkelsen har flere museer iverksatt tiltak for å forbedre tilstanden av sine bygninger. Undersøkelsen viste også behovet for prioritering for å sikre representativitet på tvers av geografi, kultur og historiske epoker. Det er derfor nødvendig med ytterligere kartlegging og samhandling mellom museene, slik at vi sikrer at samfunnet legger ressurser i å ruste opp de samlet sett mest verdifulle byggene først. Dette er i tråd med oppfølgingstiltak i museumsmeldingen om et bedre kunnskapsgrunnlag for bygningsarven.

Museumsreformen som har pågått de siste tiårene har bidratt til profesjonalisering, nye faglige nettverk og kompetansebygging knyttet til bygningsvern i museene. Flere museer representerer kompetansemiljøer innenfor bygningsvern i sine respektive regioner, eksempelvis gjennom bygningsvernrådgivere og -sentre.

Kultur- og likestillingsdepartementet bidrar til bygningsvern også ved å gi tilskudd til utdanning av tradisjonshåndverkere ved NTNU for å styrke rekruttering til fagfeltet og legge til rette for at kunnskap om tradisjonelle byggeteknikker bevares og videreutvikles.

Kulturdirektoratet forvalter spillemidler til museumstiltak fordelt på sikringsmidler og utviklingsprogrammer med ulike temaer. Programmene stimulerer til kompetanseheving, samordning og metodeutvikling i museene. Med støtte fra disse midlene har det blitt utviklet metoder og veiledere knyttet til dokumentasjon, vurderinger og prioriteringer bl.a. i bygningssamlinger.

Gjennom den statlige ordningen Nasjonale kulturbygg er det også gitt tilskudd til omsøkte bygningsvernprosjekter, deriblant 90 mill. kroner til Ole Bulls villa

Lysøen ved KODE og 77 mill. kroner til den gamle synagogen ved Jødisk museum i Oslo.

Jeg er glad for at stortingsrepresentant Nyholt tar opp dette temaet særskilt. Det er ingen tvil at vi må legge til rette for at vår kulturarv, herunder bygningsarv, tas vare på og formidles til publikum. I sine ordinære driftsøknader til Kultur- og likestillingsdepartementet søker museer årlig om økte driftsmidler til om lag 150 godt begrunnede tiltak, herunder bygningsvern. Jeg er videre kjent med at museumssektoren ønsker en særskilt statlig satsing på bygningsvern. Samtidig er det mange hensyn å ta når regjeringen prioriterer midler på kulturfeltet. Dette må håndteres på vanlig måte som en del av departementets budsjettarbeid.

SPØRSMÅL NR. 2861

Innlevert 8. august 2025 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 18. august 2025 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hva er regjeringas vurdering av situasjonen som de siste ukene har utspilt seg i Sweida-provinsen i Syria og syriske regjeringsstyrkers rolle i denne, og hva gjør Utenriksdepartementet for at al-Jolani-regjeringa i Damaskus skal ivareta rettighetene til druserne og andre minoriteter i Syria?

BEGRUNNELSE:

FNs kontor for koordinering av humanitær innsats (OCHA) uttalte i slutten av juli at den humanitære situasjonen i Sweida-provinsen i Syria «remains critical amid ongoing instability and intermittent hostilities».

Uttalelsen kom etter at det 13. juli brøt ut kamper mellom væpnede grupper tilknyttet den drusiske minoriteten i Syria, beduinske stammekrigere og syriske regjeringsstyrker. I tillegg har også Israel utført bombeangrep mot sistnevnte under påskudd av å skulle beskytte den drusiske minoriteten, noe det er uttrykt delte meninger om blant druserne selv.

Den syriske regjeringen har oppgitt at 260 mennesker er blitt drept i kampene. Syrian Observatory for Human Rights (SOHR) anslår derimot det reelle tallet til å være minst 940. FNs migrasjonsbyrå (IOM) anslår at mer enn 128 000 mennesker i tillegg er blitt fordrevet som følge av volden.

Ifølge OCHA har sikkerhetssituasjonen ført til betydelige utfordringer for strøm- og vannforsyningen, samt mangel på mat, medisiner og brensel. Lokale sivilsamfunnsorganisasjoner advarer om at Sweida kan stå overfor en «humanitær katastrofe» og hevder at den syriske regjeringen utsetter provinsen for en «kvelende, eskalerende beleiring» som har ført til betydelig mangel på grunnleggende forsyninger.

Det er også blitt rapportert om grufulle handlinger begått mot sivile drusere, deriblant likskjendinger på åpen gate, tortur og kidnappinger. En norsk-druser bosatt i Oslo som NRK har snakket med opplyser at:

«Hver eneste druser kjenner noen som ble torturert og drept».

Svar:

Sikkerhetssituasjonen i Syria er skjør og landet står overfor store utfordringer. Det har forekommet drap og overgrep i flere deler av landet, blant annet i Sør-Syria, der den drusiske befolkningen har blitt spesielt rammet. Informasjon som er fremkommet om alvorlige MR-overgrep i Suweida-provinsen den siste tiden er bekymringsfull.

Regjeringen støtter den politiske overgangsprosessen for et fredelig og inkluderende samfunn i Syria. Overgrep mot minoriteter og sekterisk vold er ikke akseptabelt, verken mot den drusiske befolkningen, kristne,

alawitter, kurdere eller andre grupper. Norske budskap om viktigheten av et inkluderende styre og respekt for menneskerettighetene blir tydelig kommunisert til landets myndigheter under politiske besøk og gjennom vår ambassade til Syria.

Norge har god kontakt med aktører fra ulike deler av det syriske samfunnet. Gjennom støtte til syriske og internasjonale organisasjoner som arbeider i Syria, inkludert i Suweida-området, arbeider vi for at rettighetene til de ulike gruppene i landet respekteres, godt styresett og for at humanitær bistand kan nå ut til befolkningen. Vi støtter dialog-initiativ som kan dempe spenninger mellom de ulike sekteriske gruppene i landet. Dette omfatter tilrettelegging av egne møteplasser for kvinner fra ulike grupper. Vi prioriterer også støtte til tiltak innen over-

gangsrettferdighet, der både juridiske og ikke-juridiske mekanismer må benyttes for å legge til rette for stabilitet og varig fred. Det er positivt at den nye regjeringen har opprettet kommisjoner for overgangsrettferdighet og for savnede personer. Det er også viktig at de som har gjort seg skyldig i overgrep stilles til ansvar, slik president Al Sharaa har varslet.

På tross av den alvorlige sikkerhetssituasjonen er det i dag, etter mange år med diktatur, borgerkrig og overgrep, et håp om en bedre fremtid for Syrias befolkning. Dette fordrer støtte fra det internasjonale samfunnet og aktiv dialog med myndighetene. Innsatsen for et stabilt, inkluderende og fredelig samfunn er ikke bare viktig for Syria, men også for regionen for øvrig og for Europas sikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 2862

Innlevert 8. august 2025 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen

Besvart 19. august 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Kan statsråden gi en fullstendig gjennomgang av regjeringens kjennskap til Telenors håndtering av datautleveringer til militærjuntaen i Myanmar, og hvilken og når informasjon som ble gitt til Næringsdepartementets eierskapsseksjon?

BEGRUNNELSE:

Angående: Telenors datautleveringer til militærjuntaen i Myanmar.

Det vises til at det nylig er gitt ut en bok om hva som skjedde da Telenors datterselskap ble presset av den nyopprettede militærjuntaen i Myanmar. Nicolai Prydz har skrevet boken Forrådt av Norge, som ble lansert 19. juni. Dagens Næringsliv har en oppfølgingsartikkel om det samme datert 30. juli 2025, samt Myanmar News avsløringer fra 7. februar 2022. På det grunnlag bes statsråden redegjøre for Telenors utlevering av kundedata til militærjuntaen.

Det er oppgitt fra Telenors nye konsernsjef at Telenor har foretatt hele 519 datautleveringer til myndighetene i perioden mellom militærkuppet i februar 2021 og salget av selskapet i mars 2022. Artikkelen i Myanmar Now viser at hver utlevering ofte omfatter hundrevis av telefonnumre, noe som antyder at Telenor har medvirket til utlevering av persondata for potensielt tusenvis av

mennesker til et brutalt regime som ikke er anerkjent internasjonalt.

Svaret bør inneholde informasjon om hvor mange individer som ble berørt, samt om Telenor vil bli instruert om å offentliggjøre listene over datautleveringene.

Svar:

Det som har skjedd ifm. og i etterkant av militærkuppet i Myanmar den 1. februar 2021 er et tragisk tilbakeslag for Myanmar og medfører store menneskelige lidelser. Jeg tror vi alle har den største medfølelse for befolkningen i landet.

Som eier har staten klare forventninger til selskaperes arbeid med ansvarlig virksomhet, og departementet følger opp disse i eierdialogen med selskapene. Som forhenværende næringsminister Vestre har gjort rede for tidligere til Stortinget, blant annet i svar på spørsmål fra stortingsrepresentanter om situasjonen i Myanmar, hadde departementet, som aksjeeier i Telenor, en rekke møter og kontaktpunkter med selskapet om situasjonen i Myanmar etter at militærkuppet fant sted, og om hvilke vurderinger og avveininger selskapet gjorde av ulike alternativer. Telenor hadde også kontakt med Utenriksdepartementet.

I henhold til selskapslovgivningen og prinsippene nedfelt i eierskapsmeldingen er det styret og ledelsen i

Telenor som har ansvaret for forvaltningen av selskapet. Det inkluderer også hvordan den krevende situasjonen i Myanmar best kunne håndteres. Telenor har ved flere anledninger vist til at dette var en situasjon hvor det ikke fantes noen gode løsninger, og hvor Telenor ble tvunget til å velge mellom alternativer som alle hadde negative konsekvenser.

Som kjent konkluderte Telenor med at de ikke kunne drive videre i Myanmar på grunn av at det ikke var forenlig med selskapets verdier, internasjonale lover og menneskerettighetene, og selskapet kom etter grundige vurderinger til at et salg var det minst ufordelaktige alternativet.

Telenor har vist til at de ikke kunne utsette ansatte for fare ved å ikke respondere på ordre eller lokale lover, og at å handle i strid med pålegg fra et slikt brutalt regime trolig kunne innebære svært alvorlige konsekvenser. Telenor har også vist til at en sentral del av begrunnelsen for

at Telenor ikke så noe annet valg enn å forlate landet, var at fortsatt tilstedeværelse ville kreve at Telenor Myanmar aktiverte overvåkingsutstyr (til bruk for myndighetene), og at aktivering av slikt utstyr ville være i strid med selskapets verdigrunnlag og underlagt norske og europeiske sanksjoner.

Som eier er vi opptatt av at selskapene utviser åpenhet om vesentlige forhold knyttet til selskapets drift. Det er imidlertid selskapet som må vurdere hvilken åpenhet selskapet kan utvise i ulike situasjoner, herunder knyttet til datautleveringer. Selskapet opplyser i den forbindelse at alle mobilselskaper som har lisenser får løpende forespørsler med krav om utlevering av data, også i Norge, og at når det gjelder det antall utleveringer som det også vises til i begrunnelsen for spørsmålet, så omfatter dette antallet i Myanmar for perioden 2015-2021, og ikke for perioden etter at militærkuppet fant sted.

SPØRSMÅL NR. 2863

Innlevert 8. august 2025 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 19. august 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Hva er regjeringens vurdering av at Norge nå har betydelig dårligere tollvilkår med USA enn EU, hvordan oppfatter regjeringen dette i relasjon til Norges konkurranseevne i det amerikanske markedet, og hvordan har toll-forhandlingene med USA konkret foregått og hva er den videre prosessen?

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv skriver 7. august 2025 at:

«Norge har blant Europas dårligste tollvilkår med USA. Bare Serbia, Bosnia-Hercegovina, Moldova og Sveits kommer verre ut av det.»

På spørsmål fra DN bekrefter Nærings- og fiskeridepartementet at Norge får 15 prosent pluss ordinære tollsatser som i snitt ligger på 3,4 prosent, for enkelte varegrupper høyere, slik at tollsatsen for norske varer til USA vil være på 18,4 prosent i snitt.

EU skal ha oppnådd en «alt-inkludert»-avtale med USA som begrenser tollsatsen til 15 prosent uten tillegg.

Svar:

President Trump har ensidig besluttet å ilegge norske varer en tilleggstoll på 15 prosent. Denne kommer i tillegg til regulær toll (MFN). Dette er samme praksis som har vært rådende siden 9. april, da Trumps første tilleggstollsatser ble effektivert med en sats på 10 prosent i tillegg til MFN-satsene.

EU har på sin side inngått en avtale med USA, der de får en flat tollsats på 15 prosent. Dette gjelder imidlertid ikke for produkter som har en MFN-toll over 15 prosent. Disse vil få sin opprinnelige MFN-sats.

For produkter som opprinnelig hadde MFN-nulltoll inn til USA vil eksportører fra både Norge og EU bli ilagt 15 prosent toll. Dette gjelder blant annet en del viktige eksportvarer, som fersk laks, nikkel, mange maskiner og instrumenter. For produkter som var underlagt toll ved import til USA før tilleggstollene ble innført, som f.eks. røkelaks, taskekrabbe og tekstiler, vil produkter fra Norge bli ilagt en høyere tollsats enn produkter fra EU. Hvor mye høyere tollsatsene blir for Norge vil altså være avhengig av den opprinnelige MFN-satsen.

Regjeringen tar denne situasjonen svært alvorlig og har over lengre tid hatt en tett og konstruktiv dialog

med amerikanske myndigheter om handel og økonomisk samarbeid. Jeg har ansvar for bilateral handel og det overordnede ansvaret i denne saken. Samtalene med USA er ikke tradisjonelle frihandelsavtaleforhandlinger, slik WTO-regelverket legger opp til, men bredere rammeavtaler for videre samarbeid. Det har derfor vært naturlig å arbeide systematisk og bredt for å fremme norske

synspunkter og interesser overfor ulike medlemmer i den amerikanske administrasjonen. Det innebærer at statsministeren, finansministeren, utenriksministeren og jeg jobber med saken i bredt og er involvert i arbeidet opp mot USA. Vi ønsker å komme til enighet, men er tydelig på at det er krevende.

SPØRSMÅL NR. 2864

Innlevert 8. august 2025 av stortingsrepresentant Kathrine Kleveland

Besvart 18. august 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Er det regjeringens syn at EØS-avtalen ødelegger for gode boligpolitiske løsninger og vil statsråden insistere på at EU/ESA må blande seg mindre når norske folkevalgte prøver å komme frem til gode boligpolitiske løsninger?

Regjeringen har løpende dialog med EU om tema av betydning for Norge, og vi vil fortsette med dette fremover.

BEGRUNNELSE:

EU-kommisjonen hadde i løpet av sommeren en høringsrunde der de ønsket innspill til statsstøtteregelverkets påvirkning på boligpolitikk. Som Leieboerforeningen påpeker i sitt høringssvar til EU og mange kommunepolitikere i Norge kan skrive under på, er EØS-avtalen ofte det som stanser gode, ideelle boligpolitiske initiativ. EU-kommisjonen har allerede anerkjent at EUs statsstøttepolitikk er et problem i boligpolitikken blant EUs medlemsland. Det er ønskelig at regjeringen er like tydelig i at EØS-avtalen er et problem og støtter opp om EU-kommisjonens ønske om at EU ikke lengre er like mye i veien.

Svar:

EUs statsstøtteregelverk skal bidra til like konkurransevilkår, og setter rammer for god offentlig ressursbruk. Samtidig trenger hvert land handlingsrom til å utforme lokal boligpolitikk som treffer innbyggernes behov. Jeg opplever at EØS-avtalen gir rom for å føre en aktiv boligpolitikk, der vi prioriterer tiltak for økt boligbygging og for et velfungerende leiemarked. Blant annet er Husbankens låneramme styrket med 15 milliarder kroner til hele 34 mrd. kroner i 2025, og i 2025 vil Husbanken kunne gi tilskudd til 3 050 studentboliger. Videre er bostøtten styrket og gjort mer forutsigbar og rettferdig. Samtidig mener jeg det er positivt at EU-kommisjonen nå ser på statsstøtteregelverket og undersøker om det er behov for endringer.

SPØRSMÅL NR. 2865**Innlevert 9. august 2025 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 20. august 2025 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Hvordan har statsråden tenkt å sikre at staten ikke bryter Grunnloven dersom Norge inkorporerer DSA i EØS-avtalen?

BEGRUNNELSE:

Grunnloven åpner for at Norge kan avgi suverenitet på et begrenset område etter Grlv §26.2, 115 eller 121. §115 setter en grense mot «beføyelser som forandrer denne Grunnlov» og §121 sier «Dog må en slik forandring aldri motsi denne Grunnlovs prinsipper, men bare angå slike modifikasjoner i enkelte bestemmelser som ikke forandrer denne konstitusjons ånd». Grunnlovens §100 går lengre i beskytte nordmenns ytringsfrihet enn det som fremkommer av EMK eller for EU-borgernes del, EU-charteret. Det pålegger også staten å legge til rette for en opplyst offentlig samtale. DSA inneholder bestemmelser som regulerer ytringsfriheten og den offentlige samtale og vedtakskompetanse til Kommisjonen for sikre disse bestemmelsene. Videre gis EFTA-domstolen og EU-domstolen kompetanse til å tolke disse bestemmelsene og dermed hvor langt ytringsfriheten rår. Norge vil være pålagt av hensyn til rettsenheten i EØS å tolke likt som EU-domstolen og EFTA-domstolen. Det vil sette Norge i en skvis dersom vi blir pålagt av praksis i EU/EØS å innskrenke ytringsfriheten i Norge i strid med Grunnloven. Hva slags tilpasning til EØS-komitevedtaket ser statsråden for seg blir nødvendig for å gi Norge muligheten til å bryte rettsenhetsprinsippet i EØS av hensyn til Norges grunnlovsbestemte ytringsfrihet og suverenitet dertil, inkludert Høyesteretts mulighet til å se bort fra rettspraksis hos EFTA-domstolen og EU-domstolen og hensynet til rettsenhet for å ivareta Grlv. §100 mot vedtak og tolkning av DSA.

Svar:

Forordning om digitale tjenester (Digital Services Act – DSA) definerer ikke hva som er ulovlig innhold på nett. Dette vil fortsatt følge av nasjonal rett, som norsk straffelov og åndsverklov. Grensene for hva som kan anses som ulovlige ytringer, vil fortsatt følge av Grunnloven § 100, og rekkevidden av dette grunnlovsvernet kan bare fastsettes av norske domstoler.

DSA skal sikre et tryggere internett for brukerne og beskytte grunnleggende rettigheter som ytrings- og mediefrihet, personvern og mindreåriges rettigheter.

Formålet er blant annet å forebygge ulovlige og skadelige aktiviteter på internett, og spredning av desinformasjon.

Gjennom DSA videreføres dagens regler i e-handelsdirektivet, som er gjennomført i norsk rett gjennom e-handelsloven, om at plattformene ikke er pålagt å overvåke innhold i tjenestene sine for å avdekke ulovlig innhold. Hvis de derimot blir varslet eller blir klar over innhold som er ulovlig, og ikke handler, kan de holdes ansvarlige.

Sammenliknet med dagens situasjon vil DSA bidra til å gjøre det lettere å melde fra om ulovlig innhold på nettbaserte plattformer. Det oppstilles krav til tilbyderne om å ha løsninger for å motta varsler om ulovlig innhold og egne «hurtigprosedyrer» for behandling av varsler fra såkalte betrodde varslere. I tillegg stilles det krav til prosedyrer for behandling av pålegg om fjerning av ulovlig innhold som mottas fra nasjonale myndigheter.

Stortingsrepresentant Sem-Jacobsen synes å være bekymret for at DSA vil begrense ytringsfriheten i Norge. Jeg mener tvert imot at DSA vil bidra til å styrke rammebetingelsene for ytringsfriheten i Norge. I dag er det noen få globale tek-giganter som i praksis bestemmer hvilke ytringer som spres på internett gjennom å fjerne lovlige ytringer eller fremheve enkelte ytringer på bekostning av andre. Med DSA styrkes brukernes rettigheter ved at de har krav på begrunnelse dersom innhold endres eller fjernes, og får rett til å klage. Brukere generelt, og forskere spesielt, gis rett til innsyn i hvordan innhold velges bort og fjernes. Alle tilbydere pålegges å ivareta grunnleggende rettigheter som ytringsfrihet og mediefrihet i sine brukervilkår.

Også hensynet til en åpen og opplyst offentlig samtale vil kunne styrkes gjennom DSA ved at det blir det tryggere å ytre seg på nett. Ulovlig hatefulle ytringer kan for eksempel støte ut enkelte stemmer og perspektiver fra samfunnsdebatten.

Jeg mener at DSA på en god måte balanserer hensynene til å beskytte ytringsfrihet og å etablere regler for å beskytte innbyggerne mot ulovlig innhold på nett. Jeg mener videre at norske brukere og norsk næringsliv bør ha den samme beskyttelsen på internett som brukere og næringsliv i EU. Derfor sendte jeg tidlig i juli i år et forslag til lov om digitale tjenester (digitaltjenesteloven), som gjennomfører DSA i norsk rett, på høring.

Forordning om digitale tjenester regulerer viktige deler av EUs indre markeder, er EØS-relevant og er aktuell for innlemming i EØS-avtalen. Departementet er i dialog med Island, Liechtenstein og EFTA-sekretariatet samt Eu-

ropakommisjonen om utformingen av tilpasningsteksten. Forhandlingene med EU-siden pågår fortsatt og jeg kan derfor ikke gå inn i de konkrete tilpasningene som diskuteres, men jeg kan forsikre stortingsrepresentant

Sem-Jacobsen om at vi vil ivareta Grunnlovens krav i disse forhandlingene. Som vanlig i slike saker vil det bli tatt forbehold om Stortingets samtykke ved eventuell innlemming av forordningen i EØS-avtalen.

SPØRSMÅL NR. 2866

Innlevert 10. august 2025 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde
Besvart 20. august 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Vil statsråden fremdeles utvide skoledagen for 1-4. klasse til kl. 15 i Arbeiderpartiets forslag til heldagsskole?

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på skriftlig spørsmål nr. 2804 (2024-2025), der statsråden ikke svarte på mitt spørsmål.

Mitt spørsmål var om statsråden kunne avklare hvor lang utvidet skoledag regjeringen vil innføre for 1-4. klasse i neste stortingsperiode, herunder om den obligatoriske skoledagen blir utvidet til kl. 15 i Arbeiderpartiets forslag til heldagsskole.

Statsråden svarer ikke på spørsmålet, men skriver kun at det «er ikke aktuelt å innføre en skoledag med obligatorisk oppmøte etter lærernes arbeidstid.» Det er ikke oppklarende.

I en sak i Stavanger Aftenblad 30. september 2024 med overskrift «Vil ha lengre skoledag – og gratis skolemat til alle» fortalte kunnskapsminister Nessa Nordtun at Ar-

beiderpartiet vil innføre heldagsskole, og at dette betyr at de vil viske ut skille mellom SFO og skole, veksle mellom SFO og skoleundervisning hele dagen og ha obligatorisk skole frem til kl. 15 i 1-4. klasse.

Svar:

Jeg er ikke kjent med at Arbeiderpartiet har slått fast at heldagsskole skal innebære noe sentralt fastsatt start- eller avslutningstidspunkt for skoledagen. Uansett innretning av skoledagen, vil det ikke være naturlig at en statsråd skal legge seg opp i detaljer om nøyaktig når skoledagen avsluttes. Dette er beslutninger som tas best lokalt, tilpasset lokale behov og forhold. Representanten viser til en sak i Stavanger Aftenblad fra september 2024, der journalisten nevner klokkeslettet 15 i sitt spørsmål. Jeg vil oppfordre representanten til å lese saken noe grundigere, da vil hun se at jeg i mine svar ikke sier noe om bestemte klokkeslett. For øvrig viser jeg til svar på skriftlig spørsmål nr. 2804 (2024-2025).

SPØRSMÅL NR. 2867

Innlevert 10. august 2025 av stortingsrepresentant Grunde Almeland
Besvart 19. august 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan statsråden avklare om det er regjeringens forståelse at Nasjonal faglig retningslinje for helsetjenestetilbud til personer med kjønnsinkongruens sier at det utelukkende

er OUS som kan starte opp og/eller administrere behandling av kjønnsinkongruens som innebærer pubertetsblokkere og hormonbehandling?

BEGRUNNELSE:

I Nasjonal faglig retningslinje for helsetjenestetilbud til personer med kjønnsinkongruens står det følgende:

«Oppstart av behandling med pubertetsutsettende hormoner og potensielt irreversible hormonbehandling til personer under 18 år, gis ved nasjonal behandlingstjeneste inntil det er bygget opp kompetanse ved regionale sentre.»

En tolkning av dette har vært at det er avgjørende med nødvendig kompetanse for å kunne administrere slik behandling. I forbindelse med retningslinjene var oppbyggingen av regionale sentre vesentlig for å få nødvendig kompetanse på plass flere steder i landet, som skulle resultere i et bedre og mer tilgjengelig helsetilbud for pasientgruppen. Det kan fremstå som om regjeringen har gått bort fra denne grunnleggende prioriteringen.

Eksempelvis opplyser Regionalt senter for kjønnsinkongruens i Vest (RSKI Vest) at de tilbyr psykososiale tilbud som samtaler, opplæring og lærings- og mestringskurs, men at all medisinsk behandling, for eksempel med hormoner, skjer ved Nasjonal behandlingstjeneste (NBTK) ved OUS.

I svar fra statsråd Vestre til en representant den 2. juli skriver statsråden at:

«[...] oppstart av behandling med pubertetsutsettende hormoner og potensielt irreversibel hormonbehandling til personer under 18 år skal gis ved nasjonal behandlingstjeneste ved Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet.»

Svar:

Som det fremgår av mitt svar 2. juli til stortingsrepresentant Dag Inge Ulstein, som representanten Almeland

viser til, legger jeg til grunn at tjenesteyterne samler seg om det som er gjeldende faglige anbefalinger for helsehjelp til personer med kjønnsinkongruens i Norge.

Helsedirektoratets retningslinje ble utgitt i 2020. I årene etter dette har de regionale helseforetakene etablert helsetilbud til pasientgruppen i egne opptaksområder og i 2023 publiserte Undersøkelseskommissjonen for helse- og omsorgstjenesten en rapport med anbefalinger om å styrke pasientsikkerheten for barn og unge som mottar helsehjelp for kjønnsinkongruens. En av anbefalingene er å definere det medisinske tilbudet til barn og unge som utprøvende behandling. Dette er fulgt opp med oppdrag til helseforetakene, og Oslo universitetssykehus jobber nå med å få behandlingstilbudet til barn og unge inn i forskningsbaserte rammer, for å sikre at behandlingen blir tryggest mulig og at vi styrker kunnskapsgrunnlaget for framtidig behandling.

Utover dette er det opp til de regionale helseforetakene å vurdere hva slags behandling som er forsvarlig og praktisk mulig å tilby i regionene. Tilgang på kvalifisert personell er en av de største utfordringene på dette området slik det er på andre små fagområder. Med opprettelsen av spesialisthelsetilbud til pasientgruppen i hver region har vi likevel kommet et viktig skritt på veien med å desentralisere tilbudet og bedre tilgjengeligheten til hjelp. Å bygge opp tilstrekkelig kompetente fagmiljøer i regionene vil imidlertid ta tid. Derfor er det avgjørende for kvalitet og pasientsikkerhet at den nasjonale behandlingstjenesten fortsatt har en sentral rolle i utredning og behandling av kjønnsinkongruens for alle aldersgrupper, spesielt for barn og unge under 18 år.

SPØRSMÅL NR. 2868

Innlevert 10. august 2025 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 18. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden be Statens vegvesen også beregne i sine modeller 100 % rabatt ved passering av ein bom i to-bomsløysinga for Nordvik, Søfteland og Kalandseid?

GRUNNGJEVING:

Statens vegvesen har som kjent skissert ei løysing med to-boms løysing på sidevegane for bygdene Søfteland, Kalandseid og Nordvik. Denne løysinga inneberer rabatt, men likevel betaling for passering av ein bom. Det betyr at desse bygdene blir stengt inne av bommar og det strir mot det lokale ynskje frå aksjonsgruppa og kommunane Bjørnafjorden og Bergen samt Vestland fylkeskommune som

alle har peika på ein to-boms løysing med gratis passering av ein av bommane. Det vil vera interessant å få berekna effekten av den modellen som ein lokalt ynskjer og eg vil derfor be statsråden be vegvesenet også beregne denne.

Svar:

Statens vegvesen har gjennomført ei omfattande utgreiing med mål om i større grad å skjerme lokaltrafikken på sidevegane. Utgreiinga er gjennomført i dialog med Bergen kommune, Bjørnafjorden kommune og Vestland fylkeskommune. Det har også vore halde møte mellom Samferdselsdepartementet og dei nemnde kommunane og fylkeskommunen.

I arbeidet er det lagt vekt på å finne løysingar som balanserer lokale omsyn med prinsippa for bompengefinansiering og økonomien i bompengeselskapet. Fleire alternative løysingar til dagens bompengelopplegg er vurderte, under dette òg fritak for lokal trafikk på sidevegane.

I dag vert det kravd inn bompengar på ny E39, gamle E39 og på fv. 5158. Det er lik takst i alle bomstasjonane.

I brev av 10. april 2025 vart lokale styresmakter informert om at Samferdselsdepartementet har konkludert med at ein kan gå vidare med den alternative løysinga Statens vegvesen har foreslått. Denne løysinga vil i betydeleg større grad enn dagens innkrevjing skjerme lokaltrafikken på sideveg. Forslaget inneber å sette opp to nye bomstasjonar på sidevegane og innføre omvendt timesregel på sidevegane med låg betaling for enkeltpasseringer med lette køyretøy i både dei nye og i eksisterande bomstasjonar på sidevegsnettet. Dette inneber ein rabatt på nesten 90 pst. om du passerer éin sidevegsbom, samanlikna med takst på sideveg i dag.

Vurderingene som er gjort i saka viser at sidevegstrafikken har både direkte og indirekte nytte av prosjektet og må derfor ut frå nytteprinsippet også vere med på å betale bompengar. Det vart utført utbetringar på fv. 5158 som del av prosjektet E39 Sveгатjörn-Rådal, og trafikantane på fylkesvegen får nytte gjennom desse utbetringane. Trafikantane på gamle E39 får nytte gjennom betre trafikktryggleik og betre miljø, fordi ein betydeleg del av trafikken no er overført til ny E39. Å gi 100 pst. fritak for lokaltrafikk meiner eg vil svekkje legitimiteten til bompengoordninga då det vil høle ut nytteprinsippet som eit sentralt prinsipp for vurdering av bompengebetaling. Eg er likevel samd i at nytta for trafikken på sidevegane er lågare enn for trafikken på hovudvegen. Derfor er det foreslått at trafikken på sidevegane, som ikkje er gjennomgangstrafikk, skal få sterkt redusert bompengebetaling.

Med Statens vegvesens forslag til eit alternativt bompengelopplegg vil kostnadene for dei fleste trafikantar som bruker sidevegane verte betydeleg redusert, med unntak av den delen av lokaltrafikken som berre passerer dei nye bomstasjonane. Det er rekna at bensin- og dieslbilar med dette forslaget vil betale 6,3 kr (mot dagens 50,4

kr) og nullutsleppsbilar vil betale 4,4 kr (mot dagens 35,3 kr). Desse utrekningane gjeld bilar i takstgruppe 1 (lette køyretøy) med AutoPASS-avtale. Forslaget bidreg samtidig til å dekkje auka kostnader for bompengeselskapet og sikrar likebehandling av trafikantar på sidevegane – uavhengig av om dei køyrer innanfor éin kommune (og passerer dei nye bomstasjonane) eller mellom kommunar (og passerer dei eksisterande).

Det foreslåtte alternative bompengelopplegget er i tråd med innstillinga frå transportkomiteen til Prop. 134 S (2013-2014) Utbygging og finansiering av E39 Sveгатjörn – Rådal i Hordaland jf. Innst. 37 S (2014-2015) som peikar på at det må sikrast løysingar som gjer at det er betre samanheng mellom betaling og nytte for vegen. Komiteen understrekar samtidig at det er viktig å finne løysingar for bompengeinnkrevjinga som i størst mogleg grad bidreg til å halde på legitimiteten av bompengoordninga.

Eg støttar Statens vegvesen sine vurderingar i saka, og forslaget etaten har til eit alternativt bompengelopplegg for prosjektet. Samferdselsdepartementet har bede lokale styresmakter om å gjere nødvendige vedtak. Når desse ligg føre, vil Statens vegvesen førebu saka slik at regjeringa kan fremje ein ny proposisjon for eit revidert bompengelopplegg for E39 Sveгатjörn-Rådal for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 2869**Innlevert 10. august 2025 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 20. august 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Vil kunnskapsministeren likestille oppkjøring og opplæring av bil og lettmotorsykkel i opplæringsforskriften?

BEGRUNNELSE:

Fravær som skyldes følgende grunner kan dokumenteres og unntas fraværsgrensen, jf. opplæringsforskriften § 9-8 andre ledd. Der er fravær knytta til førerkort klasse B nevnt. Men ikke lett motorsykkel som stort sett alltid sammenfaller med tidsrommet for videregående opplæring. Med så få ledige oppkjøringstimer og de stort sett er i skoletiden fremstår det merkelig å skille mellom biloppkjøring og lett motorsykkel.

Svar:

Det er viktig at elever i videregående skole skal være til stede og delta aktivt i opplæringen, og at unntak fra kravet

til tilstedeværelse skal være godt begrunnet. Vi vet at det for mange er nyttig å ha førerkort, blant annet for å kunne gjennomføre læretiden på en effektiv måte, og for å møte krav og forventninger i senere studier eller arbeidsliv. Vi vet også at det kan være utfordrende å få gjennomført særlig oppkjøring, men også sentrale deler av kjøreopplæringen, utenom skoletid. Fra 1. august er reglene derfor utvidet, slik at både gjennomføring av førerprøve klasse B, i tillegg til deler av opplæringen av førerkort klasse B, er unntatt fraværsgrensen.

Jeg har forståelse for at en del elever vil finne det både nyttig og ønskelig å ta førerprøven til lett motorsykkel eller andre førerkortklasser i skoletiden. Og jeg merker meg at det i høringen ble understreket at førerprøver vil måtte gjennomføres innenfor Statens vegvesens åpningstider. Dette gjelder også andre førerkort enn klasse B. Fravær knyttet til førerkort for lettmotorsykkel var ikke en del av høringen. Jeg takker representanten for å løfte spørsmålet, og vil vurdere saken.

SPØRSMÅL NR. 2870**Innlevert 10. august 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 18. august 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid****Spørsmål:**

Hva mener forbrukerministeren om at eldre mennesker får redusert eller avsluttet deler av sin reiseforsikring uten tilstrekkelig informasjon, og mener ministeren at dette er aldersdiskriminering?

BEGRUNNELSE:

I sommer er jeg blitt gjort oppmerksom på at mange forsikringsselskaper reduserer dekningen eller avslutter enkelte deler av reiseforsikringen når man passerer 75 eller 80 år. Det blir videre fortalt at dette er noe selskapene ikke informerer godt nok om.

For mennesker over 80 år kan det være utfordrende å i det hele tatt få tegnet ny reiseforsikring.

Mange eldre mennesker er fremdeles ved veldig god helse og har gleden av å reise. Jeg forstår deres behov for fortsatt ville være forsikret dersom noe skulle skje på reise. At mennesker opplever frustrasjon over å bli utsatt for det de mener er aldersdiskriminering er også forståelig.

Svar:

Reiseforsikring er viktig for mange forbrukere, og jeg forutsetter at forsikringsforetakene følger lovverket og at de gir forbrukere lovpålagt informasjon om eventuelle begrensninger. Jeg vil også oppfordre bransjen til å ta særlig hensyn til eldre i kommunikasjonen om avslutning av reiseforsikringer.

Forsikringsavtaleloven gir generelle regler om forsikringsavtaler, som bl.a. omfatter reiseforsikring, mens

det nærmere innholdet i slike avtaler er fastsatt i de konkrete avtalevilkårene. Dersom et forsikringsselskap vil nekte eller begrense reiseforsikring på grunnlag av alder, må dette være i samsvar med de konkrete avtalevilkårene og reglene i forsikringsavtaleloven.

Forsikringsforetakene plikter å gi kundene informasjon, blant annet om vilkårene som gjelder for avtalen og eventuelle aldersbegrensninger. Dette gjelder både før og underveis i avtalen, samt ved fornyelse av forsikringen. Forbrukere kan klage på markedsføring og avtalevilkår mv. til Forbrukertilsynet.

Utgangspunktet er at avslag på en forsikring krever at det foreligger en «saklig grunn», se forsikringsavtaleloven § 1B-3. Her står det også at forhold som medfører en særlig risiko, vil være en saklig grunn. Av forarbeidene og i praksis fra Finansklagenemnda er det lagt til grunn at «alder» i visse tilfeller anses som en særlig risiko og der-

med kan være en saklig grunn for spesifikke dekningsbegrensninger i reiseforsikringer. Som eksempel kan nevnes Finansklagenemndas avgjørelse i sak FinKN-2014-109. Tvister med forsikringsselskap kan bringes inn for Finansklagenemnda eller domstolene, som kan ta standpunkt til konkrete saker.

Forbudet mot aldersdiskriminering i likestillings- og diskrimineringsloven gjelder også for forsikringstjenester. Det er likevel lov med aldersdiskriminering dersom dette er begrunnet i en risikovurdering basert på relevante og nøyaktige aktuarmessige og statistiske data. Som eksempel på en slik sak kan nevnes Diskrimineringsnemndas avgjørelse i DIN-2020-353.

Svaret er gitt etter innspill fra Justis- og beredskapsdepartementet og Kultur- og likestillingsdepartementet, som er fagansvarlig departement for henholdsvis forsikringsavtaleloven og likestillings- og diskrimineringsloven.

SPØRSMÅL NR. 2871

Innlevert 10. august 2025 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 18. august 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Vil kulturministeren ta initiativ til å presisere overfor norske banker at betalingsformidlingsforbudet kun gjelder transaksjoner som utgjør innskudd til eller utbetaling fra pengespill som ikke har tillatelse i Norge?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt spørsmål fra 19. mai i år (15:2244 (2024-2025)), hvor kulturministeren klargjør at betalingsformidlingsforbudet kun omfatter betalinger til og fra pengespill som ikke har tillatelse i Norge. Hun skriver blant annet:

«Det avgjørende er ikke hvem som teknisk gjennomfører transaksjonen, men om transaksjonen gjelder innskudd til eller utbetaling fra pengespill som ikke har tillatelse i Norge».

Jeg vil også vise til mine skriftlige spørsmål Dokument nr. 2612 (2020-2021) til en tidligere kulturminister om samme lov, hvor det ble svart:

«Lotteritilsynet har ikke hjemmel til å vedta at norske borgere ikke kan benytte seg av egne kontoer i banker eller e-pengeforetak. Dette gjelder uavhengig av hvor kontoen er registrert, enten det er i Norge eller i utlandet»

Jeg vil videre påpeke at en finansinstitusjon etablert i EU, og som ikke er underlagt norsk lov, også vil ha rett og plikt til å gjennomføre betalinger til pengespilltjenester jf. PSD 2 artikkel 79.

Til tross for statsrådens oppklaring i mai, samt de andre dokumentene jeg har vist til, kommer det fremdeles tilbakemeldinger fra norske borgere som benytter seg av banktjenester i land innenfor EØS om at de blir sanksjonert av sine banker her i Norge.

Den norske banken stanser betalinger til og fra benytter utenlandske bankkontoer fordi den norske banken mistenker at kunden senere vil benytte midlene til å gjennomføre betalinger til og fra utenlandske spillskaper. Overføringen i seg selv er imidlertid mellom en norsk og en utenlandsk bank, og jeg klarer ikke se at dette er grunnlag nok for at norske banker kan sanksjonere norske borgere som benytter seg av en utenlandsk bank. De utenlandske bankene er ikke underlagt norsk jurisdiksjon og skal selvfølgelig ikke forhindre sine kunder å benytte egne midler til lovlige aktiviteter.

Norske banker har ingen myndighet til å opptre som etterforsker, dommer og bødde i slike situasjoner. Dette er lovlige overføringer mellom en norsk og en utenlandsk bank, ikke med utenlandske spillskaper.

At norske borgere blir nektet å benytte seg av egne bankkontoer i andre land kan slik jeg ser det heller ikke være i henhold til Norges internasjonale forpliktelser.

Svar:

Norske banker skal følge betalingsformidlingsforbudet i pengespilloven § 5. Bestemmelsen slår tydelig fast at det er forbudt å formidle betalingstransaksjoner ved «innskudd til og utbetaling fra pengespill som ikke har nødvendig tillatelse etter loven».

Pengespillforskriften § 96 presiserer at dette innebærer at bankene skal «stanse betalingstransaksjoner som foretaket er kjent med at utgjør innskudd til eller utbetaling fra pengespill som ikke har tillatelse i Norge». Dette gjelder blant annet der bankenes egne undersøkelser avdekker at transaksjonen utgjør innskudd til eller utbetaling fra slike pengespill. Regelverket er klart på dette

punktet, og jeg kan derfor ikke se at det er behov for ytterligere presiseringer.

Lotteritilsynet har dessuten opplyst departementet om at de i sin kommunikasjon med bankene om regelverket også presiserer at forbudet kun gjelder transaksjoner som utgjør innskudd til eller utbetaling fra pengespill som ikke har tillatelse i Norge. Tilsynet opplever at bankene generelt er innforstått med at det kun er innskudd og utbetaling av gevinst som skal stanses etter pengespilloven. Samtidig må det understrekes at banker også er underlagt annet regelverk, herunder finanslovgivningen og regelverk om bekjempelse av hvitvasking. Tiltak som banker iverksetter overfor kunder som spiller pengespill, kan derfor være begrunnet i andre regelverk.

Dersom en bankkunde mener at transaksjoner stanses uten rettslig grunnlag, kan saken bringes inn for Bankklagenemnda. Nemnda behandler jevnlig slike saker og vurderer dem opp mot både pengespillregelverket og finansregelverket.

SPØRSMÅL NR. 2872

Innlevert 10. august 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 15. august 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil helseministeren se på muligheten for et felles nasjonalt system for blodgivere slik at man ivaretar personvern og pasientsikkerhet, og samtidig gi blod i ulike deler av landet?

BEGRUNNELSE:

Jeg ble nylig gjort oppmerksom på at det ikke finnes et felles nasjonalt register for blodgivere. Seksjonsleder ved Haukeland Sykehus informerte om at grunnet personvern og pasientsikkerhet kan man dermed ikke dele informasjon om blodgivere på tvers av registrene.

Det er heller ikke mulig å være registrert som blodgiver flere plasser samtidig.

Dette virker unødig byråkratisk og tungvint. Blod er ferskvare og givere som ønsker å bidra kan være med å redde liv.

Derfor er det underlig at systemene for dette ikke er modernisert eller gir slike muligheter. Et felles nasjonalt system ville trolig løst disse utfordringene.

Svar:

Per i dag finnes det ikke et nasjonalt blodgiverregister i Norge. Blodbankene opererer med egne lokale registre, og det er enkelte tekniske, juridiske og organisatoriske utfordringer knyttet etablering av et felles nasjonalt register.

Etablering, formal og drift av blodgiverregistre er beskrevet i blodforskriften kapittel 4. Forskriftens formål er å sikre et høyt beskyttelsesnivå for blodmottakere og blodgivere, herunder å hindre overføring av smitte og trygge sikkerheten og kvaliteten på humant blod og blodkomponenter uansett anvendelsesformål.

Et nasjonalt register, eller en alternativ teknisk løsning med tilsvarende funksjonalitet, kunne potensielt bidra til å løse enkelte utfordringer – for eksempel ved å styrke beredskapen og lette tilgangen til blodgivere i krisesituasjoner. Det nåværende systemet fungerer imidlertid tilfredsstillende, og det er nødvendig å først vurdere behovet for å utrede eventuelle endringer. Helse- og omsorgsdepartement har mottatt indikasjoner på at de fleste blodgivere tilpasser seg ved å gi blod når de oppholder seg i sin hjemkommune. Det er uansett kun anledning til å gi blod inntil fire ganger per år. Ved flytting er det relativt

enkelt å registrere seg som blodgiver i ny region eller ved nytt helseforetak.

Blodbankene benytter i dag to ulike IT-systemer. Å få disse systemene til å kommunisere, eller å innføre ett felles system, vil kreve betydelige IT-ressurser og økonomiske investeringer, som må vurderes opp mot andre prioriteringer. Som del av en slik prosess kan det også være naturlig å vurdere om gjeldende regelverk oppstiller unødvendige hindre knyttet til adgangen til å dele informasjon om givere – som i denne sammenheng defineres som pasienter med pasientrettigheter – på tvers av helseforetak.

Nokblod (Nasjonalt koordineringssenter for blodberedskap i Bergen) arbeider med en utredning på dette området, som skal presenteres for helseforetaks fagdirektørmøtet i løpet av høsten. Denne utredningen kan være nyttig i den videre vurderingen.

Selv om et nasjonalt blodgiverregister har potensial til å løse enkelte utfordringer, foreligger det enkelte juridiske, tekniske og organisatoriske utfordringer som må vurderes. Kostnader og ressursbruk må også veies opp mot forventet nytte.

SPØRSMÅL NR. 2873

Innlevert 10. august 2025 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 19. august 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Hvor lenge mener statsråden det er rimelig for en restaurant å vente på svar på arbeids/innreisetillatelse for en kokk (nøkkelmedarbeider for virksomhetens drift), er hun kjent med at slike søknader tar lengre tid og oftere avslås nå enn tidligere, hva tenker hun om at restauranter må stengte ned driften fordi slike søknader kan ta over 15 måneder å behandle, og vil hun ta initiativ til en gjennomgang av denne problemstillingen med UDI?

BEGRUNNELSE:

Jeg har vært i kontakt med flere restauranter, herunder flere indiske restauranter, som opplever at søknader om arbeidstillatelse og tilhørende innreisetillatelser for kokker (nøkkelpersonell for restauranter som fokuserer på utenlandske matretter) tar over 15 måneder uten svar. Veldig mange restauranter opplever nå at ventetidene har blitt lengre, og at søknader for kandidatprofiler som tidligere ville blitt innvilget, nå avslås.

En av restaurantene jeg ble invitert til å besøke har fått flere avslag på rad, og blir nå nødt til å stenge restaurantdriften etter seks års drift grunnet at de ikke har fått tillatelse for noen av kokkekandidatene sine til tross for at de innehar relevant utdanning omfattende arbeidserfaring.

Svar:

Jeg viser til tidligere justis- og beredskapsministers svar på spørsmål nr. 472 om det pågående arbeidet for å få ned saksbehandlingstiden i utlendingsforvaltningen.

Søknader om oppholdstillatelse på grunnlag av arbeid er en prioritert saksportefølje, og det er fastsatt en årlig kvote for faglærte som skal sikre rask saksbehandling.

UDI viser til at de mottar et stort antall søknader om oppholdstillatelse som faglært arbeidstaker. De siste årene har det blitt avdekket økende bruk av falske dokumenter i søknader om oppholdstillatelse som faglært, særlig i saker som gjelder arbeid på yrkesfaglig nivå. UDI har derfor behov for å undersøke utdanningsdokumenter nærmere for å få bekreftet at de er ekte. Dette arbeidet kan være tidkrevende.

Samtidig opplyser UDI at det i en rekke land er utfordringer med å kontrollere om utdanningsdokumenter er ekte, og det tar derfor betydelig lengre tid å behandle søknader med dokumenter fra disse landene. Dette gjelder for tiden særlig søknader der det er fremlagt utdanningsdokumenter utstedt i Bangladesh, Filippinene, India, Iran, Kina, Kosovo, Nepal, Pakistan, Tyrkia og Vietnam.

Utlendingsforvaltningen har vært under betydelig press over tid, og dette har ført til lengre saksbehandlingstid enn det som er ønskelig i en del saker. Jeg har tillit til at UDI jobber for å finne de beste tiltakene for mest mulig effektiv saksbehandling samlet sett, innenfor de rammene som er gitt av Stortinget og departementet. Departement-

et vil fortsette å følge opp saksbehandlingstider i styringsdialogen med UDI.

SPØRSMÅL NR. 2874

Innlevert 6. august 2025 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 15. august 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Har regjeringen vurdert å innføre næringspolitiske kriterier for krafttildeling enten som del av eller i tillegg til modenetskriteriene, og hva er etter regjeringens syn fordeler og ulemper ved å innføre en form for mer næringspolitiske føringer?

BEGRUNNELSE:

Køen for nettilknytning er historisk lang og speiler energi- og klimaomstillingen og økt digitalisering. Køen omfatter rundt 100 TWh selv om mange av prosjektene er mer på tegnebrettstadiet. Nakstad-utvalget ble nedsatt i en tid da køen var voksende men langt fra så stor som nå, og utvalget advarte mot å politisere kriteriene for krafttildeling.

Vi er nå i en situasjon hvor omtrent halvparten av prosjektene i køen er datasenter og en stor andel gjelder produksjon av hydrogen eller ammoniakk. Høyre har tidligere støttet Nettutviklingsplanen men understreket at den modenetskriteriene bør videreutvikles ytterligere. Høyre har også fått gjennomslag for at forsvarsindustri må ha en overordnet prioritet gitt den sikkerhetspolitiske situasjonen, og at krypto mining ikke kan få nettilgang nå.

Etableringen av Stargate i Narvik er et spennende kraftkrevende prosjekt av strategisk næringspolitisk betydning. Samtidig er verdien av etableringen begrenset dersom all regnekapasiteten selges til høystbydende i utlandet. Både for Narvik, Nord-Norge og nasjonalt er det viktig at det er klare ringvirkninger av etableringen. I motsatt fall, vil motivasjonen for ny kraftutbygging falle helt bort i lokalsamfunn.

I utgangspunktet synes en markedsmessig tilnærming til krafttildeling å være mest rasjonell. Men i lys av at en stor andel av køen for nettilknytning potensielt kan gi svært få lokale og nasjonale ringvirkninger og verdiskaping, bør det vurderes om dagens kriterier er gode nok.

Gjennom møter jeg har hatt synes det også å være en utfordring blant flere regionale nettselskaper og Statnett at man kjenner på at man har for få føringer og

ikke god nok kompetanse næringspolitisk til å prioritere mellom store prosjekter som innebærer milliardinvesteringer. Dette kan også være en medvirkende årsak til den lange saksbehandlingstiden.

Svar:

Nettselskapene har tilknytningsplikt som innebærer at de skal tilknytte aktører som ønsker det, uten ugrunnet opphold. Dersom det er behov for nettinvesteringer, skal nettselskapene uten ugrunnet opphold utrede, konsesjons-søke og gjennomføre nødvendige investeringer i nettet for å kunne gi tilknytning. Tilknytningsplikten bidrar med stabile og gode rammevilkår, og dette er avgjørende for at Norge skal være et attraktivt land å etablere seg i.

Jeg er glad for at vi har vekst i norsk industri og næringsvirksomhet. Mye nytt og økt forbruk har fått reservere nettkapasitet, men det er også mange modne aktører som står i tilknytningskø. For regjeringen er det derfor en prioritert oppgave at det skal gå raskere å forsterke nettet og at nettet skal utnyttes effektivt. Energidepartementet har innført krav om modenetsvurderinger, som innebærer at nettselskapene skal vurdere om prosjekter er tilstrekkelig modne før de får reservere nettkapasitet eller plass i kapasitetskø. Prosjektene må også vise tilstrekkelig framdrift for å få beholde reservasjonen eller kjøplassen. Formålet er å legge til rette for at det er prosjekter som faktisk gjennomføres som skal få kapasitet i nettet. Det er prosjekter som gjennomføres som skaper verdier og arbeidsplasser.

Siden jeg tiltrådte som energiminister har jeg møtt mange innspill om at nettselskapene burde prioritere forespørsler om uttak fra strømmettet etter samfunnsvirkninger, slik som verdiskaping, sysselsetting eller klimavirkninger. Regjeringen fører en aktiv næringspolitikk, men jeg anser ikke begrensninger i adgangen til kraftmarkedet som et egnet virkemiddel i gjennomføring av næringspolitikken. Nettselskapene er naturlige monopol og er derfor strengt regulert. Blant annet skal de sikre nøytral opptreden overfor brukere av strømmettet,

og tilgang til kraftmarkedet på ikke-diskriminerende og objektive vilkår. Det tilligger ikke nettselskapene å gjøre politiske prioriteringer av om et planlagt forbruk er ønskelig eller ikke. Etter min vurdering ville en prioritering etter slike kriterier vært svært vanskelig å gjennomføre i praksis, uavhengig av hvem som foretar prioriteringen. Kunden vil alltid kjenne sitt prosjekt best, og vil kunne utfordre forutsetningene eller omtalen av prosjektet. Jeg tror en slik tilnærming ville vært svært klagedrivende.

Samtidig som hovedprinsippet om at nettselskapene ikke skal ha adgang til å diskriminere mellom kunder står seg, har det på grunn av den sikkerhetspolitiske situasjonen oppstått et behov for en tydelig lovhjemmel for å kunne prioritere tilknytning av enkeltaktører, når det er nødvendig av hensyn til nasjonale sikkerhetsinteresser. Energidepartementet har sendt et forslag om en ny bestemmelse om prioritert tilknytning til strømnettet når det er nødvendig for å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser, på høring.

SPØRSMÅL NR. 2875

Innlevert 7. august 2025 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 18. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden gi en detaljert oversikt over alle kontakt han har hatt om nye togsett på Nordlandsbanen med Norske tog og Jernbanedirektoratet langs en tidslinje etter ulykken i Hemnes i fjor og frem til i dag?

BEGRUNNELSE:

Den akutte mangelen på lokomotiver på Nordlandsbanen har medført at SJ Nord må begrense salget av billetter for fjerntog fra 30. september. Situasjonen er akutt. Det nærmer seg et år siden ulykken på Nordlandsbanen og det er ikke engang identifisert nye lokomotiv som kan settes inn på den tiden. Det er helt uholdbart.

Samferdselsministeren har ingen andre å peke på enn seg selv. Han har fullt eierskap over Norske tog gjennom Samferdselsdepartementets eierskap og sitter som eneste representant i selskapets generalforsamling.

Den ekstreme handlingslammelsen i møte med et akutt behov for nye lokomotiv på Nordlandsbanen må derfor tilskrives statsrådens oppfølging, eller mangelen av sådan, overfor hhv Norske tog og Jernbanedirektoratet. På denne bakgrunn ber undertegnede om en tidslinje som viser alle handlinger, føringer og kommunikasjon fra Samferdselsministerens side i denne saken overfor Norske tog og Jernbanedirektoratet og en forklaring på hvorfor det ikke kan vises til noen konkrete resultater etter 10 måneder.

Svar:

Umiddelbart etter ulykken den 24. oktober 2024 ble det etablert kontakt med Jernbanedirektoratet om å skaffe til veie lokomotiver til Nordlandsbanen. Dialogen ledet til at regjeringen i nysalderingen av 2024-budsjettet åpnet for leie av lokomotiver. Siden forsøkene på å leie lokomotiver så langt ikke har ført frem, har jeg opprettholdt tett dialog både med direktoratet og Norske tog.

Representanten ber om en oversikt over all kontakt om nye togsett til Nordlandsbanen. Departementet har ikke en slik liste lett tilgjengelig, men har sammenstilt en oversikt over møter mellom departementet og Jernbanedirektoratet og/eller Norske tog der prosessen med å skaffe til veie lokomotiver til Nordlandsbanen var tema:

- 4. november 2024: Etatsstyringsmøte med Jernbanedirektoratet.
- 17. januar 2025: Felles møte med Jernbanedirektorat og Norske tog.
- 22. januar 2025: Møte med Jernbanedirektoratet
- 7. februar 2025: Møte med Norske tog
- 24. februar 2025: Etatsstyringsmøte med Jernbanedirektoratet
- 17. mars 2025: Kontaktmøte med Norske tog
- 21. mai 2025: Møte med Jernbanedirektoratet
- 26. mai 2025: Kontaktmøte med Norske tog
- 2. juni 2025: Eiermøte med Norske tog
- 19. juni 2025: Møte med Jernbanedirektoratet
- 7. august 2025: Møte med Jernbanedirektoratet, Norske tog, Bane NOR og SJT

Utover møtene nevnt over, har det vært løpende kontakt mellom departementet, Jernbanedirektoratet og

Norske tog. Det er stort trykk på denne saken i alle organisasjoner. Hovedproblemet er at det er et krevende og svært knapt marked for denne typen lokomotiver.

Jeg viser for øvrig til mine tidligere svar om status i prosessen med å skaffe til veie lokomotiver til Nordlandsbanen. Det arbeides intensivt for å finne en løsning.

SPØRSMÅL NR. 2876

Innlevert 7. august 2025 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 18. august 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

På Byneset sitter det nå en boligeier som ikke får støtte fra NVE til sikring mot skred etter at et skip grunnstøtte i området. Manglende sikring gjør at boligen ikke kan brukes. Det er åpenbart at skipseier burde betale for skadene, men det ser det så langt ikke ut som at de er villig til å gjøre.

Vil statsråden sørge for at staten tar kostnaden ved skredsikring i første omgang, i påvente av en erstatnings-sak mot rederiet?

Svar:

Jeg har full forståelse for at denne situasjonen er svært krevende for de som er evakuert etter grunnstøtingen. Departementet mottok NVEs oversendelse av klage på avslag på søknad om hastetilskudd til sikringstiltak på Byneset i Trondheim kommune den 1. august 2025. Departementet behandler nå klagesaken og vil konkludere så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 2877

Innlevert 7. august 2025 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 18. august 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ for å likestille små uavhengige bakerier uten sentralbakeri med kjedebakerier når det gjelder refusjon av sukkeravgift?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til flere oppslag i Nordstrands blad om det lille uavhengige bakeriutslaget Anne på Landet, hvor det framgår at Anne på Landet i motsetning til kjedebakerier som Baker Hansen verken kan få sukkeravgiftsrefusjon eller gunstige innkjøpsavtaler. Dette skyldes ifølge styreleder bl.a. et regelverk det kravet for refusjon er innkjøp av sukker i 25-kilosposer, som er upraktisk for utslag med små lokaler og krav om at baking og produksjon og utslag ikke

kan være registrert under samme AS og at baking og salg ikke skal skje under samme tak.

Etter mitt syn er det helt bakvendt dersom mindre og uavhengige bakerier som Anne på Landet må dele opp selskapet i ett produksjonsselskap og ett salgsselskap for å få samme konkurransevilkår som f.eks. Baker Hansen. Dagens regelverk gjør at mindre bakerier må ha høyere priser på sine varer enn kjedebakerier, for å ha samme inntjening.

Anne På Landet anslår at de kunne spart 25 til 50 prosent på innkjøpene dersom de hadde hatt de samme fordelene som kjedebakerier, og dermed kunnet solgt bollene minst fem kroner billigere.

Min oppfordring til finansministeren er å fjerne unødige reguleringer som medfører denne type forskjellsbehandling.

Svar:

Etter Stortingets avgiftsvedtak skal det betales avgift ved innførsel og innenlandsk produksjon av sukker. Det gis fritak for avgift på sukker som brukes som råstoff til ervervsmessig fremstilling av varer. Dagens avgift omfatter i hovedsak sukker til husholdningsformål.

Fritaket er nærmere regulert i særavgiftsforskriften § 3-16-3. Fritaket omfatter ikke sukker til i) institusjoner, ii) hoteller, restauranter, kafeer, kantiner, serverings- og cateringvirksomheter o.l. og iii) kjøtt-, fiske-, delikatessforretninger o.l.

Avgrensningen av fritaket har vært fastsatt i særavgiftsforskriften siden sukkeravgiften ble innført i 1981. I forarbeidene til sukkeravgiften er det lagt til grunn at fritaket ikke er ment å omfatte «virksomheter med beskjedent

sukkerforbruk». I særavgiftsforskriften er det derfor vilkår om at emballasjen til levert mengde sukker til produksjonen er av en viss størrelse.

Fritaket skiller ikke mellom virksomhetenes størrelse eller organisering. Store industribakerier har som regel egne fabrikker/produksjonslokaler hvor de produserer varene som senere blir levert til utsalgsstedene. Mindre håndverksbakerier og liknende har som regel produksjonssted og utvalg- eller serveringssted i samme lokale. Jeg ser ingen gode grunner for å skille avgiftsmessig mellom disse to tilfellene. Finansdepartementet har derfor bedt Skatteetaten om å klargjøre rettsstillingen, eventuelt fremme forslag til regelendringer som ivaretar hensynet til likebehandling.

SPØRSMÅL NR. 2878

Innlevert 7. august 2025 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 20. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Da statsråden var i Trøndelag nylig opplyste han til media at Nye Veier hadde laget en evalueringsrapport om utbyggingen av E6 nord for Trondheim.

Har statsråden lest rapporten, hva synes han i tilfelle om den og kan han dele den med meg?

Svar:

Nye Veier har gjennomført en intern evaluering av gjennomføringen av veiprosjektet E6 Ranheim–Værnes, til bruk for selskapets interne forbedringsarbeid. En foreløpig rapport og annet underlag fra evalueringen er en del av Nye Veiers interne saksforberedelser, og unntatt offentlighet i medhold av offentleglova § 14. Den foreløpige rapporten er ikke delt med Samferdselsdepartementet.

Nye Veier jobber med å ferdigstille en endelig rapport, med beskrivelse av hovedfunn fra evalueringen, som også inneholder selskapets vurdering av utførte og nødvendige tiltak. Nye Veier opplyser at selskapet kommer til å gi offentligheten innsyn i den endelige evalueringsrapporten for å bidra til åpenhet om hva som har skjedd, og for å gi mulighet for læring også hos andre byggherrer. Endelig evalueringsrapport forventes sluttført innen 5. september 2025.

SPØRSMÅL NR. 2879**Innlevert 11. august 2025 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 15. august 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Vil statsråden instruere Statsforvalteren i Oslo og Viken i saken om byggestopp i Oksviken, slik at familien slipper å rive huset de nesten er ferdig med å bygge og lokaldemokratiet sine ønsker ikke blir overprøvd av ikke-valgte byråkrater?

BEGRUNNELSE:

I Fredrikstad kommune har Statsforvalteren i Oslo og Viken stoppet et planlagt boligprosjekt i Oksviken, til tross for lokal politisk enighet og vedtak om utbygging. Dette har skapt stor frustrasjon lokalt, og oppleves som et eksempel på at statlig byråkrati overstyrer lokaldemokratiet. Det er viktig at lokale folkevalgte har reell innflytelse over arealpolitikken i egen kommune, og at statlige instanser ikke setter urimelige begrensninger som hindrer utvikling og boligbygging. I tillegg til lokalpolitisk enighet har prosjektet også stor støtte fra naboer og andre berørte.

Svar:

Spørsmålet har bakgrunn i Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus sitt vedtak i klagesak 28. mai 2025. Representanten viser til at Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus (heretter statsforvalteren) har stoppet en bygging av en bolig.

Saken gjelder oppføring av en enebolig på eiendommen Oksvikveien 18 C i Fredrikstad kommune. Eiendommen er regulert til friluftsområde i en reguleringsplan og avsatt dels til bebyggelse og anlegg samt landbruks-, natur- og friluftsmål i kommuneplanens arealdel. For å kunne bygge en bolig på den angitte eiendommen, må det gis dispensasjon fra de angitte arealformålene. Fredrikstad kommune skal ha gitt dispensasjon til oppføring av eneboligen.

Etter plan- og bygningsloven § 19-2 kan kommunen dispensere fra arealformålet fastsatt i reguleringsplan og kommuneplanens arealdel. To vilkår må imidlertid være oppfylt før kommunen kan vurdere om den ønsker å dispensere. Disse to vilkårene innebærer såkalt rettsanvendelsesskjønn som statsforvalteren og domstolene kan prøve fullt ut.

De rettslige vilkårene for dispensasjon er: Dispensasjonen kan ikke vesentlig tilsidesette hensynene bak bestemmelsen (her arealformålet) som det dispenseres fra, hensynene i lovens formålsbestemmelse eller nasjonale eller regionale interesser. Videre må fordelene ved å

gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.

Først når begge disse to vilkårene kan konstateres å være til stede, kan kommunen, på fritt grunnlag, vurdere om det er grunn til å gi dispensasjon i et omsøkt tilfelle. Dette såkalte «kan-skjønn», kan i utgangspunktet ikke overprøves av statsforvalteren eller domstolene.

Etter det jeg har fått bragt på det rene, har statsforvalteren ansett at de nevnte vilkårene ikke var tilstede i denne konkrete saken. Statsforvalteren har således ikke grepet inn i kommunens frie skjønn i den aktuelle saken, men Fredrikstad kommunes rettsanvendelse av bestemmelsene i plan- og bygningsloven § 19-2.

Jeg har fra statsforvalteren fått opplyst, at utbygger har anmodet statsforvalteren om å omgjøre vedtaket i klagesaken fra 28. mai 2025. En slik vurdering av om vedtaket skal omgjøres eller ikke, vil skje i løpet av august d.å. Jeg har tillit til at statsforvalteren behandler anmodningen om omgjøring etter reglene i forvaltningsloven og plan- og bygningsloven.

Videre vil jeg vise til at det er kommunen som er planmyndighet og at Fredrikstad kommune vil kunne gjøre en mindre endring av sin arealdel til kommuneplanen og endre eller oppheve den aktuelle reguleringsplanen, slik at eneboligen blir i samsvar med gjeldende arealplaner.

SPØRSMÅL NR. 2880**Innlevert 11. august 2025 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 19. august 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

En kort salgsprosess av Argentum Fondsinvesteringer i løpet av sommeren vil kanskje gjøre at flere mulige kjøpere ikke kommer i posisjon til å gi bud.

Hvordan har prosessen vært lagt opp og vil statsråden ta initiativ til å inkludere alle mulige budgivere og sikre at det blir gitt tilstrekkelig med tid for en god prosess for å sikre høyest mulig pris?

BEGRUNNELSE:

Det er kjent gjennom media at Argentum Fondsinvesteringer planlegger å selge sin forvaltningsvirksomhet og avvikle sine fondsinvesteringer over en syv års periode. Det har også fremkommet at salgsprosessen skal pågå nå under sommeren og at den er ment å konkluderes før valget. Stortinget er ikke blitt involvert i salgsprosessen.

Det fremkommer videre at Argentum Fondsinvesteringer ikke nødvendigvis planlegger å selge forvaltningsvirksomheten til høystbydende, men legger opp til å ekskludere alle eller noen konkurrenter, noe som også

kan ekskludere de som potensielt kan betale mest for virksomheten.

Argentum Fondsinvesteringer er 100 pst. av eid av Nærings- og fiskeridepartementet. Forvaltningsvirksomheten er en vesentlig del av formålet med Argentums virksomhet.

Svar:

Det fremgår av eierskapsmeldingen (Meld. St. 6, 2022–2023) at staten er eier i Argentum for å opprettholde et investeringsselskap, rettet mot aktive eierfond, med hovedkontorfunksjoner i Norge. Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer.

Staten som eier kommenterer vanligvis ikke spørsmål om eventuelle planlagte eller pågående transaksjoner.

På generelt grunnlag for den typen transaksjon som spørsmålsstiller beskriver, vil det være naturlig å be om Stortingets tilslutning før en eventuell gjennomføring.

SPØRSMÅL NR. 2881**Innlevert 11. august 2025 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 18. august 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Har statsråden og departementet vurdert om Argentum kan avvikles på andre måter, f.eks. ved å legge forvaltningssoppraget av Argentums portefølje på anbud eller å selge hele porteføljen i andrehåndsmarkedet?

BEGRUNNELSE:

Det er kjent gjennom media at Argentum Fondsinvesteringer planlegger å selge sin forvaltningsvirksomhet og avvikle sine fondsinvesteringer over en syv års periode. Det har også fremkommet at salgsprosessen skal pågå nå under sommeren og at den er ment å konkluderes før valget. Stortinget er ikke blitt involvert i salgsprosessen.

Det fremkommer videre at Argentum Fondsinvesteringer ikke nødvendigvis planlegger å selge forvaltningsvirksomheten til høystbydende, men legger opp til å ekskludere alle eller noen konkurrenter, noe som også kan ekskludere de som potensielt kan betale mest for virksomheten.

Argentum Fondsinvesteringer er 100 pst. av eid av Nærings- og fiskeridepartementet. Forvaltningsvirksomheten er en vesentlig del av formålet med Argentums virksomhet.

Svar:

Det fremgår av eierskapsmeldingen (Meld. St. 6, 2022–2023) at staten er eier i Argentum for å opprettholde et investeringselskap, rettet mot aktive eierfond, med hovedkontorfunksjoner i Norge. Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer.

Staten som eier kommenterer vanligvis ikke spørsmål om eventuelle planlagte eller pågående transaksjoner.

På generelt grunnlag for den typen transaksjon som spørsmålsstiller beskriver, vil det være naturlig å be om Stortingets tilslutning før en eventuell gjennomføring.

SPØRSMÅL NR. 2882

Innlevert 11. august 2025 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen

Besvart 18. august 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Mener statsråden at Argentum Fondsinvesteringer ikke er forpliktet til å oppnå høyest mulig pris når de selger sine aktiva, jfr. at selskapet er underlagt å drive forretningsmessig, og mener statsråden at forvaltningsvirksomheten i Argentum kan selges uten salgsfullmakt fra Stortinget?

Staten som eier kommenterer vanligvis ikke spørsmål om eventuelle planlagte eller pågående transaksjoner.

På generelt grunnlag for den typen transaksjon som spørsmålsstiller beskriver, vil det være naturlig å be om Stortingets tilslutning før en eventuell gjennomføring.

BEGRUNNELSE:

Det er kjent gjennom media at Argentum Fondsinvesteringer planlegger å selge sin forvaltningsvirksomhet og avvikle sine fondsinvesteringer over en syv års periode. Det har også fremkommet at salgsprosessen skal pågå nå under sommeren og at den er ment å konkluderes før valget. Stortinget er ikke blitt involvert i salgsprosessen.

Det fremkommer videre at Argentum Fondsinvesteringer ikke nødvendigvis planlegger å selge forvaltningsvirksomheten til høystbydende, men legger opp til å ekskludere alle eller noen konkurrenter, noe som også kan ekskludere de som potensielt kan betale mest for virksomheten.

Argentum Fondsinvesteringer er 100 pst. av eid av Nærings- og fiskeridepartementet. Forvaltningsvirksomheten er en vesentlig del av formålet med Argentums virksomhet.

Svar:

Det fremgår av eierskapsmeldingen (Meld. St. 6, 2022–2023) at staten er eier i Argentum for å opprettholde et investeringselskap, rettet mot aktive eierfond, med hovedkontorfunksjoner i Norge. Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer.

SPØRSMÅL NR. 2883**Innlevert 11. august 2025 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen****Besvart 19. august 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Mener statsråden at Argentum Fondsinvesteringer kan selge sin forvaltningsvirksomhet uten at dette skal drøftes opp mot næringspolitikken på området og har NFD vært involvert i prosessen om salg?

BEGRUNNELSE:

Det er kjent gjennom media at Argentum Fondsinvesteringer planlegger å selge sin forvaltningsvirksomhet og avvikle sine fondsinvesteringer over en syv års periode. Det har også fremkommet at salgsprosessen skal pågå nå under sommeren og at den er ment å konkluderes før valget. Stortinget er ikke blitt involvert i salgsprosessen.

Det fremkommer videre at Argentum Fondsinvesteringer ikke nødvendigvis planlegger å selge forvaltningsvirksomheten til høystbydende, men legger opp til å ekskludere alle eller noen konkurrenter, noe som også kan ekskludere de som potensielt kan betale mest for virksomheten.

Argentum Fondsinvesteringer er 100 pst. av eid av Nærings- og fiskeridepartementet. Forvaltningsvirksomheten er en vesentlig del av formålet med Argentums virksomhet.

Svar:

Det fremgår av eierskapsmeldingen (Meld. St. 6, 2022–2023) at staten er eier i Argentum for å opprettholde et investeringsselskap, rettet mot aktive eierfond, med hovedkontorfunksjoner i Norge. Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer.

Staten som eier kommenterer vanligvis ikke spørsmål om eventuelle planlagte eller pågående transaksjoner.

På generelt grunnlag for den typen transaksjon som spørsmålsstiller beskriver, vil det være naturlig å be om Stortingets tilslutning før en eventuell gjennomføring, og departementet vil følgelig også være involvert.

SPØRSMÅL NR. 2884**Innlevert 11. august 2025 av stortingsrepresentant Erlend Larsen****Besvart 19. august 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Er det lagt inn i avtalen med fly- og helikopterselskapene som flyr ambulanse- og redning at fly, helikoptre, ansatte osv skal være del av Norges beredskap også ved krise og krig?

BEGRUNNELSE:

Ved beredskapsplanlegging til krise og krig er det kun norske bedrifter, maskiner osv. som er gripbare for norske myndigheter. Det er ikke nok at et flyselskap er norskeid med norsk AOC, om ikke flyene er eid av norske selskaper.

Luftambulanse og redningshelikoptre utøver vitale samfunnsfunksjoner på kontrakt for Norge, og er funksjoner vi må ha tilgjengelig også ved krise og krig.

Svar:

Vi har én helse- og omsorgstjeneste i Norge, i fred, i kriser og krig.

De regionale helseforetakene er ansvarlige for å ha beredskapsplaner for kriser og krig, inkludert planer for luftambulansetjenesten og medisinsk evakuering. En viktig forutsetning for beredskapen er å ha en grunnkapasitet, samt gode avtaler, rutiner og øvelser for å kunne ha nødvendig fleksibilitet ved behov.

De regionale helseforetakene samarbeider med Forsvaret om beredskapsplaner for å håndtere masseskader i krig, herunder medisinsk evakuering. Samarbeidet omfatter avstemming av forventninger og planforutsetninger, disponering av personell, analyser og identifisering av forbedringsbehov, som virksomhetene kan bruke i

sitt arbeid med å styrke beredskapen. Dette samarbeidet startet med et pilotprosjekt i Helse Nord i 2021, og er senere utvidet til alle helseregionene.

Departementet har i tillegg nylig gitt de regionale helseforetakene et eget oppdrag om å kartlegge relevante beredskapskapasiteter og beredskapsbehov i spesialisthelsetjenesten, inkludert Forsvarets behov for helsetjenester. Det omfatter også å kartlegge kapasitet og behov for luftambulanse og medisinsk evakuering.

Luftambulansetjenesten består av 14 ambulanshelikoptre plassert på 13 baser og ti ambulansfly plassert på sju baser. I tillegg benyttes redningshelikoptre fra syv baser til ambulansoppdrag, etter gitte varslingsretningslinjer fra Hovedredningssentralen. Redningshelikoptertjenesten er underlagt Hovedredningssentralen, som også har endelig beslutningsmyndighet om redningshelikopter skal benyttes.

Luftambulansetjenesten HF har det overordnede operative driftsansvaret for all luftambulanse i Norge og har avtale med Norsk Luftambulanse AS for drift av ambulanshelikoptre og Avincis Aviation Norway AS for drift av ambulansfly, altså to norske selskap. Det er i avtalene krav om ekstra beredskap og tiltak ved kriser. Leverandørene er også forpliktet til å gi transportstøtte til

politiet ved pågående livstruende vold (PLIVO) etter gitte nasjonale retningslinjer. Alle luftfartøy er registrert i Norges luftfartøyregister og på leverandørens respektive Air Operator Certificate (AOC). Luftfartøyene har ulike eiere og er på finansiell eller operasjonell lease. Det er ikke krav i avtalene om at luftfartøy skal være eid av norske selskaper. Kontrakten med Norsk Luftambulanse AS om drift av ambulanshelikoptre ble inngått i 2016 og kontrakten med Avincis Aviation Norway AS om drift av ambulansfly ble inngått i 2017.

Redningshelikoptertjenesten består av sju baser, i tillegg kommer sysselmesterens helikopter på Svalbard. Forsvaret er operatør på seks av basene. Base Nord-kontrakten med CHC Helikopter Service AS omfatter operasjonen i Tromsø og på Svalbard og skal gjelde i krise og krig uten andre unntak enn de som gjelder ellers i Norge. En eventuell rekvisisjon av personell og materiell følger norske lover og regler og er ikke spesielt regulert i kontrakten. Det er ingen krav i kontrakten om norsk eierskap av helikoptrene. CHC Helikopter Service AS har norsk AOC og samtlige helikoptre som benyttes i Base Nord kontrakten er leaset fra utenlandske selskaper. Base Nord-kontrakten med CHC Helikopter Service AS ble inngått i 2021.

SPØRSMÅL NR. 2885

Innlevert 11. august 2025 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 20. august 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Regjeringens vedtak om nullfiske i Oslofjorden kan bety at yrkesfiskere der mister mye inntekt. Regjeringen burde samtidig med fiskeritiltakene ha skissert hva slags kompensasjon fiskere kan vente seg. I stedet sier statsråden at hun "er klar til å jobbe fram evt. kompenserende tiltak". Kort tid før tiltak trer i kraft står yrkesfiskere dermed helt i uvisse om framtidig økonomi og yrke.

Kan jeg be statsråden redegjøre for aktuelle kompensasjonsordninger, slik at yrkesfiskere får konkret informasjon å forholde seg til?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har innført tre nullfiskeområder i Oslofjorden, der alt yrkesfiske og fritidsfiske blir forbudt. Det innføres begrensinger på redskap i hele Oslofjorden.

MDG har foreslått og lenge etterlyst slike tiltak, og ønsker regjeringens vedtak velkommen. MDG har samtidig tatt til orde for at vern må følges av kompensasjon til yrkesfiskere som rammes negativt.

Regjeringens vedtak om Oslofjorden kommer etter en lang hørings- og utredningsperiode. Det har lenge vært klart at yrkesfiskere kan bli hardt rammet økonomisk av tiltakene. Konflikt om denne typen tiltak er vanskelig å unngå, men det er dermed viktig å begrense konflikt mest mulig gjennom å gi god informasjon om hvilken oppfølging, evt. kompensasjon og andre avbøtende tiltak, som kommer til folk som rammes av tiltakene.

Regjeringen burde åpenbart brukt utrednings- og høringsperioden til å også utrede og varsle aktuelle former for kompensasjon. I stedet er situasjonen nå blitt at fiskere som mener at tiltakene vil frata dem yrke og inntekt, fortsatt står helt i uvisse om evt. kompensasjon og sin

framtidige økonomi. Statsråden bidrar ikke til å avhjelpe denne situasjonen når hun til NRK 8.8.25 uttaler

– Så vil jeg være klar til å jobbe frem eventuelle kompensierende tiltak hvis situasjonen skulle tilsi det. Men det må vi komme tilbake til når vi ser hvordan dette slår ut.

Konflikten om og presset mot vernetiltakene øker. I stortingsvalgkampen blir konflikten nå brukt av enkelte partier og politikere til å angripe vernetiltakene. I verste fall kan konflikten bli så hard at den truer gjennomføring av nødvendige tiltak.

Det er viktig at statsråden motvirker dette mest mulig ved å raskt konkretisere hva slags kompensasjonstiltak som er aktuelle for fiskere som rammes, slik at dialog kan komme i gang.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at fiskeritiltakene som nå skal innføres er inngripende, og medfører mye usikkerhet for den lokale fiskerinæringen i Oslofjorden. Som representanten skriver kan tiltakene føre til at noen aktører mister store deler av sitt inntektsgrunnlag. Jeg har gjennom denne prosessen lagt vekt på at vi skal ivareta fiskeriene og mottaksstrukturen på land der det er mulig, og finne gode løsninger og justeringer som tilrettelegger for fortsatt drift. Regjeringen har på bakgrunn av dette valgt å gjøre en rekke justeringer i tiltakene som nå innføres. Blant annet har vi valgt å holde et viktig fangstområde kalt Hvalerrenna fortsatt åpent for fiske, tillate fortsatt bruk av krepsespalte for å fange bifangst av kreps som i rekefisket utgjør en viktig del av inntektsgrunnlaget for mange aktører, og ikke innføre de foreslåtte begrensningene i fisket etter brisling og sild. Vi skal også utrede om det bør innføres en vektbegrensning på tråredskaper som kan brukes i Oslofjorden. En vektbegrensning vil kunne bidra til å prioritere de mindre fartøyene, som vil rammes hardest, i områdene i fjorden som forblir åpne for fiske.

Jeg vil understreke at tiltakspakken som innføres har tatt utgangspunkt i at det skal være mulig å videreføre et rekefiske i Oslofjorden. Det er store områder som stenges, men det er også store områder som forblir åpne. Det vil variere fra fartøy til fartøy i hvilken grad de har evne til å tilpasse seg og opprettholde aktiviteten. Noen fartøy har en stor andel av sin fangst i områdene som stenges, mens andre fisker mer i områdene som forblir åpne. Noen fartøy vil få problemer med å flytte sin aktivitet, mens andre vil ha større muligheter for omstilling. Det er utfordrende å si hvor store konsekvenser de ulike aktørene vil oppleve som følge av tiltakspakken. Vi har også som sagt gjort flere justeringer som skal bidra til å avbøte disse konsekvensene. Nullfiskeområder av dette omfanget er i stor grad et nytt verktøy i norsk fiskeriforvaltning, og det er derfor behov for tett oppfølging fremover og for å gjøre vurderinger underveis i prosessen.

Tilstanden og ressursgrunnlaget i Oslofjorden tilsier at det er behov for en omstilling av fiskerinæringen. De kommende ti årene med nullfiskeområder gir ikke grunnlag for den samme næringen som vi har i dag. Jeg vet at fiskerinæringen er tilpasningsdyktig og har et stort potensial for innovasjon og omstilling. Jeg har snakket med aktører som allerede er i gang med å tenke nytt og se på alternative inntektskilder, og det er også et stort engasjement i lokalsamfunnene for å utforske nye muligheter for verdiskaping fra ressursene i fjorden.

Samtidig er det viktig for meg at fiskeriene som har stor lokal betydning, som rekefisket, skal bestå og fortsette å levere sunn og kortreist sjømat i fremtiden. Jeg ønsker en tett dialog med fiskerne, organisasjonene og andre berørte aktører i tiden frem mot ikrafttredelse av tiltakene, og jeg har stor tro på at vi vil finne gode løsninger som både støtter opp om innovative satsinger og som bidrar til å bevare de tradisjonelle fiskeriene som er selve ryggraden i kystsamfunnene langs Oslofjorden. Så må vi komme tilbake til hvilke konkrete løsninger som er nødvendige og mest hensiktsmessige.

SPØRSMÅL NR. 2886

Innlevert 11. august 2025 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 19. august 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Hvor mange av de nyansatte i politiet i juni og juli er midlertidig ansatt?

BEGRUNNELSE:

Viser til politiets bemanningsstatistikk som viser at det er en økning i politiårsverk på omlag 392 i sommer. Etter at

antallet politiårsverk hadde blitt redusert med omlag 600 fra oktober 2021 til mai 2025, innebærer dette fortsatt at det er nærmere 200 færre politifolk i politidistriktene. Det er alltid positivt med en økning i antall politifolk, men dette er langt fra tilstrekkelig. Videre er det viktig at flere får faste stillinger i politiet. En del av nyansettelsene i politiet er midlertidige ansettelser og sommervikarer. Det bes om en oversikt over hvor mange av de nyansatte som har midlertidige stillinger. Det bes om en oversikt i landet som helhet og hvert politidistrikt for seg. Det bes også om

en oversikt over hvor mange som er såkalte sommervikarer, altså som er ansatte på korte, midlertidige kontrakter.

Svar:

Ifølge Politidirektoratet ble det i juni og juli i år ansatt totalt 571 personer i politistillinger. Av disse er 486 vikarer og ansatte i midlertidige stillinger, hvorav 341 er sommervikariater. Tabellen nedenfor viser fordelingen av stillingene mellom politidistriktene og øvrige enheter i etaten.

	Fast ansatte	Vikarer	Midlertidige	Totalt	Sommer-vikariater
Agder politidistrikt	1	15	62	78	57
Finnmark politidistrikt	17	4	24	45	23
Innlandet	2	6	54	62	40
Møre og Romsdal politidistrikt	4	3	20	27	17
Nordland politidistrikt	20	9	10	39	10
Oslo politidistrikt	9	1	48	58	37
Sør-Vest politidistrikt	1	0	50	51	49
Sør-Øst politidistrikt	4	2	68	74	58
Troms politidistrikt	12	0	9	21	0
Trøndelag politidistrikt	4	0	28	32	0
Vest Politidistrikt	8	0	18	26	18
Øst politidistrikt	1	0	30	31	25
Sum politidistrikt	83	40	421	544	334
KRIPOS	1	0	3	4	0
Politiets utlendingsenhet	0	0	13	13	7
Økokrim	1	0	9	10	0
Sum særorgan og andre enheter	2	0	25	27	7
Totalt ekskl. PST	85	40	446	571	341

Politidirektoratet gjør oppmerksom på at en betydelig andel av de midlertidige ansettelsene i juni og juli gjelder nyutdannede fra Politihøgskolen (PHS), som er ansatt før vitnemålene er formelt utstedt. Det er vanlig praksis at faste politistillinger ikke besettes før det er bekreftet at kandidaten har bestått utdanningen.

Direktoratet opplyser videre at det i sommermånedene oppstår et midlertidig behov for økt bemanning ved flere tjenestesteder som følge av ferieavvikling. I mange tilfeller er det heller ikke mulig å foreta faste ansettelser som erstatning for ansatte i permisjon.

På grunn av det høye bemanningsbehovet har politiet i juni og juli ansatt 86 studenter fra andre studieår ved PHS i sommervikariater. Disse studentene vil gjenoppta studiene i august. Tidligere har det vært svært begrenset bruk av andreårs studenter i slike vikariater.

SPØRSMÅL NR. 2887

Innlevert 11. august 2025 av stortingsrepresentant Mona Fagerås
Besvart 25. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvor stor prosentandel av de totale midlene som ble bevilget til veisektoren i statsbudsjettetene siste fire år gikk til vedlikehold, skred og rassikring av veiene våre?

BEGRUNNELSE:

Ber om tall som også inkluderer fylkesvei.

Svar:

Riksveg

Tabellen nedenfor viser regnskapstall for vedlikehold av riksveger Statens vegvesen har ansvar for. Tabellen viser også totalsummen for kap. 1320 Statens vegvesen og tallene i parentes viser vedlikehold sin andel av ressursbruken til Statens vegvesen. Regnskapstall for 2025 foreligger først i 2026. Vegene Nye Veier AS har ansvaret for er nybygde, og selskapets utgifter til vedlikehold av disse er lave og oppgis derfor ikke i tabellen.

i mill. kr (prosentandel av kap. 1320 Statens vegvesen i parentes)					
Formål	2022		2023		2024
Vedlikehold av riksveger	2 987	(9,0 %)	4 983	(14,5 %)	4 103 (12,0 %)
Sum kap. 1320 Statens vegvesen	33 335		34 337		34 255

Det bevilges ikke lenger midler til skredsikringsformål på riksveg på en egen budsjettpost. Fra og med statsbudsjettet for 2022 ble kap. 1320 Statens vegvesen, post 31 Skredsikring riksveger, slått sammen med post 30 Riksveginvesteringer. Dette er blant annet fordi flere prosjekter handler både om skredsikring og om annen framkommelighet. Ettersom noen prosjekter har skredsikring som hovedformål, mens andre prosjekter har skredsikring som ett av formålene er det krevende å gi et beløp for ressursbruken til skredsikring av riksveier.

Regjeringen har satt i gang flere større prosjekter som skal løse skredproblematikk. Eksempelvis er hovedformålet med prosjektet rv. 13 Lovraeidet–Rødsliane (prognose for sluttkostnad på om lag 1,2 mrd. kr) å gi ny skredsikker vei på en skredutsatt strekning i Suldal kommune, hovedformålet med E45 Kløfta (prognose for sluttkostnad på 1,8 mrd. kr) er å fjerne en skredutsatt strekning i Alta kommune og Fellesprosjektet Vossebanen/ E16 Arna–Stanghelle (prognose for sluttkostnad på om lag 41,2 mrd. kr) vil gi ny veg som erstatter skredutsatte veger i Bergen kommune og Vaksdal kommune. Nye Veier gjennomfører skredsikringstiltak på riksvegene selskapet har ansvaret for. Det er blant annet startet opp skredsikringstiltak på rv. 13 Djupevik–Kviturtunnelen i Ullensvang kommune.

Det blir også gjennomført skredsikringstiltak som helt eller delvis finansieres over drifts- og vedlikeholdsbudsjettet til Statens vegvesen. Statens vegvesen gjennomfører og videreutvikler tiltak innenfor skredovervåkning og skredutløsning. Skredovervåkning innebærer å de-

tektene skred og automatisk stenge og gjenåpne veger. Skredutløsningstiltak kontrollerer skred ved å spreng dem mens vegen er stengt. Disse metodene er kostnadseffektive alternativer og supplement til fysiske sikringskonstruksjoner.

Fylkesveger

I fylkeskommuneregnskapet til Statistisk sentralbyrå (SSB) rapporterer fylkeskommunene samlet for drift og vedlikehold, og vi har derfor ikke separate tall for vedlikehold av fylkesveger. Tabellen viser brutto driftsutgifter fratrukket avskrivninger. Regnskapstall for 2025 foreligger først i 2026.

i mill. kr			
Formål	2022	2023	2024
Driftsutgifter fylkesveg (inkl. vedlikehold)	9 822	11 098	11 461

Fylkeskommunene rapporterer ikke på samlet ressursbruk til skredsikring av fylkesveger i SSBs fylkeskommuneregnskap, og vi kan derfor ikke oppgi hvor stor andel av ressursbruken til fylkesveg som går til skredsikring.

SPØRSMÅL NR. 2888**Innlevert 12. august 2025 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson****Besvart 19. august 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Nylig konkluderte Sivilombudet med at Nav hadde gjort flere alvorlige feil da de fratok en lege i Rogaland retten til å sykemelde.

Hva vil statsråden gjøre for å forsikre seg om at den feilaktige praksisen til Nav ikke rammer flere leger, og for å gjøre fastleger trygge på at de kan klage på vegne av sine pasienter uten å frykte represalier?

BEGRUNNELSE:

I 2023 ble legen Geir Pasi Gilje fratatt retten til å sykemelde pasienter i ett år. For en fastlege er dette nærmest å regne som et yrkesforbud. Begrunnelsen var manglende journalføring, men en del av bakteppet var at Gilje fire ganger klaget over at Nav ba ham om personsensitive pasientopplysninger som han mente det ikke var riktig å utlevere. Disse klagene førte til en generell kontroll over Gilje.

Gilje klaget Navs vedtak inn til Sivilombudet, og har nylig fått medhold. Ombudet konkluderer med at det var feil å frata Gilje retten til å sykemelde, at Nav har anvendt feil lovforståelse og saksbehandlingen til etaten samlet sett ikke framstår verken forsvarlig eller tillitsvekkende.

Spørsmålsstiller vil vite hva statsråden foretar seg for å sikre at ikke Nav gjentar disse feilene mot andre leger. Det er alvorlig hvis fastleger av frykt for represalier ikke tør å klage på vegne av sine pasienter når trygdemyndighetene ber om å få utlevert sensitive pasientopplysninger. Vi kan ikke ha en frykttkultur der leger ikke tør å klage på Nav av frykt for å miste sykemeldingsretten.

Svar:

Legene har en helt sentral rolle i forvaltningen av folketrygden. Det er derfor viktig at denne rollen utøves på en korrekt måte. For å sikre dette, inneholder folketrygdloven blant annet bestemmelser om at leger som gir misvisende opplysninger eller erklæringer som kan føre til uberettiget utbetaling av trygdeytelser, i en viss periode kan miste retten til å praktisere for folketrygdens regning. I mindre alvorlige tilfeller kan leger få en formell advarsel om at de kan miste denne retten.

I den saken som representanten Kristjánsson viser til, har Sivilombudet konkludert med at Arbeids- og velferdsetaten hadde en feil rettsoppfatning av klageretten på opplysningsinnhenting til forvaltningen, og at behandlingen av saken ikke fremstår forsvarlig da forhånds-

varselet og begrunnelsen i klageinstansens vedtak ikke var tilstrekkelige for at legen kunne ivareta sine interesser i saken. Sivilombudet mener videre at etaten skulle gitt legen en formell advarsel istedenfor det mer inngripende rettighetstapet, dersom det var nødvendig med en reaksjon. Det er på denne bakgrunn ombudet finner grunn til å stille spørsmål ved etatens praksis og om lignende tilfeller som den aktuelle saken vanligvis fører til et rettighetstap.

Jeg vil understreke viktigheten av at behandlere er trygge på at vedtakene Arbeids- og velferdsetaten fatter er riktige, både når det gjelder innhold og prosess. Arbeids- og velferdsdirektoratet har startet et arbeid med å gjennomgå egne rutiner og retningslinjer i slike saker, med mål om forbedringer for å hindre at tilsvarende situasjon skal oppstå. Dette inkluderer å se på hvordan forvaltningen sikrer at det gis tilstrekkelig dekkende og konkrete forhåndsvarsler, slik at parten settes i stand til å ivareta sine interesser i behandlersaker. Direktoratet vil også gjennomgå praksis knyttet til advarsel og rettighetstap, og iverksette tiltak for å unngå at tilsvarende forhold inntreffer igjen.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har informert meg om at arbeidet fremdeles er i en tidlig fase og at direktoratet på nåværende tidspunkt derfor ikke kan angi konkret hvilke tiltak som iverksettes. Direktoratet vil svare ut Sivilombudets spørsmål angående tiltak og forbedring av saksbehandling innen fristen som er satt til 1. september 2025.

SPØRSMÅL NR. 2889**Innlevert 12. august 2025 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 19. august 2025 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Hva er oppdaterte anslag på gjennomsnittlig skatteprosent for de ti prosent rikeste i Norge, når man tar hensyn til inntekt som opptjenes i, men ikke utbetales som utbytte fra selskaper (Ønsker anslag tilsvarende figur 7a/b i følgende artikkel om ulikhet fra SSB: <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/ulikhet-en-betydelig-storre-enn-statistikken-viser>)?

BEGRUNNELSE:

Vi ønsker å forlenge serien(e) av skatterater som ble publisert i 2020-artikkelen vår (i serien SSB-analyse). Nå har det også kommet ny statistikk fra SSB om latente eierinntekter, som gjør at vi tror det er mulig å komme med nye anslag på dette.

Svar:

I tråd med Hurdalsplattformen rapporterer regjeringen på utviklingen i ulikhet gjennom et eget kapittel i de år-

lige nasjonalbudsjettene. Disse analysene bygger i hovedsak på den offisielle inntekts- og formuesstatistikken fra Statistisk sentralbyrå (SSB). Omtalen suppleres med analyser som bygger på mer dekkende mål på materiell levestandard der dette er tilgjengelig og relevant.

I Meld. St. 1 (2024-2025) rapporteres blant annet oppdaterte tall for ulikhet når tilbakeholdte selskapsoverskudd medregnes i eiernes inntekter. Dette er basert på en analyse SSB har utført på oppdrag fra Finansdepartementet (jf. SSB-rapport 2024/32). Analysen viser, i likhet med tidligere analyser, at ulikheten målt med dette utvidede inntektsmålet er høyere - og har økt mer - enn ulikheten målt ved det offisielle målet på inntekt der selskapsoverskudd først registreres som inntekt når det realiseres i form av utbytte eller gevinst.

Det foreligger ikke oppdaterte anslag på gjennomsnittlig skatteprosent med dette utvidede inntektsmålet. En slik analyse er omfattende, og en oppdatering av disse anslagene er ikke mulig å gjennomføre innenfor tidsrammen for å besvare spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 2890**Innlevert 12. august 2025 av stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson****Besvart 19. august 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Vil statsråden utelukke at det er aktuelt å bruke statlig plan for å presse gjennom lagring av farlig avfall i Rekefjord?

BEGRUNNELSE:

Pukkverket i Rekefjord i Sokndal kommune sør i Rogaland er blitt kjøpt opp av Bjørn Rune Gjelstens avfallselskap Noah Environment. Fra før driver Noah Langøya deponi for farlig avfall, som nærmer seg å bli fullt. Det er kjent at Noah sammen med flere andre aktører har planer om å etablere et nytt deponi for farlig avfall i Rekefjord. Et slikt anlegg vil i så fall ikke bare lagre farlig avfall fra Norge,

men også ta sikte på å importere farlig avfall sjøveien fra andre land.

Et deponi for farlig avfall i det gamle pukkverket i Rekefjord vil få store negative konsekvenser for lokalbefolkningen. Den korte avstanden fra det planlagte deponiet til bebyggelsen like ved vil trolig føre til at mange må flytte. Turområder og strender vil også bli ødelagt. Trolig vil etableringen av et deponi for farlig avfall innebære at lokalsamfunnet i Rekefjord i praksis blir nedlagt.

Det er stor lokal motstand mot deponi for farlig avfall i Rekefjord, og flertallet i Sokndal kommune har vært negativt til en slik etablering. Lokalbefolkningen frykter likevel bruken av statlig plan for å presse gjennom Noah Environments planer mot kommunens vilje. Spørsmålet

dreier seg om statsråden vil utelukke bruken av statlig plan for å etablere anlegg for farlig avfall i Rekefjord.

Svar:

I henhold til plan- og bygningsloven er det kommunene som har myndighet til å fastsette arealbruken innenfor sine grenser. Kommunen fungerer dermed som lokal planmyndighet. Statlig arealplanlegging er en unntaksordning, og benyttes kun når gjennomføringen av viktige statlige eller regionale utbyggings-, anleggs- eller vernetiltak gjør det nødvendig, eller når andre samfunnsmessige hensyn tilsier det.

Ved behandlingen av statlige arealplaner overtar departementet kommunestyrets myndighet til å vedta

planen. Planene utarbeides i dialog med kommunene de angår og med berørte sektormyndigheter, og følger de samme planprosessene som gjelder for kommunale arealplaner. Mange statlige arealplaner gjelder utbygging av nasjonal infrastruktur som veg og jernbane, men de kan også utarbeides for andre nasjonalt eller regionalt viktige prosjekter.

Jeg mener at en unntaksordning som statlig plan må vurderes fra sak til sak, og i tråd med vilkårene som gjeldende regelverk setter. Jeg er ikke kjent med at det foreligger konkrete planer om etablering av et deponi for farlig avfall i Rekefjord. Et eventuelt spørsmål om bruk av statlig arealplan er derfor ikke noe jeg har til vurdering nå.

SPØRSMÅL NR. 2891

Innlevert 12. august 2025 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo

Besvart 20. august 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte at det nå er uaktuelt med ytterligere innstramminger i innleieregelverket, samt at unntaket for innleie i kultur- og arrangementssektoren skal gjøres permanent - slik at konserthus og arrangører får forutsigbarhet for sin drift, og er dette i så fall et standpunkt som Støre-regjeringen vil stå hardt på dersom SV og Rødt likevel krever forbud?

BEGRUNNELSE:

Stavanger Aftenblad har nylig skrevet om Stavanger konserthus og konserthus i hele landet, som frykter konsekvensene av potensielle nye innstramminger i innleiereglene. Arrangementsbransjen har til nå fått et nødvendig unntak, men jeg er kjent med at dette er oppe til evaluering og vurdering. Jeg vil invitere statsråden til å avklare saken før valget, slik at velgerne vet regjeringens posisjon.

Konserthusene er avhengige av å kunne leie inn spesialkompetanse fra lokale selskaper som har ekspertise konserthusene ikke kan ha fast ansatt på grunn av den store variasjonen i arrangementene.

Statsrådens kollega i regjering, Andreas Bjelland Eriksen, har uttalt til Aftenbladet at unntaket for kultur- og arrangementssektoren skal fortsette. Samtidig bruker han i sitatene forbehold som "enn så lenge", og at regjeringen vurderer "om det skal se akkurat likt ut i framtiden,

eller om det kan se annerledes ut." Dette svaret er tvetydig og det er derfor behov for at ansvarlig statsråd avklarer. Kultur- og arrangementsvirksomhetene i Rogaland og resten av landet fortjener forutsigbarhet.

Svar:

Regjeringen mener at arbeidstakere som den klare hovedregel bør settes fast og direkte i topartsforhold. Dette gjelder også arbeidstakere som skal utføre arbeid knyttet til arrangement. Enkelte særtrekk ved event-/arrangementsbransjen har likevel reist spørsmål om det kan være behov for en egen særregulering for innleie fra bemanningsforetak for å løse bemanningsbehovet ved arrangementer. På denne bakgrunn ble det besluttet å utsette ikrafttreddelsene av de nye innleiereglene for «innleie til kortvarig arrangement». Dette innebærer at det på dette området inntil videre er samme adgang til innleie fra bemanningsforetak som før lovendringene som ble vedtatt i 2022.

Etter drøftinger med partene i arbeidslivet og aktører i næringen sendte departementet sommeren 2023 på høring et forslag om en mulig særregulering for innleie av arbeidstakere til rigg- og sceneteknisk arbeid til kortvarig og enkeltstående arrangement. Høringen hadde frist samme høst, og departementet mottok mange høringssvar. I etterkant av høringen ble det også avholdt

flere møter mellom departementet og berørte aktører for å få flere innspill og avklaringer knyttet til en eventuell særregulering.

Innspillene fra møter og høringssvarene viste et sammensatt bilde. Arbeidstaker- og arbeidsgiversiden og bransjeaktørene har ulike syn på om det er behov for en særregulering, og i så fall hvilke yrkesgrupper som skal omfattes, hvorvidt det er mulig å organisere bemanningen på andre måter enn ved innleie, og på ev. konsekvenser for organisasjonsgrad og faste ansettelser dersom en særregel innføres.

Etter høringen forelå det med andre ord ikke et tydelig bilde av hvilke faktiske behov bransjen har og hvordan ulike løsninger vil slå ut, dels fordi beskrivelsene av hvordan bransjen organiserer bemanningen varierer, og fordi det generelt er utfordrende å få et godt bilde av en bransje som omfatter et bredt spekter av ulike arrangører og arrangementer.

For regjeringen er det viktig å lytte til aktørene i bransjen og avdekke de reelle behovene. Samtidig er det viktig at det ikke innføres unntak som undergraver formålet med i innleiereglene og presiseringene i arbeidstakerbegrepet.

På grunn av behovet for mer kunnskap, besluttet vi å gjennomføre en ekstern kartlegging for å få mer sikker kunnskap om omfang og bruk av innleie i kultursektoren, og særskilt i arrangementsbransjen før vi tar stilling til hvilke som innleieregler som skal gjelde her. Denne kartleggingen pågår nå, og sluttrapport skal overleveres departementet innen 1. oktober i år.

Når sluttrapporten foreligger vil departementet gjøre en ny vurdering. Departementet vil involvere bransjen og partene i det videre arbeidet. Dagens situasjon med utsatt ikrafttrede på dette området gjelder inntil videre.

SPØRSMÅL NR. 2892

Innlevert 12. august 2025 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 18. august 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Det er i dag en vis uklarhet om hvilke krav og organisering av en virksomhet som må være oppfylt for å få refusjon for sukkeravgift i de tilfeller der produksjonsvirksomheten (bakeriet) deler lokale helt eller delvis med et serveringssted. I praksis er det et grenseskille, hvor en bakerikjede med sentralbakeri kan få refusjon, mens et bakeri med produksjon i tilknytning til kafelokalet vil ha vanskeligheter.

Kan statsråden klargjøre om et bakeri med produksjon i kafelokalet også skal få refusjon for produksjonen?

BEGRUNNELSE:

Stortingsvedtaket om avgift for sukker gir fritak for ervervsmessig fremstilling av varer, jfr. § 2 første ledd bokstav e. I forskriften om særavgifter § 3-16-3 (2) er det listet opp at fritaket ikke skal omfatte varer til følgende virksomheter:

- a. institusjoner av alle slag,
- b. hoteller, restauranter, kafeer, kantiner, serverings- og cateringvirksomheter o.l.,
- c. kjøtt-, fiske-, delikatessforretninger o.l.

Skattedirektoratet har videre i sitt årsrundskriv for avgift på sukker 2025 kapittel 4.9 oppgitt at:

“ervervsmessig framstilling”.

av varer mener man fremstilling av varer der sukker inngår som innsatsvare i det ferdige produktet. Fritaket omfatter etter dette blant annet sukker til bakeri, is-, mineralvann-, sjokolade-, og saftfabrikker. Med bakeri mener man ikke bakeri- eller kafe-utsalget, men “fabrikken” hvor varene faktisk blir produsert (blandes sammen til en deig, ferdig kake og lignende).

Svar:

Etter Stortingets avgiftsvedtak skal det betales avgift ved innførsel og innenlandsk produksjon av sukker. Det gis fritak for avgift på sukker som brukes som råstoff til ervervsmessig fremstilling av varer. Dagens avgift omfatter i hovedsak sukker til husholdningsformål.

Fritaket er nærmere regulert i særavgiftsforskriften § 3-16-3. Fritaket omfatter ikke sukker til i) institusjoner, ii) hoteller, restauranter, kafeer, kantiner, serverings- og cateringvirksomheter o.l. og iii) kjøtt-, fiske-, delikatessforretninger o.l.

Avgrensningen av fritaket har vært fastsatt i særavgiftsforskriften siden sukkeravgiften ble innført i 1981. I forarbeidene til sukkeravgiften er det lagt til grunn at fritaket ikke er ment å omfatte «virksomheter med beskjedent sukkerforbruk».

Fritaket skiller ikke mellom virksomhetenes størrelse eller organisering. Store industribakerier har som regel egne fabrikker/produksjonslokaler hvor de pro-

duserer varene som senere blir levert til utsalgsstedene. Mindre håndverksbakerier og liknende har som regel produksjonssted og utvalg- eller serveringssted i samme lokale. Jeg ser ingen gode grunner for å skille avgiftsmessig mellom disse to tilfellene. Finansdepartementet har derfor bedt Skatteetaten om å klargjøre rettstilstanden, eventuelt fremme forslag til regelendringer som ivaretar hensynet til likebehandling.

SPØRSMÅL NR. 2893

Innlevert 12. august 2025 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 18. august 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Aker og Nscale har lansert at de skal bygge datasenter i Kvandal i Narvik. De har reservert 230 MW gjennom selskapet Aaktik Digital.

Har det blitt betalt anleggsbidrag av selskapet som har denne strømreservasjonen, og kan det bli aktuelt å kreve anleggsbidrag fra selskapet for framtidig bygging av nett, som trengs som følge av prosjektets strømbruk?

Svar:

Det følger av energiloven at nettselskapene har plikt til å tilknytte aktører som ønsker det. Dersom det er behov for nettinvesteringer, plikter nettselskapet å utrede, konsesjonssøke og gjennomføre nødvendige investeringer i strømmettet uten ugrunnet opphold, for å kunne gi tilknytning. Aktører som gjennom å forespørre nettkapasitet utløser investeringer i strømmettet, plikter videre å dekke sin forholdsmessige andel av utrednings- og investeringskostnadene for de nødvendige nettinvesteringene. Dette kalles for anleggsbidrag. Også kunder som tilknyttes i et anleggsbidragsfinansiert nettanlegg de første ti årene skal betale anleggsbidrag.

Formålet med anleggsbidrag er å gi et prissignal til aktører som ønsker å etablere seg eller utvide sin virksomhet og som utløser nettinvesteringer. Anleggsbidraget gjør at aktørene må ta hensyn til kostnadene for samfunnet i form av nettinvesteringer når de tar sine beslutninger om etablering, lokalisering og dimensjonering. Kostnader som ikke dekkes gjennom anleggsbidrag dekkes gjennom den ordinære tariffen som alle kunder som er tilknyttet nettet må være med å betale.

Aaktig Digital har reservert kapasitet under Kvandal transformatorstasjon, i nettet til Nordkraft Industri-nett. Statnett har informert departementet om at tilknytning av det reserverte volumet på 230 MW, ikke vil utløse anleggsbidrag i transmisjonsnettet. Statnett informerer videre om at Nordkraft Industri-nett har lagt en kabel til det aktuelle industriområdet, som vil forsyne kundens anlegg, og at dette tiltaket er anleggsbidragspliktig.

SPØRSMÅL NR. 2894

Innlevert 12. august 2025 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 22. august 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over utviklingen i kraftbalanse, i vindkraftproduksjon og i gjennomsnittlig strømpris per kvartal per prisområde og for Norge som helhet, i perioden fra 1.1.2017 til nå?

Svar:

På bestilling fra Energidepartementet har NVE laget en oversikt over kraftbalanse, vindkraftproduksjon og gjennomsnittlig kraftpris. Tallene er per kvartal per prisområde og gjelder for perioden 1. januar 2017 til 30. juni 2025. Strømpristallene er KPI-justert. For kraftbalanse og vindkraftproduksjon er Norge beregnet som summen av alle prisområdene per kvartal.

Tallene for kraftbalanse og vindkraftproduksjon er ikke offisiell statistikk. Tallene kan derfor avvike fra publisert statistikk fra SSB.

Kraftbalanse og vindkraftproduksjon er oppgitt i GWh, mens kraftpris er oppgitt i øre/kWh.

Tabell 1 viser den løpende kraftbalansen for de norske prisområdene for kraft for perioden fra 2017 t.o.m. 2. kvartal 2025. Det utgjør til sammen forskjellen på importert og eksportert kraft inn og ut av det enkelte prisområde gjennom året. Kraftbalansen over året og mellom år i de enkelte prisområdene vil avhenge av flere faktorer, som hvilken produksjonsteknologi som er tilgjengelig, de løpende værforholdene i prisområdene, forbruksutviklingen, samt den til enhver tid tilgjengelige overføringskapasiteten og prisforholdene mellom ulike områder i Norge og tilgrensede land.

Tabell 1:

Kraftbalanse (GWh)							
År	Kvartal	NO1	NO2	NO3	NO4	NO5	Norge
2017	1	-7 768	3 449	-1 046	2 534	4 837	2 006
2017	2	-3 329	3 038	-555	1 502	3 143	3 798
2017	3	-1 402	2 837	-141	1 547	3 322	6 164
2017	4	-5 664	5 332	-1 982	2 003	3 658	3 346
2018	1	-8 451	5 962	-2 463	2 285	5 100	2 432
2018	2	-2 963	2 379	-2 204	813	2 652	678
2018	3	-2 833	2 909	-1 486	1 620	3 801	4 011
2018	4	-5 870	4 450	-1 730	1 647	4 632	3 129
2019	1	-7 346	2 246	-1 445	1 151	3 274	-2 120
2019	2	-2 252	28	-1 198	762	2 129	-530
2019	3	-2 141	1 237	-533	1 832	3 473	3 869
2019	4	-6 348	3 156	-2 053	2 237	1 708	-1 300
2020	1	-5 982	4 185	-1 110	892	3 211	1 196
2020	2	-2 546	3 615	-79	575	3 524	5 089
2020	3	-2 190	2 998	538	1 734	4 267	7 347
2020	4	-4 334	6 050	-1 005	1 864	4 271	6 846
2021	1	-7 512	5 197	-1 822	2 373	4 699	2 936
2021	2	-2 676	4 180	-1 047	1 430	2 633	4 519
2021	3	-2 316	3 113	-205	1 948	2 603	5 142
2021	4	-4 759	4 553	98	1 382	3 659	4 932
2022	1	-6 631	4 541	94	2 437	3 323	3 764
2022	2	-3 375	1 471	322	2 452	2 104	2 974
2022	3	-2 059	-1 516	753	2 471	2 403	2 052
2022	4	-4 293	2 642	-338	2 858	2 876	3 744

2023	1	-6 274	4 566	-1 745	2 674	4 221	3 441
2023	2	-1 537	3 378	-921	1 671	2 074	4 666
2023	3	467	3 574	-311	1 137	3 712	8 578
2023	4	-6 347	3 860	-1 454	1 614	3 991	1 664
2024	1	-7 553	5 932	-2 107	2 095	4 259	2 626
2024	2	-1 484	4 337	-1 365	832	2 870	5 190
2024	3	-218	4 113	-1 337	-437	3 338	5 459
2024	4	-4 640	4 939	-740	1 075	4 679	5 313
2025	1	-6 132	6 675	-421	1 472	5 694	7 288
2025	2	-2 631	2 894	-112	1 758	2 532	4 440

Tabell 2 viser vindkraftproduksjonen fra 2017 t.o.m. 2. kvartal 2025. Produksjonen påvirkes av værforholdene i det enkelte år og kvartal, og av at den installerte kapasiteten øker gjennom perioden.

Tabell 2:

Vindkraftproduksjon (GWh)							
År	Kvartal	NO1	NO2	NO3	NO4	NO5	Norge
2017	1	-	235	299	195	-	729
2017	2	-	146	201	125	-	472
2017	3	-	160	148	121	-	429
2017	4	-	496	310	224	-	1 031
2018	1	-	449	227	234	-	910
2018	2	-	287	154	207	-	648
2018	3	-	388	165	143	-	696
2018	4	-	623	243	260	-	1 126
2019	1	83	557	485	272	-	1 397
2019	2	115	422	301	213	-	1 050
2019	3	112	461	344	161	-	1 078
2019	4	105	649	676	275	-	1 704
2020	1	197	910	1 112	477	-	2 696
2020	2	95	632	598	285	-	1 610
2020	3	89	758	614	270	-	1 732
2020	4	155	1 257	1 175	660	-	3 246
2021	1	131	937	1 129	630	-	2 827
2021	2	109	747	615	367	-	1 838
2021	3	98	769	768	360	-	1 995
2021	4	194	1 417	1 783	593	-	3 988
2022	1	228	1 496	2 227	691	-	4 642
2022	2	136	871	1 199	505	-	2 711
2022	3	189	1 001	1 117	513	-	2 820
2022	4	277	1 456	2 015	897	-	4 645
2023	1	329	1 178	1 944	914	-	4 365
2023	2	197	915	1 075	740	-	2 927
2023	3	171	822	887	529	-	2 408
2023	4	229	1 454	1 684	825	-	4 192
2024	1	265	1 426	1 885	978	-	4 554
2024	2	164	1 011	1 018	614	-	2 807
2024	3	172	805	1 024	699	-	2 701

2024	4	350	1 274	1 751	1 094	-	4 469
2025	1	344	999	1 757	953	-	4 053
2025	2	312	722	996	605	-	2 636

Tabell 3 viser prisutviklingen på kraft per kvartal fra 2017 t.o.m. 2.kvartal 2025, KPI-justert til juli 2025 priser. Som det framgår av tabellen er det variasjoner i prisnivå og prisforskjeller mellom prisområdene gjennom perioden, avhengig av blant annet de løpende værforholdene og kraftsituasjonen i ulike deler av landet. De høyeste prisene på kraft i Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5) var i slutten av 2021, i 2022 og starten av 2023. Kraftprisene i disse områdene har gått betydelig ned siden det. Gjennomsnittlig KPI-justert kraftpris fra 3. kvartal 2023 t.o.m. 2. kvartal 2025 for NO1 er 55,8 øre/kWh. KPI-justert kraftpris for NO1 2. kvartal 2025 er om lag 80 prosent lavere enn prisen var på det høyeste i 3. kvartal 2022.

Tabell 3:

KPI-justert kraftpris (Øre/kWh)							
År	Kvartal	NO1	NO2	NO3	NO4	NO5	
2017	1	37,4	36,9	37,4	31,0	36,6	
2017	2	33,4	33,3	34,6	30,1	33,4	
2017	3	34,0	33,9	35,0	27,8	33,9	
2017	4	37,8	37,6	38,1	37,6	37,8	
2018	1	48,1	46,9	48,6	47,3	47,1	
2018	2	47,6	47,5	48,4	49,2	47,6	
2018	3	61,1	60,4	61,9	60,5	60,3	
2018	4	57,7	57,7	57,6	57,6	56,5	
2019	1	59,3	59,1	57,1	56,5	59,1	
2019	2	45,1	45,2	43,1	43,1	45,1	
2019	3	40,9	41,0	42,9	42,7	40,9	
2019	4	49,0	48,9	47,6	47,2	49,1	
2020	1	19,2	19,2	19,7	19,7	19,2	
2020	2	6,2	6,2	7,6	7,7	6,2	
2020	3	6,3	6,4	8,2	6,7	6,2	
2020	4	16,8	16,8	14,0	12,4	16,4	
2021	1	59,1	56,9	46,3	42,3	59,0	
2021	2	56,6	59,5	40,4	32,7	56,4	
2021	3	95,2	96,0	63,8	47,0	95,2	
2021	4	149,1	149,6	49,9	48,8	148,9	
2022	1	175,6	175,6	24,1	22,5	174,1	
2022	2	186,0	199,8	27,5	14,3	186,2	
2022	3	322,5	392,4	35,2	15,0	321,5	
2022	4	189,4	189,6	103,8	60,2	189,7	
2023	1	129,5	129,5	67,1	46,8	129,0	
2023	2	93,7	102,7	44,5	29,9	94,6	
2023	3	20,8	70,9	20,9	18,3	21,0	
2023	4	84,7	86,4	56,4	51,8	84,5	
2024	1	79,5	77,3	61,7	49,6	79,6	
2024	2	47,0	54,0	36,7	33,3	48,7	
2024	3	21,7	46,2	19,0	19,1	22,0	
2024	4	54,8	64,8	18,7	10,9	47,8	
2025	1	75,5	79,2	27,7	8,5	65,1	
2025	2	62,4	68,9	14,1	4,9	46,2	

SPØRSMÅL NR. 2895**Innlevert 12. august 2025 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 22. august 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

En eksempelbedrift har et fast månedlig strømforbruk på 5 000 kWh strøm hver måned og betaler spotpris.

Kan statsråden gi en oversikt over hva en slik bedrift måtte betalt i strømregning per måned og for året som helhet, i perioden fra 1.1.2017 og til i dag, om bedriften var plassert i henholdsvis prisområde 1, 2, 3, 4 eller 5 (Vis gjerne både hva prisen for strømmen alene er, hvilken strømpris det er basert på og hva kostnaden med alle avgifter har vært)?

BEGRUNNELSE:

Jeg ønsker å få belyst hvordan utviklingen i strømavgifter til bedrifter ulike steder i landet har vært. Nettleie og avgifter på den kan holdes utenom, da det er så store variasjoner internt i prisområdene.

Svar:

På bestilling fra Energidepartementet har NVE gjort beregninger for en eksempelbedrift med et fast månedlig strømforbruk på 5000 kWh som betaler spotpris. Det er bedt om en oversikt over hva en slik bedrift måtte betale i strømregning per måned og samlet for året, dersom bedriften var lokalisert i hvert av de fem prisområdene.

Tabellene nedenfor gjelder perioden 1. januar 2017 til 30. juni 2025 og inneholder:

- Kostnad for et flat forbruk på 5000 kWh per måned uten avgifter, per måned og år, KPI-justert til juli 2025 priser.
- Kostnad for et flat forbruk på 5000 kWh per måned med avgifter, per måned og år, KPI-justert til juli 2025 priser.
- Kraftpris med og uten avgifter per måned, KPI-justert til juli 2025 priser.

Kostnad er regnet ut ved å multiplisere gjennomsnittlig kraftpris per måned med 5000 kWh. Dette er en forenkling. Bedrifter kan ha varierende kraftforbruk gjennom døgnet, uken og/eller gjennom året. Ulikt kraftforbruk og variasjon i kraftpris per time kan derfor påvirke hva kostnaden faktisk blir. Nettleie er ekskludert fra beregningene.

Avgifter er hentet fra Skatteetatens oversikt over satser for avgift på elektrisk kraft samt den generelle merverdiavgiften på 25 prosent. De fleste bedrifter fradregsfører merverdiavgiften, slik at den reelle kostnaden kan være lavere enn det som fremkommer i tabellene. Videre har enkelte næringer og områder i NO4 redusert sats for avgifter. Områdene som omfattes er Finnmark fylke og kommunene Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke. Dette er det ikke tatt hensyn til i utregningen.

Kraftpris er oppgitt i øre/kWh og kostnad i norske kroner.

Tabell 1 viser årlig kostnad for et flatt strømforbruk på 5000 kWh, med og uten avgifter, fra 2017 t.o.m. juni 2025. Kostnadene er KPI-justert til juli 2025 priser. Som det framgår av tabellen er det variasjoner i årlig kostnad innad og mellom prisområdene gjennom perioden, avhengig av bl.a. de løpende værforholdene og kraftsituasjonen i ulike deler av landet. De høyeste kostnadene for Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5) var i 2022. Kostnadene for disse prisområdene har gått betydelig ned siden det. For eksempel var kostnaden uten avgifter i NO1 om lag 77 prosent lavere i 2024 enn i 2022.

Tabell 1:

Årlig kostnad for et flatt forbruk på 5000 kWh per år med og uten avgifter, KPI-justert.

År	Kostnad uten avgift, KPI-justert					Kostnad med avgift, KPI-justert				
	NO1	NO2	NO3	NO4	NO5	NO1	NO2	NO3	NO4	NO5
2017	1 783	1 771	1 814	1 583	1 772	3 572	3 557	3 611	3 322	3 558
2018	2 681	2 657	2 708	2 684	2 645	4 680	4 649	4 713	4 683	4 634
2019	2 428	2 427	2 382	2 368	2 427	4 276	4 274	4 218	4 201	4 274
2020	605	605	618	579	598	2 005	2 005	2 020	1 972	1 995
2021	4 503	4 525	2 507	2 137	4 497	6 877	6 905	4 382	3 920	6 870
2022	10 902	11 946	2 384	1 400	10 877	14 599	15 905	3 952	2 722	14 567
2023	4 106	4 868	2 357	1 831	4 111	6 080	7 032	3 893	3 237	6 086

2024	2 534	3 025	1 700	1 410	2 473	4 122	4 736	3 079	2 716	4 046
2025*	3 467	3 724	1 049	335	2 797	5 181	5 503	2 159	1 266	4 343
* Året 2025 inkluderer perioden 1. januar til 30. juni.										

Tabell 2 viser månedlig kostnad for et flatt strømforbruk på 5 000 kWh fra januar 2017 t.o.m. juni 2025, med og uten avgifter. Kostnadene er KPI-justert til juli 2025 priser. Som det framgår av tabellen er det variasjoner i de månedlige kostnadene innad og mellom prisområdene gjennom perioden, avhengig av bl.a de løpende værforholdene og kraftsituasjonen i ulike deler av landet. De høyeste kostnadene for Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5) var i august, september og desember 2022. Kostnadene for disse prisområdene har gått betydelig ned siden det. Kostnaden uten avgifter for NO1 var om lag 86 prosent lavere i juni 2025 enn kostnaden var på det høyeste i september 2022.

Tabell 2:

Månedlige kostnad for et flat forbruk på 5000 kWh per måned med og uten avgifter.

År	Måned	Kostnad uten avgift					Kostnad med avgift				
		NO1	NO2	NO3	NO4	NO5	NO1	NO2	NO3	NO4	NO5
2017	1	1 409	1 363	1 359	1 172	1 347	2 782	2 723	2 718	2 485	2 703
2017	2	1 411	1 404	1 453	1 234	1 393	2 783	2 775	2 836	2 563	2 761
2017	3	1 405	1 403	1 415	1 105	1 403	2 777	2 774	2 789	2 402	2 774
2017	4	1 374	1 353	1 370	1 117	1 374	2 737	2 711	2 732	2 416	2 738
2017	5	1 317	1 316	1 389	1 207	1 314	2 667	2 665	2 756	2 529	2 663
2017	6	1 116	1 116	1 176	1 100	1 109	2 415	2 415	2 490	2 396	2 407
2017	7	1 232	1 232	1 177	923	1 230	2 560	2 560	2 491	2 174	2 558
2017	8	1 249	1 244	1 290	967	1 242	2 581	2 575	2 633	2 229	2 573
2017	9	1 407	1 404	1 541	1 294	1 404	2 779	2 775	2 947	2 637	2 775
2017	10	1 297	1 275	1 346	1 328	1 297	2 642	2 614	2 702	2 680	2 642
2017	11	1 505	1 503	1 536	1 530	1 502	2 901	2 898	2 940	2 933	2 897
2017	12	1 530	1 530	1 484	1 453	1 530	2 932	2 932	2 875	2 836	2 932
2018	1	1 565	1 557	1 559	1 500	1 559	2 992	2 983	2 985	2 912	2 985
2018	2	1 853	1 849	1 902	1 808	1 850	3 352	3 348	3 414	3 296	3 349
2018	3	2 126	2 008	2 152	2 150	2 031	3 694	3 546	3 726	3 723	3 575
2018	4	1 869	1 856	1 884	1 904	1 870	3 372	3 356	3 392	3 416	3 374
2018	5	1 579	1 580	1 626	1 706	1 578	3 010	3 011	3 069	3 168	3 009
2018	6	2 115	2 115	2 144	2 142	2 112	3 680	3 680	3 716	3 713	3 676
2018	7	2 494	2 447	2 481	2 410	2 446	4 154	4 096	4 138	4 048	4 093
2018	8	2 475	2 438	2 473	2 413	2 437	4 130	4 083	4 128	4 053	4 082
2018	9	2 235	2 235	2 349	2 315	2 230	3 831	3 830	3 972	3 930	3 823
2018	10	1 980	1 980	2 035	2 087	1 884	3 512	3 511	3 580	3 645	3 391
2018	11	2 311	2 311	2 279	2 252	2 272	3 926	3 925	3 885	3 852	3 876
2018	12	2 541	2 540	2 508	2 482	2 533	4 212	4 211	4 172	4 139	4 203
2019	1	2 729	2 717	2 565	2 506	2 716	4 401	4 386	4 196	4 121	4 384
2019	2	2 256	2 253	2 205	2 205	2 254	3 810	3 805	3 746	3 746	3 806
2019	3	2 042	2 041	1 997	1 997	2 042	3 542	3 541	3 486	3 486	3 542
2019	4	1 991	1 988	1 988	1 985	1 991	3 478	3 475	3 475	3 471	3 478
2019	5	1 930	1 930	1 890	1 886	1 930	3 401	3 401	3 352	3 346	3 401
2019	6	1 464	1 471	1 264	1 266	1 464	2 819	2 828	2 569	2 572	2 819
2019	7	1 692	1 692	1 666	1 659	1 692	3 104	3 104	3 072	3 064	3 104
2019	8	1 728	1 728	1 823	1 803	1 728	3 149	3 149	3 268	3 243	3 149
2019	9	1 484	1 493	1 656	1 653	1 484	2 844	2 855	3 059	3 056	2 844

2019	10	1 858	1 856	1 851	1 832	1 858	3 312	3 310	3 304	3 280	3 312
2019	11	2 139	2 136	2 089	2 070	2 144	3 663	3 659	3 601	3 577	3 669
2019	12	1 906	1 901	1 786	1 784	1 907	3 372	3 365	3 222	3 219	3 373
2020	1	1 217	1 217	1 162	1 160	1 217	2 530	2 530	2 461	2 458	2 530
2020	2	630	624	696	694	630	1 796	1 788	1 878	1 876	1 796
2020	3	449	447	500	500	449	1 570	1 567	1 633	1 633	1 570
2020	4	267	267	264	270	267	1 342	1 341	1 339	1 345	1 342
2020	5	397	395	480	488	397	1 504	1 502	1 608	1 618	1 504
2020	6	78	78	168	168	78	1 105	1 105	1 218	1 218	1 105
2020	7	75	75	136	147	75	1 102	1 102	1 178	1 192	1 102
2020	8	199	209	344	304	185	1 256	1 270	1 438	1 389	1 239
2020	9	506	506	531	368	501	1 641	1 641	1 672	1 468	1 634
2020	10	719	719	655	521	690	1 906	1 906	1 827	1 659	1 871
2020	11	252	252	283	281	253	1 323	1 323	1 362	1 360	1 324
2020	12	1 074	1 074	759	706	1 047	2 351	2 351	1 957	1 890	2 317
2021	1	2 507	2 500	2 279	1 891	2 504	4 177	4 168	3 892	3 406	4 173
2021	2	2 723	2 438	2 197	2 119	2 718	4 447	4 090	3 790	3 692	4 441
2021	3	2 107	2 107	1 269	1 259	2 107	3 677	3 676	2 629	2 617	3 677
2021	4	2 265	2 223	1 397	1 353	2 224	3 874	3 822	2 789	2 734	3 823
2021	5	2 425	2 434	1 840	1 635	2 435	4 075	4 085	3 343	3 087	4 087
2021	6	2 347	2 745	1 786	1 061	2 346	3 977	4 474	3 276	2 369	3 976
2021	7	2 885	2 979	2 375	1 147	2 885	4 650	4 767	4 011	2 476	4 650
2021	8	3 754	3 755	2 972	2 232	3 758	5 736	5 737	4 759	3 833	5 740
2021	9	5 409	5 409	2 698	2 565	5 409	7 804	7 804	4 416	4 249	7 804
2021	10	4 799	4 860	1 228	1 091	4 791	7 042	7 118	2 579	2 407	7 032
2021	11	5 341	5 341	2 119	2 118	5 347	7 719	7 719	3 692	3 690	7 727
2021	12	8 861	8 859	3 017	3 012	8 839	12 119	12 116	4 814	4 808	12 092
2022	1	7 036	7 036	1 313	1 304	6 861	9 352	9 352	2 198	2 187	9 133
2022	2	6 028	6 028	900	806	6 013	8 092	8 092	1 681	1 565	8 073
2022	3	9 362	9 362	883	756	9 363	12 260	12 260	1 661	1 502	12 261
2022	4	8 708	8 702	2 239	892	8 727	11 848	11 841	3 762	2 078	11 871
2022	5	8 234	8 257	783	561	8 236	11 255	11 285	1 942	1 664	11 258
2022	6	7 511	9 362	587	424	7 508	10 352	12 665	1 697	1 494	10 348
2022	7	8 368	13 178	95	96	8 368	11 423	17 435	1 082	1 083	11 423
2022	8	17 332	21 794	955	146	17 197	22 628	28 206	2 157	1 145	22 459
2022	9	17 741	17 741	3 768	1 827	17 741	23 139	23 139	5 673	3 247	23 139
2022	10	6 601	6 619	1 799	1 024	6 603	9 214	9 237	3 212	2 243	9 217
2022	11	5 718	5 730	3 287	2 238	5 718	8 111	8 125	5 072	3 760	8 111
2022	12	13 364	13 364	8 979	4 907	13 406	17 668	17 668	12 187	7 097	17 721
2023	1	6 322	6 322	3 500	2 327	6 431	8 475	8 475	4 947	3 481	8 611
2023	2	5 761	5 765	2 413	1 570	5 557	7 774	7 779	3 588	2 534	7 519
2023	3	5 619	5 619	3 217	2 455	5 639	7 596	7 596	4 593	3 642	7 621
2023	4	5 554	5 554	3 477	2 022	5 652	7 932	7 932	5 337	3 518	8 055
2023	5	3 909	4 016	1 570	1 076	3 928	5 876	6 010	2 952	2 335	5 900
2023	6	3 667	4 829	1 184	1 096	3 665	5 573	7 027	2 470	2 360	5 571
2023	7	1 820	3 424	1 429	1 115	1 841	3 265	5 270	2 777	2 384	3 292
2023	8	992	3 657	996	951	993	2 230	5 562	2 236	2 178	2 231

2023	9	52	2 861	483	481	51	1 055	4 566	1 593	1 592	1 054
2023	10	2 192	2 536	826	814	2 172	3 729	4 160	2 022	2 008	3 705
2023	11	5 258	5 258	3 299	3 170	5 259	7 563	7 563	5 114	4 953	7 564
2023	12	4 641	4 508	3 931	3 421	4 652	6 791	6 625	5 904	5 267	6 805
2024	1	4 601	4 319	3 217	2 225	4 513	6 345	5 993	4 616	3 375	6 235
2024	2	3 354	3 330	2 511	2 076	3 396	4 787	4 757	3 734	3 189	4 839
2024	3	3 383	3 384	3 072	2 781	3 442	4 824	4 824	4 434	4 070	4 897
2024	4	3 004	2 985	2 903	2 464	3 190	4 783	4 758	4 657	4 108	5 015
2024	5	1 859	2 416	1 080	1 080	1 888	3 352	4 048	2 378	2 377	3 388
2024	6	1 919	2 392	1 335	1 273	1 954	3 427	4 017	2 696	2 619	3 470
2024	7	1 427	2 040	1 351	1 358	1 568	2 811	3 578	2 717	2 725	2 987
2024	8	634	2 385	634	638	661	1 820	4 009	1 820	1 824	1 853
2024	9	1 060	2 225	750	746	937	2 353	3 808	1 965	1 960	2 198
2024	10	1 990	2 452	775	667	1 990	3 516	4 092	1 996	1 861	3 516
2024	11	2 825	3 268	803	467	2 493	4 559	5 112	2 031	1 611	4 143
2024	12	3 162	3 709	1 134	452	2 475	4 980	5 663	2 445	1 592	4 122
2025	1	3 774	3 910	1 402	546	3 135	5 329	5 499	2 365	1 294	4 530
2025	2	4 847	5 017	1 706	407	4 233	6 670	6 883	2 744	1 121	5 904
2025	3	2 627	2 870	999	295	2 322	3 896	4 199	1 861	980	3 514
2025	4	3 004	3 268	820	116	2 224	4 813	5 143	2 084	1 203	3 838
2025	5	3 545	3 722	624	400	2 520	5 489	5 710	1 838	1 558	4 208
2025	6	2 678	3 213	637	213	2 082	4 406	5 075	1 855	1 324	3 661

Tabell 3 viser prisutviklingen på kraft per måned fra januar 2017 t.o.m juni 2025, KPI justert til juli 2025 priser. Som det framgår av tabellen er det store variasjoner i prisnivå og prisforskjeller mellom prisområdene gjennom perioden, avhengig av b.la. de løpende værforholdene og kraftsituasjonen i ulike deler av landet. De høyeste prisene på kraft var i slutten av 2021, i 2022 og starten av 2023. Kraftprisene har gått betydelig ned siden det. De 24 siste månedene er gjennomsnittlig KPI- justert kraftpris for NO1 uten avgift 55,8 øre/kWh. KPI-justert kraftprisen for juni 2025, er 86 prosent lavere enn prisen var på det høyeste i september 2022.

Tabell 3:

Kraftpris med og uten avgifter per måned i øre/kWh.

År	Måned	Kraftpris uten avgift					Kraftpris med avgift				
		NO1	NO2	NO3	NO4	NO5	NO1	NO2	NO3	NO4	NO5
2017	1	28,2	27,3	27,2	23,4	26,9	55,6	54,5	54,4	49,7	54,1
2017	2	28,2	28,1	29,1	24,7	27,9	55,7	55,5	56,7	51,3	55,2
2017	3	28,1	28,1	28,3	22,1	28,1	55,5	55,5	55,8	48,0	55,5
2017	4	27,5	27,1	27,4	22,3	27,5	54,7	54,2	54,6	48,3	54,8
2017	5	26,3	26,3	27,8	24,1	26,3	53,3	53,3	55,1	50,6	53,3
2017	6	22,3	22,3	23,5	22,0	22,2	48,3	48,3	49,8	47,9	48,1
2017	7	24,6	24,6	23,5	18,5	24,6	51,2	51,2	49,8	43,5	51,2
2017	8	25,0	24,9	25,8	19,3	24,8	51,6	51,5	52,7	44,6	51,5
2017	9	28,1	28,1	30,8	25,9	28,1	55,6	55,5	58,9	52,7	55,5
2017	10	25,9	25,5	26,9	26,6	25,9	52,8	52,3	54,0	53,6	52,8
2017	11	30,1	30,1	30,7	30,6	30,0	58,0	58,0	58,8	58,7	57,9
2017	12	30,6	30,6	29,7	29,1	30,6	58,6	58,6	57,5	56,7	58,6
2018	1	31,3	31,1	31,2	30,0	31,2	59,8	59,7	59,7	58,2	59,7
2018	2	37,1	37,0	38,0	36,2	37,0	67,0	67,0	68,3	65,9	67,0

2018	3	42,5	40,2	43,0	43,0	40,6	73,9	70,9	74,5	74,5	71,5
2018	4	37,4	37,1	37,7	38,1	37,4	67,4	67,1	67,8	68,3	67,5
2018	5	31,6	31,6	32,5	34,1	31,6	60,2	60,2	61,4	63,4	60,2
2018	6	42,3	42,3	42,9	42,8	42,2	73,6	73,6	74,3	74,3	73,5
2018	7	49,9	48,9	49,6	48,2	48,9	83,1	81,9	82,8	81,0	81,9
2018	8	49,5	48,8	49,5	48,3	48,7	82,6	81,7	82,6	81,1	81,6
2018	9	44,7	44,7	47,0	46,3	44,6	76,6	76,6	79,4	78,6	76,5
2018	10	39,6	39,6	40,7	41,7	37,7	70,2	70,2	71,6	72,9	67,8
2018	11	46,2	46,2	45,6	45,0	45,4	78,5	78,5	77,7	77,0	77,5
2018	12	50,8	50,8	50,2	49,6	50,7	84,2	84,2	83,4	82,8	84,1
2019	1	54,6	54,3	51,3	50,1	54,3	88,0	87,7	83,9	82,4	87,7
2019	2	45,1	45,1	44,1	44,1	45,1	76,2	76,1	74,9	74,9	76,1
2019	3	40,8	40,8	39,9	39,9	40,8	70,8	70,8	69,7	69,7	70,8
2019	4	39,8	39,8	39,8	39,7	39,8	69,6	69,5	69,5	69,4	69,6
2019	5	38,6	38,6	37,8	37,7	38,6	68,0	68,0	67,0	66,9	68,0
2019	6	29,3	29,4	25,3	25,3	29,3	56,4	56,6	51,4	51,4	56,4
2019	7	33,8	33,8	33,3	33,2	33,8	62,1	62,1	61,4	61,3	62,1
2019	8	34,6	34,6	36,5	36,1	34,6	63,0	63,0	65,4	64,9	63,0
2019	9	29,7	29,9	33,1	33,1	29,7	56,9	57,1	61,2	61,1	56,9
2019	10	37,2	37,1	37,0	36,6	37,2	66,2	66,2	66,1	65,6	66,2
2019	11	42,8	42,7	41,8	41,4	42,9	73,3	73,2	72,0	71,5	73,4
2019	12	38,1	38,0	35,7	35,7	38,1	67,4	67,3	64,4	64,4	67,5
2020	1	24,3	24,3	23,2	23,2	24,3	50,6	50,6	49,2	49,2	50,6
2020	2	12,6	12,5	13,9	13,9	12,6	35,9	35,8	37,6	37,5	35,9
2020	3	9,0	8,9	10,0	10,0	9,0	31,4	31,3	32,7	32,7	31,4
2020	4	5,3	5,3	5,3	5,4	5,3	26,8	26,8	26,8	26,9	26,8
2020	5	7,9	7,9	9,6	9,8	7,9	30,1	30,0	32,2	32,4	30,1
2020	6	1,6	1,6	3,4	3,4	1,6	22,1	22,1	24,4	24,4	22,1
2020	7	1,5	1,5	2,7	2,9	1,5	22,0	22,0	23,6	23,8	22,0
2020	8	4,0	4,2	6,9	6,1	3,7	25,1	25,4	28,8	27,8	24,8
2020	9	10,1	10,1	10,6	7,4	10,0	32,8	32,8	33,4	29,4	32,7
2020	10	14,4	14,4	13,1	10,4	13,8	38,1	38,1	36,5	33,2	37,4
2020	11	5,0	5,0	5,7	5,6	5,1	26,5	26,5	27,2	27,2	26,5
2020	12	21,5	21,5	15,2	14,1	20,9	47,0	47,0	39,1	37,8	46,3
2021	1	50,1	50,0	45,6	37,8	50,1	83,5	83,4	77,8	68,1	83,5
2021	2	54,5	48,8	43,9	42,4	54,4	88,9	81,8	75,8	73,8	88,8
2021	3	42,1	42,1	25,4	25,2	42,1	73,5	73,5	52,6	52,3	73,5
2021	4	45,3	44,5	27,9	27,1	44,5	77,5	76,4	55,8	54,7	76,5
2021	5	48,5	48,7	36,8	32,7	48,7	81,5	81,7	66,9	61,7	81,7
2021	6	46,9	54,9	35,7	21,2	46,9	79,5	89,5	65,5	47,4	79,5
2021	7	57,7	59,6	47,5	22,9	57,7	93,0	95,3	80,2	49,5	93,0
2021	8	75,1	75,1	59,4	44,6	75,2	114,7	114,7	95,2	76,7	114,8
2021	9	108,2	108,2	54,0	51,3	108,2	156,1	156,1	88,3	85,0	156,1
2021	10	96,0	97,2	24,6	21,8	95,8	140,8	142,4	51,6	48,1	140,6
2021	11	106,8	106,8	42,4	42,4	106,9	154,4	154,4	73,8	73,8	154,5
2021	12	177,2	177,2	60,3	60,2	176,8	242,4	242,3	96,3	96,2	241,8
2022	1	140,7	140,7	26,3	26,1	137,2	187,0	187,0	44,0	43,7	182,7

2022	2	120,6	120,6	18,0	16,1	120,3	161,8	161,8	33,6	31,3	161,5
2022	3	187,2	187,2	17,7	15,1	187,3	245,2	245,2	33,2	30,0	245,2
2022	4	174,2	174,0	44,8	17,8	174,5	237,0	236,8	75,2	41,6	237,4
2022	5	164,7	165,1	15,7	11,2	164,7	225,1	225,7	38,8	33,3	225,2
2022	6	150,2	187,2	11,7	8,5	150,2	207,0	253,3	33,9	29,9	207,0
2022	7	167,4	263,6	1,9	1,9	167,4	228,5	348,7	21,6	21,7	228,5
2022	8	346,6	435,9	19,1	2,9	343,9	452,6	564,1	43,1	22,9	449,2
2022	9	354,8	354,8	75,4	36,5	354,8	462,8	462,8	113,5	64,9	462,8
2022	10	132,0	132,4	36,0	20,5	132,1	184,3	184,7	64,2	44,9	184,3
2022	11	114,4	114,6	65,7	44,8	114,4	162,2	162,5	101,4	75,2	162,2
2022	12	267,3	267,3	179,6	98,1	268,1	353,4	353,4	243,7	141,9	354,4
2023	1	126,4	126,4	70,0	46,5	128,6	169,5	169,5	98,9	69,6	172,2
2023	2	115,2	115,3	48,3	31,4	111,1	155,5	155,6	71,8	50,7	150,4
2023	3	112,4	112,4	64,3	49,1	112,8	151,9	151,9	91,9	72,8	152,4
2023	4	111,1	111,1	69,5	40,4	113,0	158,6	158,6	106,7	70,4	161,1
2023	5	78,2	80,3	31,4	21,5	78,6	117,5	120,2	59,0	46,7	118,0
2023	6	73,3	96,6	23,7	21,9	73,3	111,5	140,5	49,4	47,2	111,4
2023	7	36,4	68,5	28,6	22,3	36,8	65,3	105,4	55,5	47,7	65,8
2023	8	19,8	73,1	19,9	19,0	19,9	44,6	111,2	44,7	43,6	44,6
2023	9	1,0	57,2	9,7	9,6	1,0	21,1	91,3	31,9	31,8	21,1
2023	10	43,8	50,7	16,5	16,3	43,4	74,6	83,2	40,4	40,2	74,1
2023	11	105,2	105,2	66,0	63,4	105,2	151,3	151,3	102,3	99,1	151,3
2023	12	92,8	90,2	78,6	68,4	93,0	135,8	132,5	118,1	105,3	136,1
2024	1	92,0	86,4	64,3	44,5	90,3	126,9	119,9	92,3	67,5	124,7
2024	2	67,1	66,6	50,2	41,5	67,9	95,7	95,1	74,7	63,8	96,8
2024	3	67,7	67,7	61,4	55,6	68,8	96,5	96,5	88,7	81,4	97,9
2024	4	60,1	59,7	58,1	49,3	63,8	95,7	95,2	93,1	82,2	100,3
2024	5	37,2	48,3	21,6	21,6	37,8	67,0	81,0	47,6	47,5	67,8
2024	6	38,4	47,8	26,7	25,5	39,1	68,5	80,3	53,9	52,4	69,4
2024	7	28,5	40,8	27,0	27,2	31,4	56,2	71,6	54,3	54,5	59,7
2024	8	12,7	47,7	12,7	12,8	13,2	36,4	80,2	36,4	36,5	37,1
2024	9	21,2	44,5	15,0	14,9	18,7	47,1	76,2	39,3	39,2	44,0
2024	10	39,8	49,0	15,5	13,3	39,8	70,3	81,8	39,9	37,2	70,3
2024	11	56,5	65,4	16,1	9,3	49,9	91,2	102,2	40,6	32,2	82,9
2024	12	63,2	74,2	22,7	9,0	49,5	99,6	113,3	48,9	31,8	82,4
2025	1	75,5	78,2	28,0	10,9	62,7	106,6	110,0	47,3	25,9	90,6
2025	2	96,9	100,3	34,1	8,1	84,7	133,4	137,7	54,9	22,4	118,1
2025	3	52,5	57,4	20,0	5,9	46,4	77,9	84,0	37,2	19,6	70,3
2025	4	60,1	65,4	16,4	2,3	44,5	96,3	102,9	41,7	24,1	76,8
2025	5	70,9	74,4	12,5	8,0	50,4	109,8	114,2	36,8	31,2	84,2
2025	6	53,6	64,3	12,7	4,3	41,6	88,1	101,5	37,1	26,5	73,2

SPØRSMÅL NR. 2896

Innlevert 12. august 2025 av stortingsrepresentant Seher Aydar
Besvart 18. august 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oppdatert oversikt over hvor mange timer det har blitt eksportert strøm fra hver enkelt utenlandsforbindelse, selv om det har vært en lavere strømpris på andre siden av kabelen, siden 29. oktober i fjor, og hvor mange timer dette skjedde i tilsvarende periode året før flytbasert markedstilkobling ble innført (Ber også om en vurdering av konsekvensene for innbyggere og bedrifter i NO2 av at de forsyner utlandet med strøm, men likevel betaler høyere pris enn i landet på andre siden av kabelen i lange perioder)?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Dokument nr. 15:2473 (2024-2025).

29. oktober i fjor ble “flytbasert markedstilkobling” satt i drift. Dette er et system som gjør det vanligere at strøm eksporteres “mot prisretningen”, altså at vi sender strøm til områder med lavere strømpriser.

I en sak hos Europower står det at:

“Det fører til at flyten i større grad enn tidligere går «feil vei» – det vil si, flyten går mot prisretningen fra et lavprisområde til et høyprisområde.

Med data fra Nord Pool har Europower laget en oversikt over hvor ofte prisen har gått mot prisretningen siden flytbasert markedskobling ble satt i drift.

I 1920 timer har flyten mellom NO1 og NO2 vært motsatt av det prisen skulle tilsi, det utgjør 45 prosent av perioden siden ordningen ble innført. Mesteparten av flyten i feil retning går fra NO2 til NO1; fra høyere priser i NO2 til lavere priser i NO1.”

Spørsmålet mitt dreier seg ikke om flyten mellom prisområder, men flyten ut av landet.

Svar:

Flytbasert markedskobling ble innført i det nordiske kraftmarkedet 29. oktober i fjor. Denne metoden for å fastsette handelskapasitet i kraftmarkedet bidrar til at nettet og produksjonsressursene vi har utnyttes bedre.

Innføring av flytbasert markedskobling gjør at vi får flere tilfeller der flyten mellom budområder går imot prisforskjellen, altså fra områder med høy pris til områder med lav pris. Det skyldes at flytbasert markedskobling optimaliserer systemet som helhet, fremfor hver enkelt forbindelse. Såkalt kontraintuitiv flyt skjer altså når systemet som helhet frakter strøm dit det er størst behov. Simuleringene Statnett gjorde før innføringen viste at flytbasert markedskobling ville gi noe mer eksport over utenlandsforbindelsene til kontinentet, men samtidig gi mer import fra Sverige til Sør-Norge. I sum viste simuleringene økt import til Norge.

Jeg er glad for at systemet utvikles slik at vi i enda større grad enn tidligere sørger for at nettet og produksjonsressursene våre utnyttes bedre. Dette kommer også kundene i Sør-Norge til gode.

Under følger en oversikt over antall timer med eksport og import mot prisretning per utenlandsforbindelse i perioden etter at flytbasert markedskobling ble innført og sammenlignet med tilsvarende periode året før. Forbindelsen til Storbritannia er ikke med i oversikten, da handelen der skjer i en separat auksjon, uten flytbasert modellering.

Som oversikten viser er det ikke slik at NO2 forsyner utlandet med strøm i lange perioder selv om prisen er høyere i NO2 enn i utlandet. Det er hovedsakelig på forbindelsene mot Sverige at vi ser flyt mot prisretning. Det skyldes i stor grad at nord-sør-nettet i Sverige har mer kapasitet enn i Norge, og at strømmen derfor går gjennom Sverige på vei sørover fra Nord-Norge.

Eksport mot prisretning

	30. okt 2024 – 13. aug 2025	30. okt 2023 – 13. aug 2024
NO2 - GER	215 timer	85 timer
NO2 - NL	149 timer	101 timer
NO2 - DK1	754 timer	255 timer
NO1 - SE3	1133 timer	903 timer
NO3 - SE2	2367 timer	0 timer
NO4 - SE1	1760 timer	0 timer
NO4 - SE2	1351 timer	0 timer
NO4 - FI	119 timer	0 timer

Kilde: Statnett

Import mot prisretning

	30. okt 2024 – 13. aug 2025	30. okt 2023 – 9. aug 2024
GER - NO2	47 timer	46 timer
NL - NO2	51 timer	56 timer
DK1 - NO2	132 timer	75 timer
SE3 - NO1	761 timer	0 timer
SE2 - NO3	1211 timer	0 timer
SE1 - NO4	543 timer	0 timer
SE2 - NO4	1296 timer	0 timer
FI - NO4	0 timer	0 timer

Kilde: Statnett

SPØRSMÅL NR. 2897

Innlevert 12. august 2025 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 20. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva vil samferdselsministeren gjøre for å sikre at det offentlige hindrer at useriøse aktører får undergrave det organiserte arbeidslivet og norske landsdekkende tariffavtaler på riksveier og andre deler av samferdselssektoren?

BEGRUNNELSE:

Over tid har trafikkregulerende arbeid blitt stykket opp og delt. I stedet for at oppgavene løses «in house», for eksempel av veivesenet selv, har vi fått egne bedrifter som ansetter egne trafikkdirigenter som i sin tur jobber på oppdrag fra entreprenører, Nye Veier eller andre aktører.

Med en slik arbeidslivsmodell ender vi opp med mange som får en løsere tilknytning til arbeidslivet: I arbeidslivssammenheng kan vi se at det er en sårbar gruppe, som lett blir utnyttet.

Fagforeninger som Norsk Arbeidsmandsforbund, som organiserer flere av de som jobber i bransjen, forsøker å sikre et minimum av rettigheter for denne gruppen. De ønsker seg at alle offentlige oppdrag skal ha krav om landsdekkende norsk tariffavtale, som en del av den norske modellen for et seriøst arbeidsliv.

I Vestland fylkeskommune har fylkestinget vedtatt følgende i egne seriositetskrav:

«Vestland fylkesting går inn for at hovedregelen ved fylkeskommunale innkjøp er at det blir stilt krav om at det ligg føre landsdekkende norsk tariffavtale (slik det har vore praktisert i Hordaland fylke).»

LO i Indre Hardanger har også vedtatt en egen uttalelse som fremmer dette kravet. De organiserer ansatte i et område som ikke minst på grunn av dårligere veier, stor rasfare og mye turisme, har utstrakt behov for trafikkregulering både langs riksveier og fylkesveier.

Min vararepresentant på Stortinget, Terje Kollbotn (Rødt) har tidligere tatt opp kravet med arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna (15.2.2024). Han fikk et svar med generell henvisning til forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter mv. Problemet med dette er at flere useriøse aktører forsøker å utfordre begrepet om landsdekkende, norsk tariffavtale på dette området mellom LO-forbundet Norsk Arbeidsmandsforbund og NHO med langt dårligere avtaler og såkalte husavtaler.

Svar:

Statens vegvesen og Nye Veier stiller krav i alle kontrakter om at lønns- og arbeidsvilkår minimum må avlønnes i tråd med den landsomfattende tariffen som gjelder for den aktuelle bransjen. Kravet sikrer at lønns- og arbeidsvilkårene ikke skal være dårligere enn gjeldende tariffavtale, men det foreligger ikke noen krav om at de ansatte eller foretakene faktisk må være organisert og bundet av avtalene.

De såkalte «husavtalene» er kjente utfordringer for de fleste offentlige byggherrer og benyttes av enkelte leverandører for å utnytte arbeidsmiljølovens grenser for maksimale arbeidstider (innarbeidingsordninger) og når

overtidsbetaling må gis. Statens vegvesen og Nye Veier følger så langt som mulig opp at lokale tariffavtaler hos leverandører ikke er fiktive og at de etterleves i praksis.

Statens vegvesen og Nye Veier følger opp at minimumskravene etterleves både gjennom kontroller med egne dedikerte ressurser og gjennom krav til kontraktsparter om selv å følge opp. Gjennom en innregistreringsprosess i et IT-basert seriositetsverktøy skal alle kontraktsparter og kontraktsmedhjelpere svare utfyllende på spørsmål i et egenrapporteringskjema. Leverandørene skal bl.a. oppgi hvilken landsomfattende tariffavtale som leverandøren skal følge. Arbeidsoppgavene og/eller fagområder skal beskrives for arbeid som utføres i det aktuelle prosjektet. Flere spørsmål i spørreskjemaet skal danne grunnlaget for videre vurderinger og nødvendig oppfølging, f.eks. knyttet til arbeidstid, minstelønn og tillitsvalgte. Kontraktspart skal deretter følge opp at krav blir overholdt. I Nye Veier og i Statens vegvesen følges kravene opp av ulike roller, deriblant av dedikerte rådgivere. Kontraktseier gjør også egne vurderinger av risiko for brudd, i tillegg til en vurdering av kontraktpartens ytelse for å følge opp krav i leverandørkjeden.

Ved godkjenning av en underleverandør, slik som foretak som driver trafikkregulerende arbeid, kartlegger Statens vegvesen og Nye Veier hvilken landsdekkende tariffavtale som gjelder for arbeidet og sørger for at leverandøren minimum følger denne eller en tariffavtale som gir bedre vilkår. Statens vegvesen og Nye Veier er kjent med at det har vært utfordringer med lønns- og arbeidsvilkår hos enkelte leverandører av tjenester innenfor trafikkregulerende arbeider, og virksomhetene følger disse opp ut fra en risikotilnærmet kontrollaktivitet.

Statens vegvesen og Nye Veier opplyser at dersom det oppdages uriktige lønns- og arbeidsvilkår hos en leverandør, vil dette følges opp med kontraktspart, med krav om retting og potensielt supplert med sanksjoner i henhold til kontrakten. Statens vegvesen og Nye Veier oppgir at leverandører av trafikkregulerende tjenester i mange tilfeller er underleverandører som Statens vegvesen og Nye Veier ikke har direkte kontrakter med, men som likevel underlegges de samme krav som kontraktspart gjennom krav om videreføring av vilkår i Statens vegvesens og Nye Veiers kontrakter.

I 2022 opprettet Nye Veier en egen seriositetsavdeling med fire seriositetsrådgivere i tillegg til egen leder for seriositet og arbeidslivskriminalitet. Statens vegvesen har eget personell som følger opp vilkårene både innenfor utbygging og drift- og vedlikeholdsområdet, og etaten har i tillegg etablert en egen krimenhetsenhet som støtter divisjonene i dette arbeidet.

Statens vegvesen og Nye Veier jobber i tillegg sammen med de fleste andre offentlige byggherrer på anleggsområdet i et eget samarbeidsforum for å øke kompetansen på området og styrke oppfølgingen av konkrete utfordringer. Videre har både Statens vegvesen og Nye Veier engasjert LO-koordinatorer for å styrke arbeidet gjennom å gi generelle råd og veiledning til ansatte og styrke tillitsmannsapparatet.

Gjennom summen av tiltak mener både Statens vegvesen og Nye Veier at det i deres kontrakter legges til rette for å fremme retten til fri fagorganisering i leverandørkjeder.

SPØRSMÅL NR. 2898

Innlevert 12. august 2025 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 22. august 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hva vil finansministeren gjøre for å redusere den økende grensehandelen, og hvordan vurderer regjeringen effekten av norske avgifter og den svekkede kronen på konkurranseevnen til norsk varehandel?

BEGRUNNELSE:

Ifølge SSBs tall fra 12. august 2025 handlet nordmenn for 5,4 milliarder kroner på dagsturer til utlandet i første

halvår, en økning på 6,8 % fra samme periode i fjor. Til tross for at antall dagsturer holdt seg stabilt på 2,65 millioner, økte gjennomsnittlig handlebeløp per tur til 2054 kroner, 133 kroner mer enn året før.

Den norske kronen har svekket seg mot den svenske, og prisene i Sverige har steget. Likevel er grensehandelen fortsatt attraktiv for nordmenn, særlig på grunn av høyere norske avgifter på grenseutsatte varer. Mat- og dagligvarer utgjorde 45 % av grensehandelen, tilsvarende 2,4 milliarder kroner i første halvår.

Grensehandelen har store konsekvenser for norsk økonomi, særlig i grensekommuner, hvor lokale bedrifter taper inntekter, arbeidsplasser går tapt, og kommunene får lavere skatteinntekter. Regjeringen har tidligere lovet tiltak for å redusere grensehandelen, men det er fortsatt ikke gjort konkrete grep for å styrke konkurranseevnen til norsk varehandel eller redusere avgiftene på grenseutsatte varer.

Det er behov for en helhetlig strategi som både reduserer avgiftene og fremmer konkurranse i norsk varehandel for å gjøre det mer attraktivt å handle i Norge.

Svar:

Ifølge Statistisk sentralbyrå (SSB) brukte nordmenn 5,4 mrd. kroner på grensehandel i 1. halvår 2025, en økning på 6,8 pst. fra 1. halvår 2024. Samtidig var antallet dagsturer til utlandet om lag uendret. Svekket norske krone og økte priser i Sverige, kan ifølge SSB være med på å forklare hvorfor nordmenn bruker mer penger på hver handletur over grensen 1. halvår i år. Prisene på svenske matvarer og alkoholfrie drikkevarer målt i norske kroner har steget med i gjennomsnitt 9 pst. fra 1. halvår 2024 til samme periode i 2025. Svenske matvarer og alkoholfrie drikkevarer målt i konsumprisindeksen har steget 4,6 pst., mens svenske kroner har styrket seg 4,2 pst. mot norske kroner. Grensehandelsundersøkelsen er en utvalgsundersøkelse, noe som medfører at det er usikkerhet knyttet til de publiserte tallene.

SSB anslår at kjøp av typiske grensehandelsutsatte varer med høyere særavgifter i Norge enn i Sverige, det vil si alkohol, tobakksvarer og mineralvann/brus, utgjorde i underkant av 30 pst. av total grensehandel i 1. kvartal i år. Dette illustrerer at grensehandel skyldes langt mer enn avgiftsforskjeller mellom Norge og Sverige. Andre

forhold er høyere kostnadsnivå i Norge, tollvernet, butikkenes tilgjengelighet, vareutvalg, søndagsåpne butikker i Sverige og konkurransesituasjonen og prissettingen i verdikjeden. I svar på spørsmål nr. 13 fra Finanskomiteen/Fremskrittspartiets fraksjon av 19. mai 2025 om Revidert nasjonalbudsjett 2025 anslår Finansdepartementet at reduksjon av særavgiftene på alkohol, tobakksvarer og drikkevareemballasje til svensk nivå vil gi et samlet årlig provenytap på om lag 12,9 mrd. kroner.¹

Jeg vil også minne om at avgiftene på alkohol og tobakksvarer, i tillegg til å skaffe staten inntekter, skal bidra til redusert forbruk av helseskadelige varer. Reduserte avgifter kan føre til økt forbruk, med økte helsemessige og sosiale kostnader som resultat.

Regjeringen prioriterer arbeidet med å styrke konkurransen i dagligvarebransjen høyt. Effektiv konkurranse i dagligvarebransjen kan bidra til å begrense grensehandelen gjennom økt innovasjon og et bedre dagligvaretilbud til forbrukerne innenlands. De fleste av tiltakene fra regjeringens tipunksplan for å bedre konkurranseforholdene i dagligvarebransjen² er fulgt opp. Blant annet er det innført forbud mot negative servitutter, og Konkurransetilsynet er styrket gjennom økte bevilgninger og nye verktøy. I desember 2024 vedtok Stortinget endringer i konkurranseloven som innfører markedsetterforskning i norsk rett. Endringene trådte i kraft 1. juli i år, og gir Konkurransetilsynet mulighet til å gripe inn mot alvorlige konkurranseproblemer, også der problemene ikke skyldes brudd på konkurransereglene.

Før sommeren la regjeringen også frem nye tiltak, herunder blant annet hvordan bedre vilkårene for små aktører, styrke tilsynet med og overvåkingen av dagligvarebransjen, og gi forbrukerne bedre prisinformasjon.

SPØRSMÅL NR. 2899

Innlevert 13. august 2025 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 22. august 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over hvordan de gjennomsnittlige takstene på nettleie per kWt for hhv. en stor og en liten husholdning har vært per år i perioden 1.1.2017 til

nå, per fylke, og kan jeg også be om svar på hvilke anslag energimyndighetene har for vekst i nettleien til 2026, 2028 og 2030?

1 Se [Revidert nasjonalbudsjett 2025: Svar på budsjettsspørsmål - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/revidert-nasjonalbudsjett-2025/svar-pa-budsjettssporsmal-regjeringen-no)

2 [Regjeringens 10-punktsplan for bedre utvalg og lavere priser i matbutikken - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/10-punktsplan-for-bedre-utvalg-og-lavere-priser-i-matbutikken-regjeringen-no)

BEGRUNNELSE:

Viser til dok 15:2434 (2024-2025), men ber her om snittkostnader per fylke, heller enn per områdekonsesjon.

Svar:

I vedlagte tabeller gis en oversikt over utviklingen i gjennomsnittlig nettkostnad i distribusjonsnettet per fylke, målt i øre/kWh, i perioden 2017-2025. Tallene er beregninger innhentet fra Reguleringsmyndigheten for energi (RME). I realiteten vil nettleien til den enkelte kunde bestemmes av kundens strømforbruk (energileddet) og hvor høy effekt kunden tar ut i løpet av én eller flere timer i måneden (fastleddet). I tabell 1 og 2 har RME omregnet energileddet og fastleddet til en samlet nettkostnad målt i øre/kWh for to ulike eksempelkunder i husholdningene, henholdsvis liten og stor kunde. «Liten kunde» representerer en eksempelhusholdning som bor i leilighet med et gjennomsnittlig årsforbruk på 6 000 kWh og et effektuttak på 1,5 kW i månedene april-september og 3 kW i månedene oktober-mars. «Stor kunde» representerer en eksempelhusholdning som bor i enebolig med et årsforbruk på 20 000 kWh og et effektuttak på 4 kW i månedene april-september og 6 kW i månedene oktober-mars. Av tabell 1 og 2 fremkommer det at liten kunde har høyere gjennomsnittlig nettkostnad enn stor kunde. Dette skyldes at fastleddet i snitt utgjør en større andel av den totale nettleien for kunder med lavt forbruk enn kunder med høyt forbruk.

Som nevnt er beregnet nettkostnad i tabell 1 og 2 oppgitt per fylke. Områdekonsesjonen til det enkelte

nettselskap sammenfaller imidlertid ikke med fylkesgrensene, og flere nettselskap kan ha konsesjon i et fylke. Oppgitte tall er et uvektet gjennomsnitt av tariffene til nettselskapene i det enkelte fylke. Dette innebærer at et nettselskap med få kunder tillegges like stor vekt som et nettselskap med mange kunder. Dette medfører at gjennomsnittlig nettkostnad en husholdning i fylket faktisk betaler kan overvurderes eller undervurderes. Enkelte ruter i tabellen er blanke. Dette skyldes endringer i fylkesinndelingen.

Elavgift og merverdiavgift er ikke inkludert i nettkostnaden i tabellene under. Enova-avgiften er inkludert. Elavgiften og merverdiavgiften varierer på tvers av ulike områder i landet, og tallene gir derfor ikke et fullstendig bilde av husholdningskundernes beløp på fakturaen fra nettselskapet. Nettkostnaden er oppgitt i faste 2023-priser. Nettkostnaden som er oppgitt for 2025 er foreløpig.

Ny nettmodell trådte i kraft 1. juli 2022, og tallene før og etter 2022 er ikke direkte sammenliknbare. Tallene kan likevel gi et bilde på utviklingen i gjennomsnittlig nettkostnad. I ni av elleve fylker som eksisterte både i 2017 og 2025, er gjennomsnittlig nettkostnad redusert for liten kunde fra 2017 til 2025. Tilsvarende er gjennomsnittlig nettkostnad redusert i syv av elleve fylker for stor kunde.

Det er krevende å gi gode estimater på fremtidige nettkostnader på fylkesnivå. Målt i faste 2023-priser, forventer RME at nettleien i distribusjonsnettet vil øke med 23 pst. fra 2024 til 2030. Økningen i nettleie frem mot 2030 vil variere på tvers av nettselskap, og derfor også på tvers av ulike geografiske områder i Norge.

Tabell 1: Gjennomsnittlig nettkostnad (øre/kWh) per fylke 2017-2025 – liten kunde

Fylke	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Agder				68,98	68,93	65,49	57,26	61,70	61,60
Akershus	48,16	60,29	62,59			61,81	48,27	47,84	45,96
Aust-Agder	53,16	57,27	58,13						
Buskerud	67,51	67,31	63,79			64,92	61,74	58,73	58,94
Finnmark	96,58	98,65	97,64			69,24	75,53	84,84	86,27
Hedmark	82,48	76,19	74,75	53,47					
Hordaland	76,41	76,28	66,72						
Innlandet				77,38	73,67	71,79	71,17	69,30	70,92
Møre og Romsdal	79,14	74,60	74,10	74,85	69,79	62,83	59,96	66,49	67,57
Nordland	91,50	89,39	93,31	92,65	90,59	72,87	71,46	78,61	77,25
Nord-Trøndelag	71,17								
Oppland	88,87	79,03	78,04						
Oslo	37,25	41,07	44,53	43,22	41,41	46,90	42,23	46,50	45,91
Rogaland	66,76	67,48	60,95	63,01	62,16	62,67	58,16	63,71	60,89
Sogn og Fjordane	77,83	71,87	67,51	69,49					
Sør-Trøndelag	69,08								
Telemark	76,03	76,65	76,10			77,71	65,20	72,68	74,04

Troms	71,05	79,95	80,99			58,62	61,34	72,53	70,73
Troms og Finnmark				86,53	84,71	63,08			
Trøndelag		62,83	64,11	69,32	69,36	60,27	53,49	59,43	57,07
Vest-Agder	53,16	57,27	58,13						
Vestfold	63,79	69,73	72,58			52,88	49,80	64,53	66,80
Vestfold og Telemark				75,44	74,00	75,93			
Vestland				63,45	64,90	65,29	68,12	65,74	64,46
Viken				59,83	60,22	58,35			
Østfold	55,16	56,71	58,09			61,47	48,48	51,59	50,11

Tabell 2: Gjennomsnittlig nettkostnad (øre/kWh) per fylke 2017-2025 – stor kunde									
Fylke	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Agder				29,72	30,33	35,57	33,59	36,20	36,50
Akershus	30,00	33,76	34,27			41,00	33,42	32,65	31,34
Aust-Agder	35,69	35,78	29,58						
Buskerud	39,16	38,10	36,47			37,73	37,37	35,44	35,37
Finnmark	48,22	49,29	48,79			34,82	38,77	41,78	42,54
Hedmark	40,14	35,60	34,07	30,56					
Hordaland	44,79	44,08	39,03						
Innlandet				37,61	34,52	36,43	37,14	37,11	39,31
Møre og Romsdal	42,12	39,43	39,23	39,97	36,35	35,66	34,54	38,68	39,29
Nordland	46,38	43,31	45,34	44,82	41,29	38,96	39,89	44,85	44,42
Nord-Trøndelag	40,30								
Oppland	38,72	37,13	36,21						
Oslo	28,85	30,16	31,59	30,65	27,21	31,88	29,22	32,36	31,59
Rogaland	38,01	37,97	33,93	33,22	32,10	34,88	34,11	37,27	36,41
Sogn og Fjordane	46,83	42,74	39,90	34,49					
Sør-Trøndelag	37,06								
Telemark	42,61	42,56	41,24			42,40	36,52	41,26	42,16
Troms	38,77	41,98	42,44			32,57	34,34	40,69	39,86
Troms og Finnmark				43,22	38,61	31,89			
Trøndelag		33,71	34,20	38,77	36,68	34,06	33,54	38,52	36,65
Vest-Agder	35,69	35,78	29,58						
Vestfold	31,03	33,85	35,37			32,19	30,32	39,35	40,70
Vestfold og Telemark				39,01	37,92	39,72			
Vestland				38,26	37,00	39,52	41,65	39,92	39,23
Viken				36,12	33,67	32,67			
Østfold	36,03	36,76	37,18			41,02	31,50	34,01	32,96

SPØRSMÅL NR. 2900**Innlevert 13. august 2025 av stortingsrepresentant Erling Sande****Besvart 20. august 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kva vil statsråden gjere for at dei som framleis ikkje har fått ein avklart busituasjon etter flaumen i Utvik kan få etablere seg på eigedomen, og kva vil ein gjere for å sikre ei meir heilskapleg oppfølging av slike flaumar i framtida?

GRUNNGJEVING:

Sommaren 2017 vart bygda Utvik råka av ekstremnedbør og flaum som gjorde stor skade og råka mange av innbyggjarane. I etterkant vart utbetnings- og førebyggingsarbeid utført, men det vart ikkje laga ein sluttrapport som friskmeldte området. No, 8 år etter, ventar framleis ein av familiane på endelege avklaringskring busituasjonen sin. Fordi nødvendige tiltak også skal finansierast av andre aktørar som kommune og fylkeskommune kan det ta tid før ein endeleg får sikra bygda. Også andre stadar ser ein at til dømes nødvendige investeringar i fylkeskommunale bruer, som fylka ikkje har økonomi til å gjennomføre, forsinkar eller gjev redusert effekt av det som NVE vurderer som naudsynte flaumsikringstiltak.

Familien i Utvik vil etterkvart risikere å miste forsikringsmidlar dei har krav på, fordi dei offentlege prosessane kring flaumsikringa tek tid. Investeringane som NVE rekna som naudsynte for å rekne bygda som sikker vart ikkje dokumentert i første omgang. Seinare rapportar har vore motstridande med tanke på behovet for sikring i Utvik. Sett frå lokalsamfunnet og kommunen si side har rapportane peika på unødvendige inngripande og dyre tiltak, samt bidrege til at prosessen med å ferdigstille sikringsarbeidet framleis ikkje er avslutta.

Svar:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) bisto Stryn kommune med sikringstiltak etter flommen i juni 2017. Det var krevende å beregne vannføring for denne ekstreme nedbørhendelsen. Sikringstiltakene ble dimensjonert for minst en 200-årshendelse. I etterkant av sikringsarbeidet, fikk Stryn kommune farekartlagt området. Resultatet av denne farekartleggingen viste at det er skred som er dimensjonerende hendelse i Storelva i Utvik. Sikringstiltakene som er utført vurderes ikke som tilstrekkelige for en 1000-årshendelse for skred. Etter byggeteknisk forskrift (TEK17) skal dette legges til grunn ved reetablering av bebyggelse. Grunnet skredfaren kan området derfor ikke åpnes for etablering av ny bebyggelse. Jeg har stor forståelse for at dette er en krevende situasjon for de berørte.

I sommer mottok NVE en ny søknad fra Stryn kommune om tilskudd til sikringstiltak i Utvik. Dette sikrings tiltaket vil gi tilstrekkelig sikkerhet etter kravene i TEK17. NVE må på ordinært vis vurdere alle innkomne søknader om tilskudd og prioritere etter samfunnsøkonomiske prinsipper innenfor sin gjeldende bevilgning.

Det er tre fylkeskommunale bruer på strekningen som ble berørt under hendelsen i juni 2017. Det ble av infrastruktureier utført forbedrende tiltak for de to øverste bruene etter flommen, mens den tredje brua ved fjorden må etableres på nytt. NVE avventer at fylkeskommunen skal bli klar til å starte arbeidet, slik at NVE kan fullføre nederste del av sikringsanlegget samtidig med at fylkeskommunen reetablerer brua. NVE opplyser imidlertid om at slutføringen av denne broen ikke har betydning for eiendommen det er henvist til i spørsmålet.

Jeg er enig i at det er viktig å se helhetlig på oppfølging av flommer, på tvers av ulike etater. Dette ble også omtalt i Meld. St. 27 (2023-2024) Tryggare framtid - førebudd på flaum og skred. Ulike aktører må tidlig blir kjent med hverandres planer for sikringstiltak, og det må lages gode rutiner for samhandling og etablering av avtaler mellom offentlige aktører. NVE er bedt om, i samspill med de mest relevante aktørene, om å komme med forslag til hvordan slik samhandling best kan etableres.

SPØRSMÅL NR. 2901**Innlevert 13. august 2025 av stortingsrepresentant Erling Sande****Besvart 20. august 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kva vil statsråden gjere for å sikre at helikoptertrafikken til felta utanfor Sogn og Fjordane foregår i tråd med det som er føresetnadane for utbygging og drift av Tampe-nområdet og Gjøa i konsesjonane, nemlig at Florø skal vere utgangspunkt for forsyning og logistikk?

GRUNNGJEVING:

Den siste tida helikoptertrafikken frå Florø til felta på tampen periodevis blitt flytta til å gå frå andre helikop-terbasar. Det får negative ringverknader for aktiviteten ved Florø Lufthamn og anna lokal aktivitet knytt til pe-troleumsaktiviteten. Det har heile tida vore ein føreset-nad at aktiviteten på norsk sokkel skal skape aktivitetar i lokalsamfunna langs kysten. Det er viktig for å sikre positiv utvikling i heile landet og det er viktig også for le-gitimiteten til næringa. At konsesjonsvilkåra bevisst eller

ubevisst vert uthola kan bidra til å svekke både aktivitet og omdømmet til næringa i lokalsamfunna langs kysten vår. Det er difor viktig at regjeringa er tydelege på at ein forventar at konsesjonsvilkåra vert oppretthaldne og at næringa framleis skal bidra til aktivitet, sysselsetting og utvikling langs kysten vår.

Svar:

Sikkerheten til alle som arbeider på norsk kontinental-sokkel er en hovedprioritet både for departementet og næringen. Det er rettighetshaverne som er ansvarlig for den operasjonelle aktiviteten og at den skjer innenfor re-gelverket. Dette gjelder også for helikoptertrafikken.

Departementet er for øvrig kjent med at det aktuel-le helikopteret er tilbake i drift slik at flyvningene fra Florø er gjenopptatt.

SPØRSMÅL NR. 2902**Innlevert 13. august 2025 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 18. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Når vil de vedtatte endringene i førerkortregelverket for bobiler gjennomføres, og kan statsråden bekrefte at end-ringene som Stortinget har bedt regjeringen gjennomføre så raskt som mulig, og senest vil tre i kraft våren 2026, slik at bobileiere og bobilnæringen kan legge dette til grunn for sin planlegging og kjøp/salg nå i høst?

BEGRUNNELSE:

Stortinget fattet våren 2025 et anmodningsvedtak om at:

«Stortinget ber regjeringen så raskt som mulig legge frem for-slag om en nasjonal tilpasning av førerkortregelverket slik at man med førerkort klasse B kan kjøre bobiler med inntil 4 250 kg totalvekt samtidig som tillatt totalvekt for bil og tilhenger fortsatt skal være 4 250 kg», jf. Dokument 8:220 S (2024-2025), Innst. 438 S (2024-2025).

Høsten en viktig tid for bobileiere og bobilnærin-gen, der forberedelse og planlegging for neste års bo-bilsesong er godt i gang. Endring av tillatt totalvekt vil gi nye muligheter i bobilmarkedet, og det er nå viktig at det skapes forutsigbarhet om at endringene i førerkortre-gelverket som Stortinget har bedt regjeringen gjennom-føre så raskt som mulig, er gjort gjeldende med virkning senest våren 2026, slik at bobilsjåførene med førerkort kl. B neste sommersesong kan kjøre bobiler på inntil 4 250kg på norske veier.

Svar:

Det er politisk enighet i EU om nytt førerkortdirektiv, men det er ennå ikke formelt vedtatt. Etter det nye førerkort-direktivet vil det bli tillat å kjøre bobiler opp til 4,25 tonn med førerkortklasse B etter opplæring eller prøve. Så langt

vi kjenner til ligger det an til at det nye førerkortdirektivet vil bli formelt vedtatt i EU i oktober 2025.

Jeg kan forsikre representanten om at disse endringene vil bli innført så raskt som mulig i nasjonal rett innenfor de alminnelige prosedyrene for gjennomføring av nytt EØS-regelverk. Det vil imidlertid være overgangstid før de nye reglene vil gjelde, både i EU og i EØS. Det

vil arbeides for at endringene kan gjelde fra samme tid i Norge som i EU.

Avslutningsvis viser jeg til at frem til nytt førerkortdirektiv er vedtatt i EU, og innlemmet i EØS-avtalen, så har vi ikke nasjonalt handlingsrom til å gjennomføre en slik endring. Gjeldende førerkortdirektiv angir felles bestemmelser om førerkort i EØS-landene – og gir ikke adgang til å fastsette slike nasjonale tilpasninger.

SPØRSMÅL NR. 2903

Innlevert 13. august 2025 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg

Besvart 21. august 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hva er mulige konsekvenser hvis Norgespris blir innført som planlagt 1. oktober, og ESA på et senere tidspunkt konkluderer at ordningen er i strid med EØS-avtalen?

eller EFTA-domstolen konkluderer med at Norgespris ikke er forenlig med EØS-avtalen.

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet søker å avklare hvilke konsekvenser som kan oppstå dersom Norgespris-ordningen trer i kraft som planlagt 1. oktober 2025, men senere blir kjent i strid med EØS-avtalen av EFTAs overvåkingsorgan (ESA). Et slikt scenario kan medføre betydelig usikkerhet for både strømkunder, energiselskaper, leverandører og myndigheter, inkludert risiko for økonomiske tilbakebetalingskrav og erstatning til skadelidende.

Svar:

Regjeringen har gjort en grundig vurdering av Norgespris og konkludert med at ordningen er forenlig med EØS-avtalen. Dette er det også redegjort for i Prop. 148 L (2024-2025) Lov om Norgespris og strømstønad til husholdninger.

På generelt grunnlag er det slik at dersom EFTAs overvåkingsorgan (ESA) mener at Norge i en gitt sak ikke oppfyller sine EØS-rettslige forpliktelser, skal organet gi en grunnlagt uttalelse i saken etter å ha gitt staten mulighet til å inngi sitt syn på spørsmålet. Hvis Norge ikke retter seg etter uttalelsen innen en gitt frist, kan ESA bringe saken inn for EFTA-domstolen. Norge er folkerettslig forpliktet til å følge opp en avgjørelse fra EFTA-domstolen.

Strøm- og fjernvarmekundene kan uansett ikke pålegges et økonomisk tilbakebetalingskrav dersom ESA

SPØRSMÅL NR. 2904

Innlevert 13. august 2025 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 20. august 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva er de oppdaterte tallene for sykehusenes gjeld, fordelt på de ulike regionale helseforetakene, og hvor mye er det planlagt at sykehusene må betale i renter og avdrag i årene framover, også her fordelt på de ulike regionale helseforetakene?

BEGRUNNELSE:

Den samlede gjelden for norske helseforetak var i 2024 svimlende 62,5 mrd. kroner. For sykehusene betyr dette enorme renteutgifter, og bare i 2025 skal sykehusene betale nærmere 3,3 mrd. kroner i renter og avdrag til statskassen. Disse midlene må tas fra driftsbudsjettene, som igjen vil ha konsekvenser for helsetilbudene sykehusene kan tilby, de ansattes arbeidsforhold og, ikke minst, pasientene. Når man framover vil se flere store byggeprosjekter bli ferdigstilt, forventes det at renter og avdrag på lån vil øke ytterligere fra 2026.

Svar:

Representanten Aydar er i likhet med meg og regjeringen opptatt av den økonomiske situasjonen i sykehusene. Jeg er ikke enig i at sykehusgjelden er svimlende høy når gjelden ses i sammenheng med de årlige bevilgningene.

De regionale helseforetakene forvalter betydelige bevilgninger og verdier på vegne av samfunnet for å sikre gode spesialisthelsetjenester. Investeringer i sykehusbygg og utstyr er en viktig del av dette ansvaret. Ansvaret for å se drift og investeringer i sammenheng innenfor en samlet regional ramme, er sammen med bruk av regnskapslovens bestemmelser, en sentral premiss for helseforetaksmodellen. Dette ansvaret følges opp gjennom finansieringen. De regionale helseforetakene mottar en samlet økonomisk ramme som også skal dekke kostnader til bygninger, teknologi og utstyr. Uten ansvaret for in-

vesteringer ville driftsbevilgningene til sykehusene blitt redusert.

Regjeringen er opptatt av å legge til rette for investeringer i helseforetakene. Som varslet i Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024-2027 har denne regjeringen gjort flere endringer og forbedringer i modellen for sykehusfinansiering og finansieringen av investeringer. I 2018 innførte den forrige regjeringen en ny rentemodell for investeringslån til de regionale helseforetakene med mer markedsmessige vilkår. Fra 2025 har denne regjeringen gått tilbake til den mer gunstige rentemodellen som ble benyttet fram til 2018 hvor renten på investeringslån knyttes til statens innlånsrente.

Behovet for positive resultater i sykehusene skyldes ikke krav til inntjening eller overskudd, men er et resultat av måten investeringer håndteres på i regnskapet. Kapitalkostnader fordeles over den økonomiske levetiden til historisk anskaffelseskostnad. Dersom gjenanskaffelseskostnadene er større enn de historiske kostnadene, må det settes av midler til dette.

Helseforetakene har ikke et krav til et resultat i balanse det enkelte år, men krav til en økonomisk bærekraftig utvikling over tid. Innenfor rammene av dette kravet kan det økonomiske resultatet være negativt enkelte år, for eksempel etter innflytting i nye sykehusbygg med tilhørende økte kapitalkostnader. Det er det regionale helseforetaket som vurderer hva som skal til for at større investeringer skal kunne gjennomføres i det enkelte helseforetak og om det ev. vil være behov for ekstraordinær inntektsstøtte fra det regionale helseforetaket. Investeringslån er en sentral del av finansieringsmodellen som sammen med ev. tilførsel av regional likviditet legger til rette for at investeringer kan gjennomføres til rett tid.

Ved utgangen av 2024 utgjorde samlet låneopptak 62,5 mrd. kroner eller om lag 30 prosent av driftsinntektene. Tabellen under viser fordelingen av samlet låneopptak til vedtatte prosjekter fram til 2027 fordelt på de fire regionale helseforetakene.

		Foreløpige tall	Estimer	
*tall i mill. kroner	Lån utgang av 2024	Lån utgang av 2025	Lån utgang av 2026	Lån utgang av 2027
Helse Sør-Øst	29 600	35 200	40 190	46 650
Helse Vest	17 600	18 200	18 020	17 750
Helse Midt-Norge	8 300	8 400	8 430	8 180
Helse Nord	7 000	6 700	6 380	6 090
Samlet	62 500	68 500	73 020	78 670

Avdrag på investeringslån anslås til om lag 1,8 mrd. kroner i 2025. På grunn av at Helse Sør-Øst RHF og Helse Vest RHF starter på nedbetaling av lån til Nye Drammen sykehus og Nye Stavanger sykehus i 2026, samt helårseffekt av Nye sykehuset i Nordmøre og Romsdal og proton-

sentrene i Bergen og i Oslo, er avdragene estimert å øke til om lag 2,5 mrd. kroner i 2026. I tabellen under er det lagt til grunn at nye låneavtaler inngås som serielån. Dersom det inngås avtaler om annuitetslån, vil avdragene bli betydelig mindre de første årene.

		Foreløpige tall	Estimater	
*tall i mill. kroner	Avdrag 2024	Avdrag 2025	Avdrag 2026	Avdrag 2027
Helse Sør-Øst	639	780	1 220	1 170
Helse Vest	277	290	570	560
Helse Midt-Norge	237	400	390	370
Helse Nord	189	320	320	290
Samlet	1 342	1 790	2 500	2 390

I tabellen under vises betalte renter på investeringslån under nedbetaling i 2024, foreløpig beregnede renter for 2025 og estimater for renter i 2026 og 2027. I estimatene er det lagt til grunn at nye låneavtaler inngås som serielån og dagens rentenivå.

		Foreløpige tall	Estimater	
*tall i mill. kroner	Renter 2024	Renter 2025	Renter 2026	Renter 2027
Helse Sør-Øst	136	380	870	830
Helse Vest	177	245	670	750
Helse Midt-Norge	27	230	330	320
Helse Nord	65	245	240	230
Samlet	405	1 100	2 110	2 130

Avdrag og renter er i nominelle verdier. Den reelle verdien av avdrag og renter vil over tid reduseres på grunn av inflasjon.

SPØRSMÅL NR. 2905

Innlevert 13. august 2025 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 20. august 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Hvordan kan Blue Moon sette i gang med gruvedrift uten at staten har ekspropriert området – og vil ikke en eventuell ekspropriasjon gå på bekostning av de samiske rettighetene staten har forpliktet seg til å følge?

BEGRUNNELSE:

I går kom dommen i lagmannsretten om dumping av gruveavfall i Førdefjorden i Sunnfjord kommune. Lagmannsretten konkluderte med at tillatelsen er gitt i strid med vanddirektivet og vannforskriften, og at vedtakene av denne grunn er ugyldige.

Norge er et av svært få land som tillater dumping av gruveavfall i sjø, såkalt sjødeponi. Miljøkonsekvensene av dette er store, og kan være krevende å utrede presist.

Førdefjorden er ikke et enestående eksempel. I Repparfjorden i Hammerfest kommune vil Blue Moon (tidligere Nussir) dumpe avfall i fjorden. De har igangsatt anleggsarbeid for gruva der.

Konsekvensene kan bli store både for Repparfjorden og Repparfjordelven.

Det er også negative konsekvenser på land, ikke minst for den samiske reindriften. Reineierne i reinbeitedistrikt 22 Fiettar og 20 Fala har bruksrett i området hvor gruveselskapet nå har påbegynt sitt arbeid. Dette skjer selv om staten ikke har ekspropriert rettighetene fra reindriften. Dersom en eller flere utøvere står i fare for å måtte avvike sin drift som følge av tiltaket, vil det være i strid med folkeretten, slik Fosendommen understreket.

Jeg frykter at vi har kommet i en situasjon der det er lettere å be om tilgivelse enn tillatelse; der utbygger setter i gang kontroversielle prosjekter uten å ha alt i orden på forhånd – enten det dreier seg om konsekvensutredninger eller ekspropriasjon. Det undergraver grunnleggende rettigheter og tilliten til rettsstaten.

Den siste dommen i lagmannsretten bør være en vekker for staten. Det samme bør Fosendommen være. Den forteller noe om at staten har et menneskerettslig ansvar for å bevare tradisjonelle, samiske leveveier – som nettopp reindrift.

Svar:

Selskapet Nussir ASA fikk godkjent reguleringsplan etter plan- og bygningsloven for Nussir og Ulveryggen ved

Kommunal- og moderniseringsdepartementets vedtak av 20. mars 2014. Videre fikk Nussir ASA tillatelse etter forurensingsloven til gruvedrift med deponering av avgangsmasser i sjødeponi i Repparfjorden ved Miljødirektoratets vedtak 15. januar 2015. Dette vedtaket ble etter klagebehandling opprettholdt ved Klima- og miljødepartementets vedtak 19. desember 2016. Nærings- og fiskeridepartementet fattet vedtak om tildeling av driftskonsesjon etter mineralloven 14. februar 2019. Vedtaket ble, etter klagebehandling, opprettholdt ved kongelig resolusjon samme år.

Det er tiltakshaver som er ansvarlig for å innhente alle nødvendige tillatelser for å starte opp mineralvirksomhet. I driftskonsesjonsvedtakets punkt 2 skriver Nærings- og fiskeridepartementet følgende:

«Nærings- og fiskeridepartementet gjør oppmerksom på at tildeling av driftskonsesjon etter mineralloven ikke erstatter krav om tillatelse, godkjenning, arealplan eller konsesjon etter annen lovgivning, jf. mineralloven § 5 første setning. Videre viser departementet til at utvinning og drift på mineralske forekomster bare kan utøves innenfor de begrensninger som følger av mineralloven og annen lovgivning, jf. § 5 siste setning. Departementet understreker også at tildeling av driftskonsesjon ikke erstatter tiltakshavers behov for avklaring av de privatrettslige forhold i konsesjonsområdet. Driftskonsesjon etter mineralloven fritar ikke tiltakshaver fra krav om å yte erstatning til rettighetshavere i området for eventuelle økonomiske tap de måtte lide som følge av tiltaket.»

Det foreligger ingen søknad om ekspropriasjon, og Nærings- og fiskeridepartementet har med bakgrunn i dette ikke vurdert behovet for ekspropriasjon i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 2906

Innlevert 13. august 2025 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo

Besvart 20. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Jeg legger til grunn at Statens vegvesen - som har hatt god til å forberede seg - nå har koblet seg til EUCARIS om informasjonsutveksling om manglende bompengebetaling fra utenlandske kjøretøy og ber om en statusoversikt for hvert enkelt av landets bompengeselskap på følgende spørsmål:

Har statsråden sørget for at landets bompengeselskaper, herunder Ferde, fra 1. august nå krever inn bompenger fra utenlandske kjøretøy, og har han forsikret seg om at det vil bli innkrevd så langt tilbake i tid som det lar seg gjøre?

BEGRUNNELSE:

I årevis har millionene rent ut av landet, fordi et stort antall utenlandske kjøretøy ikke har betalt for seg på norske veier. Regningen er det norske bilister og skattebetalere som har plukket opp.

Når det nå blir mulig å kreve inn fra utenlandske kjøretøy, bør samferdselsministeren være krystallklar på at bompengeselskapene skal kreve inn tilbake i tid så langt det lar seg gjøre - innenfor pengekravrettens rammer. Dette handler om rettferdighet for brukerne og skattebetalerne i Norge.

At man umiddelbart kommer i gang med innkrevingen er spesielt viktig for de ubetalte bompengerengningene som ligger flere år tilbake i tid, før kravene forfaller.

Svar:

EETS-direktivet trådte i kraft for Norge, og de andre EFTA-landene i EØS, den 1. august 2025. Datoen skaper ikke bare det juridiske grunnlaget for å kunne koble seg på meldingssystemet EUCARIS som skal brukes til informasjonsutveksling mellom de europeiske kjøretøysregistrene

om manglende bompengebetaling, men også for samhandling og testing av den norske EUCARIS-løsningen opp mot utenlandske databaser. Det innebærer at Statens vegvesen først fra 1. august kunne starte arbeidet med samhandling og testing av den norske løsningen.

Statens vegvesen informerer om at de er godt i gang med arbeidet med den norske løsningen, men presiserer samtidig at fremdriften også er avhengig av kapasiteten hos andre aktører. Statens vegvesen jobber for å lansere EUCARIS-løsningen mot bompengeselskapene så raskt som mulig, og senest i løpet av oktober i år.

Statens vegvesen opplever et godt samarbeid med bompengeselskapene, som vil få utlevert informasjon som innhentes via EUCARIS. De fem regionale bompengeselskapene har en felles løsning for utenlandsinnkrevingen, og de vil få tilgang til utenlandsk eierinformasjon samtidig. Den tekniske løsningen vil gi selskapene mulighet til å sende krav inntil tre år tilbake i tid. I den forbindelse viser jeg til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 2569 den 26. juni 2025, også fra stortingsrepresentant Stokkebø, der jeg informerte om at jeg har forventninger til at bompengeselskapene vil gjøre det de kan for å inn drive ubetalte bompengekrav som ikke er foreldet.

SPØRSMÅL NR. 2907

Innlevert 13. august 2025 av stortingsrepresentant Sandra Brufloth

Besvart 20. august 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Billerud Viken planlegger ny fibermassefabrikk på Treklyngen i Ringerike. Fabrikken er den største enkeltinvesteringen i den trebaserte industrien i Norge på flere tiår, og er viktig for hele regionen. Dersom søknad, klage på avslag og nå politisk behandling drar ytterligere ut i tid, vil hele prosjektet kunne bli flyttet ut av landet.

Når kan Billerud Viken forvente svar fra klima- og miljødepartementet på sin klage på avslått søknad om utslippstillatelse, og hva vil statsråden foreta seg for å sørge for fortgang i saken?

BEGRUNNELSE:

Billerud Viken har søkt om tillatelse til å etablere ny treforedlingsindustri i Ringerike. Til tross for miljøfaglig og rettslig dokumentasjon, har de fått avslag fra Miljødirektoratet på sin søknad om utslippstillatelse. I oktober 2024

ble avslaget påklaget. I juni 25 ble klagen endelig avslått, og saken ligger nå hos klima- og miljødepartementet til endelig avgjørelse. For Ringerike er det snakk om 70 arbeidsplasser på selve fabrikken, i tillegg til ringvirkninger for hele regionen. Norsk skog Follum ble lagt ned for over 10 år siden, og nå er det en mulighet for å få etablert ny skogindustri med produksjon av fibermasse på Treklyngen. En manglende avklaring på søknaden gjør at hele prosjektet står i fare for å ikke bli realisert, og at eierne må vurdere områder utenfor Ringerike og Norge. Billerud Vikens undersøkelser viser at det ikke vil skje noen forringelse av økologisk tilstand i vannet, og avslaget vil kunne skape en uheldig presedens for grønn industri i hele landet.

Svar:

Jeg forstår at det er stort engasjement for etablering av den typen industriprosjekter som det Billerud Viken AS har søkt om tillatelse til. Saken er omfattende, og underveis i saksbehandlingen har Billerud Viken AS oversendt supplerende informasjon til myndighetene i flere omganger. Ny saksinformasjon må vurderes nøye, og tidsbruken til Miljødirektoratet ved behandlingen av saken må sees i lys av dette.

Miljødirektoratet oversendte klagesaken til Klima- og miljødepartementet 13. juni 2025, og departementet mottok ytterligere dokumentasjon fra Billerud Viken AS 11. juli 2025. Departementet skal nå gjøre en grundig vurdering av klagen og dokumentasjonen som selskapet har ettersendt. Det er ikke mulig å si noe konkret om når saken forventes å være ferdig behandlet, men jeg ønsker å være tydelig på at dette er en sak som prioriteres høyt.

SPØRSMÅL NR. 2908

Innlevert 13. august 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 21. august 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvordan mener Statsråden at frivillige lag og organisasjoner skal kunne finansiere sin samfunnsnyttige aktivitet, når tulleforbud blir innført?

BEGRUNNELSE:

Hennig-Olsen Is melder at de må trekke seg som Hovedsponsor for Kristiansand Ishockeyklubb. Ikke fordi de vil, men fordi det nye reklameforbudet sier at de ikke kan være synlige i barne- og ungdomsidrett. Dette viser at barn og unge rammes av regjeringens ideologiske skylapper.

Frivillige lag og organisasjoner har i alle år blitt sponset av næringslivet, ofte lokalt. Det er mange bedrifter som ser verdien i idrettslag og andre aktiviteter for barn og unge.

Resultatet av reklameforbudet blir høyere treningssavgifter, færre aktiviteter, dårligere tilbud, og at det rammer familienes lommebok. For noen kan det faktisk bety at barn og unge må redusere hvilke tilbud de deltar på.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at det finnes gode tilbud for fritidsaktiviteter til barn og unge. Av hensyn til idretts- og kulturliv og frivilligheten for øvrig, er det derfor inntatt klare unntak for sponning i den aktuelle forskriften som forbyr markedsføring særlig rettet mot barn.

Forskriften forbyr kun markedsføring av usunn mat og drikke særlig rettet mot barn. Hensikten med unntakene er nettopp å tilrettelegge for at næringslivet fortsatt kan sponse f.eks. idrettslag. Dette fremgår klart

av forskriften og av Helsedirektoratets veiledning i deres rundskriv. Vi vil imidlertid se på om dette kan klargjøres ytterligere i rundskrivet.

Jeg vil gjerne oppfordre næringslivet til å sponse norske idrettslag, kultur, frivillighet og ideelle organisasjoner. Det er flott at bedrifter stiller opp for lokalsamfunnet, både gjennom å skape arbeidsplasser og ved å støtte gode formål.

Jeg har beroliget Hennig-Olsen med at de fortsatt vil kunne sponse idrettslag, kultur, frivillighet og ideelle organisasjoner. Hennig-Olsen kan ha både logo og firmanavn på ishockeydrakter, isbaner, bannere og fotballtrøyer, uten at dette strider med reglene i forskriften. Jeg er glad for at de nå har meldt at de fortsetter som sponsor for Kristiansand Ishockeyklubb.

SPØRSMÅL NR. 2909**Innlevert 13. august 2025 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 21. august 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Kan statsråden opplyse hvor mange personer med russisk statsborgerskap, herunder også personer med dobbelt statsborgerskap, som har oppholdstillatelse i Norge, og hvilke konkrete tiltak som er satt i verk for å sikre at PST og øvrige sikkerhetsmyndigheter har tilstrekkelig kontroll, oversikt og verktøy til å følge opp denne gruppen i lys av den skjærpede trusselvurderingen?

BEGRUNNELSE:

PST, E-tjenesten og Nasjonal sikkerhetsmyndighet advarer nå i sine trusselvurderinger fra 2025 om at Russland representerer en tydelig økende sikkerhetstrussel mot Norge og våre samfunnsfunksjoner. Trusselen er sammen satt og gjelder både fysisk sabotasje, spionasje, cyberangrep og påvirkningskampanjer. PST konkluderer med at sabotasjetrusselen fra Russland er økende, både gjennom direkte aksjoner og ved bruk av såkalte «proxy-aktører», altså sivile som handler på vegne av russisk etterretning.

Dette skjer samtidig som vi ser en økning i rapporterte hendelser knyttet til russisk mannskap langs kysten, russiske fartøy i norske farvann og pro-russiske cyberoperasjoner mot kritisk infrastruktur. I lys av dette er det avgjørende at norske myndigheter har god kontroll og oversikt over russiske miljøer og statsborgere i Norge, herunder de med dobbelt statsborgerskap, for å kunne forebygge og motvirke sikkerhetstrusler.

Svar:

Tall fra UDI viser at det er ca. 5 500 personer med russisk statsborgerskap som har oppholdstillatelse i Norge. Oppholdstillatelsene gjelder ulike sakstyper, herunder permanent opphold, familieinnvandring, arbeid, beskyttelse og utdanning.

Statistikk fra SSB viser at det i 2025 bor rundt 22 000 personer i Norge som på et tidspunkt har innvandret fra Russland; Innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre – SSB. De aller fleste er altså norske statsborgere, som ikke lenger behøver oppholdstillatelse. UDI har ikke statistikk på hvor mange av disse som også har beholdt russisk statsborgerskap.

Ansvar for å arbeide forebyggende og etterforske straffbare handlinger i Norge ligger hos politiet og Politiets sikkerhetstjeneste (PST). Politiet og PST vil vurdere konkret om enkeltpersoner kan utgjøre en trussel, uav-

hengig av vedkommende sin bakgrunn og statsborgerskap.

Regjeringen tar etterretnings- og sikkerhetstjenestenes vurderinger om trusler og risiko knyttet til Russland på største alvor. Dette er en viktig prioritering i den nye nasjonale sikkerhetsstrategien. Arbeidet pågår kontinuerlig. Vi identifiserer og reduserer sårbarheter, og vurderer fortløpende behovet for nye tiltak. Det er iverksatte en rekke tiltak for å møte den krevende sikkerhetsspolitiske situasjonen og trusselen fra Russland, herunder at:

- Vi har besluttet at russiske statsborgere ikke lenger får tillatelse til å være kapteiner på norskflaggede skip.
- Vi har nylig sluttet opp om EUs sanksjoner mot to russiske fiskeriselskaper.
- Fastlandshavnene er stengt for russiske fartøy, med unntak av Tromsø, Båtsfjord og Kirkenes. Der har vi innført strenge begrensninger og styrket politiets kontrollaktivitet.
- Vi har også styrket arbeidet med varsling og informasjonsdeling mellom myndighetene.
- Vi følger opp skyggeflåten med mer målrettet overvåking, diplomatiske tiltak og tett dialog med næringen.
- I tillegg pågår et arbeid med å verdikartlegge havner, som innebærer å vurdere havnenes betydning for nasjonal sikkerhet, slik at vi kan følge opp sikkerhetsbehov fortløpende.

I 2025 ble 60 millioner kroner satt av spesifikt til forsterket kontrollaktivitet og tilstedeværelse fra politiet og PST knyttet til russiske fartøy ved gjenværende åpne havner i Norge.

SPØRSMÅL NR. 2910**Innlevert 13. august 2025 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 18. august 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Borgarting lagmannsrett avga i går dom i Førdefjord-saken. Natur og Ungdom og Naturvernforbundet fikk medhold i sin påstand om at statens tillatelser til dumping av gruveavfall i Førdefjorden er gitt på feil grunnlag. Lagmannsrettens konklusjon er at staten har tolket regelverket feil, at tillatelsen er i strid med vanndirektivet og vannforskriften, og at vedtakene derfor er ugyldige.

Vil statsråden nå sette anleggsarbeidet i Repparfjorden i bero og gå gjennom tillatelsene som er gitt i Repparfjorden i lys av Lagmannsrettens dom?

Svar:

Dommen som lagmannsretten har avsagt gjelder tillatelsene som er gitt i Engebø-prosjektet, ikke Nussir-prosjektet. For øvrig vil jeg opplyse om at lagmannsrettens dom ikke er rettskraftig, og at staten nå vurderer dommen og ankespørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 2911**Innlevert 13. august 2025 av stortingsrepresentant Per Olav Tyldum****Besvart 20. august 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre videre fremdrift for lokalisering av kirkebevaringsfondets sekretariat til Waisenhuset i Trondheim?

BEGRUNNELSE:

Ved fremleggelsen av regjeringens bevaringsstrategi for kulturhistoriske verdifulle kirkebygg i februar 2024 ble det bestemt at sekretariatet for kirkebevaringsfondet skulle legges til Trondheim. S.42 i bevaringsstrategien var også tydelig på videre lokalisering:

“Sekretariatet for Kirkebevaringsfondet legges til Trondheim og lokaliseres i Waisenhuset som ligger vis a vis Vestfrontplassen ved Nidarosdomen.”

Ved fremleggelsen av strategien ble det vektlagt fra den daværende AP/SP-regjeringen at dette var et bevisst valg for å styrke Trondheim som kirkehovedstad, og at Waisenhuset var særlig aktuelt å benytte fordi det er av historisk verdi og lokasjonen ligger i nær tilknytning til de lokale fagmiljøene, blant annet Nidaros Domkirkes restaureringsarbeider.

Etter oppdrag fra Riksantikvaren igangsatte Statsbygg en anskaffelsesprosess for nye kontorlokaler. Nidaros domkirkes sogn, som er eier av Waisenhuset, var eneste inviterte tilbyder. Kravspesifikasjonen stiller høye krav til blant annet inneklima, arbeidsmiljø, lyd, lys og fleksibilitet, omtrent tilsvarende et nytt bygg,

Dette gjorde det nødvendig med betydelige investeringer i det historiske bygget. På denne bakgrunn har soknet nå startet rehabilitering av bygget, og presentert et konkret kostnadsoverslag og leienivå. Det er fra soknets side åpnet for forhandlinger om tilpasninger, alternative løsninger, inkludert leietakerinvesteringer. Soknet opplever imidlertid manglende respons og imøtegåelse fra Statsbygg, og er nå satt i en uvisse som forsinker videre fremdrift.

Det har vært tydelige politiske bestillinger på at Kirkebevaringsfondets sekretariat skal lokaliseres til Trondheim og Waisenhuset. Nå er Nidaros Domkirkes Sogn satt i uvisse for videre fremdrift, og de trenger trygghet for den store innsatsen som kreves fra soknets side. Senterpartiet mener føringene fra bevaringsstrategien om lokalisering av kirkebevaringsfondet til Waisenhuset må følges opp. Det er avgjørende både for Soknet, kirkebevar-

ingsfondets arbeid for øvrig og for den videre utviklingen av Trondheim som kirkehovedstad.

Svar:

Regjeringen varslet i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2024 (Prop. 104 S (2023-2024)) følgende til Stortinget:

«For å tydeliggjøre den kirkelige forankringen av ordningen, tas det sikte på å leie lokaler for administrasjonen i Waisenhuset.»

Når staten skal leie kontor for statlige virksomheter er det flere forhold som skal vurderes, omtalt i Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor.

Lokalene må være funksjonelle for de tilsatte og arbeidet de skal utføre. Dette skal være arbeidsplasser som oppfyller alle krav til arbeidsmiljø, som for eksempel lys- og luftkvalitet. I tillegg bør det være lokaler med god fleksibilitet med tanke på opp- og nedskaleringer og ikke minst vil leiepris og avtalens øvrige betingelser som f. eks. avtalens lengde, spille en avgjørende rolle for om det kan inngås et leieforhold.

Det foreligger et tilbud fra utleier som vurderes grundig, herunder om det er grunnlag for forhandlinger og hvor stor risiko staten kan ta. Tilbudet binder opp statlige midler i mange år framover til en høy husleie. Vurderingen tar noe tid.

SPØRSMÅL NR. 2912

Innlevert 14. august 2025 av stortingsrepresentant Henrik Asheim

Besvart 21. august 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hvilke Nav-kontorer er berørt av stans i inntak av nye deltakere i arbeidsmarkedstiltak og hvilke tiltak rammet, og kan statsråden presentere en tabell med status på hvor mange tiltaksplasser hvert enkelt fylke har i 2025 og hva status er per august 2025?

BEGRUNNELSE:

VG har 14.08.25 en sak om et brev om tiltaksstopp som har gått ut fra Nav Oslo og Nav Vest Viken til en rekke tiltaksarrangører. Nav-direktør, Hans Christian Holte sier i saken at det Nav har gitt beskjed om, er at nye tiltaksplasser ikke må opprettes før budsjettet er i balanse i det enkelte fylke. Antallet tiltaksplasser varierer fra fylke til fylke.

Svar:

Jeg vil starte med å påpeke at det ikke er tomt for midler til arbeidsmarkedstiltak. Premisset for spørsmålet er dermed ikke helt riktig. Det er godt kjent for Stortinget at Nav har en økonomisk ramme for arbeidsmarkedstiltak som ikke kan overskrides, da dette er en rammestyrte ordning. Arbeiderparti-regjeringen har styrket Nav og prioritert arbeidsmarkedstiltak, og flere enn før har fått hjelp til å

komme ut i jobb eller utdanning. Vi har styrket bevilningene med nesten 470 mill. kroner i 2025, og bruker 9 milliarder på arbeidsmarkedstiltak inkludert tiltak i egenregi bare i år.

Representanten stiller spørsmål om hvor mange tiltaksplasser hvert enkelt fylke har i 2025. Det er viktig å få frem at Arbeids- og velferdsetaten styres på budsjett og ikke på antall tiltaksplasser. I tabellen som vises nedenfor vises gjennomsnittlig antall tiltaksplasser pr. måned pr fylke¹, basert på fylkenes budsjett på arbeidsmarkedstiltak. Det beregningstekniske antallet tar utgangspunkt i en gitt sammensetning av ulike arbeidsmarkedstiltak. Jeg vil understreke at prisene varierer mye mellom de ulike tiltakene. Derfor kan det i enkelte fylker være en større bruk av rimeligere tiltak enn i andre. Hvilke tiltak som brukes kommer an på sammensetningen av brukere i de ulike fylkene og andre forhold. I tabellen vises også antall plasser som har blitt gjennomført i gjennomsnitt per måned per juli 2025.

¹ Arbeids- og velferdsetatens regioninndeling skiller seg geografisk fra fylkeskommunene. Her er det oppgitt tall etter etatens regioninndeling.

Tabell 1. Antall tiltaksplasser i gjennomsnitt pr. måned. Beregningsteknisk gjennomsnitt for året og hittil i år per utgangen av juli, og gjennomsnitt gjennomført hittil i år per utgangen av juli.

	Beregningsteknisk, for 2025 ¹	Beregningsteknisk, per juli ²	Gjennomført per juli
Øst-Viken	8 547	8 854	9 348
Oslo	7 488	7 523	8 001
Innlandet	3 491	3 553	3 557
Vest-Viken	4 358	4 770	4 932
Vestfold og Telemark	4 282	4 807	4 918
Agder	3 627	4 195	4 391
Rogaland	4 542	3 615	5 518
Vestland	5 743	6 094	6 757
Møre og Romsdal	2 530	2 930	3 043
Nordland	2 225	2 210	2 621
Troms og Finnmark	2 220	2 615	2 558
Trøndelag	4 249	4 757	5 012
Nasjonal oppfølgingsenhet	-	0	122
Sum	53 302	55 921	60 778

Tabellen viser at alle fylkene, med unntak av Troms og Finnmark, i gjennomsnitt per måned ved utgangen av juli ligger over beregningsteknisk nivå for antall plasser. Som tidligere nevnt kan den faktiske gjennomføringen ha en annen tiltakssammensetning enn det som beregningsteknisk lå til grunn, slik at avvik i antall plasser ikke nødvendigvis kan tolkes som avvik i budsjett. For eksempel har Nordland gjennomført vesentlig flere plasser enn det som følger av beregningsteknisk anslag, men er likevel innenfor budsjett.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst at de fleste fylkene har et merforbruk mot periodisert budsjett i kroner ved utgangen av juli. Nav-kontorene må derfor i ytterligere grad prioritere hvordan tiltaksgjennomføringen skal innrettes i andre halvår. Jeg gjør også oppmerksom på at det alltid har vært slik at det til enhver tid er flere som ønsker tiltak enn det er ledige plasser, noe som innebærer ventetid. Arbeids- og velferdsetaten må derfor prioritere hvem som skal få tiltak først. Etaten vurderer også løpende behovet for å videreføre tiltak for enkeltpersoner, for eksempel lønnstilskudd. Det følger av at budsjettposten er rammestyrte.

1 Arbeids- og velferdsdirektoratet utfører hvert år en teknisk beregning for å fordele rammen mellom fylkene til arbeidsmarkedstiltak. Etter revidert nasjonalbudsjett er det i 2025 beregningsteknisk lagt til grunn et tiltaksnivå på 53 302 tiltaksplasser i gjennomsnitt per måned for hele 2025. Det er lagt til grunn fylkesspesifikke sammensetninger basert på beholdningen av brukere. Tallene i denne kolonnen er et utgangspunkt for fylkenes egne tall i kolonne 2.

2 Kolonnen viser antall plasser beregningsteknisk når det er tatt høyde for avtaleforhold og spesifikke behov i fylkene og endret tiltakssammensetning sml. kolonne 1. Det er disse tallene som Nav-fylkene forholder seg til.

SPØRSMÅL NR. 2913**Innlevert 14. august 2025 av stortingsrepresentant Henrik Asheim****Besvart 21. august 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Hvordan vil brevet om tiltaksstopp som har gått ut fra Nav påvirke unge som i nærmeste fremtid vil ha behov for et av arbeidsmarkedstiltakene som har stans i inntak av nye deltakere, og vil de bli nektet hjelp eller vil det være et unntak for de unge?

BEGRUNNELSE:

Nav-direktør, Hans Christian Holte, sier til VG at:

«De unge har vært prioritert og kommer til å være det også resten av året.»

Svar:

Jeg vil starte med å påpeke at det ikke er tomt for midler til arbeidsmarkedstiltak. Premisset for spørsmålet er dermed ikke helt riktig. Det er godt kjent for Stortinget at Nav har en økonomisk ramme for arbeidsmarkedstiltak som ikke kan overskrides, da dette er en rammestyrte ordning. Arbeiderparti-regjeringen har styrket Nav og prioritert arbeidsmarkedstiltak, og flere enn før har fått hjelp til å komme ut i jobb eller utdanning. Vi har styrket bevilningene med nesten 470 mill. kroner i 2025, og bruker 9 milliarder på arbeidsmarkedstiltak inkludert tiltak i egen regi bare i år.

Som kjent, har arbeids- og velferdsdirektøren den 15. august klargjort at det ikke er snakk om stans av nye deltakere i arbeidsmarkedstiltak. Det gjelder også for unge. Nav opplyser at de har mange på tiltak i år og det gjenstår fortsatt ca. tre milliarder kroner som vil gi tiltaksplasser til flere resten av året også.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst om at de fleste fylkene har et merforbruk mot periodisert budsjett i kroner på kapittel 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere ved utgangen av juli. Nav-kontorene må derfor i ytterligere grad prioritere hvem som får innvilget nye tiltak i andre halvår enn i første. Denne situasjonen vil vedvare til de respektive fylkene er i balanse med tildelt budsjett.

Unge under 30 år er en prioritert gruppe i Arbeids- og velferdsetaten. Nav-kontorene vil gi unge oppfølging og tilbud om arbeidsmarkedstiltak også i andre halvår 2025. Det vil med andre ord fortsatt være betydelig aktivitet. I tillegg finnes det en rekke andre tilbud og virkemidler for unge brukere, utover arbeidsmarkedstiltakene.

Det er viktig å understreke at unge og alle andre som kontakter Nav, vil bli vurdert i henhold til Nav-loven §14a som før. Når det gjelder unge står ungdomsgarantien fast. Den sikrer at unge mellom 16 og 30 år som trenger hjelp til å komme i arbeid eller utdanning får tett og tilpasset oppfølging gjennom en fast kontaktperson i Nav.

SPØRSMÅL NR. 2914**Innlevert 14. august 2025 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 22. august 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

På hvilken måte underbygger de vitenskapelige rådene statsråden viser til at innføringen av store nullfiskeområder, blant annet for rekefiske, at dette vil bidra til at fjorden henter seg igjen?

BEGRUNNELSE:

I anledningen av regjeringens innføring av nullfiskeområder i Oslofjorden stilte jeg to spørsmål datert 31. juli.

Jeg konstaterer at regjeringen ikke tok seg bry med å ha dialog eller varsle berørte fiskere mellom høringsfristens utløp og offentliggjøringen 29. juli til tross for at dette ble lovet.

Statsråden trekker også frem at man har beholdt den såkalte Hvalerrenna åpen for fiske, som tiltak for å tilrettelegge for de minste båtene. For øvrig det eneste tiltaket en gjør for å tilrettelegge for de minste båtene.

Ifølge næringa vil ikke dette være stort til hjelp. De små båtene baserer seg i stor grad på å fiske innaskjærs. Hvalerrenna er dyp og det er svært varierende for hvor ofte og når reka står her. Det vil derfor ikke være nok for å opprettholde næringsgrunnlag. Regjeringens fiskeforbud vil derfor, i motsetning til hva statsråden og regjeringa hevder, ramme de små først, tross statsrådets forsikringer om det motsatte.

Statsråden skriver også:

«Jeg tar ikke lett på å innføre inngripende tiltak som nullfiskeområder, men de vitenskapelige rådene tilsier at det er dette som må til for å gi fjorden best mulig sjanse til å hente seg inn igjen.»

Svar:

Klima- og miljøministeren og jeg ga i 2024 Miljødirektoratet og Fiskeridirektoratet i oppdrag å levere faglige råd om nye tiltak innen fiskeri i Oslofjorden, for å bygge opp fiskebestandene og et velfungerende økosystem. Dette oppdraget ble gitt på bakgrunn av manglende observert effekt av fiskeritiltakene som ble innført i 2019 for å verne om kysttorsken i Oslofjordområdet. Som oppfølging av oppdraget leverte Fiskeridirektoratet og Miljødirektoratet faglige tilrådninger om aktuelle tiltak for å bidra til å bygge opp fiskebestandene og økosystemet i Oslofjorden, og disse tilråningene er grunnlaget for tiltakspakken som nå innføres.

Begge direktoratene mente at nullfiskeområder er det tiltaket innen fiskerisektoren som i størst grad kan forventes å bidra til bredere økosystemeffekter, dette blant annet fordi man kan forvente bedring i tilstanden til bunnekosystemet i områder som stenges for fiske med trål.

Vi har gjennomført en omfattende høringsprosess, der en rekke vitenskapelige institusjoner har gitt innspill. Høringen viste en bred oppslutning for forslaget om å innføre nullfiskeområder i fagmiljøet. Jeg viser til høringsinnspill fra institusjoner som Universitetet i Oslo, Universitetet i Agder og Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet, som ligger offentlig tilgjengelig på regjeringens nettsider.

Havforskningsinstituttet vurderer i sitt høringsinnspill at nullfiskeområdene forventes å bidra til å styrke både miljø- og økologisk tilstand, og tilstanden i fiskebestander. Det er usikkert nøyaktig hvilke effekter nullfiskeområdene vil oppnå for de enkelte fiskebestandene. Tiltaket forventes spesielt å gi positive effekter for de artene som er stedege innenfor områdene som stenges. Havforskningsinstituttet vurderer også at innføringen av nullfiskeområder forventes å bidra til å styrke rekebestanden.

Jeg viser til Havforskningsinstituttets høringsinnspill for ytterligere detaljer.

Erfaringer fra andre land, der større områder har blitt stengt for fiske, tilsier at effekten avhenger av områdenes utforming, størrelse og oppfølging av reguleringsgene. Blant de viktigste kriteriene for å oppnå effekt er at det ikke pågår noe fiskeri innenfor området, at forbudet følges godt opp, tidsramme på minimum 10 år, og at størrelsen på området er over 100 km². Regjeringen har fulgt opp alle disse kriteriene i utformingen av de tre nullfiskeområdene, for å legge til rette for best mulig effekt.

Så er det klart at det er usikkerhet knyttet til nøyaktig hvor stor effekt de enkelte tiltakene vil oppnå, særlig i et økosystem som er så påvirket som Oslofjorden. Jeg mener likevel at situasjonen i Oslofjorden tilsier at vi må lytte til de vitenskapelige rådene, og gjennomføre de tiltakene som rådene peker ut som nødvendige. Vi er avhengig av at det gjennomføres ambisiøse tiltak i alle de sentrale sektorene parallelt for å sikre en ren og rik fjord som fremtidige generasjoner kan høste av.

SPØRSMÅL NR. 2915**Innlevert 14. august 2025 av stortingsrepresentant Irene Ojala****Besvart 18. august 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Er det aktuelt å gjøre som Tyskland og legge bedre til rette for at utdannet helsepersonell fra Ukraina kan komme raskere og enklere inn i arbeid i norske helsetjenester?

BEGRUNNELSE:

Samtidig som mangelen på helsepersonell i Norge er stor, er det mange utdannede leger og sykepleiere fra Ukraina som ikke får jobbe i Norge på grunn av rigide regler.

Det kreves ekstra kurs som er kostbare og som tar lang tid. I Tyskland er reglene endret slik at helsepersonell kan arbeide som assistenter mens de tar kursene. Det er selvsagt avgjørende å sikre at helsepersonell har riktig kompetanse og kan nødvendig språk og kommunikasjon. Samtidig virker det fornuftig om mer fleksibilitet og god tilrettelegging kan gjøre at helsepersonell kan komme raskere i jobb i Norge.

Svar:

Hovedformålet med autorisasjonsordningen for helsepersonell, er å bidra til pasientsikkerhet og kvalitet i helse- og omsorgstjenestene, og til at befolkningen kan ha tillit til helsepersonell og helse- og omsorgstjenestene. Jeg er enig med representanten Ojala om at det er avgjørende å sikre at helsepersonell har riktig kompetanse og språk- og kommunikasjonsferdigheter, samtidig som vi må sikre god tilrettelegging slik at helsepersonell kan komme raskere i jobb i Norge.

Helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra land utenfor EU/EØS og Sveits, må dokumentere norsk kunnskaper og bestå kurs i nasjonale fag for å få autorisasjon. Dette fremgår av forskrift om tilleggskrav for autorisasjon for helsepersonell. Leger, sykepleiere og tannleger må også bestå en fagprøve og et kurs i legemiddelhåndtering. Også farmasøyter må gjennomføre kurset i legemiddelhåndtering. Disse tilleggskravene stilles for å sikre at helsepersonell med utdanning fra nevnte land, herunder Ukraina, har nødvendige kvalifikasjoner og kunnskaper for å kunne jobbe i det aktuelle yrket i den norske helse- og omsorgstjenesten.

Representanten viser til at ukrainsk helsepersonell i Tyskland kan arbeide som assistenter mens de tar nødvendige kurs. Jeg vil understreke at det ikke er krav om autorisasjon som helsepersonell for å jobbe i norske helse- og omsorgstjeneste. Helsepersonell med utdanning fra Ukraina kan jobbe som medhjelpere mens de gjennom-

fører kurs og eventuelle fagprøver, forutsatt at det vurderes som faglig forsvarlig ut fra oppgavens art, personellets kvalifikasjoner og den oppfølging som gis. Dette følger av helsepersonelloven § 5. Helsedirektoratet har beskrevet bruken av medhjelpere fra Ukraina og forsvarlighet nærmere her: <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/helsetjenester-til-asylsokere-flyktninger-og-familiegjenforente/tillegg/ukrainske-flyktninger-med-helsefaglig-utdanning-medhjelper-personellressurs>

Helsedirektoratet har på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet vurdert hvordan prosessene som ligger til grunn for godkjenning av helsepersonell med utdanning fra land utenfor EU/EØS kan forbedres. Flere av direktoratets forslag følges opp og andre vurderes fulgt opp. Departementet har blant annet gitt Helsedirektoratet i oppdrag å innføre introduksjonskurs før fagprøvene, slik at kandidatene får bedre forutsetninger for å lykkes og slik kan komme raskere ut i jobb. Da tilleggskravene ble innført i 2017, ble det bestemt at disse primært skulle finansieres av søkerne gjennom egenandeler. I 2024 økte regjeringen bevilgningen med 6,5 mill. kroner for å redusere søkerens kostnader til gjennomføring av tilleggskravene.

Helsepersonell med utdanning fra land utenfor EU/EØS må likebehandles. Heller enn å innføre egne ordninger for ukrainsk helsepersonell, vil vi fortsette arbeidet med å se på hvordan vi kan gjøre godkjenningsprosessen smidigere for søkere med utdanning fra alle land utenfor EU/EØS. Det er altså allerede slik at søkere kan jobbe i helse- og omsorgstjenestene underveis i godkjenningsprosessen, så lenge dette vurderes som forsvarlig.

SPØRSMÅL NR. 2916**Innlevert 14. august 2025 av stortingsrepresentant Anna Molberg****Besvart 21. august 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Hvor lenge har statsråden kjent til at Nav-kontorer har hatt stått i fare for å bruke opp årets tiltaksbudsjett, når ble statsråden kjent med at regionale Nav-kontorer onsdag 13.08.25 sendte ut e-poster om tiltaksstopp til bedrifter som jobber med arbeidstiltak, og hvilke tiltak har statsråden tatt for å avverge et tiltaksstopp?

Svar:

Jeg vil starte med å understreke at det ikke er tomt for midler til arbeidsmarkedstiltak. Jeg legger til grunn at Stortinget forventer at Nav i løpet av året skal bruke opp tiltaksbudsjettet. Dette er midler som Stortinget har vedtatt skal brukes for å få flere i arbeid og færre på trygd. Arbeiderparti-regjeringen har styrket Nav og prioritert arbeidsmarkedstiltak, og flere enn før har fått hjelp til å komme ut i jobb eller utdanning. Vi har styrket bevilningene med nesten 470 mill. kroner i 2025, og bruker om lag 9 milliarder på arbeidsmarkedstiltak inkludert tiltak i egenregi bare i år.

På grunn av Navs overforbruk på 315 millioner kroner til arbeidsmarkedstiltak i 2024, var departementet godt kjent med at det var høy aktivitet inn i 2025, som ville måtte justeres ned gjennom året for at Nav skal holde sitt budsjett. Styringen av dette er en sentral del av styringsdialogen mellom departementet og direktoratet, og har vært særlig viktig å følge opp i 2025 i lys av fjorårets overforbruk.

Departementet var ikke kjent med den interne kommunikasjonen i Arbeids- og velferdsetaten til fylkesdirektørene om tiltaksgjennomføring i starten av august. Departementet var heller ikke kjent med utsending av den påfølgende kommunikasjonen ut til tiltaksarrangører. Dette budskapet ble departementet kjent med onsdag 13. august, på ettermiddagen.

Som kjent innkalte jeg arbeids- og velferdsdirektøren til møte om situasjonen den 15. august. Det ble i møtet og til media i etterkant klargjort fra direktøren at selv om det må tas nødvendige grep for å sikre budsjettbalanse, er det ikke snakk om stans av nye deltakere i arbeidsmarkedstiltak. Det gjelder også for unge. Nav opplyser at de har mange på tiltak i år og det gjenstår fortsatt ca. tre milliarder kroner som vil gi tiltaksplasser til flere resten av året også.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har gjennom året løpende oppfølging av Arbeids- og velferdsetatens gjennomføring av arbeidsmarkedstiltak. Tiltaksgjennomføring har vært tema på en rekke møter mellom Arbeids- og velferdsdirektoratet og departementet i 2025. Rapporteringen gjennom første halvår har vist at tiltaksbruken på kapittel 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere har vært noe over periodisert budsjett og at tiltaksgjennomføringen derfor måtte justeres ned. Direktoratet har informert om at igangsatte og planlagte tiltak ville være tilstrekkelige for å kunne styre mot budsjett ved årets slutt.

SPØRSMÅL NR. 2917**Innlevert 14. august 2025 av stortingsrepresentant Irene Ojala****Besvart 20. august 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Kan statsråden gi et mer konkret og utdypende svar på tidligere spørsmål om kostnader ved døgnåpent PCI-tilbud i Bodø, jf. Dokument nr. 15:2786 (2024-2025)?

BEGRUNNELSE:

I Dokument nr. 15:2786 (2024-2025) gjengir helse- og omsorgsministeren svar fra Helse Nord RHF, som er lite konkret.

På spørsmålet om hva årlig kostnad for beman- ning av døgnåpent PCI-tilbud i Bodø vil være, utover kost- nadene for drift av eksisterende tilbud, er svaret fra Helse Nord at utvidelse til døgnåpent vil innebære «betydelige kostnader».

Det hadde vært ønskelig med mer konkrete tall, og i tillegg et regnestykke som også viser hvilke kostnader ved dagens drift som kunne vært redusert med døgnåpen PCI i Bodø, som kostnadene til transport av hjerteleger fra Bodø som flyr til Tromsø, diett, overnatting – og fly- transport for pasienter fra Nordland som sendes etter Bodølegene.

Statsråden gjengir videre i sitt svar at «Det er etter Helse Nord sin vurdering lite sannsynlig at man kan iden- tificere et samfunnsøkonomisk tap fordi pasienter med større infarkt (STEMI) fra den sørlige delen av regionen får sin behandling i Tromsø utenom ordinær arbeidstid.»

Helseforetaket ser altså ikke at det er pasienter kommer for sent til behandling, verken fra Finnmark på grunn av kapasiteten i Tromsø, eller fra Nordland fordi de får ekstra reisevei.

Det er en vurdering fra foretakets side som det er vanskelig å forstå, så lenge det finnes pasienter som får tids- og prognosetap.

Svar:

Jeg viser igjen til mitt svar på spørsmål til skriftlig bes- varelse og nærmere begrunnelse fra Helse Nord RHF for innretningen av PCI-behandling i regionen, herunder et dagtilbud ved Nordlandssykehuset. Det foreligger ikke nærmere kostnadsanslag for et døgnåpent PCI-tilbud i Bodø eller eventuelle besparelser ved nåværende drift av et dagtilbud. Helse Nords samlede vurdering er dess- uten at det er lite sannsynlig at det kan identifiseres et samfunnsøkonomisk tap som følge av ekstra reisevei et- ter som overlevelsen etter hjerteinfarkt i nord er lik eller bedre enn i resten av landet med det tilbudet som gis i dag.

Som vist til i mitt svar, vil et døgnåpent tilbud in- nebære flere kostnadselementer som følge av at det må bygges et fagmiljø og en forholdsvis stor økning i antall ansatte. Mangel på helsepersonell er, som også represent- anten Ojala vil være godt kjent med, en av våre største ut- fordringer.

Jeg viser også til at Helse Nord RHF mot slutten av året, vil vurdere nærmere effekten av et døgnåpent PCI-tilbud i Bodø som del av statusrapporten som da leg- ges fram for styret.

SPØRSMÅL NR. 2918

Innlevert 14. august 2025 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 21. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Når kan det bli innført et krav om sikringsutstyr for barn under 3 år på busser som er registrert etter 2012?

BEGRUNNELSE:

Dagens lovverk stiller ingen krav til sikringsutstyr for barn under 3 år på busser som er registrert etter år 2012. Ifølge Statens Vegvesens nettsider pågår det nå et regelverksar- beid for å få innført det tekniske kravet til sikringsutstyr for barn under 3 år, også for busser registrert etter 2012.

Svar:

De fleste transportørene har i dag tilgjengelig sikringsuts- tyr også for de minste barna.

Det er riktig at gjeldende regelverk ikke stiller et særlig krav til sikringsutstyr for barn under 3 år på busser

registrert etter 15. september 2012. Det var tidligere et slikt krav, men det falt dessverre ut ved en tidligere for- skriftsendring.

Jeg er helt enig i at det er viktig å ha et formelt krav til slikt sikringsutstyr også for nyere busser, og har derfor satt i gang et regelverksarbeid for å få dette på plass. Dette temaet inngår nå i et større arbeid med regelverket for sikring av barn i buss. Det arbeides med sikte på å sende forslag til forskriftsendring på høring i høst, slik at en end- ring kan fastsettes tidlig i 2026.

SPØRSMÅL NR. 2919**Innlevert 14. august 2025 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 26. august 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at Kystverket nå er i forhandlinger med tilbyderne etter anbudsfristen for Stad skipstunnel, slik at Stortinget kan ta stilling til en endelig kostnadsramme og legge til rette for oppstart av prosjektet i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2026?

BEGRUNNELSE:

Den første anbudsfristen for Stad skipstunnel gikk ut 10. juni i år, og tre tilbydere har levert inn anbud. Ifølge kystdirektøren ligger anbudene, som forventet, over den kostnadsrammen Stortinget vedtok i 2021. Dette betyr at Stortinget må fatte et nytt vedtak for å sikre realisering av prosjektet.

Stad skipstunnel har vært planlagt i en årrekke og har allerede utløst omfattende tiltak: reguleringsplaner er vedtatt, grunnerverv er gjennomført, og titalls næringsaktører har investert millioner i forberedelser og infrastruktur knyttet til mottak og utnyttelse av masser fra tunnelarbeidet. En ytterligere utsettelse vil ikke bare true fremdriften, men også risikere å påføre både lokalt nær-

ingsliv og staten økonomiske tap, samt svekke tilliten til statlige løfter om infrastrukturbygging.

I henhold til prosjektplanen skulle Kystverket etter 10. juni evaluere og forhandle med tilbyderne, med sikte på å ha et endelig anbud og en oppdatert kostnadsramme klar rundt årsskiftet. Det er avgjørende at denne prosessen går som planlagt, slik at Stortinget kan ta stilling til finansieringen i statsbudsjettet for 2026 og sikre at byggestart-en ikke skyves enda lenger ut i tid.

Svar:

Svar

Anbudsprosessen for prosjektet Stad skipstunnel er lagt opp som en anbudskonkurranse med forhandlinger. Ved frist 10. juni var det levert inn tre tilbud og disse tilbudene er nå til vurdering.

Av konkurransemessige hensyn har ikke Kystverket oppgitt detaljerte opplysninger om innkomne tilbud, men det har blitt gjort kjent at innkomne tilbud ligger over kostnadsrammen som Stortinget har vedtatt.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om oppfølgingen av prosjektet Stad skipstunnel i forbindelse med fremleggelsen av forslag til statsbudsjett for 2026.

SPØRSMÅL NR. 2920**Innlevert 15. august 2025 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 26. august 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Denne veka vart det kjent at dei innleverte tilboda om bygging av Stad skipstunnel ligg høgare enn det opprinnelege kostnadsanslaget for 2021, på grunn av sterk kostnadsvekst i anleggsbransjen dei siste åra.

Kan statsråden stadfeste at prosessen med sluttforhandlingar med ein eller fleire tilbydarar går vidare utan forseinkingar, slik at Stortinget raskast råd kan få ein reell oppdatert pris på bordet, og ikkje berre den "løypemeldinga før forhandlingar" som vi no er kjent med?

Svar:

Anbudsprosessen for Stad skipstunnel er lagt opp som ein konkurranse med forhandlingar. Ved frist 10. juni, vart det levert inn tre tilbod, og desse tilboda er no til vurdering.

Av konkurransemessige omsyn har ikkje Kystverket oppgitt detaljerte opplysningar om innkomne tilbod, men det har vorte kjent at innkomne tilbod ligg over kostnadsramma som Stortinget har vedteke.

Regjeringa vil kome tilbake til Stortinget om oppfølginga av prosjektet Stad skipstunnel i samband med framlegginga av forslag til statsbudsjett for 2026.

SPØRSMÅL NR. 2921**Innlevert 15. august 2025 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 22. august 2025 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Hvor mange nullskatteyttere ville det vært i Norge dersom formuesskatten på aksjer fjernes?

BEGRUNNELSE:

Ber om oversikt over antall mennesker som ikke ville betalt noe skatt med formue over 1 million, 10 millioner, 50 millioner, 100 millioner, 500 millioner og 1 mrd.

Svar:

Det anslås at om lag 510 200 personer ikke betaler formuesskatt eller inntektsskatt i 2025. Dersom formuesskatten på aksjer inkl. næringseiendom fjernes, anslås antallet økt med om lag 4 300 personer, til 514 500 personer. Tabell 1 gir en oversikt over hvor mange av disse som har formuer over beløpene angitt i spørsmålet. Det oppgis ikke tall for de øverste intervallene da antallet er færre enn SSBs minstegrense for en enkelt gruppe av personer. Antall personer som ikke betaler formuesskatt eller inntektsskatt, er en beregnet størrelse, som ikke framgår direkte av skattestatistikken.

Tabell 1 Antall personer 17 år og eldre som anslås å ikke betale formuesskatt eller inntektsskatt i 2025 dersom formuesskatten på aksjer fjernes. Sammenlignet med vedtatt budsjett for 2025. Avrundet til nærmeste 100

Beregnet nettoformue ¹	Antall personer
1 mill. kroner og over	67 800
10 mill. kroner og over	500

¹ Omfatter beregnet bruttoformue fratrasket samlet bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsettingsrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes formuesverdier.

Beregningen er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2022. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2025. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 2922**Innlevert 15. august 2025 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 20. august 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Mener justis- og beredskapsministeren at Østfold har blitt tryggere under dagens regjering når Politiet sine egne tall viser at regjeringen har redusert antall politi og påtale i Politidistrikt Øst?

BEGRUNNELSE:

Nasjonalt er det kjent at regjeringen har kuttet over 500 politifolk i Norge. Østfold ligger under Politidistrikt Øst

og der viser også politiets egne tall en markant reduksjon i antall politifolk og påtale. <https://www.politiet.no/om-politiet/tall-og-fakta/bemannings>

Svar:

Det stemmer ikke at regjeringen har redusert antall polititjenestepersoner eller ansattgrupper, da det ikke er regjeringen som bestemmer hvor mange ansatte det skal være i politiet. Justis- og beredskapsdepartementet gir, på grunnlag av Stortingets budsjettbevilgning, midler

til politiet, og det er i hovedsak politiet selv som bestemmer hvordan disse midlene skal benyttes, enten det er til polititjenestepersoner, andre ansattgrupper eller andre formål som biler, båter, våpen eller IT-investeringer. Siden regjeringen tiltrådte, har vi økt bevilgningene til politiet med 5,4 mrd. kroner. Politiet prioriterer og fordeler disse midlene til ulike formål på grunnlag av sin kunnskap om utfordringer, muligheter og behov.

Det er mange andre forhold enn antall ansatte i politiet som påvirker om Østfold og andre deler av landet er

blitt mer eller mindre trygt, som kriminalitetsutviklingen og den sikkerhetspolitiske situasjonen. I henhold til resultatavtalene mellom Politidirektoratet og politidistriktene har Øst politidistrikt sitt budsjett økt med over 600 mill. kroner siden regjeringen tiltrådte. Dette bidrar også til politikraft i Østfold fylke. Jeg har tillit til Øst politidistrikts vurderinger av hvordan samfunnet får mest mulighet trygghet for pengene vi gir dem.

SPØRSMÅL NR. 2923

Innlevert 15. august 2025 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 20. august 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan statsråden informere om utvikling de siste år når det gjelder både ventetider på oppstart til helsehjelp og når helsehjelp er påbegynt?

BEGRUNNELSE:

I dagens Pasient- og brukerrettighetslov står det at pasientene har rett på en vurdering innen 10 dager om de har rett på helsehjelp, og dersom de har det, har det samtidig rett på å få fastsatt en faglig forsvarlig tidsfrist for når helsehjelpen senest skal være påbegynt og rett til å få fastsatt tidspunkt for oppstart av helsehjelp innen denne fristen. Pasienten har deretter rett på et faglig forsvarlig pasientforløp. Det er etter spørsmålsstillerens syn uakseptabelt at ventetider bare måles for det ene rettigheten, og ikke oppstart av helsehjelp.

Svar:

Som representanten skriver har en pasient som henvises til spesialisthelsetjenesten, innen 10 virkedager etter at spesialisthelsetjenesten har mottatt henvisningen, rett til å få en vurdering fra spesialisthelsetjenesten av om pasienten har rett til nødvendig helsehjelp. En pasient som vurderes å ha rett til nødvendig helsehjelp, har samtidig rett til å få fastsatt en forsvarlig tidsfrist for når helsehjelpen senest skal være påbegynt og rett til å få fastsatt tidspunkt for oppstart av helsehjelpen innenfor denne tidsfristen. Pasienten har deretter rett til et forsvarlig pasientforløp. Pasientrettigheten knytter seg altså både til

frist for oppstart av behandling og forsvarlige forløp. Begge deler måles og følges med på.

Representanten spør om gjennomsnittlig ventetid for oppstart til helsehjelp og når helsehjelp er påbegynt. Disse to begrepene dekker slik de brukes i statistikken det samme, det vil si ventetiden fra en henvisning er mottatt i spesialisthelsetjenesten til helsehjelpen påstartes og pasienten avvikles fra venteliste. Før skilte man på ventetid til oppstart av utredning og ventetid til oppstart av behandling. Dette skillet ble opphevet 1.6. 2024, jf. Innst. 268 L (2022-2023) og Lovvedtak 49 (2022-2023) i behandlingen av Prop. 40 L (2022-2023).

FHI publiserer månedstall, tertialtall og årstall for [ventetider](#). Tabellen under viser årsdata for gjennomsnittlige ventetider for påbegynt helsehjelp i årene 2019-2024 ([kilde FHI](#)).

År	Gjennomsnittlig ventetid for påbegynt helsehjelp
2019	60
2020	63
2021	61
2022	66
2023	73
2024	74

Siste tilgjengelige månedlige ventetidstall er fra juli 2025. Da var gjennomsnittlig ventetid for påbegynt helsehjelp 50 dager. Dette er 15 dager kortere enn juli 2024,

11 dager kortere enn juli 2023 og 3 dager kortere enn juli 2019.

Skiftende regjeringer har over tid satt mål for oppstart av helsehjelpen (påbegynt helsehjelp). Denne ventetiden hadde i etterkant av pandemien blitt for lang i forhold til de satte målene. Derfor innførte regjeringen ventetidsløftet. Helsepersonell har ytt en betydelig innsats som har ført til kortere ventetid for å få startet helsehjelpen og færre som venter for å få startet helsehjelpen. Det er bra for pasientene.

Så er det selvsagt avgjørende at pasientbehandlingen videre i forløpet for dem som har flere enn én konsultasjon, er forsvarlig og av god kvalitet. I somatikken er det om lag 50 pst. av pasientene som avvikles fra venteliste som har mer enn én konsultasjon. Det er viktig at pasientavtaler i det videre forløpet inngås med forsvarlige intervaller i tråd med den aktuelle tilstanden som skal utredes og behandles. Den viktigste nasjonale indikatoren vi har for å følge med på dette er andelen pasientavtaler med passert planlagt tid. Denne måler hvor mange avtalte pasientkontakter som ikke overholdes. Andelen avtaler som hadde passert den planlagte tiden utgjorde 12,6 pst. 1. tertial 2025. Dette er en forbedring fra 14 pst. per 1. tertial 2024. Andelen er for høy, og målet i oppdragsdokumentet er at andelen passert planlagt tid ikke skal være over 5 prosent. Dette vil vi jobbe enda mer aktivt med å forbedre nå som ventetidene for påbegynt helsehjelp har falt markant.

Tid til tjenestestart (TTT) er en annen nasjonal indikator. TTT viser tid fra sykehuset har mottatt en hen-

visning til en bestemt behandling eller undersøkelse er utført. [Diagnose- og prosedyrekodene](#) som definerer tjenestene, er de samme som brukes for behandlinger hvor det er mulig å velge behandlingssted. Alle behandlinger i spesialisthelsetjenesten inngår altså ikke i indikatoren. Indikatoren sier noe om hvor lenge de som har fått utført utvalgte utredninger og behandlinger har ventet. Det kan være flere grunner til at det kan gå noe tid fra henvisning til tjenestestart. For eksempel at det er forsøkt annen behandling først eller at sykehuset avventer sykdommens utvikling før behandlingen startes.

FHI publiserte tall til og med 1. tertial 2025 for TTT i juli i år. Gjennomsnittlig tid til tjenestestart for utredninger og behandlinger som inngår i indikatoren var 105 dager 1. tertial 2025. 1. tertial 2024 var gjennomsnittlig tid til tjenestestart for utredninger og behandlinger 107,1 dager. Det er altså en liten forbedring det siste året. Det jobbes aktivt med å få tid til tjenestestart ned. Dette gjelder særlig for enkelte operasjoner der tiden til tjenestestart er lang.

Det følges med på og publiseres altså tall både for ventetid til påbegynt helsehjelp og for videre oppfølging av pasientene. De nasjonale pasientforløpene og pakkeforeløpene og data om disse kommer i tillegg til indikatorene omtalt over.

Vi vil arbeide for at ventetidene fortsatt skal ned i neste periode, både for påbegynt helsehjelp og for videre utredning og behandling i forløpet.

SPØRSMÅL NR. 2924

Innlevert 15. august 2025 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 22. august 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Kan statsråden legge frem en oversikt over hvor mye som ble gitt i reisefradrag for hver kommune i Innlandet i 2024, samt en oversikt over antall personer med reisefradrag i skattemeldingen for 2024 i disse kommunene (Ønsker også oversikt over tilsvarende tall for 2021)?

BEGRUNNELSE:

Senterpartiet og forrige regjering sikret lettelser for folk som pendler i arbeidet. Dersom statsråden ikke har tilgjengelige statistikk for 2024, bes det om statistikk for 2023.

Svar:

Det gis fradrag i alminnelig inntekt for skattyters utgifter til reiser mellom hjem og arbeidssted. Som hovedregel gis det fradrag etter sats per kilometer reiseavstand, uavhengig av transportmiddel. Innenfor den øvre grensen for reisefradraget kan det alternativt gis fradrag for faktiske utgifter til flybilletter på besøksreiser, og fradrag for faktiske utgifter til bom og ferge på nærmere vilkår. Tabell 1 gir en oversikt over reglene for årene fra 2019 til og med 2025.

Tabell 1 Reisefradragsregler 2019 – 2025. Nominelle kroner

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bunnbeløp	22 700	23 100	23 900	14 000	14 400	14 950	15 250
Høy sats	1,56	1,56	1,56	1,65	1,70	1,76	1,83
Kilometergrense høy sats	50 000	50 000	50 000	-			
Lav sats	0,76	0,76	0,76	1,65	1,70	1,76	1,83
Øvre grense for reisefradraget	97 000	97 000	97 000	97 000	97 000	97 000	100 880

Kilde: Finansdepartementet

Tabell 2 viser antall personer med reisefradrag i 2021 og 2023, som er det siste året med statistikk. Tabellene viser antall personer med reisefradrag bosatt i den enkelte kommune i Innlandet fylke og samlet reisefradrag. Skatteverdien av fradraget er 22 pst.

Under koronapandemien var det en stor nedgang i reiseaktivitet, inkludert reiser til og fra jobb. Reglene ble endret lite fra 2019 til 2021. Likevel hadde mer enn dobbelt så mange personer reisefradraget i 2019 som i 2021. Det antas å ha vært mer normal reiseaktivitet i årene etter pandemien. Den begrensede reiseaktiviteten under pandemien gjør det vanskelig å sammenligne tall for reisefradraget i 2023 med tall for reisefradraget i 2021.

Tabell 2 Antall bosatte personer og sum reisefradrag i 2021 og 2023

	2021		2023	
	Reisefradrag. Kroner	Antall	Reisefradrag. Kroner	Antall
3401 Kongsvinger	20 244 705	790	40 445 610	1 399
3403 Hamar	17 703 695	726	48 128 023	1 606
3405 Lillehammer	9 967 781	598	26 348 941	1 215
3407 Gjøvik	11 095 716	672	33 504 785	1 706
3411 Ringsaker	17 317 685	950	48 247 668	2 460
3412 Løten	4 063 987	194	9 957 904	469
3413 Stange	17 193 109	724	41 299 023	1 545
3414 Nord-Odal	9 960 667	468	18 639 499	664
3415 Sør-Odal	11 812 886	631	26 046 992	1 104
3416 Eidskog	5 735 616	277	11 632 166	542
3417 Grue	3 410 505	195	8 000 238	395
3418 Åsnes	4 901 549	277	10 437 383	497
3419 Våler (Innlandet)	2 233 466	139	5 175 078	269
3420 Elverum	11 794 207	774	33 163 307	1 574
3421 Trysil	3 631 482	203	8 008 755	396
3422 Åmot	2 854 552	179	7 184 416	324
3423 Stor-Elvdal	1 277 855	73	2 409 428	102
3424 Rendalen	1 356 069	75	3 063 443	144
3425 Engerdal	775 481	44	1 881 727	95
3426 Tolga	444 102	36	1 612 119	115
3427 Tynset	1 495 783	105	4 139 502	238
3428 Alvdal	674 949	36	1 970 631	135
3429 Folldal	705 126	48	1 473 758	66
3430 Os	582 083	53	1 543 021	106
3431 Dovre	1 265 675	77	2 563 831	133
3432 Lesja	929 623	60	2 223 210	106

3433 Skjåk	766 836	35	1 420 297	62
3434 Lom	778 181	44	1 682 302	101
3435 Vågå	1 201 478	79	3 259 388	204
3436 Nord-Fron	4 969 825	211	10 087 266	394
3437 Sel	3 246 024	172	7 611 673	353
3438 Sør-Fron	1 762 430	93	4 778 380	192
3439 Ringeby	2 910 711	168	6 674 731	283
3440 Øyer	2 396 748	147	6 094 084	353
3441 Gausdal	2 605 537	151	7 486 050	471
3442 Østre Toten	8 293 704	359	18 231 214	917
3443 Vestre Toten	5 440 300	239	13 155 696	591
3446 Gran	23 298 709	992	46 822 214	1 441
3447 Søndre Land	4 088 957	262	10 300 926	561
3448 Nordre Land	4 017 178	300	10 335 399	522
3449 Sør-Aurdal	2 343 701	126	5 812 560	230
3450 Etnedal	603 209	47	1 986 195	107
3451 Nord-Aurdal	1 758 599	110	4 000 363	236
3452 Vestre Slidre	552 013	40	1 925 694	140
3453 Øystre Slidre	818 359	53	2 595 432	176
3454 Vang	673 772	44	1 700 509	80
34 Innlandet	235 954 625	12 076	565 060 831	24 819

Kilde: Skattestatistikk for personer, Statistisk sentralbyrå.

SPØRSMÅL NR. 2925

Innlevert 15. august 2025 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 22. august 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Kan statsråden legge frem en oversikt over hvor mye som ble gitt i reisefradrag for hver kommune i Akershus i 2024, samt en oversikt over antall personer med reisefradrag i skattemeldingen for 2024 i disse kommunene (Ønsker også oversikt over tilsvarende tall for 2021)?

BEGRUNNELSE:

Senterpartiet og forrige regjering sikret lettelser for folk som pendler i arbeidet. Dersom statsråden ikke har tilgjengelige statistikk for 2024, bes det om statistikk for 2023.

Svar:

Det gis fradrag i alminnelig inntekt for skattyters utgifter til reiser mellom hjem og arbeidssted. Som hovedregel gis det fradrag etter sats per kilometer reiseavstand, uavhengig av transportmiddel. Innenfor den øvre grensen for reisefradraget kan det alternativt gis fradrag for faktiske utgifter til flybilletter på besøksreiser, og fradrag for faktiske utgifter til bom og ferge på nærmere vilkår. Tabell 1 gir en oversikt over reglene for årene fra 2019 til og med 2025.

Tabell 1 Reisefradragsregler 2019 – 2025. Nominelle kroner

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bunnbeløp	22 700	23 100	23 900	14 000	14 400	14 950	15 250
Høy sats	1,56	1,56	1,56	1,65	1,70	1,76	1,83
Kilometergrense høy sats	50 000	50 000	50 000	-			
Lav sats	0,76	0,76	0,76	1,65	1,70	1,76	1,83
Øvre grense for reisefradraget	97 000	97 000	97 000	97 000	97 000	97 000	100 880

Kilde: Finansdepartementet

Tabell 2 viser antall personer med reisefradrag i 2021 og 2023, som er det siste året med statistikk. Tabellene viser antall personer med reisefradrag bosatt i den enkelte kommune i Akershus fylke og samlet reisefradrag. Skatteverdien av fradraget er 22 pst.

Under koronapandemien var det en stor nedgang i reiseaktivitet, inkludert reiser til og fra jobb. Reglene ble endret lite fra 2019 til 2021. Likevel hadde mer enn dobbelt så mange personer reisefradraget i 2019 som i 2021. Det antas å ha vært mer normal reiseaktivitet i årene etter pandemien. Den begrensede reiseaktiviteten under pandemien gjør det vanskelig å sammenligne tall for reisefradraget i 2023 med tall for reisefradraget i 2021.

Tabell 2 Antall bosatte personer og sum reisefradrag i 2021 og 2023

	2021		2023	
	Reisefradrag. Kroner	Antall	Reisefradrag. Kroner	Antall
3201 Bærum	31 158 092	1 657	85 688 166	4 082
3203 Asker	37 824 433	2 376	125 293 931	7 884
3205 Lillestrøm	43 753 784	2 682	153 255 014	9 094
3207 Nordre Follo	19 756 811	1 251	71 049 774	4 962
3209 Ullensaker	35 105 181	2 408	112 076 124	5 736
3212 Nesodden	11 879 964	808	41 845 072	2 028
3214 Frogn	8 538 664	702	34 513 675	2 002
3216 Vestby	16 336 988	1 134	51 893 417	2 601
3218 Ås	8 660 914	559	33 261 433	2 041
3220 Enebakk	8 071 204	617	28 184 270	1 695
3222 Lørenskog	14 085 937	806	46 161 423	2 210
3224 Rælingen	7 777 966	466	27 757 967	1 615
3226 Aurskog-Høland	23 926 968	1 634	63 152 666	2 927
3228 Nes	29 189 189	1 950	86 955 510	4 226
3230 Gjerdrum	5 156 832	322	15 212 828	932
3232 Nittedal	9 590 415	628	34 205 048	2 310
3234 Lunner	14 101 310	966	41 352 435	1 794
3236 Jevnaker	7 576 748	375	19 922 471	817
3238 Nannestad	17 676 368	1 078	52 612 967	2 319
3240 Eidsvoll	43 844 414	2 285	110 693 029	4 433
3242 Hurdal	4 229 584	235	11 067 241	469
32 Akershus	398 241 766	24 939	1 246 154 461	66 177

Kilde: Skattestatistikk for personer, Statistisk sentralbyrå

SPØRSMÅL NR. 2926

Innlevert 15. august 2025 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 22. august 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Kan statsråden legge frem en oversikt over hvor mye som ble gitt i reisefradrag for hver kommune i Østfold i 2024, samt en oversikt over antall personer med reisefradrag i skattemeldingen for 2024 i disse kommunene (Ønsker også oversikt over tilsvarende tall for 2021)?

BEGRUNNELSE:

Senterpartiet og forrige regjering sikret lettelsener for folk som pendler i arbeidet. Dersom statsråden ikke har tilgjengelige statistikk for 2024, bes det om statistikk for 2023.

Svar:

Det gis fradrag i alminnelig inntekt for skattyters utgifter til reiser mellom hjem og arbeidssted. Som hovedregel gis det fradrag etter sats per kilometer reiseavstand, uavhengig av transportmiddel. Innenfor den øvre grensen for reisefradraget kan det alternativt gis fradrag for faktiske utgifter til flybilletter på besøksreiser, og fradrag for faktiske utgifter til bom og ferge på nærmere vilkår. Tabell 1 gir en oversikt over reglene for årene fra 2019 til og med 2025.

Tabell 1 Reisefradragsregler 2019 – 2025. Nominelle kroner

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bunnbeløp	22 700	23 100	23 900	14 000	14 400	14 950	15 250
Høy sats	1,56	1,56	1,56	1,65	1,70	1,76	1,83
Kilometergrense høy sats	50 000	50 000	50 000	-			
Lav sats	0,76	0,76	0,76	1,65	1,70	1,76	1,83
Øvre grense for reisefradraget	97 000	97 000	97 000	97 000	97 000	97 000	100 880

Kilde: Finansdepartementet

Tabell 2 viser antall personer med reisefradrag i 2021 og 2023, som er det siste året med statistikk. Tabellene viser antall personer med reisefradrag bosatt i den enkelte kommune i Østfold fylke og samlet reisefradrag. Skatteverdien av fradraget er 22 pst.

Under koronapandemien var det en stor nedgang i reiseaktivitet, inkludert reiser til og fra jobb. Reglene ble

endret lite fra 2019 til 2021. Likevel hadde mer enn dobbelt så mange personer reisefradraget i 2019 som i 2021. Det antas å ha vært mer normal reiseaktivitet i årene etter pandemien. Den begrensede reiseaktiviteten under pandemien gjør det vanskelig å sammenligne tall for reisefradraget i 2023 med tall for reisefradraget i 2021.

Tabell 2 Antall bosatte personer og sum reisefradrag i 2021 og 2023

	2021		2023	
	Reisefradrag. Kroner	Antall	Reisefradrag. Kroner	Antall
3101 Halden	15 677 034	934	44 200 217	2 094
3103 Moss	42 216 454	2 479	128 194 422	5 477
3105 Sarpsborg	32 753 709	1 630	87 143 533	3 836
3107 Fredrikstad	52 488 549	2 427	130 190 392	5 210
3110 Hvaler	4 910 606	227	10 937 996	492
3112 Råde	6 831 409	354	19 073 271	872
3114 Våler (Østfold)	5 643 351	343	15 632 172	792
3116 Skiptvet	4 792 566	291	11 489 328	532
3118 Indre Østfold	50 778 166	3 017	131 491 053	5 972

3120 Rakkestad	6 502 971	396	17 589 972	913
3122 Marker	4 220 747	211	8 657 074	382
3124 Aremark	838 006	83	3 077 860	191
31 Østfold	227 653 568	12 392	607 677 290	26 763

Kilde: Skattestatistikk for personer, Statistisk sentralbyrå.

SPØRSMÅL NR. 2927

Innlevert 15. august 2025 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen

Besvart 22. august 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Å være fisker er landets farligste yrke. De siste 20 årene har det omkommet én fisker annenhver måned, de fleste ved fall over bord fra små fiskefartøy. Regjeringen vedtok for to år siden en nullvisjon om ingen omkomne som følge av drukningsulykker. Vi har som følge av det enstemmig sluttet opp om en nasjonal handlingsplan for sjøsikkerhet.

Hvilke tiltak har regjeringen iverksatt for å trygge arbeidshverdagen for våre fiskere, og spesielt fiskere i den minste flåten?

Svar:

Norge er en havnasjon med sterke tradisjoner for arbeid på sjøen, og fiskerne våre spiller en avgjørende rolle i både lokalsamfunn og nasjonal verdiskaping. Derfor er det helt grunnleggende at de som har arbeidshverdagen sin på havet, har gode forutsetninger for å jobbe trygt. Regjeringen arbeider derfor kontinuerlig med tiltak for å bedre sjøsikkerheten for dem som har arbeid til sjøs.

Regjeringen har vedtatt en nullvisjon om at ingen skal omkomme eller bli alvorlig skadet på sjøen. Regjeringen har også vedtatt en nullvisjon om ingen omkomne som følge av drukningsulykker på fritidsområdet.

Som en oppfølging av nullvisjonen knyttet til at ingen skal omkomme eller bli alvorlig skadet på sjøen, fikk Sjøfartsdirektoratet i oppdrag å utarbeide en nasjonal handlingsplan for sjøsikkerhet på fartøy og innretninger underlagt Sjøfartsdirektoratets forvaltnings- og tilsynsansvar. Handlingsplanen ble lagt frem i slutten av 2024. Handlingsplanen er utviklet i tett samarbeid mellom sentrale statlige aktører: Sjøfartsdirektoratet, Fiskeridirektoratet, Kystverket, DSB og politiet. I tillegg har over 400 deltakere fra mer enn 80 organisasjoner og bedrifter bidratt med innspill gjennom landsdekkende møter. Den

brede medvirkningen legger et solid grunnlag for videre handling. Handlingsplanen strekker seg over fem år, og det må derfor forventes at enkelte tiltak vil ha effekt over tid.

Handlingsplanen inneholder en rekke tiltak som er spesielt relevante for fiskere, herunder den minste flåten. Dette inkluderer endringer i tilsynspraksis for å avdekke utrygge fartøy, forbedringer i sikkerhetskurs, veiledning og opplæring, samt en gjennomgang av regelverket. Det pågår også forskningsprosjekter for å utvikle egnet sikkerhetsutstyr og vurderinger knyttet til krav om sikkerhetsstyring. Sjøfartsdirektoratet skal i samarbeid med Fiskeridirektoratet gjennomføre prosjekter med hensikt å avdekke hvordan kvotereglement og andre rammevilkår påvirker risikoen i næringen.

Direktoratet har økt antallet uanmeldte tilsyn rettet mot mindre fiskefartøy, med særlig fokus på arbeids- og levevilkår, sikkerhetsstyring og overholdelse av hviletid. Det gjennomføres også kampanjer rettet mot fartøy under 15 meter, som for eksempel «Kampanje Øst Finnmark». I tillegg anbefales tekniske tiltak som nødstop og varsling ved fall over bord. Direktoratet har videre gjennomført en spørreundersøkelse om maritim sikkerhet, som gir innsikt helt ned på fartøykategori. Resultatene fra undersøkelsen skal brukes til å sette inn målrettede tiltak og styrke sikkerhetsarbeidet i den maritime næringen.

Et annet viktig tiltak for sikkerheten til den minste fiskeflåten er at regjeringen fra 2025 har innført en samenslåingsordning for fartøy under 11 meter som fisker etter torsk, sei og hyse nord for 62°N. Ordningen gir fartøyeiere mulighet til å slå sammen kvoter og fiske fra ett fartøy, noe som gir økt fleksibilitet og legger til rette for å erstatte eldre og mer utsatte båter med fartøy som har bedre sjøegenskaper, navigasjonsutstyr og sikkerhetsutrustning. Dette kan bidra til tryggere arbeidsforhold og mer lønnsom drift, særlig i værutsatte områder. Over 120

fartøyeiere har meldt seg på ordningen per august 2025, med bred geografisk deltakelse. Ordningen bygger på erfaringene fra samfiskeordningen og er utformet med klare vilkår for eierskap og kvotehistorikk, og er et konkret virkemiddel for å styrke sikkerheten og bærekraften i den minste flåten.

Vi vet at et svakt psykososialt arbeidsmiljø kan svekke sikkerhetskulturen om bord. Sjøfolk som utsettes

for uønsket adferd rapporterer lavere grad av sikker arbeidspraksis. For å møte denne utfordringen har regjeringen lansert en likestillingsstrategi for maritim næring, og signert samarbeidserklæringen for økt likestilling i maritim næring tidligere i år. Sjøfartsdirektoratet signerte samarbeidsavtalen mot trakassering og seksuell trakassering i 2022, og har integrert tematikken i sitt tilsynsarbeid.

SPØRSMÅL NR. 2928

Innlevert 15. august 2025 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 26. august 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte at han er bevisst på at gravide som mister følgetjenesten i Tinn kommune, også mister rettigheter etter pasientskadeloven, når de i stedet må kjøre i privat bil, og vil statsråden ut fra dette gi helseforetaket beskjed om å ikke gjennomføre nedlegging av følgetjenesten for gravide i Tinn?

BEGRUNNELSE:

Pasientskadeloven gjelder kun ambulansetransport som er organisert av helsevesenet, jf. § 1 første ledd bokstav b. Pasientskadeloven gjelder da eksempelvis ikke for en fødende kvinne på vei til fødested i en privat bil. Når fødende med behov for følgetjeneste (som bor over 1,5 time fra fødetilbud) nå må kjøre delvis i egen bil, så mister de sentrale rettigheter og helseforetaket slipper sitt juridiske ansvar. Dette er uakseptabel endring i tilbudet, og grunn til å gripe inn overfor helseforetaket.

Svar:

Kravene til følgetjenesten er angitt i nasjonal faglig retningslinje for fødselsomsorgen. Følgetjeneste omfatter døgnkontinuerlig vaktberedskap av jordmor eller lege og følge til fødeinstitusjon. Det utføres en kvalifisert faglig vurdering av om den gravide er i aktiv fødsel eller av andre årsaker har behov for følge. Det er lagt til grunn et behov for en døgn-kontinuerlig vaktberedskap og følgetjeneste der det er over 90 minutters reisevei til fødestedet. Grensen baseres på reell reisetid og er avhengig av reiseavstand, kommunikasjonsforhold, vær og føreforhold, samt hvor langt fødselen er kommet.

Det har vært utfordringer med dagens samarbeidsløsning om jordmortjenesten i Tinn kommune. Det har over flere år vært svært utfordrende å rekruttere tilstrekkelige jordmorressurser og tidvis har det ikke vært jordmor til stede i kommunen 24/7. Det har derfor vært nødvendig å finne løsninger for den kommunale svangerskaps- og barselomsorgen som Tinn kommune har ansvar for, og for følgetjenesten for gravide og beredskap.

Jeg har forståelse for det sterke engasjementet i Tinn kommune om endringer i følgetjenesten for gravide og fødende. Endringene innebærer at Tinn kommune innlemmes i samarbeidet med Vest-Telemark kommunene. Med denne modellen mener Sykehuset Telemark HF at sikkerheten for fødende og barna er godt ivarettatt. Sykehuset Telemark opplyser at det er gode tilbakemeldinger fra brukere av denne tjenesten, og i de årene tjenesten har fungert, ringer gravide til jordmor på vakt for råd og veiledning ved spørsmål om fødsel og behov for følgetjeneste med ambulansetransport og jordmor til stede i ambulansen. Det er også lange avstander i Vest-Telemark til jordmor på vakt. Det betyr at jordmor ikke rykker ut eller hjem til kvinner for vurdering om hun er i fødsel. Denne vurderingen gjøres som hovedregel på telefon. Jordmødrene har god erfaring i å vurdere behovet for jordmorfølge og ambulansetransport. Denne organiseringen av helsetilbudet til gravide, fødende og barselkvinner er nasjonalt fremhevet som en god modell.

Ved å innlemme Tinn kommune i samarbeidet vil de gravide og fødende i Tinn kommune få det samme tilbudet. Jordmor vil ut fra situasjonen vurdere om det er behov for å rekvirere ambulansetransport. Jordmor på vakt vil i de tilfellene der det er behov for følge av jordmor, kjøre i møte og gå over i ambulansen som kjører den gravide/fødende. Sykehuset Telemark jobber nå med

kommunen for å omorganisere følgetjenesten til en mer robust løsning.

Det er helseforetaket som har ansvaret for følgetjenesten, og Sykehuset Telemark HF vurderer at tilbudet er forsvarlig også etter omorganiseringen. I en tid med stor mangel på jordmødre er det også viktig å prioritere ressursene godt. Det blir viktig å følge med på hvordan denne løsningen fungerer.

Representanten Toppe spør videre om gravide mistret rettigheter som følge av endringen i organiseringen av

følgetjenesten. Fødende har, som andre pasienter, krav på erstatning når de har lidt tap som følge av svikt ved ytelsen av helsehjelp. Dette gjelder selv om ingen kan lastes. Det går fram av pasientskadeloven at det blant annet skal tas hensyn til om de krav skadelidte med rimelighet kan stille til virksomheten eller tjenesten på skadetidspunktet er tilsidesatt. Om det har skjedd en svikt i ytelsen av helsehjelp som gir rett til pasientskadeerstatning må dermed avgjøres etter en konkret vurdering i det enkelte tilfellet.

SPØRSMÅL NR. 2929

Innlevert 15. august 2025 av stortingsrepresentant Kathrine Kleveland

Besvart 22. august 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Kan statsråden legge frem en oversikt over hvor mye som ble gitt i reisefradrag for hver kommune i Vestfold i 2024, samt en oversikt over antall personer med reisefradrag i skattemeldingen for 2024 i disse kommunene (Ønsker også oversikt over tilsvarende tall for 2021)?

BEGRUNNELSE:

Senterpartiet og forrige regjering sikret lettelser for folk som pendler i arbeidet. Dersom statsråden ikke har tilgjengelige statistikk for 2024, bes det om statistikk for 2023.

Svar:

Det gis fradrag i alminnelig inntekt for skattyters utgifter til reiser mellom hjem og arbeidssted. Som hovedregel gis det fradrag etter sats per kilometer reiseavstand, uavhengig av transportmiddel. Innenfor den øvre grensen for reisefradraget kan det alternativt gis fradrag for faktiske utgifter til flybilletter på besøksreiser, og fradrag for faktiske utgifter til bom og ferge på nærmere vilkår. Tabell 1 gir en oversikt over reglene for årene fra 2019 til og med 2025.

Tabell 1 Reisefradragsregler 2019 – 2025. Nominelle kroner

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bunneløp	22 700	23 100	23 900	14 000	14 400	14 950	15 250
Høy sats	1,56	1,56	1,56	1,65	1,70	1,76	1,83
Kilometergrense høy sats	50 000	50 000	50 000	-			
Lav sats	0,76	0,76	0,76	1,65	1,70	1,76	1,83
Øvre grense for reisefradraget	97 000	97 000	97 000	97 000	97 000	97 000	100 880

Kilde: Finansdepartementet

Tabell 2 viser antall personer med reisefradrag i 2021 og 2023, som er det siste året med statistikk. Tabellene viser antall personer med reisefradrag bosatt i den enkelte kommune i Vestfold fylke og samlet reisefradrag. Skatteverdien av fradraget er 22 pst.

Under koronapandemien var det en stor nedgang i reiseaktivitet, inkludert reiser til og fra jobb. Reglene ble endret lite fra 2019 til 2021. Likevel hadde mer enn dobbelt så mange personer reisefradraget i 2019 som i 2021. Det antas å ha vært mer normal reiseaktivitet i årene etter

pandemien. Den begrensede reiseaktiviteten under pan-

demien gjør det vanskelig å sammenligne tall for reise-
fradraget i 2023 med tall for reisefradraget i 2021.

Tabell 2 Antall bosatte personer og sum reisefradrag i 2021 og 2023

	2021		2023	
	Reisefradrag. Kroner	Antall	Reisefradrag. Kroner	Antall
3901 Horten	16 838 547	813	46 672 065	1 803
3903 Holmestrand	21 535 035	1 424	72 286 699	3 555
3905 Tønsberg	37 414 397	1 632	100 593 001	3 896
3907 Sandefjord	29 598 595	1 405	87 532 494	3 811
3909 Larvik	24 670 084	1 402	73 197 718	3 260
3911 Færder	14 749 870	649	41 070 371	1 468
39 Vestfold	144 806 528	7 325	421 352 348	17 793

Kilde: Skattestatistikk for personer, Statistisk sentralbyrå.

SPØRSMÅL NR. 2930

Innlevert 15. august 2025 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 22. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan det bes om at det vert gjort greie for om ordninga med transportløyve for Inn på tunet ordninga er godt nok, om det er aktuelt med forenkling av reglane, og om korleis rutineane for å sikre lik behandling av søknader om løyvefritak mellom fylkeskommunane fungerer?

Svar:

Hovudregelen etter yrkestransportlova § 9 er at den som mot vederlag, og med mål om forteneste, vil drive persontransport utanfor rute med motorvogn registrert for inntil ni personar, må ha drosjeløyve.

Inn-på-tunet-ordninga er tilrettelagte og kvalitetssikra velferdstenester på gardsbruk, der godkjente gardar tilbyr aktivitetar som gir meningsfylt arbeid, meistring, utvikling og trivsel. Brukarane av slike tilbod er typisk barn og unge, folk med rusproblem, folk med funksjonsnedsettingar og eldre. Det er vanlig at den enkelte gardbrukar i avtale med NAV, kommune eller andre med behov for tenesta, får ansvaret for transport av brukarane til og frå garden.

I NOU 2023: 22 På vei mot en bedre regulert drosjenæring vurderte utvalet løyveplikta opp mot ulike former for kommersiell verksemd med transport som underordna funksjon. Dei konkluderte med at transport

knytt til Inn-på-tunet-ordninga framleis burde vere underlagt løyveplikt etter lova, men foreslo å gjeninnføre den tidlegare ordninga som følgde av rundskriv N-7 og N-8/2017, der løyvemyndigheten kunne gje dispensasjon frå løyvekrav og driftsvilkår. Departementet valde å følgje utvalets anbefaling.

Det følger nå av yrkestransportforskrifta § 48e at løyvestyresmakta kan gje den som driver løyvepliktig persontransport utanfor rute med motorvogn registrert for inntil ni personar, dispensasjon frå kravet om drosjeløyve, eller frå enkelte krav som følger av yrkestransportlova § 9 fyrste ledd, jf. § 4 andre ledd. Dispensasjon kan berre gis for transport av eigne kundar og brukare til og frå aktivitetar som innehavar av dispensasjonen sjølv er arrangør av. Transporten må skje i samanheng med sjølve arrangementet, og må vere ein underordna tilleggsyting til hovudyttinga.

Me kan ikkje utelukka at praksis for å gje slike dispensasjonar for transport knytt til Inn-på-tunet-ordningar kan variere mellom dei ulike fylkeskommunane, men det kan det kanskje vere gode grunnar for. Eg trur i utgangspunktet at fylkeskommunane er godt i stand til å gjere denne vurderinga, men vil sjølvsagt vurdere anna oppfølging dersom det viser seg å vere behov for nærare rettleiing.

SPØRSMÅL NR. 2931**Innlevert 15. august 2025 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 26. august 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Oppdaterte KOSTRA-tall viser en marginal økning i sykehjemsplasser fra 2023 til 2024. Dersom man fordeler statistikken på private og kommunale plasser ser man at all økningen skjer i de private, mens antall kommunale sykehjemsplasser går ned.

Hva er bakgrunnen for at antallet kommunale sykehjemsplasser minker, og antallet private plasser øker?

BEGRUNNELSE:

SSB har anslått at Norge trenger 13 000 flere sykehjemsplasser innen 2030. I 2024 ble det bygget 620 sykehjemsplasser, hvorav 537 av disse ble bygget med penger bevilget av Fremskrittspartiet i regjering ifølge tall statsråden ga meg i et tidligere spørsmål. Likevel har antallet kommunale plasser gått ned. Heldig vis har de private sørget for at det ble knapp positiv vekst likevel.

Vi er likevel langt fra målet, og når Arbeiderpartiet fjerner kravet om netto tilvekst i bevilgningene betyr det at det ikke er noen krav til at antallet totale plasser faktisk skal øke når kommunene får tilskudd til å bygge plasser. Det vises når det totale antallet kommunale plasser reduseres.

Svar:

Det er kommunens ansvar å organisere og tilby sine innbyggere gode og trygge heldøgns omsorgstjenester. Gjennom investeringstilskuddet bidrar staten til at kommunene kan både fornye og øke tilbudet av heldøgns omsorgsplasser. Siden 2018 har vi sett en nedgang i søknader om tilskudd til heldøgns omsorgsplasser. I 2024 ble kun 82 prosent av tilsagnsrammen utnyttet. Det kan blant annet skyldes at kommunene har prioritert andre former for heldøgns omsorgsplasser for de eldre enn sykehjemsplasser. Tjenester til eldre utgjør en betydelig del av kommunens budsjett. Det er en stor kostnad å rehabilitere og å bygge nytt, men det er selve driften som påvirker kommunens økonomi i størst grad. Kommunens frie inntekster og investeringstilskuddet er derfor prioritert av regjeringen og spiller en viktig rolle for å kunne sørge for en trygg og god eldreomsorg. Kommunesektorens frie inntekter er reelt styrket med om lag 15 mrd. kroner i 2025. Dette inkluderer styrking av kommunerammen med om lag 2 mrd. kr i forbindelse med revidert budsjett.

Stortinget gikk i Innst. 119 S (2022–2023) bort fra todelingen av investeringstilskuddet, der deler av tilsa-

gnsrammen kommunen kunne søke på var øremerket heldøgns omsorgsplasser som ledet til netto tilvekst. Dette innebærer derimot ikke at tilskuddet ikke leder til netto tilvekst i kommuner. Investeringsstilskuddet kan brukes til både rehabilitering av eksisterende plasser, nye plasser som kommer til erstatning for gamle plasser og til nye plasser som vil gi økning i antall plasser i kommunen. Det er kommunens behov som avgjør hva det søkes om og innvilges, det mener regjeringen er viktig og riktig, da behovene lokalt er svært ulike. Til syvende og sist handler det om å ha gode botilbud til eldre som trenger heldøgns omsorg.

Kommunene er nærmest og best i stand til å vurdere hvilket behov deres innbyggere har. Derfor la vi opp til mer fleksibilitet, hvor kommunene basert på innbyggernes behov kan prioritere tilskuddene de får til å både bygge flere omsorgsplasser i sin kommune og oppgradere eksisterende omsorgsplasser som ikke lenger tilfredsstiller kravene til moderne omsorgsbygg. Begge deler er viktig for de eldre. I 2024 ble det innvilget tilsagn om tilskudd til 889 heldøgns omsorgsplasser som tilvekst i form av oppføring av nye plasser i kommunene. Av dette var 449 i sykehjem.

Det er riktig at rapporteringen i SSB/KOSTRA- viser en svak økning i det totale antallet disponible sykehjemsplasser fra 2023 til 2024. Samtidig har kommunene rapportert om en økning på 664 beboere i bolig med fast tilknyttet bemanning hele døgnet. Kommunene står fritt til å velge hvordan tjenestene skal organiseres lokalt. Noen kommuner har inngått samarbeid med private aktører, enten for å bygge nye plasser eller for drift av eksisterende tilbud. Som representanten påpeker var det en større økning i private sykehjemsplasser (+76) i 2024 enn i de kommunale (-14). Ser en derimot i litt lengre perspektiv, har det siden 2021 blitt 892 flere kommunale plasser mot en reduksjon på 133 i private. Faktisk har antall rapporterte disponible plasser i private blitt færre for hvert år i perioden 2015–2023. Til sammen utgjør de private sykehjemsplassene 8 pst. av totalt innrapportert fra kommunene i 2024, mot 11 pst. i 2015 og 11,5 pst. i 2017. Siden 2021 har det blitt 762 flere sykehjemsplasser totalt. Av dette 892 flere kommunale sykehjemsplasser mot en reduksjon på 133 i private. I samme periode er det også blitt 1274 flere beboere i bolig med fast tilknyttet bemanning. Til sammen er det rapport om 3156 private sykehjemsplasser i 2024. Dette utgjør 8 pst. av totalt 39 816 disponible sykehjemsplasser.

SPØRSMÅL NR. 2932

Innlevert 18. august 2025 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 25. august 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Strømprisene har i flere regioner i Norge vært vesentlig høyere enn normalt så langt i år.

Kan statsråden opplyse om hvor høye prisene har vært i de 5 forskjellige prisregionene per måned så langt i år, hvor stor forskjell det er mellom de forskjellige regionene, og hvilke prognoser regjeringen opererer med på for prisbildet i regionene de neste 6 månedene?

BEGRUNNELSE:

Selv med rekordhøy fyllingsgrad i NO2 i år har prisene forblitt høye, mens prisene i nord har vært rekordlav. Det

er interessant å vite hvilke fremtidspriser regjeringen opererer med.

Svar:

Kraftprisene har falt til nivåer nærmere hva vi hadde før energikrisen i 2022. Tabell 1 viser gjennomsnittlig timepris per måned per prisområde i øre/kWh for 2025. Kraftprisene i tabellen er basert på spotpriser hentet fra NVE, som viser til prisene fra Epex Spot. Forskjellene mellom de ulike regionene kan enkelt leses ut av denne tabellen.

Tabell 1

	NO1	NO2	NO3	NO4	NO5
Januar	75	78	28	11	62
Februar	97	100	34	8	85
Mars	52	57	20	6	46
April	60	66	17	2	45
Mai	71	75	13	8	50
Juni	54	64	13	4	42
Juli	50	83	7	3	18
August (t.o.m. 18. aug)	60	76	6	2	15
Gjennomsnitt	65	75	17	6	45

Det er stor usikkerhet rundt fremtidige kraftpriser, og departementet gjør ikke egne anslag på kraftprisen i prisområdene. Terminprisene på kraft gir en indikasjon på markedets prisforventninger framover. Terminprisene i Tabell 2 er oppgitt i øre/kWh. Terminprisene er hentet ut 19. august 2025 og valutakursen som er brukt for omregning er 1 euro = 11,884 NOK.

Tabell 2

	Q4 25	Q1 26	Q2 26
NO1	79	94	49
NO2	85	96	51
NO3	32	49	27
NO4	21	30	17
NO5	74	82	41

SPØRSMÅL NR. 2933**Innlevert 15. august 2025 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 25. august 2025 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland****Spørsmål:**

Vil statsråden garantere at dagens campusstruktur ved universitet og høyskular med fleircampusorganisering, slik den har vore medan Ap og Sp sat i regjering saman, blir vidareført, slik at institusjonar som Universitetet i Sørøst-Norge kan halde fram med fullverdige utdanningstilbod og forskingsmiljø på alle sine studiestader?

GRUNNGJEVING:

I Hurdalsplattforma understreka Ap og Sp i regjering at dei ville stille tydelege nasjonale krav til universitet og høyskular om geografisk nærvær for å møte regionale kunnskaps- og kompetansebehov. Stortinget har òg ved behandling av statsbudsjett slått fast at det er viktig å sikre tilgang til eit breitt utdanningstilbod uavhengig av kvar i landet ein bur, og at både éincampus- og fleircampusmodellar må støttast gjennom finansiering og styringsinsentiv.

Universitetet i Sørøst-Norge (USN) har åtte campusar i ulike delar av regionen. Denne strukturen gir studentar i distrikta tilgang til forskingsbasert utdanning av høg kvalitet og styrkar det lokale og regionale arbeidslivet. Samstundes medfører ho meirkostnader knytt til drift, infrastruktur, koordinering av fagmiljø, studentdemokrati og kontakt med lokalt nærings- og samfunnsliv.

Sidan meirkostnadene ikkje i dag blir fullt ut kompenserte gjennom finansieringssystemet, er det allereie ei utfordring å sikre stabil drift av eit desentralisert tilbod. Endringar i campusstrukturen kan raskt svekke rekrutteringa, redusere fagmiljøa og skade regional samfunnsutvikling.

Når Ap og Sp sat i regjering saman, låg det ei klar politisk føring om å verne det regionale nærværet. For å gje tryggleik for studentar, tilsette, lokalsamfunn og arbeidsliv som er avhengige av USN og andre fleircampusinstitusjonar, er det viktig å få avklart om regjeringa vil garantere at campusstrukturen blir vidareført slik ho er i dag, utan sentralisering eller nedlegging.

Svar:

Norge har en godt utviklet og mangfoldig universitets- og høyskolesektor med 21 statlige universiteter og høyskoler og mange studiesteder over hele landet. Institusjonene har ulike faglige profiler, og det er en stor bredde i undervisningstilbudet. Universitets- og høyskolestrukturen vi har i dag har vokst frem over tid og vil også i fremtiden måtte utvikle seg for å møte nye utfordringer i samfunn-

et. I kunnskapsintensive samfunn som det norske, er det nødvendig med et godt utdannings- og forskningssystem og et mangfold av institusjoner for å møte disse utfordringene. Jeg kan garantere at denne regjeringen også fremover vil satse bredt på kunnskap og kompetanse. Vi skal sikre en universitets- og høyskolesektor med høy kvalitet på utdanning og forskning som gjør at samfunnet og arbeidslivet over hele landet har tilgang på relevant kompetanse.

I denne perioden har regjeringen satset tydelig på tilgjengelig utdanning i hele landet, og finansieringen av fleksible og desentraliserte tilbud er styrket. I fordelingen av midler er det tatt særskilt hensyn til flercampusinstitusjonene for å styrke de med campus i regioner med dårligere tilgang til høyere utdanning. I 2024 vedtok Stortinget en ny universitets- og høyskolelov. Lovendringen som innebærer at beslutninger om nedlegging av studiesteder skal tas av Kongen i statsråd og ikke av institusjonene selv, gir en tydelig politisk forankring av eventuelle vesentlige endringer i strukturen i høyere utdanning. Jeg tror likevel ikke at det er klokt å gi garantier om at alt skal være slik det er nå i all fremtid. Det vesentlige for meg er at vi kan gi gode tilbud til folk over hele landet og i ulike livsfaser og -situasjoner, slik at næringsliv og velferdsstaten i hele Norge får den kompetansen som det er behov for.

SPØRSMÅL NR. 2934**Innlevert 15. august 2025 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg****Besvart 22. august 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Balèn Yousef har bodd i Norge i 17 år, og opparbeidet seg familie, arbeid og en mastergrad mens han har bodd her. Yousef har vært aktiv i frivilligheten, i nabolaget sitt og bidratt inn i det norske samfunnet. På grunn av en uriktig opplysning gitt UDI i 2008 risikerer han å bli utvist fra Norge, og sendt til Irak. Yousef kan risikere politisk forfølgelse om han blir sendt tilbake til Irak.

Hva mener statsråden om saken, og vil statsråden eventuelt gjøre noe for å sørge for at Yousef kan forbli i Norge?

BEGRUNNELSE:

Yousef har opplevd krig i Irak før han flyktet til Norge, samt vold og å havne i ekstremt farlige situasjoner i det som er et land som fortsatt er preget av konflikt og fare for innbyggerne. Yousef har i dag få familiære koblinger til landet og heller ikke noe nettverk, som vil gjøre det vanskelig for han å integreres og fungere i Irak om han blir sendt tilbake. Han har også utfordringer med psykiske senvirkninger fra traumatiske opplevelser fra sin tid i Irak, som også kan gjøre at hans helsesituasjon forverres om han sendes tilbake.

Svar:

Innledningsvis vil jeg gjøre representanten oppmerksom på at det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som behandler enkeltsaker etter utlendingsloven. Som statsråd har jeg ikke myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker, med mindre saken berører hensynet til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Av denne grunn kan jeg ikke kommentere den konkrete saken som representanten viser til.

Generelt vil jeg understreke at norske myndigheter skal gi flyktningstatus til enhver som fyller lovens vilkår. I tilfeller der utlendingsmyndighetene mistenker at en utlending har gitt uriktige opplysninger til norske myndigheter om sitt beskyttelsesbehov, åpner utlendingsloven også for at en tillatelse kan kalles tilbake etter en nærmere vurdering.

Videre vil jeg understreke at ingen skal returneres i strid med «non-refoulement»-prinsippet i flyktningkonvensjonen, som innebærer at en utlending ikke kan utvises tilbake til sitt hjemland om vedkommende risikerer forfølgelse der.

Jeg har tillit til at UDI og UNE foretar forsvarlige vurderinger basert på gjeldende regelverk, herunder av spørsmål knyttet til tilbakekall og utvisning.

SPØRSMÅL NR. 2935**Innlevert 17. august 2025 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 26. august 2025 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

I slutten av juli fikk Norge i EØS komiteen beskjed om varsel om midlertidige beskyttelsestiltak ifølge E24. EU vurderer å innføre toll på norske ferrolegeringer etter en undersøkelse av økt import til Europa. Hvis EU kan innføre beskyttelsestiltak for å beskytte egne markeder mot det de påstår er ubalansert handel, så kan Norge også.

Kan statsråden avklare regjeringens vurdering av beskyttelsestiltak for å ta tak i den storstilte primært en-

sidige krafteksporten som rammer norsk næringsliv, i særdeleshet i prisregion NO2?

BEGRUNNELSE:

EØS-avtalen sier at partene kan innføre beskyttelsestiltak mot hverandre hvis det er «strengt nødvendig for å rette opp situasjonen» og hvis importen fra den ene parten er med på å forårsake «alvorlige økonomiske, samfunnsmessige eller miljømessige vanskeligheter som kan vedvare».

EU er bekymret for en kraftig økning i importen som kan true den europeiske industrien.

Regjeringen mener at EU ikke kan innføre toll mot Norge uten at de bryter sine forpliktelser til EØS-avtalen.

Kilde: <https://e24.no/internasjonaoekonomi/i/W0V7lG/eu-varslet-norge-i-ekstraordinaert-moete-ikke-forenlig-med-eoes-avtalen>

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Marius Arion Nilsen til energiministeren som han har bedt meg svare på ettersom spørsmålet knytter seg til hvorvidt det er adgang til å innføre beskyttelsestiltak EØS-avtalepartene imellom begrunnet i beskyttelse av egne markeder mot ubalansert handel. Det er viktig i denne sammenheng å skille mellom beskyttelsestiltak etter WTO-regelverket og beskyttelsestiltak etter EØS-avtalen.

Såkalt globale beskyttelsestiltak hjemlet i WTO-regelverket er tiltak med formål å beskytte egen industri mot plutselig endrede importstrømmer som skader

importlandets industri. Tiltakene er produktspesifikke. I motsetning til WTO-regelverket, regulerer ikke EØS-avtalen eksplisitt slike globale beskyttelsestiltak. Beskyttelsestiltak i EØS-avtalen er regulert i avtalens artikkel 112, som er ment for helt spesifikke unntakssituasjoner. Hvordan globale beskyttelsestiltak etter WTO-regelverket forholder seg til EØS-avtalen, beror på en helhetlig tolkning av avtalen. Norges klare posisjon er at både EØS-avtalens formål og innhold tilsier at slike globale beskyttelsestiltak EØS-avtalepartene imellom ikke er forenlig med EØS-avtalen.

Vilkårene for å innføre beskyttelsestiltak etter EØS-avtalens artikkel 112 er langt snevrere og annerledes enn etter WTO-regelverket. Å beskytte egen industri og forbrukere mot høye kraftpriser vil generelt ikke oppnå den høye terskelen som kreves etter artikkel 112.

Hva angår begrensning av krafteksport, viser jeg til energiministerens svar på representantforslag 59S – om sterkere kontroll over strømeeksport (inns-202425-198s-vedlegg.pdf)

SPØRSMÅL NR. 2936

Innlevert 16. august 2025 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 28. august 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Ålesund fengsel er fra 1864. Det er for lenge slått fast at bygget ikke lenger er eigna som fengsel, verken for innsette eller tilsette. Bygget har ikke kvinne plassar og er ueigna for funksjonshemma. Ålesund har heller ikke varetektsplassar, og det er betydeleg underdekning av soningsplassar i Møre og Romsdal. I statsbudsjettet varsla regjeringa ei utgreiing av nytt fengsel/ soningssenter i Ålesund i 2025. Ei ferdig regulert tomt står allereie klar.

Kor langt er utgreiingsarbeidet kome, og når vil utgreiinga vere ferdig?

Svar:

Det er eit stort vedlikehaldsetterslep i kriminalomsorga, med fleire gamle fengsel som er lite eigna for ei forsvarleg kriminalomsorg. Det er behov for å betre kapasiteten, også når det gjeld tilstanden i enkelte fengsel. I tillegg vil behovet for fengselkapasitet auke på sikt.

Det er allereie fleire pågåande fengselsprosjekt, og på grunn av ressursituasjonen i kriminalomsorga er det avgrensa kor mange fengselsprosjekt som kan setjast i gang samstundes. Arbeidarpartiregjeringa har bestemt å setje i gang ei utgreiing av eit nytt fengsel i 2025, som erstatning for fengselet i Ålesund.

SPØRSMÅL NR. 2937**Innlevert 17. august 2025 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa****Besvart 22. august 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Vil statsråden nytta høvet før valet og krevja ein miljøtunnel til fordel for hubro, kystlynghei og friluftsliv på Karmøy?

BEGRUNNELSE:

Fylkesveg 547 Åkra sør - Veakrossen på Karmøy vart stansa av den raudgrøne regjeringa allereie i 2012, men på grunn av ein omkamp etter regjeringsskiftet i 2013 er prosjektet nå for femte gong til behandling hos departementet.

Konsekvensutgreiinga frå 2023 er tydeleg på at ein lang miljøtunnel samla sett er det beste alternativet. Dette - i tillegg til at dette er femte gong saka er til behandling hos departementet - tilseier at dette er ei motsegnssak som ikkje krev ei lang saksbehandlingstid.

Fylkeskommunen fekk i 2023 også laga ein moglegheitsstudie som viser at oppgradering av eksisterande

veg vil vera eit godt alternativ til å bygga ny veg på den aktuelle strekninga. Dette viser altså at det heller ikkje er behov for dette kostbare vegprosjektet som vil ha omfattande negative konsekvensar for fleire trua fugleartar, store jordbruksareal og friluftslivsområda aust for Åkra.

Regjeringa har nå høve til å ta motsegna frå Statsforvalteren til følge, og dermed støtta kravet om ein miljøtunnel dersom prosjektet skal gjennomførast.

Svar:

Kommunal- og distriktsdepartementet fikk oversendt den aktuelle saken med de gjennomførte tilleggsutredningene fra Karmøy kommune i brev av 1. juli 2025.

Departementet vil behandle saken så raskt det lar seg gjøre, men jeg kan ikke si noe om når det vil bli fattet et vedtak.

SPØRSMÅL NR. 2938**Innlevert 17. august 2025 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 25. august 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvilke sanksjonsmuligheter de fylkesvise/regionale mobbeombudene har overfor kommuner og skoler som ikke følger opp og på en tilstrekkelig måte tar tak i pågående mobbesaker?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til den viktige kampen mot mobbing blant barn og unge og det bekymringsfulle høye nivået av mobbing vi ser i norsk skole.

Svar:

Mobbeombudene kan gi råd og veiledning til barn, ungdom, foreldre og skoler om ivaretagelse av elevers rett til et trygt og godt læringsmiljø. Som representanten er

kjent med har ombudene aldri hatt hjemmel til å illegge sanksjoner mot verken enkeltpersoner eller skoler. Det er altså statsforvalterne som forvalter lovens virkemidler i skolemiljøsaker, ikke mobbeombudene.

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø. Opplæringsloven har derfor detaljerte regler om hva skolen skal gjøre når det foreligger mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har det trygt og godt (se aktivitetsplikten i opplæringsloven § 12-4).

Når skolen ikke klarer å gi eleven et trygt og godt skolemiljø, er det viktig at det finnes kontroll- og sanksjonsmuligheter. Det har vi gjennom statsforvalterens håndhevingsordning i skolemiljøsaker, som er regulert i opplæringsloven § 12-6.

Statsforvalterens håndhevingsordning gir elever og foreldre rett til en rettslig overprøving hos statsforvalteren av om skolen har oppfylt sin plikt til å sikre at eleven

har et trygt og godt skolemiljø (aktivitetsplikten), jf. opplæringsloven § 12-6.

Alle elever og foreldre som mener at skolen ikke gjør nok for å sikre eleven et trygt og godt skolemiljø kan melde sin sak til statsforvalteren. Statsforvalteren tar stilling til om skolen har oppfylt plikten til å sette inn egnede tiltak for å rette opp i situasjonen og kontrollerer om skolen har utarbeidet en tiltaksplan. Dersom statsforvalteren kommer til at skolen har brutt pliktene sine, skal statsforvalteren som hovedregel pålegge skolen å rette forholdet innen en bestemt frist. Statsforvalteren kan også pålegge skolen å gjennomføre mer konkrete tiltak dersom det er grunn til å tro at skolen ikke vil rette forholdet på egen hånd.

For å sikre at statsforvalters vedtak blir gjennomført kan statsforvalteren fastsette tvangsmulkt for kommunen/fylkeskommunen. Tvangsmulkt kan fastsettes sammen med vedtaket eller senere. En avgjørelse om tvangsmulkt får virkning når kommunen eller fylkeskommunen ikke overholder fristen for gjennomføring av statsforvalterens vedtak. Mulkten går til vedtaket er oppfylt.

Statsforvalter kan også mer generelt føre tilsyn med om en skoleeier overholder skolemiljøreglene (ut-over enkeltsaker).

Jeg mener lovverket har nødvendige bestemmelsene for å ta tak i alvorlige mobbesaker.

SPØRSMÅL NR. 2939

Innlevert 17. august 2025 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 25. august 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Kan statsråden vise til hvor i Stortingets vedtak om søknadsordning for dekning av private barnehagers pensjonsutgifter fra i våres det gis dekning for å kreve at en barnehage i snitt over 3 år må ha hatt pensjonsutgifter som er 5 % høyere enn pensjonstilskuddet for å kunne søke, kan hun redegjøre for sin forståelse av premisset i vedtaket om at ordningen må «være utformet slik at barnehagene får dekket dokumenterte pensjonskostnader», og kan hun fortelle hva KDs interne anslag viser av fortsatt underdekning med modellen på høring?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i vår etter gjentatte avvisninger fra regjeringen, med 91 mot 13 stemmer, følgende anmodningsvedtak i forbindelse med behandlingen av barnehageforliket:

«Stortinget ber regjeringen innføre en ny søknadsordning for pensjonstilskudd for private barnehager. Søknadsordningen må være forutsigbar, med tydelig regelverk, ha et rimelig tak og være utformet slik at barnehagene får dekket dokumenterte pensjonskostnader. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en konkretisering av modellen.»

I Kunnskapsdepartementets forslag til ny finansieringsforskrift som nå er på høring, forbigås dette.

Forslaget som er sendt på høring, går i korte trekk ut på følgende:

1. Tre sjablonger for pensjonstilskudd, på henholdsvis 5, 8 og 11 prosent, hvor den høyeste sjablongen skal gå til barnehager som kan dokumentere pensjonsordninger på nivå med bransjestandard.
2. Barnehager med høyere pensjonsutgifter enn dette, kan få det dekket etter søknad, men med en øvre grense på 13 prosent. For at en barnehage skal være i posisjon til å søke, må den i gjennomsnitt over tre år ha hatt pensjonsutgifter som er fem prosent høyere enn pensjonstilskuddet.
3. Nytt regelverk skal etter forslaget tre i kraft først 1. august 2026.

Dette er ikke «utformet slik at barnehagene får dekket dokumenterte pensjonskostnader». Tvert imot vil dette føre til systematisk underfinansiering av private barnehager.

I 2024 var det 932 private barnehager i hele Norge som fikk mer enn 160 millioner kroner i underfinansiering på pensjon.

Totalt i perioden 2022-2024 er det om lag 370 millioner kroner for lite til å dekke barnehagenes utgifter til å betale for de ansattes pensjonsavtaler.

Svar:

I juni ble flertallet av partiene på Stortinget enige om et nytt lovverk for styring og finansiering av barnehagesektoren. Det nye lovverket gir barnehager, foreldre, ansatte

og kommunene et godt og forutsigbart regelverk for fremtiden, og er viktig for å sikre likeverdige barnehagetilbud av høy kvalitet.

Som representanten viser til fattet Stortinget flere anmodningsvedtak i forbindelse med behandlingen av forslaget til lovendringer, hvor Stortinget blant annet ber om at det innføres en søknadsordning som dekker dokumenterte pensjonskostnader, og at ordningen skal ha et «rimelig tak». I tillegg til forslaget til forskriftsregulering i høringsnotatet som er innenfor gjeldende budsjettrammer, har jeg synliggjort noen alternativer i høringsnotatet som forutsetter økte bevilgninger over statsbudsjettet.

I høringen har jeg foreslått et ordinært tilskudd med tre sjablongssatser på henholdsvis 5, 8 og 11 prosent. Videre er det foreslått å innføre en ny søknadsordning som innebærer at private barnehager som samlet over tre år har mer enn 5 prosent høyere pensjonsutgifter enn de får dekket gjennom hovedregelen, etter søknad skal få dekket utgiftene som overstiger 5 prosent, oppad begrenset til 13 prosent av den private barnehagens pensjonsgivende lønn. I tillegg til dette er det foreslått en egen ordning for barnehager med historiske forpliktelser basert på avtaler om offentlig tjenstepensjon.

Forslaget til den øvre grensen i søknadsordningen på 13 prosent av barnehagens pensjonsgivende lønn er den høyeste grensen som jeg vurderer kan fastsettes innenfor gjeldende bevilgninger til kommunesektoren. Til forskjell fra den eksisterende søknadsordningen, er ikke den nye søknadsordningen avgrenset til barnehager som har pensjonsavtaler inngått før en gitt dato. Vilåårene om at

barnehagene må hatt høye pensjonsutgifter over en periode på tre år og at utgiftene må overskride 5 prosent av det som er dekket gjennom påslaget er foreslått blant annet for å kunne sette en øvre grense i søknadsordningen som er så høy som mulig innenfor gjeldende budsjettammer.

I utredningene som ligger til grunn for høringsforslagene har Kunnskapsdepartementet brukt historiske regnskapstall som utgangspunkt. Det siste året det finnes tilgjengelige regnskapstall for er 2023. Tallene for 2023 er gir imidlertid kun et øyeblikksbilde og den nye søknadsordningen er ment å ivareta barnehager som over tid ikke får dekket pensjonsutgiftene i tilstrekkelig grad gjennom det ordinære pensjonstilskuddet. Over den siste treårsperioden vi har tilgjengelige regnskapstall for, årene 2021-2023, hadde 71 pst. av de ordinære barnehagene gjennomsnittlige pensjonsutgifter under 11 pst, mens 19 pst hadde pensjonsutgifter mellom 11 og 13 pst. Dermed hadde 10 pst. av barnehagene gjennomsnittlige pensjonsutgifter på over 13 pst. over de tre siste årene. Blant disse var gjennomsnittlig pensjonsprosent over perioden 14,6 pst., og mange av disse vil være omfattet av særregelen.

Forslaget til ny forskrift er fortsatt på høring, med høringsfrist 30. september, og jeg ønsker at så mange som mulig kommer med sine innspill til forslagene. Når høringsfristen har gått ut vil jeg gå gjennom innspillene som har kommet inn, og vurdere videre oppfølging og hvilke endringer som bør gjøres. Eventuelle endringer som krever økte midler, vil måtte behandles gjennom den ordinære budsjettprosessen.

SPØRSMÅL NR. 2940

Innlevert 17. august 2025 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 22. august 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at metodevurderingen av vaksine mot helvetesild fullføres så raskt som mulig slik at vaksinen kan vurderes i ordinære prosesser for statsbudsjett 2026, og man dermed forhindrer økt sosial ulikhet som følge av den trege byråkratiske prosessen?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mine tidligere spørsmål om FHIs pågående metodevurdering av vaksine mot helvetesild. Prosessen

har pågått i godt over tre år, noe som er en uakseptabelt lang saksbehandlingstid.

VG har nylig rapportert om den sosiale ulikheten som oppstår i påvente av metodevurderingen. De som har råd til å vaksinere seg, f.eks. i Oslo Vest, Bærum og Asker, kjøper vaksinen, samtidig som mange ikke har råd til å ta vaksinen. Dette eksemplifiseres i artikkelen med vaksinasjonstall fra SYSVAK-registret som viser store forskjeller i vaksinasjonsgrad mellom Oslo vest og Oslo øst. Sosial ulikhet i helse er altså en direkte følge av den langvarige og forsinkede prosessen hos FHI.

Helseministeren skryter av nordisk samarbeid når det gjelder metodevurdering av vaksiner, inkludert denne metodevurderingen der svenske myndigheter bistår. Svenske folkehelsemyndigheter ble ferdig med sin vurdering av helvetesildvaksine for over et år siden. Finske myndigheter har nå ferdigstilt sin vurdering og anbefaler vaksinen inkludert i det finske vaksinasjonsprogrammet.

Statsråden sier at han har blitt forsikret at det er fremskritt i saken. Likevel ligger Norge bak de andre nordiske landene, og VG viser at sosial ulikhet i helse vokser under denne regjeringen. Statsråden kan ikke gjemme seg bak et tregt byråkrati til evig tid. Til syvende og sist er den langvarige og forsinkede prosessen et politisk ansvar, sammen med den sosiale ulikheten den medfører.

SPØRSMÅL NR. 2941

Innlevert 17. august 2025 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 26. august 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva tenker statsråden om at det å legge Tinn kommune sin følgetjeneste for gravide til Seljord, vil kunne medføre at veien til jordmorberedskapen blir så lang, at fødselen skjer i egen bil på en busslomme eller langs veien og dermed gjør at mor eller barn kanskje ikke har krav på erstatning etter pasientskadeloven?

BEGRUNNELSE:

I Rjukan Arbeiderblad 07.08 kan vi lese om tidligere jordmor Berit Grimsrud som sier:

“– Hvis det skulle skje at veien til jordmorberedskapen blir så lang, at fødselen skjer i egen bil på en busslomme, eller langs veien ett eller annet tilfeldig sted - har da mor eller barn krav på erstatning etter pasientskadeloven, hvis det skulle bli skader under fødselen? Som jeg leser loven nå, virker det ikke sann på meg. Hvis det er tilfelle, hviler det et enda større ansvar på de to som setter seg i sin egen bil, og må bære risikoen selv, grunnet lang reisevei uten jordmorfølge, resonnerer Grimsrud.

– Skjer fødselen i ambulansen vil pasientskadeloven gjelde, og anbefalingen må derfor bli at den gravide transporteres i ambulanse i stedet for privatbil, legger hun til”.

Dette blir videre bekreftet av Sykehuset i Telemark ved jurist Andreas Stensholt. Han bekrefter at loven ikke

Svar:

Jeg viser til svar på tidligere spørsmål fra stortingsrepresentant Hoksrud, nr. 1803, 1864, 2088 og 2511. Som jeg skrev i svar på spørsmål 2511 følger departementet tett med på etatenes arbeid innen metodevurderingsområdet, herunder saksbehandlingstiden for metodevurdering av vaksiner.

Etatenes arbeid med metodevurdering av vaksiner mot vannkopper og helvetesild er prioritert. I mitt svar på spørsmål 1864 gjorde jeg rede for at utredningen ventes ferdigstilt i løpet av 2025. Departementet har fått bekreftet fra FHI at fremdriften i arbeidet følger denne tidsplanen. Når utredningen er ferdigstilt og det foreligger en faglig anbefaling fra FHI, vil departementet vurdere videre oppfølging av saken i ordinære budsjettprosesser.

gjelder for private reiser som dette og sier til Rjukan Arbeiderblad 07.08:

“– Slik jeg forstår det, gjelder i utgangspunktet ikke pasientskadeloven for slike private reiser, selv i hastesituasjoner. Derimot gjelder den under ambulansetransport og transport som er organisert av helsevesenet, se pasientskadeloven § 1 (1) bokstav b). Pasientskadeloven får dermed også virkning for reiser som følger av en avtale om transport som er inngått med sykehuset. Det er også verdt å merke seg at selv om pasientskadeloven også gis anvendelse for pasientskader i «i institusjon», slik det står i pasientskadeloven § 1 (1) bokstav a, skal NPE behandle søknad om erstatning for skade som skjer i privat regi på vei til sykehuset dersom den fødende har fått feilslått hjelp – for eksempel via telefon - fra helsepersonell ved sykehuset som så leder til skade på vei til fødestue, forklarer Andreas Stensholt”.

Dette er i så fall nok et eksempel på at det å legge ned følgetjenesten i Tinn vil kunne få alvorlige konsekvenser for gravide som er avhengig av trygghet som de nå vil stå i fare for å miste.

<https://www.rablad.no/sykehuset-bekrefter-dekker-nok-ikke-fodselskader-i-privat-bil/s/5-90-502554>

<https://www.rablad.no/tidligere-jordmor-i-tinn-stiller-sporsmal-ved-forsvarligheten/s/5-90-501971>

Svar:

Kravene til følgetjenesten er angitt i nasjonal faglig retningslinje for fødselsomsorgen. Følgetjeneste omfatter døgnkontinuerlig vaktberedskap av jordmor eller lege og følge til fødeinstitusjon. Det utføres en kvalifisert faglig vurdering av om den gravide er i aktiv fødsel eller av andre årsaker har behov for følge. Det er lagt til grunn et behov for en døgn-kontinuerlig vaktberedskap og følgetjeneste der det er over 90 minutters reisevei til fødestedet. Grensen baseres på reell reisetid og er avhengig av reiseavstand, kommunikasjonsforhold, vær og føreforhold, samt hvor langt fødselen er kommet.

Bakgrunnen for saken som representanten Drevland Lund viser til, er utfordringer med dagens samarbeidsløsning om jordmortjenesten. Det har over flere år vært svært utfordrende å rekruttere tilstrekkelige jordmorressurser og tidvis har det ikke vært jordmor til stede i kommunen 24/7. Det har derfor vært nødvendig å finne løsninger for den kommunale svangerskaps- og barselomsorgen som Tinn kommune har ansvar for, og for følgetjenesten for gravide og beredskap.

Jeg har forståelse for det sterke engasjementet i Tinn kommune om endringer i følgetjenesten for gravide og fødende. Endringene innebærer at Tinn kommune innlemmes i samarbeidet med Vest-Telemark kommunene. Med denne modellen mener Sykehuset Telemark HF at sikkerheten for fødende og barna er godt ivaretatt. Sykehuset Telemark opplyser at det er gode tilbakemeldinger fra brukere av denne tjenesten, og i de årene tjenesten har fungert, ringer gravide til jordmor på vakt for råd og veiledning ved spørsmål om fødsel og behov for følgetjeneste med ambulansetransport og jordmor til stede i ambulansen. Det er også lange avstander i Vest-Telemark til jordmor på vakt. Det betyr at jordmor ikke rykker ut eller

hjem til kvinner for vurdering om hun er i fødsel. Denne vurderingen gjøres som hovedregel på telefon. Jordmødrene har god erfaring i å vurdere behovet for jordmorfølge og ambulansetransport. Denne organiseringen av helsetilbudet til gravide, fødende og barselkvinner er nasjonalt fremhevet som en god modell.

Ved å innlemme Tinn kommune i samarbeidet vil de gravide og fødende i Tinn kommune få det samme tilbudet. Jordmor vil ut fra situasjonen vurdere om det er behov for å rekvirere ambulansetransport. Jordmor på vakt vil i de tilfellene der det er behov for følge av jordmor, kjøre i møte og gå over i ambulansen som kjører den gravide/fødende. Sykehuset Telemark jobber nå med kommunen for å omorganisere følgetjenesten til en mer robust løsning.

Det er helseforetaket som har ansvaret for følgetjenesten, og Sykehuset Telemark HF vurderer at tilbudet er forsvarlig også etter omorganiseringen. I en tid med stor mangel på jordmødre er det også viktig å prioritere ressursene godt. Det blir viktig å følge med på hvordan denne løsningen fungerer.

Representanten Drevland Lund viser videre til at mor og barn kanskje ikke har krav på erstatning etter pasientskadeloven. Fødende har, som andre pasienter, krav på erstatning når de har lidt tap som følge av svikt ved ytelsen av helsehjelp. Dette gjelder selv om ingen kan lastes. Det går fram av pasientskadeloven at det blant annet skal tas hensyn til om de krav skadelidte med rimelighet kan stille til virksomheten eller tjenesten på skadetidspunktet er tilsidesatt. Om det har skjedd en svikt i ytelsen av helsehjelp som gir rett til pasientskadeerstatning må dermed avgjøres etter en konkret vurdering i det enkelte tilfellet.

SPØRSMÅL NR. 2942

Innlevert 17. august 2025 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 25. august 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

For Telenor har det vært viktig å få faset ut kobbernettet, men ansvaret for å rydde bort det gamle kobbernettet er ikke gjennomført med samme fokus på framdrift. SD har tidligere understreket at det er svært viktig at Telenor rydder opp etter seg, etter hvert som kobbernettet ikke lenger er i bruk. Det er en ulempe og en helsefare for dyr og men-

nesker. Nylig ble en ku skadet på beite. Selv i grender hvor linjen delvis ligger ned, blir det ikke ryddet opp.

Hva gjør ministeren for å få fortgang i oppryddingen av kobberkablene?

Svar:

Problemstillingen som tas opp er primært et anliggende mellom ekommyndighetene og Telenor. Det er Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom), som er underlagt Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet (DFD), som er regulerende myndighet for mye av Telenors regulerte virksomhet i Norge.

Fra et eierperspektiv er det i henhold til selskapslovgivningen og prinsippene nedfelt i eierskapsmeldingen, jf. Meld St. 6 (2022-203) – Et grønnere om mer aktivt statlig eierskap, styret og ledelsen i Telenor som har ansvaret for forvaltningen av selskapet. Det gjelder også for problemstillinger knyttet til regulatoriske spørsmål. Som eier har staten forventninger til selskapenes arbeid med ansvarlig virksomhet, og departementet følger opp disse i eierdialogen med selskapene.

DFD viser til at ekommyndighetene er i løpende dialog med Telenor angående utviklingen av kobbernettet, herunder den pågående prosessen med en strukturert sanering.

Telenor opplyser at selskapet la ned kobbertjenesten til egne sluttbrukere ved utgangen av 2022, men er

pålagt av Nkom å videreføre tilgangen til hele det landsdekkende kobbernettet for grossistaktører som ønsker å videreselge bredbåndstjeneste basert på Telenors kobbernett. Dette pålegget utløper 2. september 2025. Selskapet opplyser videre at selskapets opprinnelige plan for å fjerne kobberinfrastrukturen måtte termineres som følge av Nkoms vedtak.

Telenor viser til at selskapet har etablert et prosjekt for å gjennomføre en industriell sanering av kobbernettet, og at det bl.a. er et mål å fjerne 95 pst. av stolper og luftkabler innen utgangen av 2030. Kapasiteten i saneringen vil bli trappet opp basert på erfaringer fra en pilotfase, slik at hovedtyngden av arbeidet vil bli gjennomført i perioden 2028–2030.

Telenor har oppgitt at de uansett vil fjerne gammelt kobberutstyr og stolper som potensielt utgjør en fare for dyr eller mennesker. Telenor viser også til at dersom publikum oppdager slike tilfeller, ber Telenor om at de blir kontaktet via kundeservice eller at det meldes fra via selskapets nettsider. Telenor opplyser også at de vil fjerne kobberinfrastruktur som kommer i konflikt med byggeprosjekter eller lignende.

SPØRSMÅL NR. 2943

Innlevert 17. august 2025 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 25. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Jeg merker meg at ministeren bekrefter at Norske tog og SJ har vært i Tyskland og testkjørt et mulig lokomotiv i til Nordlandsbanen, uten å svare konkret på spørsmålet mitt om hva konklusjonen etter befaringen i Tyskland er. Men Nasjonal signalplan beskriver rekkefølgen for utrulling av ERTMS på det norske jernbanenettet. Der ligger det antakelig viktige premisser for Nordlandsbanen.

Kan ministeren helt konkret redegjøre for status for oppdatert/revidert nasjonal signalplan, hvilke konkrete prioriteringer inneholder planen?

Svar:

Jeg viser til side 97 i Prop. 146 S (2024–2025), med omtale av status for innføring av nytt signalsystem (ERTMS). Bane NOR arbeider nå med å ferdigstille ny plan for utrulling av ERTMS – Nasjonal signalplan. Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til Stortinget om saken.

SPØRSMÅL NR. 2944**Innlevert 17. august 2025 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 26. august 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery****Spørsmål:**

Kan kulturministeren peke på hvilke konkrete planer hun har for å styrke de redaktørstyrte medienes stilling?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har gjennom Strategi for å styrkje motstandskrafta mot desinformasjon (2025–2030), samt uttalelser i ulike medier og debatter, vært tydelig på at kampen mot desinformasjon skal kjempes gjennom blant annet å styrke redaktørstyrte medier.

Samtidig vies det liten plass i nevnte strategi til hvordan konkret denne styrkingen skal foregå. Det kommer frem at regjeringen vil vurdere mediestøtteordningene i forbindelse med de fireårige styringssignalene, noe Stortinget allerede har en forventning om, samt at regjeringen skal vurdere tiltak for å få unge til å bruke redaktørstyrte medier. Det skal også vurderes om det er behov for å støtte undersøkende journalistikk mer enn det som allerede er gjort, og tilsvarende vurdere om det er behov for mer kompetanseheving.

Andre sentrale tiltak, som plattformnøytral moms-fritak, har statsråden meir eller mindre avvist helt.

Svar:

Det stemmer at regjeringen vil styrke redaktørstyrte medier i årene som kommer. Det skal vi blant annet gjøre gjennom de brede mediestøtteordningene, og gjennom egne tiltak for å få flere unge til å oppsøke redaktørstyrte medier, støtte til undersøkende journalistikk og til kompetanseheving for journalister.

Regjeringen har satt i gang en bred gjennomgang av de mediepolitiske virkemidlene, og vi legger opp til en helhetlig og kunnskapsbasert prosess. Blant annet skal vi i løpet av høsten få innspill fra bransjen om den forventede økonomiske utviklingen framover, og innspill fra Medietilsynet til konkrete endringer i mediestøtteordningene. Rapportene og innspillene vi får skal danne grunnlag for en ny periode med fireårige styringssignaler for mediestøtten og for NRK (2027-2030). Som en del av denne prosessen vil vi vurdere behovet for ytterligere satsinger eller tiltak, i dialog med mediebransjen.

SPØRSMÅL NR. 2945**Innlevert 19. august 2025 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 28. august 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

I det siste har det vore lange periodar utan helikoptertrafikk til Nordsjøen frå Florø. At helikopterbasen for dei nærliggande felta skal ligge i Florø ligg inne i konsesjonane til å drive petroleumsutvinning, mellom anna for å sikre lokale ringverknader av aktiviteten i Nordsjøen.

Kan energiministeren stadfeste at det ligg i konsesjonane for felta og føringar frå Stortinget at helikoptertrafikken skal skje ut frå Florø, og kva vil statsråden gjere for å rydde opp i saka raskt og sørge for at dette ikkje skjer igjen?

Svar:

Jeg er kjent med at det i en periode, av operasjonelle årsaker, har vært opphold i helikoptertrafikk fra Florø. Jeg er også kjent med at det aktuelle helikopteret er tilbake i drift slik at flyvningene fra Florø er gjenopptatt.

Det er rettighetshaverne som er ansvarlig for den operasjonelle aktiviteten i petroleumsnæringen, og at den skjer trygt og sikkert og innenfor regelverket. Dette gjelder også for helikoptertrafikken. Jeg kan ikke se at det er en sak å rydde opp i her.

SPØRSMÅL NR. 2946**Innlevert 18. august 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 26. august 2025 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen****Spørsmål:**

Vil ministeren forenkle og vurdere regelverket for bruk av plantevernmiddel, og hvordan vil han evt. følge opp innspillene fra fruktbønder?

BEGRUNNELSE:

Jeg har i sommer fått flere tilbakemeldinger fra fruktbønder på at det er en stor reduksjon i plantevernmiddel som virker. Dette gjør at bøndene føler de ikke har verktøyene de trenger for å sikre god drift og norsk produksjon.

Det skrives bl.a. følgende:

“Dette skuldast delvis pga. ønska reduksjon i bruk av gift (noko produsentane òg er samde i), men òg pga. liten vilje frå det offentlege til å sjå konsekvensen av at ein tek vekk middel som har hatt god verknad. Næringa opplever manglande forståing i mattilsynet som har godkjenningsansvar og det kan sjå ut til at Norge har eit slags ønske om å vera «best i klassen» til å følge EU sitt regelverk.

Det er òg eit problem at leverandørar av plantevern ikkje søker godkjenning på middel med liten økonomisk verdi då godkjenningsprosessen er kostbar. Det burde vore felles godkjenningsordning slik at Norge ikkje kravde eigen omfattande dokumentasjon når midla er gjennomgått i andre land.

Me har behov for politisk vilje til å gjera tiltak knytt til måten Norge handterer godkjenningsordningane for plantevern; gjera dette smidigare og rimelegare og at ein tek på alvor konsekvensane ved ein «stivbeint» politikk rundt kva middel ein skal tillata og ikkje. For enkelte skadedyr/sjukdomar og enkelte år/klimatiske forhold er det rett og slett ikkje mogeleg å få til tilfredsstillande matproduksjon utan gode nok middel. Konsekvensen vert tap av matproduksjon, dårlegare økonomi for produsent og i verste fall nedlegging av produksjon.”

Svar:

Jeg har forståelse for at enkelte produsenter opplever at det kan være krevende når de ikke har tilgang til kjemiske plantevernmidler. Jeg vil imidlertid understreke at det er viktig at kjemiske plantevernmidler som godkjennes, er trygge å bruke under norske forhold.

Regelverket på plantevernmiddelområdet er en del av EØS-avtalen. Regelverket for både godkjenning av plantevernmidler og bruk av plantevernmidler er gjen-

nomført i forskrift om plantevernmidler. Mattilsynet deltar aktivt i EUs arbeid på plantevernmiddelområdet.

Aktive stoffer som kan inngå i plantevernmidler godkjennes på EU-nivå, mens det må søkes om godkjenning i det enkelte land av selve plantevernmiddelet. Mattilsynet er ansvarlig for vurdering og godkjenning av plantevernmidler som skal benyttes i Norge. Før et plantevernmiddel kan godkjennes nasjonalt, foretas det blant annet en vurdering av risiko for miljøet. Risikoen for miljøet vil avhenge av blant annet nedbør, jordtype og topografi.

En begrenset tilgang på plantevernmidler i enkelte kulturer, kan blant annet skyldes at flere aktive stoffer som tidligere har vært godkjent i EU, ikke har blitt godkjent på nytt på grunn av uakseptabel risiko for helse og/eller miljø. Da mister de også godkjenningen i Norge.

Jeg er opptatt av at vi fremover fortsatt arbeider for å redusere avhengigheten av kjemiske plantevernmidler og arbeider for å utvikle og ta i bruk alternativer til kjemiske plantevernmidler. Dette er viktig ut fra hensyn til helse og miljø, og for å kunne nå målene om økt norsk produksjon når tilgangen på aktuelle godkjente kjemiske plantevernmidler er begrenset.

SPØRSMÅL NR. 2947**Innlevert 18. august 2025 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 25. august 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

2. juli godkjente KDD reguleringsplanen for Joma gruver i Røyrvik kommune. Sametinget mener det er sannsynliggjort at tiltaket ligger tett opp mot tålegrensen for reindrifta jf. FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP) artikkel 27. I vedtaket og begrunnelsen fra KDD er det ikke referert til noen vurderinger av forholdet til SP artikkel 27.

Har ikke departementet vurdert tiltaket i lys av denne, og vil departementet sørge for at det innhentes en uavhengig utredning av denne gruvedriften i lys av SP artikkel 27?

BEGRUNNELSE:

I brevet fra KDD 2. juli skrives det:

“Nærings- og fiskeridepartementet tar likevel forbehold om at hensynet til samiske rettigheter, herunder reindrift, blir ivare tatt på en tilfredsstillende måte, og at tiltaket ikke medfører et brudd på Norges folkerettslige forpliktelser.”

For at man skal kunne få en skikkelig vurdering av om tiltaket bryter med Norges folkerettslige forpliktelser må det gjennomføres en uavhengig vurdering av dette. Staten har tidligere vist at de ikke nødvendigvis selv er i

stand til å gjøre det på en skikkelig måte. Ref. Fosen-saken og byggingen av kraftlinja mellom Skaidi og Hammerfest i Finnmark.

Svar:

Kommunal- og distriktsdepartementet har tatt stilling til om reguleringsplanen for Joma Gruver skulle godkjennes. Det ligger til grunn for departementets vedtak i saken at det ikke er sannsynlig at tålegrensen i FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP) artikkel 27, overskrides for reindrifta som følge av reguleringsplanen i seg selv. Det er heller ikke fremmet påstand om at reguleringsplanen vil medføre at tålegrensen overskrides.

En godkjenning av reguleringsplanen innebærer ikke at gruvevirksomheten uten videre kan starte opp. I tillegg til godkjent reguleringsplan kreves det driftskonsesjon etter mineralloven og tillatelse til forurensende virksomhet etter forurensningsloven. Departementet har understreket viktigheten av at disse tillatelsene legger viktige premisser for gruvedriften og medfølgende virksomheter, med hensyn til å minimere ulemper for reindrifta i området.

SPØRSMÅL NR. 2948**Innlevert 18. august 2025 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 26. august 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid****Spørsmål:**

Synes statsråden det er greit at fedre som ble utsatt for feil hos NAV gjennom «fedrefellen» fortsatt ikke har fått nytt vedtak og utbetaling?

BEGRUNNELSE:

Undertegnende har blitt kontaktet av fedre som tilbake i juni 2024 fikk brev fra NAV om at NAV sitt vedtak var ugyldig som følge av at NAV sin praksis var i strid med folketrygdloven. Sakene ble derfor sendt tilbake til ny

behandling, men nå etter 1,5 år har flere fortsatt ikke fått nytt vedtak og utbetaling.

Svar:

Jeg er opptatt av at de som er rammet av feilpraktiseringen av regelverket for foreldrepenger skal få det de har krav på så snart som mulig. Jeg har stor forståelse for at situasjonen oppleves vanskelig for de som fortsatt ikke har fått behandlet saken sin.

Det er Arbeids- og velferdsetaten (Nav) som behandler sakene om foreldrepenger. Barne- og familiede-

partementet (BFD) har dialog med Arbeids- og velferdsdirektoratet (AVdir) om Nav sitt arbeid med oppfølgingen av dommen fra Høyesterett. Departementet har innhentet innspill til svar på stortingsrepresentantens spørsmål fra AVdir, og jeg vil vise til AVdirs svar for å belyse status og videre oppfølging:

«Nav har forståelse for at foreldre kan oppleve saken som krevende, og vi er opptatt av at alle skal få det de har krav på. Nav gjennomgår alle sakene til de som har henvendt seg til oss, og vi skal, innenfor regelverket, rette opp de sakene som er avgjort på feil grunnlag. Det kan vi gjøre gjennom å etterbetale foreldrepenger som skulle vært utbetalt, eller ved å gi erstatning. Det er dermed to ulike spor for de berørte i denne saken.

Ved inngangen til juni 2025 hadde Nav mottatt om lag 8 300 henvendelser om en ny vurdering i sak om foreldrepenger, og behandlet ferdig henvendelsene til om lag 5 400 foreldre. Vi behandler henvendelsene så raskt vi kan, og svarer dem

ut fortløpende etter hvert som sakene blir ferdigbehandlet. Mange vil derfor få svar i god tid før utgangen av 2025.

Vi bruker noe mer tid enn vi forventet. Det skyldes at sakene er mer krevende å vurdere enn først antatt. Selv om vi har erfarne saksbehandlere, har tilleggsopplæring vært nødvendig for å kunne vurdere sakene. Det har også vært nødvendig å vurdere nye problemstillinger underveis i behandlingen.

I tillegg til opprydningsarbeidet, må vi også sørge for at alle nye søknader om foreldrepenger blir behandlet slik at foreldre får penger til livsopphold. Dette er arbeid som våre saksbehandlere må gjøre samtidig som vi prioriterer å rette saker etter fedrekvotedommen.

Nav forventer at alle henvendelsene som er mottatt vil være ferdig behandlet i løpet av 2025».

SPØRSMÅL NR. 2949

Innlevert 7. august 2025 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 27. august 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hvordan vil finansiering av Nord-Norge-banen på 31 mrd., kroner årlig over 10 år gi seg utslag i eventuelle skatteøkninger for personer og/eller bedrifter?

BEGRUNNELSE:

I følge svar på skriftlig spørsmål nr. 2418 til samferdselsministeren viser KVUen av en Nord-Norge-bane at den vil koste 310 milliarder kroner (beregnet i 2025-kroner for strekning Fauske-Tromsø med arm til Harstad og inkl. helt nødvendige og tilhørende oppgraderinger på Ofotbanen og Nordlandsbanen).

Dersom byggetiden er ti år gir det i snitt økte offentlige utgifter på 31 mrd. kroner årlig. Det er av interesse for norske borgere og næringsliv å vite hvordan dette kan gi seg utslag i eventuelle økte skatter og/eller andre finanspolitiske tiltak for å dekke inn disse utgiftene.

Svar:

Regjeringen vil ta stilling til hvordan en eventuell finansiering av Nord-Norgebanen kan gjennomføres i de årlige budsjettene. Arbeiderpartiet har et løfte om å holde de samlede skattene og avgiftene på norske privatpersoner

og bedrifter på samme nivå som i dag. Det innebærer at en eventuell økning i en skatt eller avgift vil bli motvirket av en tilsvarende reduksjon i andre skatter og avgifter. Satsinger på utgiftssiden vil finansieres gjennom årlige omprioriteringer, bruk av det årlige handlingsrommet som kommer fra vekst i økonomien og av at flere kommer inn i jobb, og ved å bruke fondsmidler på en måte som er tilpasset aktiviteten i økonomien og innenfor handlingsregelen.

SPØRSMÅL NR. 2950**Innlevert 13. august 2025 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 25. august 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Tirsdag 12. august tapte staten rettsaken miljøorganisasjonene hadde anlagt om dumpinga av gruveavfall i Førdefjorden.

Vil statsråden sørge for at gravedumpinga i Førdefjorden stanses, og vil han sørge for å stanse gruvevirksomheten i Repparfjorden?

BEGRUNNELSE:

Saken i Repparfjorden er lik den i Førdefjorden. Begge fjordene er nasjonale laksefjorder og begge steder var det Solberg regjeringen som ga tillatelse til å dumpe enorme

mengder gruveavfall i fjorden. Noe retten nå mener ikke var lov.

Svar:

Lagmannsrettens dom er ikke rettskraftig, og staten vurderer nå dommen og ankespørsmålet. Dersom det i en rettskraftig dom blir slått fast at tillatelsen er ugyldig, må forvaltningen gjøre en vurdering av tillatelsen i lys av de føringer som dommen gir. For øvrig vil jeg understreke at dommen som lagmannsretten har avsagt gjelder tillatelsene som er gitt i Engebø-prosjektet, ikke prosjektet knyttet til gruvevirksomheten ved Repparfjorden.

SPØRSMÅL NR. 2951**Innlevert 19. august 2025 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 26. august 2025 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen arbeide for å sikre tilstrekkelig råvaretilgang av økologisk melk til Rørosmeieriet og andre som produserer økologiske meieriprodukter, slik at de kan møte økende etterspørsel og bidra til å nå målet om 10 prosent økologisk landbruk innen 2032?

BEGRUNNELSE:

Rørosmeieriet er et heløkologisk meieri som er avhengig av stabil og tilstrekkelig tilgang på økologisk melk fra norske produsenter.

Meieriet har meldt om bekymring for råvaretilgangen, da etterspørselen etter økologiske meieriprodukter øker kraftig.

Videre viser jeg til enigheten fra i vår som har ført til et politisk mål om at 10 prosent av landets landbruksareal skal være økologisk innen 2032.

Det er et stort behov for konkrete tiltak som sikrer at meierier som Rørosmeieriet får tilgang på nok økologisk melk til å opprettholde sin produksjon og møte den

økte etterspørselen. Dette er videre avgjørende for å nå det nasjonale målet om økt økologisk produksjon.

Jeg ber derfor statsråden redegjøre for hvilke tiltak som vurderes eller er iverksatt for å styrke råvaretilgangen, og hvordan regjeringen vil sikre at aktørene får rammevilkår som gjør det mulig å bidra til den nasjonale økosatsingen på både kort og lang sikt.

Svar:

Slik representanten Greni viser til, har Stortinget nylig fastsatt et nytt mål for økologisk jordbruk. Målet innebærer at 10 pst. av det totale jordbruksarealet skal være økologisk innen 2032, samtidig som det stimuleres til økt omsetning og etterspørsel i markedet, jf. Meld. St. 10 (2024-2025) og Innst. 197 S (2024-2025). Målet forutsetter at man må stimulere til økt produksjon, omsetning og etterspørsel samtidig.

Stabil økonomi og lønnsomhet i produksjonen er helt nødvendig for å øke den økologiske produksjonen, både for å rekruttere nye produsenter og for at produsenter som allerede driver økologisk, øker sin økologiske pro-

duksjon. Produsenter av økologiske produkter får merpris i markedet og ekstra tilskudd for å drive økologisk. I jordbruksoppgjøret 2025 ble det satt av i underkant av 170 mill. kroner i ekstra produksjonstilskudd til økologisk jordbruk.

I dag er det Rørosmeieriet og Tine, i tillegg til noen lokale osteprodusenter, som benytter seg av økologisk melk. Rørosmeieriet er den største kjøperen av økologiske melk fra Norsk Melkeråvare, siden de ikke har egne melkeprodusenter. Melkeproduksjon er en biologisk produksjon som tar tid å bygge opp. Overgang fra konvensjonell produksjon til økologisk tar tre år.

Når den økologiske produksjonen øker, skal dette også komme forbrukerne til gode med større utbud av økologiske produkter i markedet. En rekke utfordringer i verdikjeden for økologisk produksjon gjør at dette kan være krevende. I verdikjeden for økologisk melk er en av

utfordringene krevende logistikk og distribusjon. Gårder med økologisk produksjon er lokalisert over store deler av landet, noe som medfører store avstander og lange transportetapper. Samtidig er det ofte konsentrasjoner av økologisk drevne gårder i enkelte områder. Dette gjelder også gårder som produserer økologisk melk.

Regjeringen Støre har, siden den overtok i 2021, lagt vekt på å styrke økonomien i melkeproduksjonen. Dette har vi gjort blant annet gjennom å øke målprisene på melk, pristilskuddene på melk, driftstilskuddet til den enkelte melkeprodusent og beitetilskuddene til storfe. I tillegg har vi økt investeringsmidlene som melkeprodusentene kan få når de skal modernisere driftsbygningen. For å stimulere økonomien hos økologiske melkeprodusenter spesifikt, innførte regjeringen i 2023 et eget pristilskudd for økologisk melk.

SPØRSMÅL NR. 2952

Innlevert 19. august 2025 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 26. august 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Dette er forhold som konstitusjonelt ligger under statsrådets ansvarsområde, og det er unison forventning at uavklarte forhold blir belyst. Slik saken fremstår ser det ut til at statsråden fortsatt har full tillit til helseforetak, styret, direktør og medisinsk direktør.

Med bakgrunn i de nye opplysningene, har statsråden fortsatt tillit til at anskaffelsene er gjennomført etter gjeldende regelverk slik det kommer frem i tidligere svar i saken, eller vil statsråden ta initiativ til at Helse Nord eller Helse og omsorgsdepartementet igangsetter undersøkelser i denne saken, hvor ser det ut å være tette personkoblinger, ulovlig direkte anskaffelse og liten åpenhet, slik at saken blir belyst?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til tidligere spørsmål til statsråd Jan Christian Vestre, Dokument nr. 15:2599 (2024-2025): <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qnid=105186>

Isvaret fra Statsråden til undertegnede den 27.06.25 skriver statsråden følgende:

«Jeg vil understreke at det er viktig at offentlig anskaffelser skjer i tråd med regelverket, og samtidig gi min tilslutning til at det er nødvendig å ha en transparens i slike saker både for å sikre likebehandling av tilbydere og for å opprettholde den generelle tillit til offentlige innkjøpsprosesser.»

Og statsråden tilføyer også følgende;

«Jeg vil avslutningsvis igjen få understreke at det er viktig at offentlig anskaffelser skjer i tråd med regelverket, og samtidig gi min tilslutning til at det er nødvendig å ha en transparens i slike saker både for å sikre likebehandling av tilbydere og for å opprettholde den generelle tillit til offentlige innkjøpsprosesser.»

I dag har Altaposten to nye artikler som omhandler forholdene, hvor det fremgår at reglene for offentlig anskaffelser ikke er fulgt og <https://www.altaposten.no/nyheter/i/931vaW/altaposten-avslorer-ga-jobb-verdt-3-2-millioner-til-konsulentselskap-uten-konkurranse>

<https://www.altaposten.no/nyheter/i/5E2Oq6/eksperter-de-har-brutt-loven-paa-verst-tenkelig-vis>

Her fremgår det at tidligere sekretariatsleder i Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) Robert Myhre ikke er i tvil om at Finnmarkssykehuset brøt lov om offentlige anskaffelser da de ga oppdrag til Neo Consulting. Dette er helt åpenbart en ulovlig direkteanskaffelse, og at dette bryter med selve fundamentet i loven.

Spesialrådgiver og korrupsjonsekspert Tor Dølvik i antikorrupsjonsorganisasjonen Transparency International Norge mener saken bør granskes nærmere, og uttaler følgende til Altaposten:

«Slik saken fortoner seg, basert på Altapostens undersøkelser, ser det ut å være tette personkoblinger, ulovlig direkte anskaffelse og liten åpenhet. Til sammen skapes dermed korrupsjonsrisiko som tilsier grundigere undersøkelser.»

Svar:

Finnmarkssykehuset HF har som kjent benyttet ekstern bistand i forbindelse med både de pågående omstillingssprosessene i virksomheten og i forbindelse med gjennomføringen av byggeprosjektet i Hammerfest.

Det er helseforetakene selv som har et ansvar for å sikre at slike anskaffelser av eksterne tjenester skjer i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser, og at de nødvendige vurderinger av habilitet gjennomføres når dette er aktuelt. Det er viktig at offentlig anskaffelser skjer i tråd med regelverket, og det er nødvendig å ha en transparens i slike saker både for å sikre likebehandling av tilbydere og for å opprettholde den generelle tilliten til offentlige innkjøpsprosesser.

Helse Nord RHF har informert meg om at Finnmarkssykehuset HF nå har engasjert ekstern juridisk kompetanse for å gå igjennom anskaffelsesprosessen og de aktuelle avtalene. En slik vurdering gjort av en uavhengig kompetent aktør vil kunne etterprøve helseforetakets forståelse og praktisering av regelverket, og vil også kunne peke på eventuelle forbedringsområder i prosessen.

SPØRSMÅL NR. 2953

Innlevert 19. august 2025 av stortingsrepresentant Kjerstin Wøyen Funderud

Besvart 25. august 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Hvilken tidsplan legger departementet opp til for å sørge for at nye regler om særlig pensjonstilskudd kan være på plass med virkning for 2026?

BEGRUNNELSE:

Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Høyre, Venstre, KrF og Pasientfokus ble før sommeren enige om viktige endringer i reglene om finansiering av private barnehager. Enigheten ble fulgt opp i Innst. 510 L (2024-2025), i forbindelse med Stortingets endring av barnehageloven i juni.

25. juni sendte Kunnskapsdepartementet forslag til forskriftsendringer på høring. Høringsdokumentene er på viktige punkter blitt møtt med vesentlig kritikk fra private barnehager.

På viktige punkter, særlig når det gjelder barnehagens rett til å få dekket pensjonskostnader, synes forslag i høringsnotatet å bygge på en forutsetning om at Stortinget ikke tilfører midler til å dekke slike kostnader. Resultatet er at det nå høres forslag som ikke kan til kostnadsdekning for barnehagene, slik Stortingsflertallet har vedtatt. Det høres ikke alternative forslag som kunne oppfylt Stortingets vedtak.

Stortingsflertallet har på grunn av historikk med mye konflikt om finansiering av private barnehager bedt

om at regjeringen kommer tilbake til Stortinget før regler iverksettes, slik at Stortinget kan vurdere om nye regler fører til det resultatet flertallet vedtok. Nye regler om pensjonstilskudd skal gjelde fra 2026. Det er med andre ord svært kort tid til å jobbe med forskriftsendringer, noe som forutsetter stor grad av presisjon og lojalitet til de vedtak som er gjort.

Svar:

I juni vedtok flertallet av partiene på Stortinget et nytt lovverk for styring og finansiering av barnehagesektoren. For å følge opp lovendringene og avtalen som ble inngått mellom flere av partiene på Stortinget 14. november 2024, sendte regjeringen før sommeren forslag til ny forskrift om tilskudd til private barnehager på høring. Høringsforslaget er utformet innenfor gjeldende budsjettrammer, men når det gjelder forslaget til ny modell for pensjonstilskudd har jeg også synliggjort enkelte alternativer som forutsetter økte bevilgninger over statsbudsjettet.

Høringsfristen er satt til 30. september, og jeg ønsker at så mange som mulig kommer med innspill til forslagene. Når høringsfristen har gått ut vil jeg gå gjennom innspillene som har kommet inn, og vurdere videre oppfølging og hvilke endringer som bør gjøres. Jeg tar sikte på å innføre en ny søknadsordning for barnehager med

høye pensjonsutgifter, samt en særordning for barnehager med historiske forpliktelser basert på kommunal tjenstepensjon, fra tilskuddsåret 2026. Øvrige endringer

i tilskuddsregelverket, herunder innføring av ny påslagmodell for pensjon tar jeg sikte på at skal gjelde fra tilskuddsåret 2027.

SPØRSMÅL NR. 2954

Innlevert 19. august 2025 av stortingsrepresentant Kjerstin Wøyen Funderud

Besvart 27. august 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Hvorfor har Kunnskapsdepartementet valgt å sende forslag om finansiering av private barnehager på høring som på vesentlige punkter ikke følger opp Stortingsflertallets vedtak og hvor stor er de beregnede ekstrakostnadene som skal til for å finansiere private barnehagers faktiske pensjonskostnader i 2026?

BEGRUNNELSE:

Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Høyre, Venstre, KrF og Pasientfokus ble før sommeren enige om viktige endringer i reglene om finansiering av private barnehager. Enigheten ble fulgt opp i Innst. 510 L (2024-2025), i forbindelse med Stortingets endring av barnehageloven i juni.

25. juni sendte Kunnskapsdepartementet forslag til forskriftsendringer på høring. Høringsdokumentene er på viktige punkter blitt møtt med vesentlig kritikk fra private barnehager.

Svar:

I juni vedtok flertallet av partiene på Stortinget et nytt lovverk for styring og finansiering av barnehagesektoren. Det nye lovverket gir barnehager, foreldre, ansatte og kommunene et godt og forutsigbart regelverk for fremtiden, og er viktig for å sikre likeverdige barnehagetilbud av høy kvalitet. I forbindelse med behandlingen av lovendringene fattet Stortinget også flere anmodningsvedtak, hvor Stortinget blant annet ber om at det innføres en søknadsordning som dekker dokumenterte pensjonskostnader, og at ordningen skal ha et «rimelig tak».

For å følge opp lovendringene og enigheten mellom flere av partiene på Stortinget, sendte regjeringen før sommeren forslag til ny forskrift om tilskudd til private barnehager på høring. Forslaget er utformet innenfor gjeldende budsjettammer, men når det gjelder forslaget til ny modell for pensjonstilskudd er det i høringsnotatet

også synliggjort alternative løsninger som forutsetter økte bevilgninger over statsbudsjettet.

I høringsforslaget det lagt til grunn at kommunesektoren skal være finansiert for å gi alle barnehager et pensjonspåslag på 11 pst. Videre har regjeringen foreslått å innføre en ny søknadsordning som innebærer at private barnehager som samlet over tre år har mer enn 5 prosent høyere pensjonsutgifter enn de får dekket gjennom hovedregelen, etter søknad skal få dekket utgiftene som overstiger 5 prosent, oppad begrenset til 13 prosent av den private barnehagens pensjongivende lønn. Disse vilkårene er foreslått både av hensyn til å redusere de administrative konsekvensene av søknadsordningen, men også for å kunne sette en øvre grense i søknadsordningen som er så høy som mulig innenfor gjeldende budsjettammer.

I 2023, som er det siste året med tilgjengelige regnskapstall, var gjennomsnittlige pensjonsutgifter i ordinære barnehager som andel av lønn 10,8 pst, en økning fra 9,7 pst. i 2022. Departementets beregninger viser at 54 pst. av ordinære barnehager hadde pensjonsutgifter under forslaget til høyeste påslagssats på 11 pst. i 2023. Videre hadde 24 pst. av barnehagene pensjonsutgifter mellom påslagssatsen på 11 pst. og den øvre grensen i søknadsordningen på 13 pst. Følgelig hadde 22 pst av barnehagene pensjonsutgifter over 13 pst. Av barnehagene med pensjonsutgifter over 13 pst, anslår departementet at i underkant av 8 pst. omfattes av den foreslåtte særregelen for barnehager med historiske forpliktelser basert på avtaler om offentlig tjenstepensjon. I gruppen med pensjonsutgifter over 13 pst., er gjennomsnittlig pensjonsprosent anslått til 16,1 pst i 2023.

Tallene for 2023 er gir imidlertid kun et øyeblikksbilde og den nye søknadsordningen er ment å ivareta barnehager som over tid ikke får dekket pensjonsutgiftene i tilstrekkelig grad gjennom det ordinære pensjonstilskuddet. Over den siste treårsperioden vi har tilgjengelige regnskapstall for, årene 2021-2023, hadde 71 pst. av de ordinære barnehagene gjennomsnittlige pensjonsutgifter under 11 pst, mens 19 pst hadde pensjonsutgifter mel-

lom 11 og 13 pst. Dermed hadde 10 pst. av barnehagene gjennomsnittlige pensjonsutgifter på over 13 pst. over de tre siste årene. Blant disse var gjennomsnittlig pensjonsprosent over perioden 14,6 pst., og flere av disse vil også være omfattet av særregelen.

Før faktiske utgifter er dokumentert er det usikre anslag for hva som vil være de private barnehagenes pensjonskostnader i 2026. Dersom vi legger de siste tilgjengelige regnskapstallene fra 2023 til grunn, anslår Kunnskapsdepartementet at kommunesektoren i 2026 er tilstrekkelig finansiert for å erstatte dagens påslagsmodell med en kostnadsdekkingsmodell hvor alle barnehager får dekket dokumenterte pensjonskostnader. Årsaken til at en slik modell ikke anslås å gi merutgifter ved innføring, er at dagens modell innebærer at barnehager med svært lave pensjonsutgifter har samme påslag som barnehager med

høye utgifter. En kostnadsdekkingsmodell vil imidlertid være administrativt krevende. Videre vil det være nødvendig å ramme inn modellen for å sikre kostnadskontroll og unngå at insentiver til tilpasning fører til at modellen blir betydelig dyrere for kommunene over tid. Dette er i gjeldende søknadsordning forsøkt løst ved at det kun er pensjonsavtaler inngått før en gitt dato som omfattes.

Forslaget til ny forskrift er fortsatt på høring, med høringsfrist 30. september, og jeg ønsker at så mange som mulig kommer med sine innspill til forslagene. Når høringsfristen har gått ut vil jeg gå gjennom innspillene som har kommet inn, og vurdere videre oppfølging og hvilke endringer som bør gjøres. Eventuelle endringer som krever økte midler, vil måtte behandles gjennom den ordinære budsjettprosessen.

SPØRSMÅL NR. 2955

Innlevert 19. august 2025 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland

Besvart 27. august 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Ber om fordelingseffekten av følgende forslag til skatteendringer. Ber om å få effekten brutt ned på hvert enkelt forslag, og samlet: - 10 000 kroner i jobbfradrag, - fjerne formuesskatten på aksjer, - fjerne tidsbegrensningen på utflyttingsskatten.

Kan det også bes om å få fordelingsvirkninger både etter formue og etter inntekt, og at det under formue inkluderer anslag for formuer over f. eks. 100 millioner, 500 millioner og 1 milliard?

Svar:

Spørsmålsstiller ber om at fordelingseffektene av å innføre et jobbfradrag, fjerne formuesskatten for aksjer og fjerne betalingsfristen for utflyttingsskatten vises hver for seg og samlet.

Finansdepartementet benytter Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt til å gjøre proveny- og fordelingsberegninger. Denne modellen kan benyttes til å beregne effektene av to første endringene i spørsmålet, men kan ikke benyttes til å anslå fordelingseffekter av endringer i utflyttingsskattereglene.

Jeg forstår spørsmålet om endringer i utflyttingsskatten slik at utflyttingsskattekravet først skal måtte

betales (ev. komme til fradrag) når aksjene realiseres, dvs. uten noen ytre tidsbegrensning for forfall av fastsatt skatt. Dersom fristen for betaling av utflyttingsskattekravet fjernes, vil skattyter ha insentiver til å utsette betalingen frem til aksjene realiseres. Realverdien av utflyttingsskatten vil dessuten bli redusert over tid. Sammenlignet med gjeldende regler kan dette bidra til at en stor del av innbetalingen fra utflyttingsskatten faller bort.

Om skattyter mottar utdeling på eiendel som er omfattet av fastsatt utflyttingsskatt, forfaller utflyttingsskatten med et beløp lik 70 pst. av utdelingen. Selv om betaling av det totale utflyttingsskattekravet ikke har forfallsfrist før realisasjon, kan utdelingsregelen dermed bidra til at deler av utflyttingsskatten blir betalt. Det er likevel svært usikkert hva størrelsen på innbetalingen vil være.

Bunnfradraget i utflyttingsskatten er 3 mill. kroner, og fordelingen av å avvikle betalingsfristen vil dermed bare tilfalle personer med en beregnet netto gevinst over denne grensen. Motsvarende vil gjelde for personer med et netto tap på aksjene, som vil miste muligheten til umiddelbart tapsfradrag og som først vil motta dette fradraget når aksjene realiseres.

Selv om det ikke mulig å beregne fordelingsvirkninger av å endre utflyttingsskatten, er det grunn til å anta

at det er personer som har flyttet ut med store kapitalgevinster som tjener mest på at betalingsfristen fjernes.

Tabell 1 viser anslåtte provenyvirkninger av de øvrige endringene i spørsmålet. Tabellene 2–4 viser anslåtte fordelingsvirkninger etter bruttoinntekt av å innføre et jobbfradrag og fjerne formuesskatten på aksjer. Det er lagt til grunn at det gis et inntektsfradrag på 10 000 kroner i arbeidsinntekt (lønns- og næringsinntekt). Tabell 5–7 viser de samme endringene der alle personer 17 år og eldre er inndelt i intervaller for nettoformue. Inndelingen avviker noe fra det som angis i spørsmålet. Det har vært nødvendig å bruke standard inndeling av formuesintervaller i LOTTE-Skatt for å kunne besvare spørsmålet innen fristen.

Beregningene inkluderer kun de direkte, mekaniske virkningene på skatteinntektene. De tar ikke hensyn til at endringer i skattereglene kan påvirke skattyternes atferd, som igjen kan ha betydning for offentlige finanser.

En fjerning av formuesskatten på aksjer, inkl. næringseiendom, vil åpne for store tilpasninger. Personer vil kunne flytte formue fra banksparing til aksjer, inkludert å flytte banksparing mv. til et aksjeselskap (AS), for å betale vesentlig mindre formuesskatt. Provenytapet av å fjerne formuesskatten på aksjer må over tid antas å bli betydelig høyere enn anslått nedenfor som følge av tilpasninger.

Et jobbfradrag vil kunne ha ulike, og til dels motstridende, effekter på samlet arbeidstilbud. Et jobbfradrag styrker insentivene til å delta i arbeidsmarkedet sammenlignet med å stå helt utenfor, og forventes derfor å ha en positiv effekt på sysselsettingen. Størrelsen på responsen er imidlertid svært usikker. For personer som allerede er i arbeid, vil fradraget øke den disponible inntekten etter skatt. Denne «inntektseffekten» trekker isolert sett i retning av redusert arbeidstilbud, ettersom det kan forventes at disse personene vil ta ut noe av inntektsøkningen i mer fritid. Avhengig av utforming, kan et jobbfradrag også påvirke lønnsomheten av å jobbe en time ekstra («substitusjonseffekt»), ved at det endrer skatten på den siste kronen man tjener. Typisk vil et jobbfradrag redusere marginalskatten og dermed styrke insentivene til å jobbe litt ekstra for personer med lave inntekter (der fradraget fases inn).

Basert på dagens kunnskapsgrunnlag er det betydelig usikkerhet om hvilke effekter et jobbfradrag vil ha på det samlede arbeidstilbudet. Behovet for mer kunnskap er bakgrunnen for at regjeringen ønsker å innføre en begrenset forsøksordning med et arbeidsfradrag for et tilfeldig utvalg unge. Utformingen av forsøket er avgjørende for at det skal gi oss mer kunnskap om effektene. Dersom man innfører et jobbfradrag for alle, uten et forutgående forsøk, vil det trolig heller ikke i ettertid være mulig å vite hvilke effekter fradraget har.

Tabell 1 Anslåtte provenyvirkninger av endringer i skattereglene. Negative tall betyr lettelser. Sammenlignet med 2025-regler

	Mrd. kroner
Innføre et inntektsfradrag i arbeidsinntekt på 10 000 kroner	-6,3
Fjerne formuesskatt på aksjer inkl. næringseiendom	-20,7
Samlet	-27,0

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 2 Anslåtte fordelingsvirkninger etter bruttoinntekt¹ av å innføre et jobbfradrag på 10 000 kroner. Personer 17 år og eldre. Sammenlignet med 2025-regler. Negative tall betyr lettelse. Kroner

Bruttoinntekt ¹	Antall	Gjennom-snittlig skatt i referansealternativet. Kroner	Gjennom-snittlig skatt i referansealternativet. Prosent	Gjennom-snittlig endring i skatt. Kroner
0–100 000 kr	307 700	1 000	2,7	0
100 000–200 000 kr	212 000	6 000	4,0	0
200 000–250 000 kr	132 200	11 800	5,2	-600
250 000–300 000 kr	200 900	18 000	6,5	-600
300 000–350 000 kr	250 100	33 000	10,1	-600
350 000–400 000 kr	288 100	51 200	13,6	-800
400 000–450 000 kr	285 600	68 600	16,2	-1 000
450 000–500 000 kr	271 800	85 800	18,1	-1 200
500 000–550 000 kr	282 400	102 600	19,5	-1 400
550 000–600 000 kr	273 300	118 200	20,6	-1 600
600 000–700 000 kr	510 500	141 200	21,7	-1 800

700 000–800 000 kr	424 400	173 800	23,2	-2 000
800 000–1 mill. kr	509 300	229 000	25,8	-2 000
1 –2 mill. kr	548 500	406 600	31,4	-2 200
2 –3 mill. kr	59 700	889 400	37,5	-2 200
3 mill. kr og over	33 600	2 556 000	41,6	-2 000
I alt	4 590 200	165 200	25,0	-1 400

¹ Omfatter samlet inntekt før skatt. Det vil si lønns-, nærings-, kapital-, trygde- og pensjonsinntekt samt andre skattepliktige og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 3 Anslåtte fordelingsvirkninger etter bruttoinntekt¹ av å fjerne formuesskatten på aksjer inkl. næringseiendom. Personer 17 år og eldre. Sammenlignet med 2025-regler. Negative tall betyr lettelse. Kroner

Bruttoinntekt ¹	Antall	Gjennom-snittlig skatt i referansealternativet. Kroner	Gjennom-snittlig skatt i referansealternativet. Prosent	Gjennom-snittlig endring i formues-skatt. Kroner
0–100 000 kr	307 700	1 000	2,7	-600
100 000–200 000 kr	212 000	6 000	4,0	-1 000
200 000–250 000 kr	132 200	11 800	5,2	-600
250 000–300 000 kr	200 900	18 000	6,5	-400
300 000–350 000 kr	250 100	33 000	10,1	-400
350 000–400 000 kr	288 100	51 200	13,6	-400
400 000–450 000 kr	285 600	68 600	16,2	-600
450 000–500 000 kr	271 800	85 800	18,1	-800
500 000–550 000 kr	282 400	102 600	19,5	-800
550 000–600 000 kr	273 300	118 200	20,6	-1 000
600 000–700 000 kr	510 500	141 200	21,7	-1 000
700 000–800 000 kr	424 400	173 800	23,2	-1 400
800 000–1 mill. kr	509 300	229 000	25,8	-2 600
1 –2 mill. kr	548 500	406 600	31,4	-9 000
2 –3 mill. kr	59 700	889 400	37,5	-39 800
3 mill. kr og over	33 600	2 556 000	41,6	-275 800
I alt	4 590 200	165 200	25,0	-4 600

¹ Omfatter samlet inntekt før skatt. Det vil si lønns-, nærings-, kapital-, trygde- og pensjonsinntekt samt andre skattepliktige og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 4 Anslåtte fordelingsvirkninger etter bruttoinntekt av å innføre et jobbfradrag og å fjerne formuesskatten på aksjer.¹ Personer 17 år og eldre. Sammenlignet med 2025-regler. Negative tall betyr lettelse. Kroner

Bruttoinntekt ¹	Antall	Gjennomsnittlig skatt	Gjennom-snittlig skatt i referansealternativet. Prosent	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Herav endring i formuesskatt
0–100 000 kr	307 800	1 000	2,7	-600	-600
100 000–200 000 kr	212 000	6 000	4,0	-1 000	-1 000
200 000–250 000 kr	132 200	11 800	5,2	-1 000	-600
250 000–300 000 kr	200 900	18 000	6,5	-1 000	-400
300 000–350 000 kr	250 100	33 000	10,1	-1 200	-400
350 000–400 000 kr	288 100	51 200	13,6	-1 200	-400

400 000–450 000 kr	285 600	68 600	16,2	-1 600	-600
450 000–500 000 kr	271 800	85 800	18,1	-2 000	-800
500 000–550 000 kr	282 400	102 600	19,5	-2 200	-800
550 000–600 000 kr	273 300	118 200	20,6	-2 600	-1 000
600 000–700 000 kr	510 500	141 200	21,7	-3 000	-1 000
700 000–800 000 kr	424 400	173 800	23,2	-3 400	-1 400
800 000–1 mill. kr	509 300	229 000	25,8	-4 600	-2 600
1–2 mill. kr	548 500	406 600	31,4	-11 000	-9 000
2–3 mill. kr	59 700	889 400	37,5	-42 000	-39 800
3 mill. kr og over	33 600	2 556 000	41,6	-277 800	-275 800
I alt	4 590 200	165 200	25,0	-5 800	-4 600

1 Omfatter samlet inntekt før skatt. Det vil si lønns-, nærings-, kapital-, trygde- og pensjonsinntekt samt andre skattepliktige og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 5 Anslåtte fordelingsvirkninger etter beregnet nettoformue1 av å innføre et jobbfradrag på 10 000 kroner. Personer 17 år og eldre. Sammenlignet med 2025-regler. Negative tall betyr lettelse. Kroner

Beregnet nettoformue	Antall	Gjennomsnittlig bruttoinntekt. Kroner	Gjennomsnittlig beregnet nettoformue. Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referansen. Kroner	Gjennomsnittlig endring i inntektsskatt. Kroner
Negativ	1 023 000	599 600	-776 700	131 600	-1 500
0 - 500 000	1 076 600	391 600	140 300	76 800	-1 100
500 000 - 1 mill. kr	324 600	644 800	737 800	145 200	-1 500
1 mill. - 5 mill. kr	1 624 400	699 600	2 635 800	167 400	-1 400
5 mill. - 10 mill. kr	399 400	920 600	6 750 100	263 200	-1 300
10 mill. - 50 mill. kr	132 000	1 655 400	16 754 800	601 400	-1 500
50 mill. - 100 mill. kr	6 400	4 364 200	68 826 700	1 991 600	-1 800
100 mill. - 150 mill. kr	1 400	6 376 400	121 554 100	3 176 400	-1 900
150 mill. - og over	2 600	11 411 200	463 072 200	7 850 600	-1 800
I alt	4 590 200	660 800	2 309 000	165 200	-1 400

1 Omfatter beregnet bruttoformue fratrullet bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsettingsrabatter for primærbolig og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes ligningsverdier. Gjelden er heller ikke redusert.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 6 Anslåtte fordelingsvirkninger etter beregnet nettoformue1 av å fjerne formuesskatten på aksjer mv. Personer 17 år og eldre. Sammenlignet med 2025-regler. Negative tall betyr lettelse. Kroner

Beregnet nettoformue	Antall	Gjennomsnittlig bruttoinntekt. Kroner	Gjennomsnittlig beregnet nettoformue. Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referansen. Kroner	Gjennomsnittlig endring i formuesskatt. Kroner
Negativ	1 023 000	599 600	-776 700	131 600	0
0 - 500 000	1 076 600	391 600	140 300	76 800	0
500 000 - 1 mill. kr	324 600	644 800	737 800	145 200	0
1 mill. - 5 mill. kr	1 624 400	699 600	2 635 800	167 400	-300
5 mill. - 10 mill. kr	399 400	920 600	6 750 100	263 200	-3 400
10 mill. - 50 mill. kr	132 000	1 655 400	16 754 800	601 400	-42 600

50 mill. - 100 mill. kr	6 400	4 364 200	68 826 700	1 991 600	-416 100
100 mill. - 150 mill. kr	1 400	6 376 400	121 554 100	3 176 400	-839 600
150 mill. - og over	2 600	11 411 200	463 072 200	7 850 600	-3 627 100
I alt	4 590 200	660 800	2 309 000	165 200	-4 600

1 Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsettelsesrabatter for primærbolig og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes ligningsverdier. Gjelden er heller ikke redusert.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 7 Anslåtte fordelingsvirkninger etter beregnet nettoformue¹ av å innføre et jobbfradrag og å fjerne formuesskatten på aksjer mv. Personer 17 år og eldre. Sammenlignet med 2025-regler. Negative tall betyr lettelse. Kroner

Beregnet nettoformue	Antall	Gjennomsnittlig bruttoinntekt. Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referansen. Kroner	Gjennomsnittlig endring i inntektsskatt. Kroner	Herav: gjennomsnittlig endring i formuesskatt. Kroner
Negativ	1 023 000	599 600	131 600	-1 500	0
0 - 500 000	1 076 600	391 600	76 800	-1 100	0
500 000 - 1 mill. kr	324 600	644 800	145 200	-1 600	0
1 mill. - 5 mill. kr	1 624 400	699 600	167 400	-1 700	-300
5 mill. - 10 mill. kr	399 400	920 600	263 200	-4 700	-3 400
10 mill. - 50 mill. kr	132 000	1 655 400	601 400	-44 100	-42 600
50 mill. - 100 mill. kr	6 400	4 364 200	1 991 600	-417 900	-416 100
100 mill. - 150 mill. kr	1 400	6 376 400	3 176 400	-841 400	-839 600
150 mill. - og over	2 600	11 411 200	7 850 600	-3 628 900	-3 627 100
I alt	4 590 200	660 800	165 200	-5 800	-4 600

1 Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsettelsesrabatter for primærbolig og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes ligningsverdier. Gjelden er heller ikke redusert.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2022. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen.

Datagrunnlaget er fremskrevet til 2025. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet.

SPØRSMÅL NR. 2956

Innlevert 19. august 2025 av stortingsrepresentant Irene Ojala

Besvart 26. august 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Har helse- og omsorgsministeren fortsatt tillit til at Helse Nord rydder opp i disse sakene, eller vil statsråden ta grep

og sikre at pasienter, ansatte og tilsynsmyndigheter lyttes til og sakene blir fulgt opp på en god måte?

BEGRUNNELSE:

Det er mange som spør seg om Helseministeren fortsatt kan ha tillit til styret i Helse Nord på bakgrunn av hvordan Helse Nord håndterer PCI-saken, og når Helse Nord ikke tar grep og starter undersøkelser etter at Altaposten i juni skrev om mistanker om brudd på lov om offentlig anskaffelser fra Finnmarkssykehuset HFs side.

Altaposten har i en rekke artikler skrevet om anklager om at Finnmarkssykehuset brøt lov om offentlige anskaffelser blant annet da Eystein Hauge ble leid inn som medisinsk direktør. Jurist Robert Myhre anklager Finnmarkssykehuset for handlinger han mener er klare lovbrudd og som undergraver lovens fundamentale prinsipper. Myhre etterlyser handling fra Helse Nord og setter spørsmålstegn ved deres passivitet. Også antikorrupsjonssorganisasjonen Transparency International Norge er tydelig på at flere forhold rundt «konsulentsaken» i Finnmarkssykehuset er bekymringsfulle og krever grundigere undersøkelser.

Helse Nord kritiseres også for sin håndtering av PCI-saken. Ifølge NRK har Helse Nord valgt å klage til Helsetilsynet på Statsforvalteren i Nordlands pågående tilsyn og konklusjoner. I desember i fjor kom Statsforvalteren med sin første rapport om tilbudet til hjerteinfarktpasienter i Nordland. Senere har de også konkludert i flere hjertepasientsaker, og slått fast at loven er brutt. Fylkeslegen har ikke vært fornøyd med svarene de har fått fra Helse Nord, og har et pågående tilsyn med dem. Senest i juni ba fylkeslege Morten Sundnes om flere opplysninger. I stedet for å svare har Helse Nord valgt å skrive brev til

Helsetilsynet. Ifølge NRK ber Helse Nord i brevet Helsetilsynet sentralt om å vurdere konklusjonen fra Statsforvalteren i Nordland.

Svar:

Representanten Ojala spør om jeg har tillit til Helse Nord RHF's håndtering av PCI saken. Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 2694 til skriftlig besvarelse fra representanten Ojala om PCI-behandlingen i Helse Nord. Universitetssykehuset Nord-Norge HF tok fra nyttår over ansvaret for PCI-virksomheten i Bodø, og drifter dagtilbudet i Bodø og døgntilbudet i Tromsø. Helse Nord RHF har selv varslet en oppsummering av erfaringene til høsten og da er det anledning til å vurdere eventuelle tiltak hvis det er behov for det. Det framgår av svaret mitt at det er Helse Nord RHF og helseforetakene som skal gjøre en vurdering etter oppsummeringen og som også må håndtere Statsforvalters innsigelser.

Representanten Ojala spør videre om jeg har tillit til Helse Nord RHF håndtering av påstandene i Altaposten om at Finnmarkssykehuset ikke forholder seg til regelverket for offentlige anskaffelser. Jeg legger til grunn at Helse Nord RHF sørger for at offentlige anskaffelser skjer i tråd med gjeldende regelverk, og vil presisere at det er viktig med transparens i slike saker, både for å sikre likebehandling av tilbydere og for å opprettholde den generelle tillit til offentlige innkjøpsprosesser. I denne konkrete saken har jeg bedt om en orientering fra Helse Nord RHF i lys av påstandene som har blitt fremstilt i media.

SPØRSMÅL NR. 2957

Innlevert 19. august 2025 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 25. august 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Viser til skriftlig spørsmål 2886.

Kan det bes om oversikt over hvor mange av de nyansatte i politistillinger i politidistriktene som er midlertidig ansatt?

BEGRUNNELSE:

Viser til spørsmål 2886. Jeg merker meg at statsråden har lagt ved en oversikt over alle nyansatte i politiet, og ikke begrenset dette til nyansatte politifolk. Ber om at tilsva-

rende oversikt utarbeides, men hvor det fremkommer hvor mange av de nyansatte politifolkene som er midlertidig ansatt.

Svar:

Mitt svar på spørsmål nr. 2886 var avgrenset til nyansatte i politistillinger i juni og juli i år. Det framgår av svaret hvor mange av disse som er ansatt i vikariater og øvrige midlertidige stillinger, samt hvordan stillingene fordeler seg mellom politidistriktene og andre enheter i etaten. Svaret

gir også en oversikt over hvor mange av de nyansatte i politistillinger som ble tilsatt i sommervikariater.

SPØRSMÅL NR. 2958

Innlevert 19. august 2025 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 27. august 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Mener energiministeren at det er «ikke er demokrati-et verdig» at demokratiske naturvernorganisasjoner får fremme sitt syn på samme linje som utbyggere, organisasjoner og personer fra andre kommuner med motsatt syn – eller har simpelthen ikke energiministeren peiling på hva han snakker om?

BEGRUNNELSE:

På et møte under Arendalsuken uttalte energiministeren seg på en måte som er veldig urovekkende for alle oss som er opptatt av et velfungerende demokrati.

Han antydte at folkeavstemningen i Modalen nærmest var illegitim ved å hevde at det som ble referert til som «krefter utenfra» hadde påvirket innbyggerne i kommunen. Dette påstod han at «ikke er demokratiet verdig».

Det er mange «utenfra» som har engasjert seg i saken i Modalen. Den fremste aktøren «utenfra» er i så måte Norsk Vind AS som har deltatt i en rekke møter for å påvirke innbyggerne. Selskapet har ikke vært de eneste. Også Landssammenslutningen av norske vindkraftkommuner (LNVK) og ordføreren på Smøla har holdt varme innlegg for vindkraft i Modalen kommune.

Men kommunen har også sluppet til andre syn, ikke minst fra demokratiske medlemsorganisasjoner som Folk for fjella, Motvind Vest, Naturvernforbundet, Turistforeningen og Miljøvernforbundet.

Stølsheimen er dessuten et landskapsområde som strekker seg over flere kommuner og med nasjonale naturverdier. At demokratiske medlemsorganisasjoner som bryr seg om natur og friluft har engasjert seg i saken, skulle bare mangle i så måte. Modalen kommune skal derfor ha ros for å slippe til ulike syn, i demokratiets navn. At energiminister Terje Aasland antyder at dette har vært udemokratisk er svært oppsiktsvekkende.

Svar:

Uttalelsene representanten refererer til på møtet under Arendalsuka var et svar på det ordførerne fortalte i forkant av mitt innlegg. De fortalte at press utenfra gjør det vanskelig for lokalpolitikere å ta stilling til saker, og det mener jeg er uheldig. Det står jeg fullt og helt inne for. Jeg uttalte meg ikke generelt om engasjement for eller mot vindkraft.

Lokaldemokratiet er viktig i kraftutbyggingssaker. Vi har gitt kommunene større myndighet gjennom plan- og bygningsloven, nettopp for å styrke lokaldemokratiets betydning i vindkraftsakene. Naturvernorganisasjoner har også en viktig rolle som høringspart i saker som berører natur og miljøinteresser, men organisasjonenes deltakelse i lokale prosesser bør skje på lokaldemokratiets premisser.

SPØRSMÅL NR. 2959**Innlevert 19. august 2025 av stortingsrepresentant Geir Inge Lien****Besvart 22. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte uttalelsen til konsernsjef Abraham Foss om at Avinor tar det hele og fulle økonomiske ansvar for etablering og drift av taxevei fra Widerøes vedlikeholdsbase i Bodø?

BEGRUNNELSE:

Widerøe har hangaranlegg og kontorer knyttet til eksisterende lufthavn i Bodø. Når flystripa flyttes må det etableres taxevei fra dagens anlegg. Avinor opplyser at de har fått i oppdrag å etablere taxevei fra Widerøes tekniske base til nytt lufthavnareal. Det er satt av 10,7 MNOK (2020 – kroner). Avinor har tidligere ment at det er Widerøe som skal ha det økonomiske ansvaret for taxevei dersom den økonomiske rammen ikke strekker til. På NRK sin distriktssending for Nordland 15.08.2025 uttaler konsernsjef i Avinor Abraham Foss at:

“Avinor skal betale for etablering av en taxevei mellom den nye flyplassen og vedlikeholdsbasen til Widerøe”.

Svar:

Avinor er et statlig aksjeselskap med eget styre, som har ansvar for å planlegge og gjennomføre investeringer innenfor de rammer som er fastsatt av Stortinget. Som

eier legger Samferdselsdepartementet vekt på at det skal være armlengdes avstand mellom selskapet og departementet i enkeltsaker.

Det er riktig at Avinor i media har uttalt at selskapet vil dekke kostnaden ved etablering av tilførselstraseen mellom Widerøes eksisterende vedlikeholdsbase og den nye lufthavnen i Bodø. Samtidig har Avinor presisert at de ikke vil dekke de løpende driftskostnadene. Ansvaret for gjennomføring av lufthavnprosjektet og økonomiske disposisjoner ligger hos Avinor, innenfor gjeldende rammer og regelverk, herunder statsstøtteregelverket.

Jeg vil samtidig fremheve at Widerøe spiller en viktig rolle som arbeidsgiver og kompetanseaktør i Bodø. Widerøe har en helt sentral posisjon i norsk regional luftfart, og det er i alles interesse at det legges til rette for selskapets langsiktige tilstedeværelse i Bodø. Jeg har forståelse for at flyttingen av lufthavnen skaper nye rammebetingelser for aktørene på dagens lufthavn, og departementet følger utviklingen tett i dialog med Avinor og øvrige aktører.

Prosjektet «Ny by – ny flyplass» er et felles løft som forutsetter samarbeid, tillit og hensyn til alle involverte. Jeg forventer at statlige aktører opptrer med ansvarlighet og helhetlig perspektiv i dette arbeidet, slik at vi sammen kan finne løsninger som ivaretar både samfunnsinteresser og behovene til aktører som Widerøe.

SPØRSMÅL NR. 2960**Innlevert 19. august 2025 av stortingsrepresentant Geir Inge Lien****Besvart 22. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Samferdselsministeren skrev i brev til Avinor 16. november 2023: “Å løse hele Avinors behov for resultatforbedring ved å heve lufthavnavgiftene vil være krevende. Denne situasjonen kan likevel tilsi at flyselskapene må bidra noe ut over den generelle prisveksten for å bedre Avinors inntjeningspotensial.

Vil regjeringen følge opp brevet av 16. november 2023 og kan statsråden bekrefte at den samlede avgiftsøkning for perioden 2025/2026 ikke blir mer en litt over den generelle prisveksten?

BEGRUNNELSE:

Den samlede avgiftsøkning fra Avinor inkludert «carry over» effekter for årene 2025 og 2026 kan bli i størrelsesorden 2795 millioner kroner (50 prosent) målt mot 2024. Dette er en dramatisk økning som kan bidra til høyere flypriser og et svekket flytilbud.

Svar:

Jeg viser til at regjeringen fulgte opp dette i forslag til statsbudsjettet for 2025 i oktober 2024. Den kunnskapen vi hadde ved budsjettframleggelsen tilsa at de fem avgiftene som flyselskapene betaler for å finansiere Avinor, måtte heves med noe mer enn 2 mrd. kroner for å finne en varig og robust løsning på Avinors økonomiske utfordringer. Samtidig valgte regjeringen å prioritere flyselskapenes behov for ikke å bli belastet med hele den avgiftsøkningen

Avinor trenger ved å foreslå en reduksjon i den fiskale flypassasjeravgiften med 600 mill. kroner per år fra 1. januar 2025.

Det er riktig at Avinor i juli 2025 har foreslått for Samferdselsdepartementet at Avinor-avgiftene må økes mer enn antatt for et år siden fra 2025 til 2026 for å dekke Avinors løpende forpliktelser og for å dekke ulike regelbestemte etteravregninger fra 2024.

Jeg stiller løpende krav til Avinors effektivitet. Samtidig kan jeg ikke påvirke regelbestemte etteravregninger som i stor grad skyldes historiske avvik mellom reelle og planlagte kostnader. Disse avgiftsøkningene har Avinor krav på.

Regjeringen er kjent med at Avinors forslag innebærer at avgiftene til Avinor vil øke mer enn den generelle prisveksten.

SPØRSMÅL NR. 2961

Innlevert 20. august 2025 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 27. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Bane Nor bruker for tiden penger på en annonsekampanje i Schibsted-aviser for å reklamere for sitt eget høyhus-prosjekt ved Oslo S, som Plan- og bygningsetaten i Oslo ikke anbefaler. Kampanjen bærer sterkt preg av et forsøk på lobbyisme og politisk påvirkning.

Hva har denne annonsekampanjen kostet, og hva synes regjeringa om at en offentlig aktør som Bane Nor bruker av fellesskapets penger på denne måten?

Svar:

Bane NOR opplyser til Samferdselsdepartementet at daterselskapet Bane NOR Eiendom AS har brukt om lag 1 mill. kroner på annonsekampanjen. Jeg vil imidlertid vise til at Bane NOR Eiendom AS nå har stoppet nettannonsene for kampanjen.

Bane NOR Eiendom AS er en eiendomsaktør som forvalter eiendommer på kommersielle vilkår. Det er selskapets styre sitt ansvar å forvalte selskapet, i tråd med selskapslovgivningens rollefordeling mellom eier, styret og daglig leder samt allment anerkjente eierstyringsprinsipper og standarder. Selskapet gjør egne vurderinger knyttet til behovet for ekstern kommunikasjon.

SPØRSMÅL NR. 2962**Innlevert 20. august 2025 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg****Besvart 3. september 2025 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Hvor mye slipper olje- og gassindustrien og tilhørende virksomhet å betale i elavgift årlig, som følge av de reduserte satsene for flere typer industri?

Svar:

Elavgiften er en generell avgift på forbruk av elektrisk kraft som leveres i Norge, enten den er produsert innenlands eller importert. Stortingets vedtak om avgift på elektrisk omfatter kraft som leveres her i landet, jf. romertall I § 1 første ledd. Med «her i landet» forstås det norske fastlandet og alt område innenfor territorialgrensen, men ikke Svalbard, Jan Mayen og de norske bilandene. Elektrisk kraft som eksporteres eller leveres til installasjoner på sokkelen, faller derfor utenfor elavgiftens geografiske

virkeområde. Olje- og gassindustri på sokkelen som bruker elektrisk kraft fra land, betaler dermed ikke elavgift.

Petroleumsvirksomhet på fastlandet betaler i dag redusert avgift, i likhet med annen industri (0,6 øre per kWh i 2025). Departementet har ikke tall for hvor mye olje- og gassindustri og tilhørende virksomhet på fastlandet betaler i elavgift. Vi har likevel oversikt over de samlede innbetalingene fra alle industri- og bergverksbedrifter som betaler elavgift med redusert sats. Samlet anslås skatteutgiften ved redusert elavgift for industri- og bergverksbedrifter til om lag 2 mrd. kroner. I denne gruppen inngår imidlertid også bedrifter som ikke er tilknyttet olje- og gassvirksomhet. Skatteutgiften for olje- og gassindustrien og tilhørende virksomhet på fastlandet vil altså kunne være betydelig lavere.

SPØRSMÅL NR. 2963**Innlevert 20. august 2025 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa****Besvart 29. august 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Telenor har utlevert sensitive persondata om demokratiforkjemparar til militærjuntaen i Myanmar i lang tid etter kuppet i 2021. Selskapet medverka på denne måten til juntaen si forfølgning av motstandsfolk.

Kva visste Nærings- og fiskeridepartementet om denne verksemda, og gjorde regjeringa noko forsøk på å rettleia Telenor den tida dei opererte under juntaen sitt styre?

GRUNNGJEVING:

Den norske staten er majoritetseigar i Telenor.

NRK har nyleg avslørt at Telenor utleverte persondata som gjorde det enklare for militærjuntaen å jakta demokratiforkjemparar. Ein av dei som selskapet utleverte data om, var den demokratisk valde leiaren av Myanmar, Aung San Suu Kyi.

1 300 mobilkunder fekk trafikkdata utlevert eller telefonen blokkert etter krav frå kuppemakarane. Telenor sine egne analysar viser at nesten 500 kunder stod i fare for å bli arrestert dersom Telenor delte dei sensitive data.

Telenor seier sjølv at dei aldri sa nei til krava frå juntaen.

Svar:

Den militære maktovertakinga i Myanmar 1. februar 2021 har ført landet inn i ei djup krise, med store menneskelege lidningar som følge.

Telenor har i etterkant av kuppet stått overfor ei rekkje vanskelege val. Selskapet har gjort greie for at det ikkje fanst løysingar utan alvorlege konsekvensar, og at dei ulike alternativa innebar store dilemma. Telenor har peika på at Myanmar under og etter kuppet var underlagd militær unntakstilstand og at å ignorere lokale lover og

pålegg frå det brutale juntaregimet kunne ha sett tilsette i alvorleg fare.

Etter ei grundig vurdering kom selskapet fram til at vidare drift i Myanmar ikkje var mogleg utan å gå på tvers av eigne verdiar, internasjonale reglar og menneskerettane. Difor valde Telenor å selje verksemda, eit val selskapet omtalar som det minst skadelege alternativet.

I samsvar med selskapslovgivinga og prinsippa i eigarskapsmeldinga, Meld. St. 6 (2022–2023) «Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap – Statens direkte eierskap i selskaper», er det styret og leiinga i Telenor som har ansvar for drifta og dei strategiske avgjerdene i selskapet. Dette

gjeld òg korleis utfordringane i Myanmar skulle handterast. Telenor har peika på at det ikkje fanst enkle løysingar, og at alle alternativ hadde alvorlege konsekvensar.

Staten har som eigar klare forventningar til selskapa sine arbeid med ansvarleg verksemd. Dette blir følgt opp gjennom eigardialogen med departementet. Departementet hadde tett kontakt med Telenor etter kuppet. Det omfatta møte og samtalar om korleis selskapet vurderte og handterte den krevjande situasjonen. Dette har tidlegare næringsminister Vestre gjort greie for overfor Stortinget tidlegare, mellom anna i svar til stortingsrepresentantar.

SPØRSMÅL NR. 2964

Innlevert 21. august 2025 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 29. august 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Vurderte Næringsdepartementet behovet for å sikre noen form for beskyttelse til ansatte ved Telenor Myanmar da Telenor solgte seg ut av landet i 2022?

BEGRUNNELSE:

NRK dokumenterte denne uken hvordan Telenor i etterkant av militærkuppet i Myanmar i 2021 overga teledata til militærdiktaturet i Myanmar som kan ha satt opposisjonelles liv i fare.

I svar på skriftlig spørsmål fra undertegnede 30.02.2022 gjorde daværende næringsminister Jan Christian Vestre rede for status ved Telenors prosess med å selge seg ut av Myanmar, vurderingene selskapet hadde for salget, og nærings- og fiskeridepartementets vurderinger rundt egen rolle i salget og ansvar under folkeretten. Ministeren vurderte det da som at det var styret i Telenor, ikke departementets ansvar å finne løsninger som trygget persondata og potensielt livet til opposisjonelle i Myanmar.

I møter med ansatte ved Telenor Myanmar våren 2022 kunne de ansatte fortelle at de fryktet for sine liv hvis Telenor solgte seg ut av Myanmar. De ansatte sto da i et dobbeltpress mellom militærjuntaen på den ene siden, og å kunne bli mål for motstandsbevegelsen på grunn av sin tilknytning til Telenor, som hadde samarbeidet med juntaen.

Gjorde Næringsdepartementet noen gang noen vurderinger om hvorvidt det ville være nødvendig, og om det var departementets ansvar som majoritetsseier av

Telenor, å gi noen form for beskyttelse for ansatte når Telenor solgte seg ut av Myanmar.

Svar:

Militærkuppet i Myanmar den 1. februar 2021 har ført landet inn i en dyp krise, med store menneskelige lidelser.

I tråd med selskapslovgivningen og prinsippene i eierskapsmeldingen, Meld. St. 6 (2022–2023) «Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap – Statens direkte eierskap i selskaper», er det styret og ledelsen i Telenor som har ansvaret for selskapets drift, inkludert håndteringen av utfordringer som oppsto i Myanmar. Telenor har ved flere anledninger understreket at situasjonen innebar vanskelige valg, der ingen alternativer var uten betydelige negative konsekvenser. Telenor har videre opplyst at selskapet, med støtte fra eksterne eksperter, gjennomførte kontinuerlige risikovurderinger knyttet til personsikkerhet i Myanmar under og etter kuppet.

Staten har som eier tydelige forventninger til selskapenes arbeid med ansvarlig virksomhet. Dette følges opp gjennom eierdialogen med selskapene. Som eier i Telenor hadde departementet omfattende kontakt med selskapet etter kuppet, som tidligere næringsminister Vestre har gjort rede for overfor Stortinget. Dialogen omfattet blant annet hvilke vurderinger og avveininger Telenor gjorde i lys av den krevende situasjonen.

SPØRSMÅL NR. 2965**Innlevert 21. august 2025 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 26. august 2025 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Hva har regjeringen gjort siden 2023, og hva vil regjeringen nå gjøre for å presse Pakistans myndigheter til å gjenopprette demokratiske rettigheter og stanse dokumenterte menneskerettighetsbrudd, herunder forfølgelsen av tidligere statsminister Imran Khan og medlemmer av hans parti, valgfusk, massearrestasjoner og drap på sivile?

BEGRUNNELSE:

I april 2022 ble Pakistans daværende statsminister Imran Khan avsatt i en lite gjennomsliktig prosess, der både det pakistanske militæret og USA beviselig utøvde betydelig press. Siden har landet gått i autoritær retning, der tusenvis av opposisjonelle er arrestert, ytringsfriheten innskrenket og kritikk av militæret kriminalisert.

Khan ble skutt og skadet i drapsforsøk og ble siden arrestert, dømt til fengsel og nektet deltakelse i det kommende valget etter en rettsprosess med en åpenbart politisk slagside.

I sitt svar 22.08.2023 på Rødts spørsmål sa utenriksministeren at «styrking av menneskerettigheter og demokratiets stilling er en grunnstein i regjeringens utenrikspolitikk», at dette også gjelder i forhold til Pakistan og at Norge har tatt opp bekymringer for menneskerettighets-situasjonen i landet flere ganger.

I den grad Norge, og andre USA-allierte land har tatt opp den antidemokratiske vendingen i Pakistan, har det åpenbart ikke vært nok. Foran valget i 2024, ble partiet til avsatte statsminister Khan PTI, i stor grad hindret å drive valgkamp ved at kandidater og aktivister ble truet, arrestert og i flere tilfeller mishandlet. Da PTI likevel vant valget, ble flere av partiets parlamentarikere diskvalifisert og valgresultatet endret, slik at partiet ble fratatt flertallet i nasjonalforsamlingen.

I sitt svar til Stortinget på Rødts spørsmål, fastslo utenriksministeren at Norge ikke vil ta stilling til «pågående prosesser i det pakistanske rettsvesenet knyttet til enkeltpolitikere» eller avsettelsen av Khan i 2022 og at regjeringen ikke er kjent med USAs innblanding i avsettelsen.

Rødt mener at det å tie om avsettelsen av Pakistans demokratisk valgte statsminister Imran Khan, USAs innblanding i denne avsettelsen, og den åpenbart antidemokratiske forfølgelsen av Khan, bare gjør kampen for demokrati og menneskerettigheter i Pakistan vanske-

ligere, og oppfordrer regjeringen til å snu i dette spørsmålet.

Svar:

Rapportene om alvorlige brudd på menneskerettigheter og innstramming av demokratiske rettigheter i Pakistan er bekymringsfulle. Dette gjelder blant annet rapporter fra internasjonale og lokale organisasjoner, herunder Amnesty International og Pakistans menneskerettighetskommisjon, hvor også fengslingen av Imran Khan og innskrenkning av domstolenes uavhengighet tas opp.

Respekten for menneskerettigheter inngår i en bred dialog med Pakistan. Menneskerettighetssituasjonen og demokratiske rettigheter blir tatt opp i politiske møter og i andre fora på embetsnivå. Regelmessig kontakt opprettholdes dessuten med menneskerettighetsforsvarere, journalister og sivilsamfunnsorganisasjoner i landet.

Vi har også hyppig kontakt med og støtter Pakistans menneskerettighetskommisjon. Med jevne mellomrom møter vi også, inkludert gjennom vår ambassade i Islamabad, representanter for ulike politiske partier, herunder Khans parti, PTI.

Som tidligere formidlet til representanten, står styrking av menneskerettigheter og demokratiske prinsipper støtt forankret i regjeringens utenrikspolitikk. Utenriksdepartementet følger utviklingen også i Pakistan tett, både i dialog med myndigheter, samt med relevante organisasjoner og utsatte grupper i det pakistanske samfunnet. Gjennom lokale organisasjoner støtter vår ambassade innsats for å sette menneskerettigheter på dagorden og å kunne dokumentere menneskerettighetsbrudd.

Den multilaterale arenaen er et annet spor for dialog, og hvor Norge spiller en aktiv rolle. Dette inkluderer landhøringer av Pakistan i FNs menneskerettighetsråd. I forrige runde av disse høringene fremhevet Norge blant annet myndighetenes ansvar for beskyttelse av menneskerettighetsforsvarere og religiøse minoriteters situasjon. Våre anbefalinger vil fortsette å gjentas i møter med Pakistans myndigheter samt andre relevante fora.

SPØRSMÅL NR. 2966

Innlevert 21. august 2025 av stortingsrepresentant Margret Hagerup
Besvart 25. august 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Hvor mange av de nye stillingene i politiet i 2025 har kommet som nye politifolk i Sør-Vest politidistrikt, og hvor stor andel av nye politifolk i Norge i år har tilfalt Sør-Vest politidistrikt?

BEGRUNNELSE:

Viser til justisministerens uttalelser i Stavanger Aftenblad, 21. august.

Svar:

Ifølge politiets bemanningsstatistikk har politibemanningen i Sør-Vest politidistrikt økt med 18 årsverk fra utgangen av desember i fjor til 31. juli i år. I samme periode har den totale bemanningen i distriktet økt med 27 årsverk.

På nasjonalt nivå, inkludert Politiets sikkerhetstjeneste (PST), har politibemanningen økt med 132 årsverk i samme periode. Økningen i Sør-Vest politidistrikt utgjør dermed 14 prosent av den samlede nasjonale veksten i politiårsverk. Totalt har bemanningen nasjonalt økt med 431 årsverk i perioden.

Politidirektoratet har ansvar for å fordele midler mellom politidistriktene og øvrige enheter, i tråd med føringer fra Stortinget og departementet. Politimesteren i hvert distrikt har ansvar for den interne fordelingen av midler innenfor distriktets budsjett, og avgjør i hovedsak hvordan ressursene skal benyttes – enten det er til polititjenestepersoner, andre ansattgrupper eller øvrige formål.

For ordens skyld gjør jeg oppmerksom på at politibemanningen er høyere i sommermånedene enn ellers i året som følge av mange vikarer.

SPØRSMÅL NR. 2967

Innlevert 21. august 2025 av stortingsrepresentant Margret Hagerup
Besvart 25. august 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Hvor mange politifolk per innbygger er det i Sør-Vest politidistrikt, sammenlignet med alle andre politidistrikt, og kan jeg be om å få dette oppgitt som en tabell som viser antall politifolk per innbygger i Norges politidistrikt?

BEGRUNNELSE:

Ber om utdypning på bakgrunn av statsrådens uttalelser i Stavanger Aftenblad, 20. august.

Svar:

Tabellen nedenfor viser politidekningen i hvert politidistrikt samt den nasjonale dekningen per 31. juli i år. Beregningene er basert på befolkningstall fra Statistisk sentralbyrå ved utgangen av andre kvartal, og bemanningsstatistikk publisert på politiet.no.

Politidistrikt	Politidekning
Oslo	2,36
Øst	1,55
Innlandet	1,73
Sør-Øst	1,64
Agder	1,96
Sør-Vest	1,54
Vest	1,44
Møre og Romsdal	1,71
Trøndelag	1,60
Nordland	2,13
Troms	2,43
Finnmark	4,24
Nasjonalt	2,04

Som det framgår av mitt svar på det forrige spørsmålet fra representanten, nr. 2966, er det Politidirektoratet som har ansvaret for å fordele midler mellom politidistrikter og andre enheter i etaten, i tråd med føringene som er gitt av Stortinget og departementet.

Politidekningen i det enkelte politidistrikt avhenger av befolkningstetthet, kriminalitetsbildet og ge-

ografiske forskjeller. Politimesteren i hvert distrikt har ansvar for å fordele midler innenfor politidistriktets budsjett og prioritere etter lokale forhold og behov.

Politidekning er kun ett av flere virkemidler for å oppnå samfunnseffekten av politiets innsats. Jeg er opptatt av hva politiet oppnår av resultater. Jeg ønsker derfor ikke å styre politiet på virkemidler, men på resultater.

SPØRSMÅL NR. 2968

Innlevert 21. august 2025 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 28. august 2025 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung

Spørsmål:

Senterpartiet mener suverenitet og nasjonal kontroll er kritisk, også innen teknologi og digitalisering.

Hvordan sikrer statsråden at norske selskap som satser på teknologi og digitalisering får blomstre og realisere sine potensial, og hvordan bidrar hun til at Norge i større grad er selvforsynt også på kritisk teknologi som sikrer økt teknologisk suverenitet i Norge?

BEGRUNNELSE:

Gjøvik-baserte Aiba sin gründer og daglige leder Hege Tokerud har satset på kunstig intelligens for å ta nettovergrepene. Hun uttrykker at det blir vanskeligere og vanskeligere å starte nye bedrifter i Oppland Arbeiderblad 26.11.24.

11. juni 2025 uttrykker rektor ved OsloMet Christen Khrogh overfor forsknings- og høyere utdanningsministeren behovet for økt teknologisk suverenitet, og sårbarheter knyttet til utenlandsk eierskap av teknologi som brukes i kritiske funksjoner. «For å kunne håndtere det, må vi passe på å ha nok teknologiutvikling i Norge» sier Krogh blant annet.

1X Technologies er et robotselskap med norsk gründer som flytter hovedkontoret fra Moss til California nå, ifølge Finansavisen 14. juli 2025. «En logisk utvikling» blir det kalt i saken.

Svar:

Norge har et gjennomdigitalisert samfunn og gode forutsetninger for videre digitalisering. Og der representanten etterspør blomstring, kan jeg berolige med at det gror godt i dette landet. Hver uke besøker jeg innovative bedrifter og virksomheter som tar i bruk teknologi for å

utvikle nye, spennende løsninger. Vi må imidlertid holde følge med det raske tempoet internasjonalt, og må derfor satse målrettet på teknologi og innovasjon fremover slik at vi kan styrke både konkurransekraften og verdiskapingen i norsk næringsliv. Derfor har regjeringen bevilget over 1 milliard kroner til seks forskningssentre på kunstig intelligens, og også nylig lansert 750 millioner kroner til forskning på kvanteteknologi. Vi har også nylig åpnet Olivia, Norges nye superdatamaskin. Vi vet at forskning er avgjørende for innovasjon og næringsutvikling.

Et tydelig signal på at regjeringen ønsker seg flere norske bedrifter som satser på teknologi og digitalisering er også at regjeringen har lansert eget veikart for det teknologibaserte næringslivet. Veikartet beskriver den teknologiske utviklingen i næringslivet nasjonalt og internasjonalt, og hvordan vi som land kan øke verdiskapingen og bedre konkurransekraften vår. I tillegg til å være et oversiktsbilde, gir veikartet en tydelig retning for regjeringens videre arbeid.

I veikartet vises det til noen innsatsfaktorer som er kritiske for at det teknologibaserte næringslivet skal lykkes: Vi må i fellesskap utvikle en nasjonal kunnskapsbase, sikre tilgang på kapital og kompetent arbeidskraft, utnytte norske data, bruke offentlig sektor som stimulator for innovasjon, og legge til rette for økt samarbeid og radikal innovasjon. Sist, men ikke minst, ønsker regjeringen sammen med næringen og andre relevante aktører å definere hvilke ambisjoner Norge skal ha og hvilke teknologiområder som er kritiske for Norge, samt etablere en god dialog med de berørte aktørene om veien videre.

Regjeringen er opptatt av digital suverenitet og vi jobber kontinuerlig med tiltak som kan styrke den. Samtidig er digitalisering grenseoverskridende, og vi kan ikke lukke oss bak en digital grind uten kontakt med omverdenen. Norge er et lite land og vi samarbeider tett med EU

om tiltak som kan styrke den europeiske digitale suvereniteten, blant annet gjennom deltakelse i DIGITAL-programmet og gjennom innføring av regelverk som Digital Services Act, Digital Markets Act og forordningen om kunstig intelligens.

Gjennom den nylig fremlagte datasenterstrategien legger vi til rette for etablering av datasentre der norske data kan lagres på norsk jord. Vi arbeider kontinuerlig med sikkerhet og robusthet i vår kritiske digitale infrastruktur, som er en viktig forutsetning for digitalisering av både offentlig sektor og næringslivet.

SPØRSMÅL NR. 2969

Innlevert 21. august 2025 av stortingsrepresentant Irene Ojala

Besvart 29. august 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Er regjeringen enig i at Forsvarets innkjøpsregler må endres slik at Forsvaret i Finnmark kan handle mer fra lokale leverandører og bidra til større grad av selvforsyning?

BEGRUNNELSE:

Finnmark Bondelag har løftet et forslag om et innkjøpskontor i nord for Finnmarksbrigaden, etter modell fra Snøhvit- og Goliat-utbyggingene. Bondelaget i Finnmark mener at Forsvaret må få langt større handlingsrom til å bruke lokale leverandører enn det de har i dag, når brød til Forsvaret kjøpes utenfor Finnmark.

Ved behandlingen av årets jordbruksoppgjør tok Pasientfokus opp behovet for styrking av matberedskapen i Finnmark, Troms og Nordland.

I debatten i Stortinget 18. juni pekte undertegnede blant annet på at:

«Finland kan kanskje lære oss noe. I Finland har de en beredskap som er preget av den spente situasjonen etter andre verdenskrig. Det er en beredskapsholdning som har vart fram til i dag. Både Norge og Sverige ligger langt bak Finland når det gjelder matberedskap, og det i en utfordrende geopolitisk tid.

Direktør Axel Hagelstam i den finske beredskapssentralen sier at Finland er 80 pst. selvforsynt når det gjelder mat. Han sier videre noe vi må merke oss. Han sier at det ikke er nok å produsere mat; hele kjeden må fungere sånn at produktene når forbrukerne. Det betyr at også infrastruktur må styrkes, og det må vi også gjøre i Finnmark.»

Antall bruk i Finnmark har gått kraftig tilbake de siste årene. Derfor er det nødvendig med en kraftig prioritering av Nord-Norge.

Bonden i Finnmark er viktig på mange områder, ikke bare når det gjelder å produsere mat. Han er viktig i bygdene.

Han har maskiner og utstyr som kan være avgjørende i kriser av ulike slag.

Bonden styrker samfunnssikkerheten og gir oss trygghet gjennom en lang og kald vinter. Det må være lov å undre over hvor i verden det kommer fra at bønder og næringsliv i Finnmark ikke kan ha innkjøpskontor for Forsvaret – og hvorfor Forsvaret skal være avhengig av at maten kommer på hjul i stedet for fra lokale leverandører.

Det burde vært en selvfølge i alle statlige etater.

Forsvaret i Finnmark er i en særdeles utfordrende situasjon. Forsvaret bør handle inn lokal mat produsert i Finnmark, og vi må ha en innkjøpssentral styrt fra Finnmark.

Svar:

I den nylig lanserte Nordområdestategien er det stadfestet at regjeringen vil sørge for at forsvarsløftet skal gi ringvirkninger regionalt. Forsvarsløftet vil innebære investeringer og infrastruktur i Nord-Norge, og vi har mål om at dette skal gi høyere aktivitetsnivå i lokalt nærings- og samfunnsliv.

Regjeringen legger stor vekt på å styrke beredskapen i nordområdene, og Finnmark har en særskilt strategisk betydning både sikkerhetspolitisk og forsyningsmessig. Den geografiske beliggenheten, lange forsyningslinjer og krevende klimaforhold gjør regionen særlig sårbar ved kriser eller konflikt.

Regjeringen er opptatt av at Forsvarets virksomhet i større grad skal utnytte hele handlingsrommet for å benytte lokale og regionale tilbydere, samt skape nye muligheter for lokalt næringsliv og styrke verdiskaping i nord. Det er gitt oppdrag til etatene gjennom tildelingsbrevene om dette. Med den nye nordområdestategien vil regjeringen satse på kompetanseheving og leverandørutvikling.

Dette vil bidra til at små og mellomstore bedrifter i nord blir i bedre stand til å levere til Forsvaret.

Når det gjelder endring av innkjøpsregler i Forsvaret er disse regulert av lov og forskrift om offentlige anskaffelser. De temaer representanten tar opp vil være regulert av anskaffelsesforskriften for sivile varer (FOA). Disse er blant annet basert på EU-direktiver på anskaffelsesområdet og er gjennom EØS-avtalen tatt inn i norsk rett.

Organisering av innkjøpsvirksomheten i Forsvaret faller innenfor de fullmaktene som er gitt Forsvarss-

jefen, og det er relativt nylig besluttet at det vesentlige av anskaffelser til Forsvaret skal utføres av Forsvarsbygg og Forsvarsmateriell som profesjonelle anskaffelsesorganisasjoner. Det er imidlertid beholdt innkjøperkompetanse i Forsvaret innenfor hver av driftsenhetene, slik at f.eks. Hæren selv kan gjøre lokale anskaffelser innenfor regelverkets terskelverdier som pr i dag er på om lag 1,5 millioner kroner.

SPØRSMÅL NR. 2970

Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 31. august 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Helseministeren har gjentatte ganger påpekt behovet for en styrking av de offentlige sykehusene. Nå planlegger Oslo universitetssykehus å kutte 200 årsverk.

Hvordan stemmer kuttene i sykehuspersonell overens med behovet i helsesektoren, og er helseministeren bekymra for at kuttene vil gå utover helsetjenestene sykehusene kan tilby?

BEGRUNNELSE:

Nå står 200 årsverk i Oslo Universitetssykehus i fare. 21. august kan vi lese at OUS må kutte 200 årsverk innen utgangen av 2026. VG skriver:

«Bakgrunnen for kuttene er finansieringsmodellen staten har lagt på helseforetakene. For å få lov til å låne penger til nye bygg og utstyr, krever staten at sykehusene kan vise til overskudd.»

Helseforetakene, som er eid av staten, må låner pengene av nettopp staten.

Det er svært kritisk når sykehusenes krav til lån, går utover drifta på sykehusene. Midler til nødvendig overskudd, må tas fra driftsbudsjettene, som igjen vil ha konsekvenser for helsetilbudene sykehusene kan tilby, de ansattes arbeidsforhold og, ikke minst, pasientene.

Slik det kommer fra, i VG saken, så vil kuttene i denne omgang ramme Teknologi- og innovasjonsklinikken, samt Oslo Sykehuservice.

Ansatte her arbeider med områder innenfor blant annet medisinsk teknologi, forskning og innovasjon. Oslo Sykehuservice har ansvar for blant annet å understøtte sykehusets kjerneoppgaver innen pasientbehandling,

forskning og undervisning. Dermed er de helt sentrale for å frigjøre tid for de kliniske avdelingene. Tjenestene inkluderer forsyning av sterile instrumenter, håndtering av labmateriale, transport og annen logistikk som er essensiell for sykehusdriften.

Svar:

Det investeres nå for betydelige beløp i norske sykehus, blant annet i Oslo universitetssykehus.

De regionale helseforetakene mottar en samlet økonomisk ramme som også skal dekke kostnader til bygninger, teknologi og utstyr. Uten ansvaret for investeringer ville driftsbevilgningene til sykehusene blitt redusert.

Regjeringen har bidratt i positiv retning med gode sykehusbudsjetter i de siste årene. I tillegg har vi sørget for flere viktige endringer i finansieringsmodellen for investeringer, blant annet med mer gunstige rentebetingelser ved lån til store investeringsprosjekter gjennom endringer i rentemodellen.

Helse Sør-Øst RHF har etablert en egen inntektsmodell innad i regionen basert på prinsipper som ligner på inntektsmodellen fra staten til helseregionene. Det er Helse Sør-Øst RHF sammen med Oslo universitetssykehus som må vurderer hvordan den økonomiske situasjonen i helseforetaket skal håndteres. Regjeringens oppgave er å stille med lån til prosjekter når regionene ber om dette, og sørge for gode sykehusbudsjetter som tar høyde for både drift og investering.

Det vil være behov for kontinuerlige endringer og omstillinger i sykehusene framover. Det gjelder ikke

minst Oslo universitetssykehus. Drift av sykehusene og nødvendige tiltak for å tilpasse driften til rammene ligger til helseforetakene. Jeg mener det er riktig og nødvendig at

helseforetakene gjør nødvendige tiltak for å sikre at sykehuspersonellet benyttes på en best mulig måte.

SPØRSMÅL NR. 2971

Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 25. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Når vi nå ser omfanget av de store avgiftsøkningene – vil Samferdselsdepartementet som eier pålegge Avinor omfattende kostnadseffektivisering og se til at Avinor får nødvendig handlingsrom til å konkurransutsette deler av sin virksomhet?

BEGRUNNELSE:

Den samlede avgiftsøkning fra Avinor inkludert «carry over» effekter for årene 2025 og 2026 kan bli i størrelsesorden 2795 millioner kroner, en økning på 50 prosent målt mot 2024. Dette kan bidra til høyere flypriser og et svekket flytilbud.

Markedet for flyreiser er svekket etter pandemien. En avgiftsøkning vil svekke norsk luftfart, og på sikt redusere Avinors inntekter. Avinor bør derfor kutte kostnader og omstille virksomheten til en ny markedssituasjon slik flyselskapene også har måttet gjøre.

Regjeringen nekter Avinor å effektivisere driften gjennom konkurransutsetting av aktiviteter. Samferdselsministeren innkalte til ekstraordinær generalforsamling den 28. mars 2025 hvor styret ble pålagt å begrense Avinors handlingsrom til å effektivisere virksomheten.

På noen av de mindre trafikkerte lufthavnene er det tre ulike operatører som håndterer passasjerene: Flyselskapet, Avinor og security. Dersom oppgavene blir løst av en eller to operatører, bør det være mulig å få til en mer effektiv og økonomisk drift.

Det burde også være på tide at fjernstyrte tårn gir innsparinger i nærheten av hva som ble forespeilet da dette ble vedtatt innført.

Svar:

Avinor og luftfarten ble hardt rammet av pandemien. I statsbudsjettet for 2025 varslet regjeringen at flyselskapene må bidra gjennom økte avgifter og Avinor gjennom resultatforbedring i egen virksomhet. For å mildne belast-

ningen på flyselskapene ble den fiskale flypassasjeravgiften redusert med 600 millioner kroner.

Avinor har varslet at selskapet trenger ytterligere økninger i avgiften Avinor mottar fra flyselskapene.

Regjeringen forventer at Avinor legger til rette for effektiv drift. Det er ikke i tråd med denne regjeringens verdigrunnlag at lønninger og øvrige vilkår for de ansatte skal presses ned i en innsparingsprosess.

En vesentlig del av virksomheten i Avinor er konkurransutsatt. Dette gjelder tjenester innenfor sikkerhetskontroll, renhold, assistansetjenesten for personer med redusert mobilitet, bussing, vedlikehold, brøytetjenester, teknisk infrastruktur og ingeniørtjenester samt kontrakter innenfor IT-infrastruktur. Avinors kommersielle virksomhet er i sin helhet konkurransutsatt. Det gjelder drift av taxfree-butikker, andre butikker, servering, parkering og hoteldrift.

I Hurdalsplattformen har regjeringen lagt til grunn at drifts- og beredskapstjenester på flyplassene ikke skal konkurransutsettes. Dette ble fulgt opp i en ekstraordinær generalforsamling for Avinor våren 2025.

SPØRSMÅL NR. 2972

Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg
Besvart 28. august 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Kan jeg be statsråden om figurer som 2.23 og 2.24 i Prop. 1 S Justis- og beredskapsdepartementet (2020-2021), men at figur 2.23 skal gjelde fra 2017-2025 (juli) og fordeling av vedtak skal gjelde for 2024 og figur 2.24 skal gjelde fra 2014-2025 (juli)?

BEGRUNNELSE:

Viser til figur 2.23 og figur 2.24 i Prop. 1 S Justis- og beredskapsdepartementet (2020-2021) som viser tall på tilbakekallssaker og vedtak 2017–2020 (juni) og fordeling

av vedtak i 2019 og tall på utviste årlig 2014–2020 (juni) fordelt på årsak.

Svar:

I Prop. 1 S Justis- og beredskapsdepartementet for 2021 var det en figur som ga en oversikt over innkomne og behandlede tilbakekallsaker og behandlede tilbakekallsaker i UDI i 2024 etter vedtakstype (2.23) og en som ga en oversikt over antall utvisninger fordelt på utvisningsårsak (2.24). Tabellene nedenfor er en oppdatering av tallene som ble benyttet i Prop 1 S for 2021.

Innkomne og behandlede tilbakekallsaker i UDI (2.23)

År	Antall innkomne UDI	Antall behandlet i UDI
2017	5 268	1 674
2018	2 585	2 080
2019	2 353	2 446
2020	2 182	2 749
2021	1 642	1 508
2022	1 709	2 013
2023	1 486	2 646
2024	1 399	1 821
2025, per 31.7	867	1 044

Behandlede tilbakekallsaker i UDI i 2024 etter vedtakstype (2.23)

Vedtakstype	Antall	Andel
Tilbakekall	938	51 %
Henleggelse	778	43 %
Nei til tilbakekall	105	6 %
Sum	1 821	100 %

Antall utvisninger fordelt på utvisningsårsak (2.24)

År	Brudd på utlending-sloven	EØS-re-gelverket	Straff	Sum
2014	2 828	1 398	1 069	5 295
2015	3 881	1 535	996	6 412
2016	3 929	1 427	899	6 255
2017	2 645	1 159	744	4 548
2018	1 923	845	670	3 438
2019	1 721	703	502	2 926
2020	1 101	488	294	1 883
2021	746	247	188	1 181
2022	1 293	336	238	1 867

2023	2 300	296	282	2 878
2024	2 449	444	377	3 270
2025, per 31.7	1 652	257	174	2 083

SPØRSMÅL NR. 2973

Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Rune Støstad

Besvart 29. august 2025 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen

Spørsmål:

FrP har foreslått å kutte 3,4 milliarder kroner i støtten til norsk landbruk.

Hva vil et sånt kutt på 3,4 milliarder kroner i landbruksstøtten bety for økonomien på et gjennomsnittlig melkebruk med 20 kyr – og hvilke konsekvenser vil det kunne få for matproduksjon, bosetting og matberedskap i Norge?

BEGRUNNELSE:

I en stadig mer uforutsigbar verden – preget av krig, klimaendringer og uro i globale markeder – trenger Norge trygghet. Trygghet for at det finnes mat i butikkene. Trygghet for at vi kan produsere den selv, med egne ressurser. Og trygghet for folk og familier i hele landet, som ønsker å bo og leve av matproduksjon.

Et kutt på 3,4 milliarder kroner i støtten til norsk landbruk vil kunne få alvorlige konsekvenser. For et vanlig melkebruk med rundt 20 kyr kan det bety at driftsgrunnlaget rakner. Lønnsomheten svekkes, investeringene uteblir og rekrutteringen til yrket stopper opp. Når bondens inntekt kuttes, rammes ikke bare næringen – det rammer også familiene på gårdene, arbeidsplassene i meieri, slakteri og transport. Det rammer hele bygda - lokalsamfunn over hele landet.

Norsk matproduksjon er ikke noe vi kan ta for gitt. Den må bygges og vedlikeholdes – over tid og med vilje. Den er en grunnstein i vår nasjonale beredskap. Derfor må også bøndene oppleve økonomisk trygghet og forutsigbarhet, slik at de kan stå i jobben og overlate et bærekraftig landbruk til neste generasjon.

Regjeringen har lagt fram en helhetlig politikk for trygghet i hverdagen: lavere rente, lavere strømgning, makspris i barnehagen og høyere reallønn. Det handler om trygg økonomisk styring for folk flest. Den samme tryggheten må vi nå sikre for de som produserer maten vår.

Et så kraftig kutt som FrP foreslår, truer selve fundamentet for norsk matberedskap. Jeg ber derfor statsråden redegjøre for hvordan dette vil slå ut for økonomien på et vanlig melkebruk, og hvilke konsekvenser det vil kunne få for norsk matproduksjon, selvforsyning og levende lokalsamfunn i hele landet.

Svar:

I dette svaret følger noen grove anslag.

FrP foreslo følgende i sitt alternative budsjett for 2025

- Avvikle Bionova: -kr 173 247 000
- Halvering av bevilgninger fra klimaordninger til landbruket: -kr 530 000 000
- Direkte tilskudd jordbruket, nedjusterer til 2023-nivå: -kr 3 400 000 000

Av dette kan en si at FrP foreslo å kutte nesten 4 mrd. kroner på jordbruksavtalen, men her legges til grunn forslaget om å kutte 3,4 mrd. kroner i direkte tilskudd til jordbruket.

Det utgjør 13,4 prosent av direkte tilskudd (forstått som det som utbetales direkte til bonden (post 73, 74 og 78 på jordbruksavtalen).

Det foreligger ingen informasjon om hvordan Frp ønsker å kutte avhengig av antall kyr på det enkelte bruk. Det er derfor krevende å regne helt presist på hvordan det vil slå ut ulike type bruk siden vi ikke vet hvordan kuttene er tenkt fordelt etter størrelse og/eller geografi.

Dersom én beregning tar som utgangspunkt at tilskudd utbetalt til bonden i 2025 skal reduseres med 13,4 prosent, tilsvarende kuttforslaget til direkte tilskudd, vil det for følgende to kategorier referansebruk bety:

- For et bruk med 16 kyr: minus 160 000 kroner, tilsvarende 106 000 kroner per familieårsverk (1,51 familieårsverk)

- For et gjennomsnittsbud med 33 kyr: minus 238 000 kroner, tilsvarende 137 000 kroner per familieårsverk (1,73 familieårsverk)

For et bud med 20 kyr vil et tilsvarende anslag gi et kutt på opp mot 200 000 kroner.

Et slikt kutt, i en melkenæring som er viktig for landbruk over hele landet, vil ha betydelige utfordringer for matproduksjonen, bosettingen og matvareberedskapen.

SPØRSMÅL NR. 2974

Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Henrik Asheim

Besvart 29. august 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Finnes det Nav-kontorer som midlertidig har sluttet å tilby ett eller flere arbeidsmarkedstiltak per. 21.08.25 grunnet mål om budsjettbalanse på Kap. 634, post 76 i 2025, og finnes det Nav-kontorer som har brukere med behov for bistand for å beholde eller skaffe seg arbeid, som grunnet mål om budsjettbalanse på Kap. 634, post 76 i 2025 får utsatt oppstarten av tiltak?

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 2975 fra samme representant om budsjettsituasjonen i det enkelte fylke ved utgangen av juli.

Arbeidsmarkedstiltak har alltid vært en rammestyrte ordning med et budsjett fastsatt av Stortinget. Det betyr at det til enhver tid vil kunne være flere som ønsker tiltak enn det er ledige plasser, noe som innebærer ventetid. Ventetiden varierer fra fylke til fylke og på ulike tiltak. Det er mange ulike arbeidsmarkedstiltak i verktøykassa til Nav. Hvilke tiltak de ulike kontorene bruker og i hvilket omfang varierer. Det er viktig at Nav kan gjøre lokale tilpasninger som passer arbeidsmarkedet i området og brukernes behov.

Arbeids- og velferdsetaten skal gi alle som ber om hjelp til å komme i arbeid en vurdering av hva slags tiltak som er nødvendig og hensiktsmessig for den enkelte. Unge brukere skal prioriteres.

Etaten vurderer også fortløpende behovet for å videreføre tiltak for enkeltpersoner når et tilsagn er utløpt. For eksempel gis det tilsagn for midlertidig lønnstilskudd for tre måneder av gangen.

Nav er forpliktet til å holde seg innenfor Stortingets budsjettvedtak og de fylkene som ligger an til et merforbruk må i nødvendig grad tilpasse aktiviteten resten av året.

Nav har gitt tilbakemelding om at situasjonen vil vedvare til de respektive fylkene er i balanse med tildelt

budsjett. Dette betyr ikke at kontorer slutter å benytte arbeidsmarkedstiltak, men det kan være tilfelle at enkelte Nav-kontorer i en periode ikke benytter seg av hele porteføljen av arbeidsmarkedstiltak. Dette kan også endre seg raskt, etter som tiltaksplasser blir tilgjengelige fordi noen brukere slutter i tiltak.

SPØRSMÅL NR. 2975

Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Henrik Asheim
Besvart 29. august 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Kan statsråden presentere en oversikt over fylkenes forbruk ved utgangen av juli sammenliknet med periodisert budsjett i kroner på kapittel 634, post 76, og kan det bes også om at det fremkommer hvor mye som gjenstår på tildelt budsjett per fylke?

BEGRUNNELSE:

Statsråden skrive i sitt svar på Dokument nr. 15:2913 (2024-2025) at:

“Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst om at de fleste fylkene har et merforbruk mot periodisert budsjett i kroner på kapittel 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere ved utgangen av juli.”

Svar:

Tabellen under viser en oversikt over fylkenes forbruk ved utgangen av juli sammenliknet med periodisert budsjett på kapittel 634, post 76, samt gjenstående av periodisert

budsjett som kan benyttes til å inngå nye avtaler om tiltaksgjennomføring i 2025.

Det er viktig å understreke at periodisert budsjett ikke er lik bevilgning. Bevilgningsreglementet er basert på kontantprinsippet. Det innebærer at bevilgningen for 2025 skal benyttes til å dekke utgifter til arbeidsmarkedstiltak som utbetales i 2025, uavhengig av hvilket år tiltaket ble gjennomført. Eksempelvis vil store deler av tiltaksgjennomføringen i desember 2024 komme til utbetaling i 2025, og dermed utgiftsføres i 2025 iht. kontantprinsippet.

Periodisert budsjett er imidlertid basert på periodiseringsprinsippet, som betyr at utgiftene registreres på gjennomføringstidspunktet av tiltaket. Det innebærer eksempelvis at tiltaksgjennomføring i 2025, som ikke kommer til utbetaling før i 2026, vil registreres som forbruk i 2025. Erfaringsmessig vil det oppstå noe frafall i forbruket gjennom året, det vil si at Nav utbetaler mindre enn opprinnelig avtalt beløp. Det kan skyldes flere forhold, som for eksempel at deltakeren har fått fast jobb og det dermed ikke er behov for bistand likevel, at ulike livshendelser gjør at deltakeren ikke kan fortsette i tiltaket eller at arbeidsgiver ikke søker refusjon innen fristen.

Tabell 1 Kap. 634, post 76. Fylkesvis fordeling av periodisert budsjett, forbruk og gjenstående av tildelt budsjett per 31. juli. Beløp er i 1 000 kroner.¹

Fylke	Fylkenes periodiserte budsjett per 31.7	Forbruk per 31.7	Mer-/ mindreforbruk i pst. per 31.7	Fylkenes tildelte budsjett for hele 2025	Gjenstående periodisert budsjett 2025 ³
Øst-Viken	789 842	880 086	11,4 pst.	1 351 223	471 137
Oslo	663 053	735 956	11,0 pst.	1 143 730	407 774
Innlandet	322 648	317 938	-1,5 pst.	551 858	233 920
Vest-Viken	384 249	425 432	10,7 pst.	688 901	263 469
Vestfold og Telemark	401 533	411 448	2,5 pst.	676 990	265 542
Agder	325 541	356 463	9,5 pst.	573 300	216 837
Rogaland	415 463	448 996	8,1 pst.	698 004	249 008
Vestland	532 004	587 632	10,5 pst.	907 942	320 310
Møre og Romsdal	244 077	276 362	13,2 pst.	421 510	145 148
Nordland	211 565	216 154	2,2 pst.	366 372	150 218
Troms og Finnmark	221 642	237 671	7,2 pst.	374 745	137 074
Trøndelag	388 924	431 940	11,1 pst.	671 662	239 722
Øvrige ²	3 209	660	-79,4 pst.	5 500	4 840
Nav totalt	4 903 750	5 326 736	8,60 pst.	8 431 735	3 104 999

¹ Periodisert budsjett blir også omtalt som ressursramme.

² Raden viser forbruk utenfor fylkesgrensene.

³ «Gjenstående periodisert budsjett 2025» er «Fylkenes tildelte budsjett for hele 2025» minus «Forbruk per 31.7»

Det vises til svar på spørsmål nr. 2025/2912, hvor det stod at Nordland var innenfor budsjett. Som oversikten viser har Nordland foreløpig et begrenset merforbruk mot periodisert budsjett på 2,2 pst. Arbeids- og velferds-

direktoratet har opplyst at det er et avvik som ikke krever særskilte tiltak. Dette burde vært presisert i svar på spørsmål nr. 2025/2912.

SPØRSMÅL NR. 2976

Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Mudassar Kapur

Besvart 29. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvilke kostnader, både interne og eksterne, har BaneNOR hatt i forbindelse med denne kampanjen i sin helhet?

BEGRUNNELSE:

I august lanserte Bane NOR en annonsekampanje i ulike aviser for å vise fram sine ønsker om å oppgradere Oslo S med et høyhus. Plan- og bygningsetaten har allerede behandlet og avvist søknaden om denne oppgraderingen basert på sin faglige vurdering som bygger på tidligere vedtak i Oslo bystyre.

Bane NOR er et heleid statlig foretak som finansieres gjennom statsbudsjettet. Statlige aktører har etablerte klageprosedyrer for å klage på vedtak.

Bane NOR har i denne saken klaget på Plan- og bygningsetatens vedtak, og derfor er nå klagen sendt til behandling hos byrådet. Samtidig har Bane NOR lansert denne kampanjen for å påvirke kommunen til å legge ut saken på offentlig ettersyn.

Svar:

Bane NOR opplyser til Samferdselsdepartementet at datterselskapet Bane NOR Eiendom AS har brukt om lag 1 mill. kroner på ekstern bistand til produksjon av og annonseplass for kampanjen, samt at intern ressursbruk er anslått til om lag 110 000 kroner.

Bane NOR SF opplyser at de verken har benyttet interne eller eksterne ressurser på dette.

SPØRSMÅL NR. 2977

Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 29. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Buss for tog er et etablert begrep i Norge etter mange år med nødvendig vedlikehold av jernbanenettet, men ordningen åpner opp for et betimelig spørsmål.

Ivaretar VY sitt inntjeningspotensial i de perioder hvor det kjøres buss for tog?

BEGRUNNELSE:

Gjennom flere år har ulike busselskaper kjørt buss for tog (BFT) som erstatning for VY sine tjenester. På denne måten har myndighetene forsøkt å redusere negative forhold for de som bruker toget til vanlig.

BFT har blitt et begrep og tilbakemeldinger til meg har vist at flere og flere aksepterer dette siden behovet for vedlikehold av jernbanenettet er en nødvendighet.

Det er et faktum at VY mottar vesentlig statsstøtte for å utføre sitt samfunnsoppdrag. Et moment som bør vurderes er om VY i disse periodene utnytter sitt inntekspotensial på en god måte.

Jeg har mottatt informasjon som gjør at jeg oppfatter at dette ikke skjer.

Mange steder finnes det ingen representanter fra VY som selger/sjekker billetter til de som bruker BFT. Kan dette skyldes at statssubsidiene er så store at VY ikke ser dette som en nødvendighet. I så fall er det svært alvorlig.

Et annet forhold er at dette også kan inngi et inntrykk av at VY forskjellsbehandler sine kunder. De ærlige kjøper sine billetter selv om det ikke er kontroll som utføres.

En stor del andre møter opp og reiser gratis nettopp fordi det ikke er noen billettkontroll.

Jeg forutsetter at statsrådets rettferdighetsgen er sterkt utviklet og at statsråden sørger for at VY tar ut sitt inntekspotensial.

Svar:

Jeg har innhentet informasjon fra Vy om saken. Vy påpeker at selskapet jobber systematisk med inntektssikring gjennom hele året, også i perioder med buss for tog. Selskapet har en egen avdeling med rundt 40 togkontrollører, som har som hovedoppgave å kontrollere at reisende har gyldig billett. Vy gjennomfører i hovedsak kontroll basert på historiske data, synlighet og togproduksjon. I tillegg til togkontrollørene, kontrollerer også konduktørene billetter om bord i toget. I perioder der det er mye buss for tog, som eksempel under sommeren, bestreber Vy seg på å ha ekstra bemanning som jobber med inntektssikring ved å sjekke billetter før ombordstigning på buss.

Som ansvarlig for forvaltningen av statens eierskap i Vy, legger jeg til grunn at Vy jobber systematisk med å styrke selskapets lønnsomhet, og at selskapet som del av dette arbeidet gjennomfører tilstrekkelig med billettkontroller.

SPØRSMÅL NR. 2978

Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 27. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I Bergensavisen 10. august kan en lese om at turistbusser i Bergen som kjører saktere enn 40 kilometer i timen ikke trenger konsesjon for persontransport.

Er dette en korrekt forståelse av regelverket?

BEGRUNNELSE:

Selskapet som kjører uten konsesjon påberoper seg at Yrkestransportforskriften § 2 ikke gjelder for transport med største tillatte hastighet på høyst 40 kilometer i timen.

Spørsmålet er om dette er en riktig forståelse når bussene som kjører er like store som vanlige busser og har fått avslag på løyve etter Yrkestransportforskriften. En mer rimeleg tolkning ville vært at det ikke er hvor fort man kjører, men om bussen er typegodkjent til maks hastighet, som bør være avgjørende for om unntaket for løyve er oppfylt.

Bergen kommune har tidligere uttrykt at det er ønskelig at turister i hovedsak går, sykler eller benytter seg

av det ordinære kollektivtilbudet, noe som var bakgrunnen for at det opprinnelig ikke ble gitt løyve til den aktuelle ruten.

Svar:

Det fremgår av yrkestransportforskriften § 2 tredje ledd bokstav a) at det ikke er krav om løyve for transport med motorvogn med største tillatte hastighet på høyst 40 km/t. I dette ligger det at kjøretøyet ikke er konstruert for å kjøre over 40 km/t. Bestemmelsen innebærer ikke at for eksempel turvogner kan drive busstransport, uten løyve, ved å kjøre under 40 kilometer i timen.

SPØRSMÅL NR. 2979**Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 1. september 2025 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Hvordan vurderer statsråden KOM (2022) 209 og EUs strategi for indre sikkerhet (ProtectEU) sine mål om å gi myndigheter og EU adgang til kryptert kommunikasjon mellom privatpersoner opp mot Grunnlovens §102?

BEGRUNNELSE:

Det danske presidentskapet har foreslått å reintrodusere mandat om at tjenestetilbydere skal åpne for at ende-til-ende-krypterte samtaletjenester skal kunne bli scannet av politiet. Datatilsynet har nå gått ut i Aftenposten og advart mot endringene danskene har foreslått. Nordmenns private korrespondanse er beskyttet av Grunnloven §102 og har forrang for EØS-avtalens forpliktelser. Norge kan dermed ikke avgi suverenitet som svekker denne rettigheten uten å bryte Grunnlovens §115 eller §120. Samtidig er det forståelig at man ønsker tiltak for å bekjempe vederstyggeligheten som er barnepornografi. KOM (2022) 209 er markert som EØS-relevant, så det er viktig for nordmenn å vite hva regjeringen har til hensikt å gjøre for å sikre nasjonal kontroll over en så viktig avveining mellom privat korrespondanse og bekjempelse av barnepornografi, spesielt i forkant av et valg der forskjellige partier vektlegger beskyttelse av Norges suverenitet forskjellig.

Svar:

Seksuelle overgrep mot barn på nett er en sterkt voksende form for kriminalitet og utgjør et alvorlig samfunnsproblem. I 2022 la Europakommisjonen frem forslag til forordning, KOM (2022) 209, om forebygging og bekjempelse av seksuelle overgrep mot barn på nett. Der dagens system bygger på frivillighet, åpner forslaget for at leverandører av vertstjenester eller person-til-person kommunikasjonstjenester, etter en risikovurdering, kan pålegges av en domstol eller uavhengig administrativ myndighet å spore spredning av barneovergrepsmateriale, samt fjerne slikt materiale og rapportere funnene til politimyndigheter. En del av forslaget innebærer såkalt «chat control» av person-til-person kommunikasjonstjenester, også der det brukes ende-til-ende-kryptering. Forordningsforslaget har møtt kritikk for å ikke ivareta person- og kommunikasjonsvernet godt nok, og forhandlingene i EU har tidvis stagnert. I sommer la det danske formannskapet frem et revidert forordningsutkast, som i noen grad begrenser adgangen til å utstede sporingspålegg sammenliknet med Europakommisjonens forslag. Det foreslås blant annet at

sporingen skal være begrenset til visuelt innhold og URL (ikke tekst og lyd).

Ifølge Kripas cyberkriminalitetsrapport 2025 har seksuallovbrudd på ende-til-ende-krypterte meldingsplattformer økt og vil fortsette å øke. Europol melder i sin trusselvurdering av organisert kriminalitet på internett i 2025 at kryptering i økende grad brukes av kriminelle aktører for å hindre politiet i å få tilgang til avgjørende bevis i straffesaker. Jeg mener vi må ha gode verktøy for å bekjempe spredning av barneovergrepsmateriale på nett. Samtidig må kriminalitetsbekjempelseshensyn veies nøye opp mot person- og kommunikasjonsvernet. Disse rettighetene er helt grunnleggende i et demokratisk samfunn, og er nedfelt i både Grunnloven § 102 og Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK) artikkel 8. Det følger av EMK art. 8 nr. 2 og praksis fra Høyesterett at inngrep i retten til privatliv må ha hjemmel i lov, ivareta et legitimt formål og være forholdsmessig.

Forslaget til forordning om forebygging og bekjempelse av seksuelle overgrep mot barn på nett, inkludert elementet om «chat control», er fortsatt til behandling i EU. Det er derfor usikkert om forordningsforslaget vil bli vedtatt, og i så fall med hvilket innhold. Det er først når rettsakten eventuelt er vedtatt i EU at det fra norsk side kan tas endelig stilling til om den er relevant og akseptabel, og om den er aktuell for innlemming i EØS-avtalen og gjennomføring i norsk rett. I denne sammenheng vil forholdet til Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8 bli grundig vurdert. Hvis det er behov for tilpasninger, må dette forhandles med EU.

Når det gjelder EUs strategi for indre sikkerhet (ProtectEU), er dette en intern EU-strategi som ikke gjelder for EØS-EFTA-landene. Hvis EU, som følge av strategien, skulle vedta rettsakter som anses EØS-relevante, må eventuell gjennomføring i EØS-avtalen og norsk rett vurderes konkret for hver enkelt rettsakt.

SPØRSMÅL NR. 2980**Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 1. september 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Energi- og miljøkomiteen var på besøk på Gorines i Lillesand i slutten av april og ble imponert av deres ENØK-arbeid og Industrivind-prosjekt, som vil gjøre at Gorines blir selvforsynt med fornybar energi. De har mål om 1,85 MW fornybar vindkraftproduksjon, inkludert tredobling av batterikapasiteten.

Men kan vertskommunen behandle søknad om etablering av denne vindproduksjonen innenfor plan- og bygningsloven, og hvis ikke, vil statsråden endre regelverket slik at kommunene kan behandle slike søknader?

BEGRUNNELSE:

Gorines i Lillesand har satt seg som mål å bli selvforsynt med egenprodusert fornybar energi. De har derfor etablert et anlegg på Kjerlingland der de i dag har en topp moderne fabrikk, med solceller, geobrønner, akkumulator anker, batterier, effektivt produksjonsmaskineri og topp moderne styringssystemer for å utjevne effekt- og strømforbruket maksimalt. ENOVA vurderer Gorines anlegg som et av de mest framoverlente og effektive anlegg som er etablert. Energi- og miljøkomiteen var på bedriftsbesøk på Gorines anlegg i slutten av april og ble meget imponert av det Gorines har gjennomført og Industrivind-prosjektet de nå ønsker å gjennomføre. Dette er en bedrift som virkeliggjør, og bidrar til vårt felles mål om et nullutslipp samfunn.

Gorines har behov for mer fornybar produksjon og har derfor arbeidet målrettet for å få på plass Nærenergireformen, slik at det er mulig å produsere mer fornybar energi og dele den med andre virksomheter i næringsområdet. Nærenergireformen, som er basert på behov for endringer tydeliggjort av Gorines, ble enstemmig vedtatt i Stortinget juni 2023. Den er implementert i forskrift fra juli 2025 når det gjelder produksjon og 1.1.2026 for deling av inntil 5 MW fornybar energi innenfor definerte næringsområder.

Nærenergireformen legger opp til at vertskommunen skal behandle søknader, etter plan- og bygningsloven, begrenset til produksjon av inntil 5 MW fornybar energi og deling av den i næringsområder. Stortinget var opptatt av produksjon av mange ulike energiformer, og spørsmålet gjelder om alle energiformer, også vind, vil kunne bli behandlet av kommunene gjennom plan- og bygningsloven.

Svar:

Etter at endringene i energiloven og plan- og bygningsloven trådte i kraft 1. juli 2023, er det nå krav om områderegulering for vindkraftanlegg på land i henhold til plan- og bygningsloven. Dette betyr at det må foreligge en vedtatt områderegulering før konsesjon kan gis og før vindkraftanleggene kan detaljplanlegges etter energiloven.

Konsesjonsplikten for vindkraft på land gjelder for anlegg som har mer enn fem vindturbiner og/eller installert effekt over 1 MW, jf. energilovforskriften § 3-1 annet ledd. Realiseringen av Gorines mål om 1,85 MW fornybar vindkraftproduksjon vil dermed omfattes av både energiloven og plan- og bygningsloven. De nylig innførte endringene gir imidlertid kommunen full anledning til å behandle og legge til rette for vindkraftproduksjon og deling av energi i

næringsarealer ved bruk av plan- og bygningsloven.

SPØRSMÅL NR. 2981**Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 29. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

I mai 2024 ble det enighet om revidert Oslopakke 3. Her inngår planleggingsmidler til miljølokk/tunnel på Manglerud for å bedre miljøet for beboerne. Det synes imidlertid uklart om og i hvilken grad dette følges opp fra Statens vegvesen. Oslo kommune ber om et samarbeid med SVV for å komme videre med et viktig miljøtiltak for mange beboere langs E6 på Manglerud.

Kan statsråden bekrefte at et slikt samarbeid vil skje mellom staten og Oslo kommune og med en fremdrift som gjør at ulike konsepter kan tas med i vurderingen i neste NTP?

BEGRUNNELSE:

Oslo byrådsleder, på vegne av Oslo kommune, skrev til Statens vegvesen 8. mai i år der det konkret bes om å starte planlegging av ulike løsninger for Manglerud slik at det kan komme med i neste NTP. Oslo kommune ber derfor

om et samarbeid med Statens vegvesen for å komme videre med et viktig miljøtiltak for mange beboere langs E6 på Manglerud.

Svar:

Prosjektet er ikke omtalt i Nasjonal transportplan for perioden 2025-2036. Jeg er gjort kjent med at det i den lokalt reviderte avtalen for Oslopakke 3 fra 24. mai 2024 er satt av planleggingsmidler til flere prosjekter, blant annet til et lokk/miljøtunnel på Manglerud.

Jeg er videre kjent med at Statens vegvesen mottok et brev fra Oslo kommune i mai i år og at vegvesenet i sitt svar av 30. juni oppfordret kommunen til å ta initiativ til et møte med Statens vegvesen for å drøfte hvordan man sammen kan vurdere videre løsninger for E6 Manglerudtunnel. Så langt jeg er kjent med saken, avventer Statens vegvesen en tilbakemelding fra kommunen når det gjelder et slikt møte.

SPØRSMÅL NR. 2982**Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 4. september 2025 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Kan statsministeren redegjøre for hvilke tallgrunnlag og beregningsmåter han bygger på når han hevder at «åtte av ti nye jobber er skapt i privat sektor de siste fire årene»?

BEGRUNNELSE:

Statsministeren har i blant annet Aftenposten 6. august fremhevet at hovedtyngden av nye jobber er skapt i privat sektor. Denne fremstillingen reiser flere spørsmål. For det første fremstår mye av jobbveksten i 2021 og 2022 som en midlertidig pandemieeffekt, snarere enn varig vekst. For det andre har statsministeren valgt å vise til SSBs statistikkbanktabell 09175, som ikke gir tall for privat sektor alene, men inkluderer offentlig eide foretak som i realiteten tilhører offentlig sektor. SSBs arbeidsmarkedsstatis-

tikk gir en tydeligere avgrensning. Videre ser statsministerens beregning av årsvekst ut til å bygge på kvartalstall fra 1. kvartal 2024 til 1. kvartal 2025, noe som ikke reflekterer reell årsvekst. Til sist er det problematisk at fremstillingen ikke tar hensyn til at privat sektor er omtrent dobbelt så stor som offentlig sektor, slik at like store prosentvise vekstrater gir svært ulikt antall arbeidsplasser. En presisering av tallgrunnlaget og metodebruk vil derfor være ønskelig.

Svar:

Jeg viser til brev av 25. august 2025 fra Stortingets president med spørsmål nr. 2982 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi til statsministeren som han har bedt meg svare på.

Tallgrunnlaget baserer seg på nasjonalregnskapet fra SSB, som er den mest helhetlige sysselsettingsstatistikken vi har. Tallene fra nasjonalregnskapet viser at antall sysselsatte har økt med 161 900 personer i perioden 3. kvartal 2021 til 2. kvartal 2025. I offentlig forvaltning har antall sysselsatte økt med 27 400 personer i denne perioden, tilsvarende 16,9 pst. av den samlede veksten. Dette innebærer at antall ansatte i offentlig forvaltning i gjennomsnitt har økt med 1 800 per kvartal de siste årene. Til sammenlikning økte antall sysselsatte i offentlig forvaltning i gjennomsnitt med 2 200 i kvartalet i perioden 3. kvartal 2013 – 3. kvartal 2021.

Andelen av de sysselsatte som arbeider i offentlig forvaltning har vært forholdsvis stabil de siste 30 årene, men varierer med konjunktorene. I 2. kvartal 2025 utgjorde offentlig forvaltning 30,1 pst. av samlet sysselsetting, det samme som gjennomsnittet siden 1995. Til sammenlikning utgjorde sysselsatte i offentlig forvaltning 30,8 pst. av samlet sysselsetting i 3. kvartal 2021, sesongjustert.

Nasjonalregnskapstallene viser at om lag 83 pst. av sysselsettingsveksten etter at denne regjeringen tok over har kommet utenfor offentlig forvaltning. I perioden 3. kvartal 2013 til 3. kvartal 2021 kom 57 pst. av veksten utenfor offentlig forvaltning.

Nasjonalregnskapets sysselsettingsstatistikk har tall for offentlig forvaltning, men skiller ikke ut offentlig kontrollerte foretak fra private foretak. Offentlige kontrollerte foretak omfatter for eksempel Equinor, Statnett, Mesta, Telenor og Statens kartverk.

Statistikken «arbeidsforhold og lønn» skiller mellom offentlig forvaltning, offentlige eide foretak og privat sektor, men den er ikke sesongkorrigert. Det er derfor nødvendig å sammenlikne de samme kvartalene mellom år. Denne statistikken viser at 78 prosent av jobbveksten i perioden 2. kvartal 2021 – 2. kvartal 2025 har kommet i privat sektor. Ser vi kun på det siste året har privat sektor stått for 79 prosent av veksten.

SPØRSMÅL NR. 2983

Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson

Besvart 1. september 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvor mange ulike kommersielle selskaper har helseforetakene avtaler med og hvor mye ressurser brukes det på kontroll og tilsyn av disse i dag?

BEGRUNNELSE:

NRKs seneste avsløring om den kommersielle aktøren Spesialistlegen AS, som har tatt oppdrag fra Nordlandssykehuset, viser at de har fakturert 108 millioner kroner for mye for behandling av psykisk syke pasienter. Statsforvalteren konkluderer med at selskapet har brutt helse- og omsorgstjenesteloven og helsepersonelloven ved å fakturere for unødvendige utgifter og administrativt arbeid.

Sykehuset selv har hatt begrenset mulighet til å kontrollere fakturaene, som kun inneholdt pasient-ID, timetall og timespris. Ikke bare har Spesialistlegen AS overfakturert, de har også underbehandlet pasientene, dere flere har blitt dårligere av behandlingen de har fått.

Kommersielle aktører i velferdstjenestene våre er i stadig økende grad dominert av aktører med sentralisert eierskap, gjennom store kjeder eller utenlandske oppkjøpsfond. Samlet tas det milliarder ut fra fellesskapets

midler bevilget til velferd, til profitteiere av kommersielle selskaper.

Omfanget av arbeidet med å se en helt grunnleggende del av velferdssystemet i kortene er enormt. Dermed vet vi lite om hva skattepengene vi bevilger til velferdstjenester som er drevet av kommersielle aktører går til. Ikke minst, hvordan det kan gå utover pasientenes helsetilbud,

Med kommersielle selskaper som ikke er underlagt samme åpenhetsreglement som offentlige får svært begrensede muligheter for å undersøke pengestrømmer, folkevalgte får ikke full informasjon om hva skattebetalernes penger brukes til, fagforeninger får begrenset sine muligheter til medbestemmelse.

Svar:

De regionale helseforetakene har omfattende avtaler med både private ideelle og private kommersielle leverandører av spesialisthelsetjenester. Dette omfatter blant annet de store diakonale sykehusene og en rekke leverandører innen TSB. I tillegg har Helfo avtaler med private leverandører knyttet til fristbruddsordningen. I begrunnelsen

for spørsmålet vises det til en kommersiell leverandør som nettopp har avtale med Helfo. De regionale helseforetakene har ikke anledning til, eller ansvar for å følge opp disse avtalene.

De regionale helseforetakene anskaffer private helsetjenester fra ideelle og kommersielle leverandører gjennom anbudskonkurranser. Anbudskonkurransene definerer hva og hvor mye som skal kjøpes samt hvilken økonomisk ramme som ligger til grunn for anskaffelsen. I konkurransedokumentene stilles det krav til blant annet kompetanse, kvalitet på behandlingsprogram og samhandling med andre aktører (for eksempel helseforetak og primærhelsetjenesten) for de helsetjenester som etterspørres. I tillegg legges det i flere av avtalene inn en begrensning på hvor lange opphold eller hvor mange konsultasjoner den enkelte pasient kan ha før videre behandling må avklares med den instans som har gitt pasienten rett til behandling i spesialisthelsetjenesten.

Det foretas løpende oppfølging og kontroll av disse inngåtte avtalene. Avtalepartene rapporterer månedlig både på aktivitet og kvalitet. Det er ikke anledning til å utføre pasientbehandling utover det volum (og økonomisk ramme) som er fastsatt i inngått avtale. De regionale helseforetakene har minimum et årlig oppfølgingsmøte med hver av avtalepartene, og i tillegg gjennomføres møter ved behov, for eksempel hvis det er utfordringer med opplevd kvalitet eller korrekt rapportering.

I begrunnelsen for spørsmålet vises det til Spesialistlege AS. De er en leverandør innenfor fristbruddsordningen, og har ikke levert tjenester direkte til Nordlandssykehuset HF. Når en pasient blir henvist til et sykehus, vurderer sykehuset om du har rett til nødvendig helsehjelp. Hvis det blir vurdert at pasienten har rett til nødvendig helsehjelp, så vil vedkommende få en bindende frist for når pasienten senest skal få påstartet helsehjelpen. Fristen er et uttrykk for hvor lenge det er medisinsk forsvarlig for pasienten å vente. Om denne fristen ikke overholdes, er dette et fristbrudd og sykehuset må varsle Helfo som forvalter fristbruddsordningen. Helfo har inngått egne avtaler med ulike private helsetjenesteleverandører som pasienten da kan få tilbud om helsehjelp fra. Den private helsetjenesteleverandøren overtar behandlingsansvaret for pasienten, men det regionale helseforetakets sørge-for-ansvar gjelder fortsatt og den offentlige spesialisthelsetjenesten må betale for tjenestene til pasientene.

Regjeringen har vært tydelig på at det ikke er god nok kontroll med kostnader og kvaliteten i fristbruddsordningen i dag. Derfor fikk Helsedirektoratet i oppdrag å foreslå forbedringer. Noen av disse er allerede implementert. Helsedirektoratet har blant annet i sitt mål og disponeringskriv for 2025 lagt til grunn at avtalene som Helfo inngår skal understøtte fristbruddsordningens formål, og så langt det er mulig, ivareta behovet for transparens i pasientforløp og ressursbruk. Avtalene skal innrettes slik

at det gir gode forutsetninger for Helfo til å følge opp at avtalene oppfylles. Følgende krav er innarbeidet i Helfos avtaler med fristbruddsleverandører: «Krav fra private tjenesteleverandører skal oversendes med spesifiserte fakturaunderlag som inneholder helseopplysninger og andre opplysninger som i henhold til lov og forskrift er nødvendige for å kunne kontrollere at utført helsehjelp er i samsvar med det innmeldte fristbruddet.»

De regionale helseforetakene fikk i tillegg til oppdragsdokument for 2024 i oppdrag å gjennomgå sin praksis for å unngå fristbrudd, ha enhetlige måter å håndtere dette på, samt enhetlig praksis for å melde fristbrudd til fristbruddportalen. De regionale helseforetakene har i fellesskap arbeidet med oppfølgingen av oppdraget under ledelse av Helse Sør-Øst RHF og har utarbeidet en ny regional veileder. Gjennom arbeidet med ventetidsløftet er også ventetidene og antall og andel fristbrudd vesentlig redusert.

Regjeringen arbeider også med oppfølgingen av andre forslag, herunder oppfølgingen av Stortingsvedtak nr. 693 ifm. Innst. 387 S (2023–2024). De regionale helseforetakene fikk i 4. juli i år et oppdrag om dette i tillegg til oppdragsdokument for 2025. De regionale helseforetakene skal vurdere hvordan en eventuell overtakelse av kontraktsansvaret i fristbruddordningen kan innrettes. Frist for dette oppdraget er satt til 1. november 2025.

Jeg vil avslutningsvis understreke at vi forventer at private leverandører som yter tjenester til befolkningen på vegne av det offentlige, både gir forsvarlig helsehjelp og rapporterer inn riktig, slik at vi får benyttet våre felles ressurser på best mulig måte. Samtidig så vil de tiltakene jeg har nevnt ovenfor sette spesialisthelsetjenesten i en langt bedre posisjon med tanke på en løpende kontroll av de aktuelle tjenester som ytes på det offentlige regning.

SPØRSMÅL NR. 2984

Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 1. september 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Andelen pasienter som blir henvist til spesialisthelsetjenesten, men som ikke får lov til å komme inn har økt dramatisk gjennom Arbeiderpartiets regjeringsperiode. På pressekonferansen om ventetidsløftet 26. juni indikerte statsråden at han fortsatt ikke visste hvorfor økningen skjer, men skulle se nærmere på det i tiden fremover. Så langt i år har det i somatikken blitt avvist neste 20 % flere pasienter enn samme periode i fjor, samtidig som totalt antall henvisninger har gått ned.

Har statsråden nå et svar på hvorfor dette skjer?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet har flere ganger tatt opp den dramatiske økningen i avvisning av pasienter i Arbeiderpartiets regjeringsperiode. Det har ført til at statsråden har sagt at han skal følge nøye med, men har ikke gitt noen god forklaring på hvorfor det har skjedd.

Statsråden har likevel fremmet flere teorier, blant annet:

- Fastlegene skriver dårligere henvisninger (spørsmål nr. 1036)
- Fastlegene sender flere henvisninger feil sted (spørsmål nr. 1036)
- At Helseplattformen har endret registreringspraksisen (spørsmål nr. 1037)
- Flere henvendelser til fastlegene som gir svakere kvalitet (spørsmål nr. 1037)
- Økt ressursfokus og «Kloke valg» (spørsmål nr. 2845)
- At tallene kan gå noe opp og ned naturlig fra år til år (Muntlig spørretime 29.01.25)

At antallet henvisninger har økt og gjort kvaliteten lavere stemmer åpenbart ikke, når det totale antallet hen-

visninger har gått ned. At tallene går opp og ned stemmer heller ikke når vi ser en systematisk økning gjennom hele Arbeiderpartiets regjeringsperiode. At Helseplattformen har laget rot i systemet kan være med å forklare der den er implementert, men forklarer ikke det store bildet. Statsrådens påstand om at økningene skyldes at fastlegene er dårligere til å henvise og sender henvisningene feil sted virker for meg ganske søkt, og på grensen til frekt.

Det eneste statsråden nekter å vurdere er at presset som er skapt i ventetidsløftet for å få flest mulig gjennom, eller bort fra, døra så fort som mulig har gjort at man i større grad leter etter grunner til å avvise. Iveren etter å møte eller dytte vekk pasientene raskest mulig, for så å sette dem i en intern behandlingsskø kan ha tatt overhånd.

Når statsråden har sagt at avvisninger skal være et fokusområde håper jeg det endelig er mulig å få et klart og tydelig svar på hvorfor flere pasienter skyves ut i kulda på Arbeiderpartiets vakt.

Svar:

Representanten løfter i sitt spørsmål fram enkelte tall om henvisninger og avviste henvisninger. I arbeidet med ventetidsløftet følger vi med på en rekke indikatorer for å unngå at ventetidsløftet gir uheldige utslag. Tallene representanten viser til, viser kun en liten bit av bildet. For å få større klarhet i utviklingen er det behov for å se på antall henvisninger, antallet med påbegynt helsehjelp, passert planlagt tid, tid til tjenestestart og andelen avviste.

Det er forskjeller mellom fagområdene mht. til utviklingen i antallet nyhenviste, pasienter som har fått påbegynt helsehjelpen og avviste henvisninger. Tabellen under viser antallet nyhenviste i 1. tertial i 2019, 2023, 2024 og 2025 (året før og årene etter pandemien).

	1.tert 2019	1.tert 2023	1.tert 2024	1.tert 2025	Endring 2019-2025 i prosent
Somatikk	430 034	448 186	438 718	419 561	-2,4
PHV	25 662	30 268	31 635	30 104	17,3
PHV barn og unge	9 397	13 009	12 950	12 923	37,5
TSB	4 930	4 825	4 842	4 677	-5,1

Som det fremgår av tabellen er det en nedgang i henvisninger fra 1. tertial 2024 til 1. tertial 2025. Samti-

dig har det vært en stor økning i antallet nyhenvisninger i PHV voksne og barn og unge i årene 2019-2025, mens det

er en mindre nedgang i somatikken og TSB. Utviklingen varierer altså mellom fagområder.

Antallet som har fått påbegynt sin helsehjelp i 1. tertial i de samme årene fremgår av tabellen under.

	1.tert 2019	1.tert 2023	1.tert 2024	1.tert 2025	Endring 2019-2025 i prosent
Somatikk	335 547	345 501	340 975	364 894	8,7
PHV voksne	19 533	23 113	22 498	24 025	23
PHV barn og unge	7 430	10 524	10 387	11 562	55,6
TSB	3 396	3 261	3 103	3 111	-8,4

Som det fremgår av tabellen er det en prosentvis stor økning i antallet som har fått påbegynt helsehjelp i PHV voksne og barn og unge i årene 2019-2025. Det er også en økning i somatikken, mens det er en prosentvis nedgang i TSB. Med unntak av TSB, er det en økning i antallet som har fått påbegynt sin helsehjelp fra 1. tertial

2024 til 1. tertial 2025. Det er altså slik at flere har fått påbegynt helsehjelpen sin i perioden med ventetidsløftet.

FHI publiserer også tall over ventetiden til utredning og behandling for dem som har fått påbegynt sin helsehjelp og andelen ikke-overholdte pasientavtaler i forløp (interne ventetider).

Indikator	1.tert 2019	1.tert 2023	1.tert 2024	1.tert 2025
Gj, snitt tid til tjenestestart (utredning og behandling) i antall dager	96,9	99,9	107,1	105
Andel avtaler med pas-sert planlagt tid av alle avtaler.	9,9	13,5	14	12,6

Det er ikke slik at ventetiden i forløp eller andelen ikke-overholdte pasientkontakter har økt under ventetidsløftet. Snarere er det en bedring i tallene. Ventetidsløftet kan ikke slik sett sies å ha påvirket ventetidene videre i forløpet negativt. Derfor har vi tett dialog med de regio-

nale helseforetakene, KS og Legeforeningen om hvordan vi kan legge til rette for færre avviste henvisninger.

Tabellen viser andel avviste henvisninger (pasienter som er vurdert å ikke ha behov for spesialisthelsetjenester) i juli i 2019, 2023, 2024 og 2025.

	Juli 2019	Juli 2023	Juli 2024	Juli 2025
Somatikk	4,3 pst.	5,3 pst.	6,5 pst	7,5 pst
PHV voksne	23,9 pst	29,8 pst.	32,6 pst	35,4 pst.
PHV barn og unge	20,3 pst.	22,2 pst.	21,5 pst.	20,2 pst.

For TSB har vi fått tall for hvert av de regionale helseforetakene. Her er andelen hhv. 9,24 pst. 0,27 pst., 7,81 pst og 7,84 pst. Helse Sør-Øst, Helse Vest, Helse Midt-Norge og Helse Nord i juli 2025.

Det er altså ikke slik at jeg ikke har vurdert om ventetidsløftet har gitt uheldige utslag. Jeg finner imidlertid ikke belegg for dette i dataene fra FHI. Det betyr ikke at det ikke er forhold vi må jobbe med å bedre.

Hvorfor andelen avviste henvisninger øker, er det ikke et entydig svar på. Innenfor psykisk helse pekes det på felles henvisningsmottak som en forklaring. Det kan være at pasienter som tidligere ville ha fått behandling hos en avtalespesialist, ikke blir vurdert å ha behov for nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten, men bør få et tilbud i kommunehelsetjenesten. Det pekes også på en stor økning i andel henvisninger for ADHD som vurderes å ikke ha behov for oppfølging i spesialisthel-

setjenesten. Det kan også tenkes at det gjøres tydeligere prioriteringer enn tidligere. De regionale helseforetakene oppgir at deres gjennomganger, herunder deres internrevisjon, har vist at det ikke er grunnlag for å konkludere med at andelen avviste er for høy. Vurderingene gjøres på grunnlag av prioriteringskriteriene, og internrevisjonen har ikke funnet at det avvises pasienter som har behov for oppfølging i spesialisthelsetjenesten.

Pasienter som er vurdert å ikke ha behov for spesialisthelsetjenester, skal ikke ha sin behandling i spesialisthelsetjenesten. Jeg stoler på at fagfolkene våre gjør gode og grundige vurderinger og at det ikke avvises pasienter som burde vært fulgt opp i spesialisthelsetjenesten. Pasientene kan likevel ha behov for oppfølging og behandling hos fastlegen eller fra andre kommunale tjenester. Det er derfor svært viktig med et godt samarbeid mellom tjenestenivåene, slik det finnes flere eksempler på, blant annet «Én vei inn».

Det er satt i gang en rekke tiltak som skal bidra til at pasientene får rett hjelp, på rett sted og til rett tid. Eksempler på tiltak er økt bruk av vurderingssamtaler og veiledningstiltak mot kommunene, tidlig avklaringssteam og di-

alogbasert inntak. For å forenkle samhandlingen mellom de som henviser og spesialisthelsetjenesten er det etablert sikre, digitale dialogmeldinger hvor de kan stille spørsmål om en henvisning og eventuelt be om tilleggsinformasjon ved vurdering av henvisning.

Det foregår også godt samarbeid mellom allmennleger og legespesialister i sykehus i regi av Legeforeningen. Målet med arbeidet er at flere skal få god og riktig behandling hos fastlegen, slik at de som kan ivaretas av fastlegen ikke henvises til spesialisthelsetjenesten. Slike arbeider ønsker vi mer av.

Så er vi helt enige om at det ikke er bra for pasientene eller ressursbruken i tjenesten med en høy andel avviste henvisninger. Derfor følger vi utviklingen tett og har dialog med de regionale helseforetakene, KS og Legeforeningen om hvordan vi kan legge til rette for færre avviste henvisninger. Temaet sto senest på agendaen på trepartsmøtet 25. august der Legeforeningen, KS og ledelsen i de regionale helseforetakene var til stede. Sammen skal vi jobbe for at pasienter følges opp på rett sted og til rett tid.

SPØRSMÅL NR. 2985

Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 1. september 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Hva gjør regjeringen for å beskytte befolkningen mot eksponering for bly fra aktive og nedlagte skytebaner?

BEGRUNNELSE:

I Norge har vi over 3000 aktive eller nedlagte skytebaner. Samtidig er det ikke satt noen grenser for forurensingsnivåer man anser som akseptabelt før man krever stenging for ferdsel.

Rapporten “Spredningsmodeller for tiltaks-vurderinger og livsløpsanalyser av skytebaner” konstaterer at forurensning fra skytebaner for håndholdte våpen er den antatt største kilden til spredning av bly i Norge (1), og en fersk fagartikkel i norsk legetidsskrift poengterer at bly fra ammunisjon skader folkehelsen (2). Effekter av bly på nervesystemet er i mange studier målt i form av redusert IQ. Andre studier har undersøkt forekomst av ADHD, lesevansker og nedsatt finmotorikk.

WHO sier at det finnes ingen trygg grense for blyinntak, og at helseskadene relatert til bly er store. Samtidig er kunnskapsnivået om skadepotensialet fra bly hos lokale beslutningstakere, brukere av naturen og skyttere fortsatt lavt.

Det er ikke rimelig å forvente at folk selv skal kunne ta alle nødvendige forbehold ved vurderingen av helseisiko knyttet til bruk av områder med nedlagte eller aktive skytebaneområder. Forurensningen er ikke nødvendigvis kjent for lokalbefolkningen, og i enda mindre grad for turister. Dermed blir det svært viktig å ha gode og tydelige rammer for forvaltning av disse områdene, og tydelige anbefalinger knyttet til ferdsel/eksponering i forurensede områder og spredning fra disse.

Referanser: https://main-bvxea6i-kdsvgmpf4i-wws.eu-5.platformsh.site/sites/default/files/2025-05/earthresQue%20Rapport%2014%20-%20spredningsmodell_LCA.pdf

<https://tidsskriftet.no/2025/03/kronikk/bly-fra-ammunisjon-skader-folkehelsen>

Svar:

Bly er en miljøgift og har mange alvorlige effekter på menneskers helse og i miljøet. Norge er forpliktet av internasjonale avtaler til å redusere utslippene. Bruken av bly og blyforbindelser er regulert i ulike kjemikalierelgelverk, og bly er også omfattet av vårt eget nasjonale mål om å stanse bruk og utslipp av en rekke miljøgifter. Utslippene av bly har blitt betydelig redusert siden bly og blyforbindelser ble oppført på norske myndigheters prioritetsliste da denne ble opprettet i 1997. Bruk av blyhagl på skytebane har vært forbudt i Norge siden 2002. Bruk av blyammu-

nisjon, både til jakt og på skytebaner, anses i dag som den største kilden til blyforurensning i Norge.

Det er viktig at aktive skytebaner driftes på en måte som hindrer at forurensning oppstår. Det er behov for tiltak rettet mot både bruk og utslipp av bly fra ammunisjon. Miljødirektoratet fikk derfor før sommeren i oppdrag å innhente og sammenstille kunnskap om forurensings-situasjonen ved norske skytebaner, som grunnlag for senere utarbeidelse av forskriftsforslag om utforming, drift og nedleggelse av skytebaner.

SPØRSMÅL NR. 2986

Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 1. september 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Dersom dette er riktig, hvorfor praktiserer Norge et strengere regelverk enn EU?

BEGRUNNELSE:

Etter hva jeg forstår, kan ikke personer med insulinavhengig diabetes få kjøreseddel for buss. Dette skal være en særnorsk regel som skal være strengere enn EU-reglene på området. Det blir sagt at ingen andre land i Europa tolker EU-direktivet så strengt som Norge.

Svar:

Den som skal drive løyvepliktig persontransport mot vederlag, herunder med buss, må ha kjøreseddel i tillegg til førerkort, jf. yrkestransportloven § 37 a. Yrkestransportloven § 37 c angir at det gjelder samme helsekrav for kjøreseddel som for førerkort i klassene D og DE. Kravet til kjøreseddel er en nasjonal ordning som ikke reguleres av EØS-avtalen.

Sjåfører som behandles med insulin eller andre legemidler som kan gi hypoglykemi, kan etter en individuell vurdering få helseattest med anbefaling om førerrett for førerkortgruppe 2 og 3 etter førerkortforskriften vedlegg 1 § 32. Disse førerkortgruppene omfatter bussklassene D og DE. Dispensasjonsadgangen gjelder likevel ikke for kjøreseddel for persontransport med buss. Ved fastsettelsen av unntaksadgangen etter § 32, ble det lagt vekt på den betydelige ulykkesrisikoen som kan oppstå

ved anfall med alvorlig hypoglykemi. Med henvisning til dette, vurderte Helsedirektoratet det som uforsvarlig å utstede helseattest med anbefaling om kjøreseddel for persontransport med buss. Ved annen kjøring i klasse C og D, vil det være lettere å foreta måling og iverksette tiltak som kan forhindre anfall av hypoglykemi.

Kjøreseddelordningen har som formål å sikre trygg og profesjonell persontransport. Av hensyn til trafikksikkerheten er det både naturlig og nødvendig å fastsette strenge medisinske krav til personer som skal utføre slik løyvepliktig transport. Dette er særlig viktig for yrkessjåfører som har ansvar for buss med passasjerer. Ulykker med buss har et betydelig skadepotensial, med alvorlige konsekvenser for passasjerer, andre trafikanter og omgivelsene. Etter mitt syn er det derfor rimelig at det fastsettes strengere helsekrav til yrkessjåfører enn til øvrige sjåfører for å sikre trygg ferdsel på veiene.

SPØRSMÅL NR. 2987**Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Gro-Anita Mykjåland****Besvart 2. september 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Foreligger det konkrete planer eller forslag fra Havforskningsinstituttet om ytterligere innstramminger i fisket i Oslofjorden og Skagerrak, i form av nye nullfiskeområder eller andre tiltak?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har besluttet å innføre en rekke fiskeritiltak Oslofjorden for å styrke fiskebestandene og økosystemet i fjorden. Blant annet er det innført tre nullfiskeområder hvor alt fiske vil være forbudt i en periode på 10 år.

I NRK Vestfold og Telemarks nyhetssending onsdag 20.8.2025 uttaler en forsker fra Havforskningsinstituttet at Oslofjorden ikke eksisterer i isolasjon og at naturmangfold til områdene rundt, som Skagerrak og Kattegat er viktig for økosystemet i Oslofjorden. I innslaget gis det et klart inntrykk av at Havforskningsinstituttet anbefaler ytterligere tiltak.

Innføringen av nullfiskeområdene i Oslofjorden vil ha alvorlige konsekvenser for yrkesfisket, og flere fiskere har allerede uttrykt at de må avvike sin drift. En eventuell utvidelse av antall nullfiskeområder vil ha dramatiske følger for fiskerinæringen i det aktuelle området. Det har foreløpig ikke kommet noen bekreftelse på at de berørte fiskerne vil kompenseres økonomisk for det tapet de vil lide. Næringa trenger forutsigbare rammevilkår, og tydelige beskjed dersom ytterligere områder skal omfattes av et fiskeforbud.

Svar:

Havforskningsinstituttet skal levere råd til forvaltningen basert på beste tilgjengelige kunnskap. Overvåking, kartleggingsarbeid og forskning danner grunnlaget for rådgivingen. Instituttet skal ha gode rutiner for kvalitetssikring av råd til forvaltningen.

Havforskningsinstituttet er fiskeriforvaltningens viktigste rådgivende organ. Havforskningsinstituttet har imidlertid ikke mandat til selv å endre fiskerireguleringer eller planlegge slike endringer. I prosessen som har vært gjennomført for de nye fiskeritiltakene i Oslofjorden, har Havforskningsinstituttet på bestilling fra NFD og Fiskeridirektoratet bidratt med å utrede og gi råd om tiltak som kan bidra til å bedre tilstanden i Oslofjorden.

Havforskningsinstituttet har ikke levert noen råd om ytterligere tiltak i Skagerrak nå, og det er heller ikke bestilt noe slikt arbeid fra forvaltningens side. Det forelig-

ger per nå ingen planer om å innføre ytterligere nullfiskeområder i Oslofjorden eller Skagerrak.

Havforskningsinstituttets forskere er involvert i internasjonale forskningsprosjekter som studerer økologi og muligheter for økosystemtilnærming til forvaltning av natur og fiskerier. Når det gjelder uttalelsen i NRK Vestfold og Telemarks nyhetssending som representanten viser til, ble denne gitt til NRK Vestfold og Telemark som kommunikasjon av funnene knyttet til et slikt prosjekt ved navn «Samarbeid om forbedring av miljøsituasjonen i nordiske hav- og kystområder, med fokus på Skagerrak – SAMSK-AG» finansiert av Nordisk Ministerråd. I sluttrapporten fra prosjektet dokumenteres viktige koblinger mellom habitater og bestander i Skagerrak – som Oslofjorden er en del av.

Jeg mener det er positivt at Havforskningsinstituttet bidrar inn i slike nye prosjekter og i utviklingen av ny kunnskap. Jeg følger kunnskapsutviklingen tett innenfor alle mine ansvarsområder. Det er imidlertid først og fremst de etablerte rådgivningsprosessene som danner grunnlaget for fiskerireguleringen, og min rolle er blant annet å avveie ulike hensyn opp mot hverandre. Jeg ønsker derfor å understreke at det ikke foreligger noe offisielt råd fra Havforskningsinstituttet om verken ytterligere nullfiskeområder eller fiskeritiltak i Oslofjorden, eller å utvide tiltakene som innføres i Oslofjorden til resten av Skagerrak.

SPØRSMÅL NR. 2988

Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 1. september 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Kan statsråden legge frem en oversikt over hvor mye som ble gitt hhv. i reisefradrag og andre pendlerfradrag for hver kommune og hvert valgdistrikt i 2024, samt en oversikt over hvor mange personer som mottok hhv. reisefradrag og andre pendlerfradrag i hver kommune og hvert valgdistrikt i 2024 (Ønsker også oversikt over tilsvarende tall for 2021)?

BEGRUNNELSE:

Senterpartiet i samarbeid med Arbeiderpartiet og SV sikret lettelser for folk som pendler i arbeidet. Dersom stats-

råden ikke har tilgjengelige tall for 2024, bes det om tall for 2023.

Svar:

Det gis fradrag i alminnelig inntekt for skattyters utgifter til reiser mellom hjem og arbeidssted. Som hovedregel gis det fradrag etter sats per kilometer reiseavstand, uavhengig av transportmiddel. Innenfor den øvre grensen for reisefradraget kan det alternativt gis fradrag for faktiske utgifter til flybilletter på besøksreiser og fradrag for faktiske utgifter til bom og ferge på nærmere vilkår. Tabell 1 gir en oversikt over reglene for årene fra 2019 til og med 2025.

Tabell 1 Reisefradragsregler 2019 – 2025. Nominelle kroner

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bunnbeløp	22 700	23 100	23 900	14 000	14 400	14 950	15 250
Høy sats	1,56	1,56	1,56	1,65	1,70	1,76	1,83
Kilometergrense høy sats	50 000	50 000	50 000	-			
Lav sats	0,76	0,76	0,76	1,65	1,70	1,76	1,83
Øvre grense for reisefradraget	97 000	97 000	97 000	97 000	97 000	97 000	100 880

Kilde: Finansdepartementet.

Det kan videre gis fradrag for merutgifter ved kost og losji for pendlere som overnatter et annet sted enn hjemme på grunn av jobb. Fradrag for merutgifter til kost gis etter fastsatte satser som skiller på type bosted. Tabell 2 viser de mest sentrale satsene for 2019-2025. Alternativt kan det kreves fradrag for dokumenterte utgifter til kost, redusert for kostbesparelse i hjemmet. En pendler

som har kokemuligheter i pendlerboligen, anses i utgangspunktet ikke å ha merutgifter til kost, og har ikke fradragsrett for kostutgifter. Unntak gjelder ved opphold på brakke eller pensjonat. Fradrag for merutgifter til losji gis for dokumenterte kostnader. Fradragsretten for kost og losji ved pendleropphold gjelder i utgangspunktet bare for en periode på 24 måneder.

Tabell 2 Oversikt satser kost brakker pendlere 2019-2025. Kroner

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kost brakke/pensjonat uten kokemulighet per døgn	161	164	170	172	177/250 ¹	400	400
Kost brakke/pensjonat med kokemulighet per døgn	ingen	ingen	ingen	ingen	177/250 ¹	400	400

Langtransportsjåfører	300	300	300	300	300/350 ²	400	400
Hybel uten kokemuligheter	161	164	170	172	177	400	400

1) Satsen på 250 kroner gjaldt fra 1. september 2023.

2) Satsen på 350 kr gjaldt fra 1. september 2023.

Kilde: Finansdepartementet.

Tabell 3 og tabell 4 viser henholdsvis antall personer med reisefradrag og antall personer med fradrag for merutgifter til kost og losji i 2021 og 2023, som er det siste året med statistikk. Tabellene viser antall personer med fradrag bosatt i den enkelte kommune, samt samlet fradrag i valgdistriktene etter kommuneinndelingen for 2024. Skatteverdien av fradragene er 22 pst. Av hensyn til personvern er kommuner med færre enn 11 personer utelatt fra tabellene.

Under koronapandemien var det en stor nedgang i reiseaktivitet, inkludert reiser til og fra jobb. Reglene ble endret lite fra 2019 til 2021. Likevel hadde mer enn dobbelt så mange personer reisefradraget i 2019 som i 2021. Det antas å ha vært mer normal reiseaktivitet i årene etter pandemien. Den begrensede reiseaktiviteten under pandemien gjør det vanskelig å sammenligne tall for reisefradraget i 2023 med tall for reisefradraget i 2021. Dette gjelder også øvrige pendlerfradrag.

Tabell 3 antall personer og samlet reisefradrag (kroner) for personer bosatt i den enkelte kommune, samt samlet fradrag og antall personer i valgdistriktene

	2021		2023	
	Reisefradrag	Antall	Reisefradrag	Antall
Oslo	168 006 789	8 607	434 045 333	18 612
Oslo valgdistrikt	168 006 789	8 607	434 045 333	18 612
Eigersund	6 713 233	423	18 155 570	773
Stavanger	16 613 120	931	49 442 785	2 463
Haugesund	6 823 491	376	19 168 709	843
Sandnes	10 364 894	640	39 790 638	2 424
Sokndal	1 315 140	81	3 813 633	194
Lund	1 438 614	75	3 445 987	166
Bjerkreim	1 561 191	128	4 838 521	282
Hå	4 595 844	480	19 512 227	1 275
Klepp	2 271 769	165	9 852 852	796
Time	2 451 768	202	12 046 617	1 033
Gjesdal	1 873 858	196	10 227 974	870
Sola	3 004 234	140	9 477 078	418
Randaberg	437 476	62	3 049 851	232
Strand	9 277 909	405	25 508 335	925
Hjelmeland	1 181 086	68	3 177 304	126
Suldal	1 247 755	74	3 077 967	206
Sauda	756 621	44	2 183 499	93
Kvitsøy	477 066	24	914 021	35
Bokn	355 755	22	892 128	50
Tysvær	2 251 011	178	8 388 407	578
Karmøy	4 828 838	338	16 620 772	1 158
Utsira	0	0	0	0
Vindafjord	2 645 687	215	10 568 978	590
Rogaland valgdistrikt	82 486 360	5 267	274 153 853	15 530

Kristiansund	4 879 697	230	8 945 846	409
Molde	10 126 758	595	20 573 070	1 219
Ålesund	9 074 110	598	32 051 411	1 932
Vanylven	1 693 319	87	2 929 130	154
Sande	892 739	63	2 983 742	162
Herøy (Møre og Romsdal)	1 597 893	106	5 359 632	319
Ulstein	2 825 558	177	8 069 058	449
Hareid	3 011 797	151	5 021 075	239
Ørsta	3 546 804	214	7 969 377	435
Stranda	1 052 738	75	2 769 154	159
Sykkylven	2 791 820	153	6 035 868	290
Sula	1 845 622	106	5 577 616	435
Giske	1 242 784	96	5 785 148	433
Vestnes	2 477 615	150	6 808 557	322
Rauma	3 193 567	155	5 921 116	295
Aukra	1 659 519	90	2 376 641	164
Averøy	2 296 265	143	4 902 338	329
Gjemnes	1 616 003	153	4 233 474	281
Tingvoll	2 096 598	151	4 869 360	266
Sunndal	1 387 015	89	3 228 008	198
Surnadal	3 325 167	128	4 945 880	259
Smøla	433 509	28	805 213	63
Aure	1 638 843	102	3 674 157	215
Volda	2 918 203	212	8 126 009	445
Fjord	1 661 791	97	3 247 175	157
Hustadvika	5 127 347	392	13 404 926	985
Haram	3 544 252	239	15 370 780	737
Møre og Romsdal valgdistrikt	77 957 333	4 780	195 983 761	11 351
Bodø	9 854 785	540	23 000 846	1 158
Narvik	5 980 600	346	12 881 351	580
Bindal	714 890	45	1 598 804	80
Sømna	482 937	43	1 685 550	115
Brønnøy	1 270 834	88	2 724 879	189
Vega	400 087	15	518 861	26
Vevelstad	202 108	11	-	-
Herøy (Nordland)	744 072	28	1 614 073	57
Alstahaug	2 567 569	112	3 168 471	152
Leirfjord	1 467 714	66	2 426 546	119
Vefsn	3 586 410	209	8 629 466	392
Grane	1 627 505	100	2 740 115	116
Aarborte - Hattfjelldal	1 021 948	43	1 653 383	66
Dønna	734 403	39	701 200	33
Nesna	941 863	46	1 939 659	68
Hemnes	2 863 225	237	7 628 383	441
Rana - Raane	4 448 039	385	11 654 421	703
Lurøy	290 505	22	903 283	39

Træna	-	-	299 705	15
Rødøy	512 873	21	681 128	31
Meløy	2 431 905	117	4 818 692	225
Gildeskål	1 776 405	83	2 540 133	105
Beiarn	268 065	15	766 466	30
Saltdal	2 107 305	98	4 153 576	209
Fauske - Fuosko	5 163 706	416	14 464 722	733
Sørfold - Fuolldá	1 086 046	66	2 369 173	111
Steigen	894 702	53	2 336 876	148
Lødingen	824 006	52	1 654 958	57
Evenes - Evená??i	671 562	41	1 653 526	93
Røst	0	0	-	-
Værøy	202 111	11	482 951	19
Flakstad	371 849	20	630 103	45
Vestvågøy	1 945 191	111	4 382 508	245
Vågan	2 337 245	139	5 971 092	314
Hadsel	1 527 885	123	5 351 176	324
Bø	766 576	39	1 860 441	81
Øksnes	1 567 642	109	5 758 631	195
Sortland - Suortá	2 119 081	170	6 280 983	387
Andøy	1 370 070	79	3 090 990	161
Moskenes	-	-	307 273	15
Hábmer - Hamarøy	657 603	47	1 574 897	95
Nordland valgdistrikt	68 025 299	4 195	157 075 509	7 982
Halden	15 677 034	934	44 200 217	2 094
Moss	42 216 454	2 479	128 194 422	5 477
Sarpsborg	32 753 709	1 630	87 143 533	3 836
Fredrikstad	52 488 549	2 427	130 190 392	5 210
Hvaler	4 910 606	227	10 937 996	492
Råde	6 831 409	354	19 073 271	872
Våler (Østfold)	5 643 351	343	15 632 172	792
Skiptvet	4 792 566	291	11 489 328	532
Indre Østfold	50 778 166	3 017	131 491 053	5 972
Rakkestad	6 502 971	396	17 589 972	913
Marker	4 220 747	211	8 657 074	382
Aremark	838 006	83	3 077 860	191
Østfold valgdistrikt	227 653 568	12 392	607 677 290	26 763
Bærum	31 158 092	1 657	85 688 166	4 082
Asker	37 824 433	2 376	125 293 931	7 884
Lillestrøm	43 753 784	2 682	153 255 014	9 094
Nordre Follo	19 756 811	1 251	71 049 774	4 962
Ullensaker	35 105 181	2 408	112 076 124	5 736
Nesodden	11 879 964	808	41 845 072	2 028
Frogn	8 538 664	702	34 513 675	2 002
Vestby	16 336 988	1 134	51 893 417	2 601
Ås	8 660 914	559	33 261 433	2 041

Enebakk	8 071 204	617	28 184 270	1 695
Lørenskog	14 085 937	806	46 161 423	2 210
Rælingen	7 777 966	466	27 757 967	1 615
Aurskog-Høland	23 926 968	1 634	63 152 666	2 927
Nes	29 189 189	1 950	86 955 510	4 226
Gjerdrum	5 156 832	322	15 212 828	932
Nittedal	9 590 415	628	34 205 048	2 310
Lunner	14 101 310	966	41 352 435	1 794
Jevnaker	7 576 748	375	19 922 471	817
Nannestad	17 676 368	1 078	52 612 967	2 319
Eidsvoll	43 844 414	2 285	110 693 029	4 433
Hurdal	4 229 584	235	11 067 241	469
Akershus valgdistrikt	398 241 766	24 939	1 246 154 461	66 177
Drammen	64 901 840	4 028	198 214 909	10 082
Kongsberg	13 351 916	734	36 567 323	1 579
Ringerike	23 027 609	1 365	58 947 425	2 533
Hole	4 936 223	371	16 878 020	853
Lier	15 999 130	1 009	52 565 293	2 907
Øvre Eiker	11 538 614	704	38 987 230	2 163
Modum	10 777 123	770	30 557 033	1 537
Krødsherad	2 208 918	141	5 230 218	234
Flå	855 935	41	2 071 985	73
Nesbyen	859 724	50	2 878 191	150
Gol	930 124	74	3 391 340	215
Hemsedal	1 023 819	56	2 475 865	129
Ål	672 631	48	2 335 304	174
Hol	1 236 668	81	3 141 008	158
Sigdal	2 918 857	171	7 081 136	338
Flesberg	1 992 370	117	5 072 095	275
Rollag	870 283	54	1 857 465	90
Nore og Uvdal	1 184 068	62	2 776 231	133
Buskerud valgdistrikt	159 285 852	9 876	471 028 071	23 623
Kongsvinger	20 244 705	790	40 445 610	1 399
Hamar	17 703 695	726	48 128 023	1 606
Ringsaker	17 317 685	950	48 247 668	2 460
Løten	4 063 987	194	9 957 904	469
Stange	17 193 109	724	41 299 023	1 545
Nord-Odal	9 960 667	468	18 639 499	664
Sør-Odal	11 812 886	631	26 046 992	1 104
Eidskog	5 735 616	277	11 632 166	542
Grue	3 410 505	195	8 000 238	395
Åsnes	4 901 549	277	10 437 383	497
Våler (Innlandet)	2 233 466	139	5 175 078	269
Elverum	11 794 207	774	33 163 307	1 574
Trysil	3 631 482	203	8 008 755	396
Åmot	2 854 552	179	7 184 416	324

Stor-Elvdal	1 277 855	73	2 409 428	102
Rendalen	1 356 069	75	3 063 443	144
Engerdal	775 481	44	1 881 727	95
Tolga	444 102	36	1 612 119	115
Tynset	1 495 783	105	4 139 502	238
Alvdal	674 949	36	1 970 631	135
Folldal	705 126	48	1 473 758	66
Os	582 083	53	1 543 021	106
Hedmark valgdistrikt	140 169 559	6 997	334 459 691	14 245
Lillehammer	9 967 781	598	26 348 941	1 215
Gjøvik	11 095 716	672	33 504 785	1 706
Dovre	1 265 675	77	2 563 831	133
Lesja	929 623	60	2 223 210	106
Skjåk	766 836	35	1 420 297	62
Lom	778 181	44	1 682 302	101
Vågå	1 201 478	79	3 259 388	204
Nord-Fron	4 969 825	211	10 087 266	394
Sel	3 246 024	172	7 611 673	353
Sør-Fron	1 762 430	93	4 778 380	192
Ringebu	2 910 711	168	6 674 731	283
Øyer	2 396 748	147	6 094 084	353
Gausdal	2 605 537	151	7 486 050	471
Østre Toten	8 293 704	359	18 231 214	917
Vestre Toten	5 440 300	239	13 155 696	591
Gran	23 298 709	992	46 822 214	1 441
Søndre Land	4 088 957	262	10 300 926	561
Nordre Land	4 017 178	300	10 335 399	522
Sør-Aurdal	2 343 701	126	5 812 560	230
Etnedal	603 209	47	1 986 195	107
Nord-Aurdal	1 758 599	110	4 000 363	236
Vestre Slidre	552 013	40	1 925 694	140
Øystre Slidre	818 359	53	2 595 432	176
Vang	673 772	44	1 700 509	80
Oppland valgdistrikt	95 785 066	5 079	230 601 140	10 574
Horten	16 838 547	813	46 672 065	1 803
Holmestrand	21 535 035	1 424	72 286 699	3 555
Tønsberg	37 414 397	1 632	100 593 001	3 896
Sandefjord	29 598 595	1 405	87 532 494	3 811
Larvik	24 670 084	1 402	73 197 718	3 260
Færder	14 749 870	649	41 070 371	1 468
Vestfold valgdistrikt	144 806 528	7 325	421 352 348	17 793
Porsgrunn	12 456 987	583	30 050 432	1 277
Skien	15 751 473	732	35 767 027	1 528
Notodden	6 928 888	412	17 690 178	846
Siljan	1 325 202	69	3 013 569	168
Bamble	4 675 918	261	14 030 943	753

Kragerø	7 997 965	384	15 917 207	607
Drangedal	3 974 360	248	9 068 429	433
Nome	2 734 731	216	8 664 628	497
Midt-Telemark	5 396 445	295	14 768 936	703
Seljord	1 508 143	88	3 807 496	181
Hjartdal	831 378	53	1 939 870	118
Tinn	2 214 182	111	5 615 494	261
Kviteseid	1 392 594	79	3 464 946	141
Nissedal	1 000 035	51	2 167 888	102
Fyresdal	439 277	27	1 317 945	74
Tokke	736 301	51	1 848 077	130
Vinje	1 494 924	109	3 620 595	205
Telemark valgdistrikt	70 858 803	3 769	172 753 660	8 024
Risør	3 863 079	217	9 506 992	425
Grimstad	5 418 841	455	21 400 907	1 333
Arendal	11 845 382	671	31 570 877	1 611
Gjerstad	2 102 839	108	4 608 052	210
Vegårshei	1 292 216	101	3 509 901	199
Tvedestrand	2 508 604	145	8 064 224	411
Froland	2 560 432	148	5 854 535	338
Lillesand	2 086 242	219	10 992 064	832
Birkenes	1 821 122	182	6 666 485	454
Åmli	640 767	56	2 375 558	110
Iveland	633 087	79	2 434 436	157
Evje og Hornnes	2 156 578	112	4 687 266	202
Bygland	584 251	27	1 829 911	84
Valle	337 518	21	706 430	39
Bykle	-	-	1 124 573	54
Aust-Agder valgdistrikt	37 992 331	2 551	115 332 211	6 459
Kristiansand	15 885 570	1 070	57 194 776	3 057
Lindesnes	6 933 024	624	27 138 258	1 574
Farsund	1 671 904	127	5 337 814	338
Flekkefjord	1 976 559	131	5 928 794	350
Vennesla	2 638 713	233	10 456 985	910
Åseral	899 157	40	1 843 834	87
Lyngdal	2 674 194	205	9 212 371	536
Hægebostad	1 015 823	72	2 776 524	143
Kvinesdal	2 170 919	150	7 233 137	438
Sirdal	725 122	37	1 699 636	81
Vest-Agder valgdistrikt	36 590 985	2 689	128 822 129	7 514
Bergen	48 483 262	2 823	146 436 750	7 457
Etne	1 619 832	105	4 488 816	222
Sveio	1 655 630	173	6 723 881	477
Bømlo	5 222 215	299	14 730 117	654
Stord	4 287 287	229	11 654 758	509
Fitjar	700 832	49	3 015 923	208

Tysnes	2 491 056	103	3 467 438	136
Kvinnherad	3 241 134	206	8 826 275	488
Ullensvang	2 083 814	163	6 019 358	404
Eidfjord	369 748	13	1 031 382	36
Ulvik	1 181 162	56	1 818 251	71
Voss	6 068 926	269	14 002 388	603
Kvam	2 825 969	136	8 212 665	363
Samnanger	2 741 399	185	6 335 319	326
Bjørnafjorden	9 826 525	611	37 993 727	1 963
Austevoll	1 337 014	52	2 778 564	114
Øygarden	12 474 423	907	43 508 931	2 701
Askøy	9 563 384	678	32 746 139	1 865
Vaksdal	3 693 036	231	9 639 237	433
Modalen	150 150	12	385 191	18
Osterøy	5 815 443	379	16 339 960	781
Alver	17 258 246	1 248	55 482 439	2 981
Austrheim	1 850 739	89	4 645 955	162
Fedje	-	-	155 669	11
Masfjorden	1 526 002	79	2 463 801	118
Hordaland valgdistrikt	146 708 847	9 104	442 902 934	23 101
Kinn	5 339 458	338	13 048 229	640
Gulen	960 882	56	2 427 823	122
Solund	282 757	17	194 706	12
Hyllestad	558 460	43	1 566 102	72
Høyanger	1 954 585	127	4 795 364	228
Vik	363 116	25	931 368	47
Sogndal	2 967 145	170	7 320 430	515
Aurland	1 022 682	50	1 836 882	79
Lærdal	1 585 367	110	3 411 604	174
Årdal	1 224 715	81	3 156 975	135
Luster	1 676 609	125	4 588 206	310
Askvoll	1 070 432	83	3 093 599	153
Fjaler	1 167 364	97	2 915 342	165
Sunnfjord	7 328 431	541	19 814 718	1 190
Bremanger	1 735 816	100	3 699 554	171
Stad	3 590 534	228	8 253 765	439
Gloppen	2 186 908	128	4 979 169	242
Stryn	1 606 807	137	4 774 428	316
Sogn og Fjordane valgdistrikt	36 622 068	2 456	90 808 264	5 010
Trondheim - Tråante	39 102 720	2 076	98 216 681	4 436
Frøya	1 536 207	88	4 047 128	224
Osen	325 748	18	1 049 272	42
Oppdal	1 903 248	91	5 332 650	202
Rennebu	1 813 313	86	3 948 182	174
Røros - Rosse	829 801	88	3 187 281	213
Holtålen	1 777 659	134	4 335 530	236

Midtre Gauldal	9 451 916	495	21 457 832	772
Melhus	12 184 937	849	43 378 294	2 092
Skaun	6 096 566	374	15 998 007	1 005
Malvik	6 109 926	396	17 140 072	1 010
Selbu	5 192 196	248	9 269 619	364
Tydal	514 088	24	933 578	34
Indre Fosen	11 443 418	479	20 740 021	786
Heim	2 223 543	144	5 447 254	282
Hitra	1 780 004	147	5 911 793	345
Ørland	3 798 971	158	8 649 839	363
Åfjord	1 958 950	108	4 339 109	203
Orkland	12 745 268	788	29 632 076	1 426
Rindal	763 399	49	2 609 441	146
Sør-Trøndelag valgdistrikt	121 551 878	6 840	305 623 659	14 355
Steinkjer	8 548 132	551	25 066 654	1 210
Namsos - Nåavmesjenjaelmie	4 400 664	272	10 179 061	556
Meråker	2 254 516	109	4 519 732	162
Stjørdal	18 077 636	1 085	43 164 266	2 024
Frosta	2 292 436	152	4 814 410	216
Levanger - Levangke	8 962 379	519	21 646 154	1 059
Verdal	4 106 363	212	12 236 944	698
Snåase - Snåsa	1 335 035	93	2 999 629	134
Lierne	790 026	54	1 730 864	96
Raarvihke - Røyrvik	193 594	10	324 516	12
Namsskogan	361 610	19	896 562	40
Grong	824 001	53	2 072 659	95
Høylandet	506 783	43	1 276 009	73
Overhalla	811 320	46	3 137 783	190
Flatanger	492 820	29	1 026 303	42
Leka	-	-	274 515	14
Inderøy	2 363 047	148	7 226 628	483
Nærøysund	2 073 391	135	6 666 168	410
Nord-Trøndelag valgdistrikt	58 598 196	3 537	149 258 857	7 514
Tromsø	16 696 317	878	44 146 101	1 958
Harstad - Hárstták	6 521 151	348	15 071 757	724
Kvæfjord	618 145	57	2 383 047	183
Dielddanuorri - Tjeldsund	2 253 218	204	6 923 941	376
Ibestad	766 087	24	1 009 904	43
Gratangen - Rivtták	796 402	29	1 549 155	66
Loabák - Lavangen	539 693	35	1 242 975	61
Bardu	1 339 418	85	3 376 266	238
Salangen	939 894	58	1 813 235	104
Målselv	2 538 117	201	7 188 238	466
Sørreisa	811 280	64	2 783 455	215
Dyrøy	336 694	33	1 070 737	58
Senja	5 423 539	346	14 537 266	771

Balsfjord	6 338 437	313	11 024 259	458
Karlsøy	1 837 675	94	2 930 531	109
Lyngen	1 418 014	56	2 781 295	107
Storfjord - Omasvuotna - Omasvuono	1 049 652	61	2 312 621	141
Gáivuotna - Kåfjord - Kaivuono	672 033	50	1 701 870	99
Skjervøy	1 037 324	51	1 396 730	73
Nordreisa - Ráisa - Raisi	1 587 088	90	3 393 998	206
Kvænangen	949 169	46	1 460 387	68
Troms valgdistrikt	54 469 347	3 123	130 097 768	6 524
Alta	5 358 272	231	12 533 621	513
Hammerfest - Hámmerfeasta	1 097 951	61	3 884 943	164
Sør-Varanger	1 722 117	114	3 902 948	220
Vadsø	1 217 365	61	2 896 297	97
Kárá?johka - Karasjok	1 040 663	40	1 495 100	59
Guovdageaidnu - Kautokeino	1 270 739	65	2 304 189	87
Loppa	259 074	18	524 736	21
Hasvik	-	-	-	-
Måsøy	-	-	569 578	11
Nordkapp	448 491	19	1 304 927	39
Porsanger - Porsángu - Porsanki	2 027 984	100	3 493 615	175
Lebesby	316 401	13	679 024	30
Gamvik	201 034	12	399 253	21
Deatnu - Tana	1 447 998	80	2 821 074	160
Berlevåg	250 045	12	578 246	21
Båtsfjord	-	-	339 203	15
Vardø	404 119	22	918 119	26
Unjárga - Nesseby	472 872	24	0	0
Finnmark valgdistrikt	17 787 342	887	39 630 048	1 721
Ikke-bosatte	180 703 971	7 670	614 414 191	17 005

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 4 antall personer og samlet fradrag for merutgifter til kost og losji (kroner) for personer bosatt i den enkelte kommune, samt samlet fradrag og antall personer i valgdistriktene

	2021		2023	
	Kost/losji	Antall	Kost/losji	Antall
Oslo	93 745 403	2 228	97 864 475	2 371
Oslo valgdistrikt	93 745 403	2 228	97 864 475	2 371
Eigersund	2 004 353	52	1 942 741	53
Stavanger	12 345 181	271	16 159 339	326
Haugesund	5 666 902	134	4 914 955	124
Sandnes	6 456 132	153	8 144 865	193
Sokndal	411 055	13	-	-
Lund	572 604	12	816 777	20
Bjerkreim	751 089	16	756 245	12
Hå	2 110 451	51	2 259 454	56
Klepp	1 727 296	45	1 234 912	30

Time	1 349 882	28	1 368 520	40
Gjesdal	839 075	18	835 515	22
Sola	2 698 960	72	2 383 118	50
Randaberg	641 298	12	-	-
Strand	-	-	504 213	20
Hjelmeland	-	-	-	-
Suldal	818 904	17	1 020 408	20
Sauda	569 009	14	734 838	22
Kvitsøy	0	0	-	-
Bokn	0	0	-	-
Tysvær	1 016 230	33	1 153 353	39
Karmøy	3 765 435	93	3 504 023	105
Utsira	-	-	-	-
Vindafjord	1 665 758	49	2 145 917	60
Rogaland valgdistrikt	45 644 951	1 095	50 721 523	1 218
Kristiansund	3 692 894	96	3 016 834	75
Molde	4 724 023	108	5 360 939	124
Ålesund	6 793 922	167	6 573 734	169
Vanylven	-	-	476 983	17
Sande	657 679	21	605 246	18
Herøy (Møre og Romsdal)	1 280 075	32	716 711	23
Ulstein	1 079 066	37	913 737	32
Hareid	651 585	20	-	-
Ørsta	1 072 599	29	932 994	34
Stranda	577 548	19	-	-
Sykkylven	739 875	18	463 192	18
Sula	581 190	17	623 244	19
Giske	1 043 211	22	620 430	22
Vestnes	728 862	23	1 473 491	34
Rauma	1 585 923	41	1 600 610	46
Aukra	1 341 811	25	682 018	17
Averøy	952 336	26	924 756	24
Gjemnes	722 975	15	587 819	13
Tingvoll	313 386	12	675 746	15
Sunndal	1 453 555	29	1 161 108	29
Surnadal	1 397 640	38	1 315 461	33
Smøla	406 767	13	-	-
Aure	2 054 680	49	1 650 307	38
Volda	827 301	28	1 117 617	35
Fjord	-	-	-	-
Hustadvika	2 037 632	53	1 832 604	58
Haram	941 444	25	1 324 485	38
Møre og Romsdal valgdistrikt	38 394 069	983	35 511 225	958
Bodø	7 444 056	182	7 566 003	214
Narvik	2 985 775	83	3 026 153	85
Bindal	-	-	426 539	11

Sømna	819 404	21	824 158	19
Brønnøy	2 053 628	53	1 632 355	43
Vega	-	-	304 817	12
Vevelstad	-	-	0	0
Herøy (Nordland)	819 405	18	378 681	11
Alstahaug	1 593 624	38	1 213 301	28
Leirfjord	-	-	-	-
Vefsn	653 419	18	1 158 541	34
Grane	-	-	-	-
Aarborte - Hattfjelldal	725 625	14	1 081 094	19
Dønna	499 874	13	-	-
Nesna	1 108 006	21	-	-
Hemnes	-	-	553 878	18
Rana - Raane	2 290 229	64	2 830 562	71
Lurøy	-	-	507 104	11
Træna	-	-	-	-
Rødøy	-	-	-	-
Meløy	758 383	24	968 076	23
Gildeskål	485 570	13	526 316	14
Beiarn	-	-	-	-
Saltdal	384 695	11	380 272	13
Fauske - Fuosko	904 468	25	1 334 925	44
Sørfold - Fuolldá	483 481	11	-	-
Steigen	432 573	13	630 252	16
Lødingen	-	-	-	-
Evenes - Evená??i	-	-	-	-
Røst	-	-	-	-
Værøy	526 643	13	406 605	13
Flakstad	-	-	-	-
Vestvågøy	1 658 400	45	2 090 992	63
Vågan	1 430 829	47	1 340 357	41
Hadsel	1 013 426	22	1 405 983	34
Bø	-	-	340 627	11
Øksnes	1 612 816	39	1 630 628	35
Sortland - Suortá	1 677 252	51	1 263 398	47
Andøy	830 494	17	650 565	19
Moskenes	-	-	-	-
Hábmer - Hamarøy	618 121	18	882 632	19
Nordland valgdistrikt	37 783 654	978	30 254 708	824
Halden	2 187 005	54	2 441 732	57
Moss	4 992 412	126	5 339 381	128
Sarpsborg	5 496 289	126	6 932 046	194
Fredrikstad	5 756 581	160	7 047 020	217
Hvaler	1 393 879	27	1 109 576	25
Råde	1 983 652	48	2 772 028	58
Våler (Østfold)	669 349	17	467 357	16

Skiptvet	-	-	-	-
Indre Østfold	3 642 387	100	4 987 493	138
Rakkestad	1 027 741	26	1 289 541	30
Marker	504 321	12	-	-
Aremark	-	-	-	-
Østfold valgdistrikt	27 801 022	704	32 827 972	874
Bærum	16 425 267	356	16 693 779	367
Asker	11 403 251	271	14 089 462	311
Lillestrøm	15 727 657	384	16 704 502	408
Nordre Follo	5 215 362	125	6 896 787	175
Ullensaker	6 993 351	169	9 975 246	237
Nesodden	627 555	18	1 889 731	42
Frogn	1 356 282	32	1 179 224	24
Vestby	1 624 098	44	2 065 368	48
Ås	2 569 983	63	3 883 780	102
Enebakk	2 392 798	51	2 457 754	49
Lørenskog	8 473 293	189	7 984 699	188
Rælingen	3 552 258	81	3 867 113	90
Aurskog-Høland	2 053 729	55	2 029 833	60
Nes	2 902 100	67	3 031 008	82
Gjerdrum	1 485 240	34	1 560 914	34
Nittedal	2 400 773	59	2 571 285	70
Lunner	830 620	26	683 282	23
Jevnaker	591 409	15	674 611	13
Nannestad	2 535 556	65	3 628 066	88
Eidsvoll	2 749 192	75	3 842 113	110
Hurdal	358 506	11	447 672	20
Akershus valgdistrikt	92 268 280	2 190	106 156 229	2 541
Drammen	14 415 208	339	12 877 751	344
Kongsberg	3 653 013	72	3 267 700	73
Ringerike	3 746 817	113	4 419 723	120
Hole	1 275 175	28	1 253 109	27
Lier	5 213 259	118	5 252 274	116
Øvre Eiker	2 422 228	61	4 082 262	104
Modum	1 576 106	39	1 607 854	38
Krødsherad	-	-	-	-
Flå	-	-	-	-
Nesbyen	522 293	14	702 605	20
Gol	1 547 990	35	1 288 882	35
Hemsedal	830 057	23	661 564	18
Ål	795 573	18	1 085 131	24
Hol	1 133 246	25	1 105 783	29
Sigdal	1 154 948	21	600 300	17
Flesberg	327 290	11	254 821	11
Rollag	-	-	-	-
Nore og Uvdal	529 254	11	767 011	19

Buskerud valgdistrikt	39 733 752	945	40 004 530	1 017
Kongsvinger	1 882 373	42	2 067 144	47
Hamar	2 763 597	66	3 245 939	88
Ringsaker	6 441 372	160	8 030 753	193
Løten	498 275	16	584 682	20
Stange	1 776 419	44	1 999 551	64
Nord-Odal	200 476	11	-	-
Sør-Odal	1 073 096	25	1 038 802	32
Eidskog	1 528 416	28	1 249 366	25
Grue	484 102	12	832 490	19
Åsnes	1 875 101	42	1 461 472	35
Våler (Innlandet)	396 646	14	527 668	16
Elverum	3 764 363	95	3 948 280	106
Trysil	1 956 258	26	1 567 520	41
Åmot	1 313 338	35	1 160 612	32
Stor-Elvdal	1 421 764	28	1 851 421	34
Rendalen	-	-	-	-
Engerdal	-	-	-	-
Tolga	-	-	-	-
Tynset	1 396 472	37	1 395 801	38
Alvdal	859 757	24	838 440	19
Folldal	-	-	-	-
Os	339 439	11	-	-
Hedmark valgdistrikt	31 292 814	746	34 095 163	855
Lillehammer	3 964 886	84	3 761 376	96
Gjøvik	2 733 548	86	3 942 894	107
Dovre	653 496	17	1 122 322	19
Lesja	766 207	19	923 799	22
Skjåk	1 305 638	29	1 293 814	33
Lom	1 897 235	46	2 347 037	52
Vågå	603 393	17	1 254 167	28
Nord-Fron	3 405 734	77	5 421 399	119
Sel	1 699 986	45	2 083 623	62
Sør-Fron	1 037 115	27	1 877 002	44
Ringebu	1 889 199	42	1 550 693	36
Øyer	1 609 225	39	1 607 351	38
Gausdal	1 348 917	45	1 685 439	50
Østre Toten	4 859 060	109	4 483 503	99
Vestre Toten	1 656 463	43	2 369 333	58
Gran	1 569 661	47	2 116 166	50
Søndre Land	1 398 363	37	1 212 168	35
Nordre Land	1 353 996	38	1 255 468	39
Sør-Aurdal	986 252	22	550 328	13
Etnedal	-	-	-	-
Nord-Aurdal	1 375 978	34	1 256 133	35
Vestre Slidre	450 813	14	-	-

Øystre Slidre	861 525	27	758 653	26
Vang	652 091	19	-	-
Oppland valgdistrikt	38 282 383	970	43 799 700	1 083
Horten	2 171 161	57	2 392 837	72
Holmestrand	3 543 848	79	3 535 523	79
Tønsberg	8 282 446	176	7 001 739	183
Sandefjord	9 180 271	217	8 738 883	198
Larvik	7 054 590	167	8 131 085	200
Færder	5 245 397	80	5 262 893	74
Vestfold valgdistrikt	35 477 713	776	35 062 960	806
Porsgrunn	4 619 212	114	4 266 099	119
Skien	6 393 131	170	5 633 960	156
Notodden	3 222 933	74	3 310 451	82
Siljan	-	-	-	-
Bamble	1 008 731	27	2 075 066	51
Kragerø	1 455 395	31	2 010 453	41
Drangedal	883 986	22	993 603	23
Nome	2 827 130	63	2 601 324	55
Midt-Telemark	3 401 149	78	3 529 410	83
Seljord	520 377	15	860 409	20
Hjartdal	666 612	17	761 527	17
Tinn	1 839 500	43	2 229 058	58
Kviteseid	438 607	16	613 807	18
Nissedal	576 122	12	899 745	19
Fyresdal	348 567	12	426 860	12
Tokke	626 372	19	548 290	20
Vinje	1 940 373	43	1 633 528	37
Telemark valgdistrikt	31 090 017	765	32 719 182	819
Risør	1 056 717	24	2 137 556	36
Grimstad	2 342 345	56	3 291 214	75
Arendal	4 883 459	121	5 800 417	133
Gjerstad	917 416	19	864 375	26
Vegårshei	-	-	-	-
Tvedestrand	1 162 397	20	892 847	21
Froland	1 406 579	32	1 859 007	41
Lillesand	1 349 277	31	1 587 489	40
Birkenes	733 913	19	858 627	26
Åmli	569 688	11	731 483	13
Iveland	-	-	-	-
Evje og Hornnes	782 208	18	1 038 350	22
Bygland	340 283	13	789 541	15
Valle	-	-	405 111	13
Bykle	-	-	-	-
Aust-Agder valgdistrikt	16 465 119	386	20 788 131	473
Kristiansand	11 903 057	287	13 466 729	371
Lindesnes	3 174 896	87	3 819 511	89

Farsund	908 045	30	1 442 656	37
Flekkefjord	1 496 660	35	1 481 991	38
Vennesla	2 062 345	50	1 698 044	49
Åseral	-	-	-	-
Lyngdal	1 614 302	46	1 903 699	55
Hægebostad	-	-	-	-
Kvinesdal	1 274 544	33	1 300 576	32
Sirdal	-	-	-	-
Vest-Agder valgdistrikt	23 251 195	586	25 678 468	684
Bergen	28 491 943	698	32 411 611	784
Etne	618 309	15	681 096	20
Sveio	821 478	22	756 356	23
Bømlo	1 653 511	46	1 900 292	54
Stord	2 148 484	68	3 909 854	85
Fitjar	-	-	-	-
Tysnes	718 341	14	574 638	11
Kvinnherad	1 922 927	42	2 053 171	54
Ullensvang	1 015 468	33	1 474 476	38
Eidfjord	-	-	-	-
Ulvik	695 077	13	-	-
Voss	2 132 226	62	2 593 543	85
Kvam	1 099 823	31	1 516 571	41
Samnanger	-	-	-	-
Bjørnafjorden	2 851 983	71	3 812 268	89
Austevoll	381 291	13	530 436	20
Øygarden	3 731 561	101	4 144 864	117
Askøy	1 923 806	49	2 448 205	67
Vaksdal	-	-	300 861	13
Modalen	-	-	-	-
Osterøy	707 117	23	831 646	21
Alver	2 485 393	67	2 515 135	76
Austrheim	-	-	-	-
Fedje	-	-	-	-
Masfjorden	-	-	-	-
Hordaland valgdistrikt	55 397 084	1 421	64 257 303	1 646
Kinn	2 620 294	69	4 122 560	96
Gulen	470 348	15	580 867	14
Solund	-	-	-	-
Hyllestad	508 758	12	-	-
Høyanger	1 025 520	25	639 617	14
Vik	-	-	-	-
Sogndal	2 245 350	66	2 672 305	70
Aurland	-	-	-	-
Lærdal	-	-	334 232	13
Årdal	672 331	20	982 383	38
Luster	902 646	26	936 329	23

Askvoll	-	-	444 605	16
Fjaler	501 447	12	624 083	12
Sunnfjord	5 002 139	115	4 659 887	106
Bremanger	666 799	15	-	-
Stad	886 363	20	1 528 650	32
Gloppen	1 027 216	31	862 355	25
Stryn	2 363 934	52	1 971 040	49
Sogn og Fjordane valgdistrikt	20 055 853	512	22 085 185	549
Trondheim - Tråante	26 183 396	689	27 620 421	672
Frøya	1 742 440	45	2 705 217	57
Osen	-	-	-	-
Oppdal	1 715 449	48	2 138 878	55
Rennebu	1 235 963	28	1 232 398	22
Røros - Rosse	1 351 739	31	931 883	28
Holtålen	337 304	12	721 244	18
Midtre Gauldal	3 443 352	80	2 826 325	64
Melhus	3 039 954	74	2 965 591	73
Skaun	1 311 014	36	743 355	23
Malvik	1 842 011	48	1 490 215	45
Selbu	-	-	722 834	21
Tydal	-	-	-	-
Indre Fosen	2 815 956	63	2 321 504	61
Heim	1 341 602	38	1 239 962	26
Hitra	2 002 348	43	2 332 719	40
Ørland	3 018 614	54	1 716 657	47
Åfjord	1 088 774	28	812 584	28
Orkland	4 264 814	98	4 006 081	99
Rindal	-	-	437 284	12
Sør-Trøndelag valgdistrikt	57 822 836	1 444	57 356 298	1 403
Steinkjer	4 963 282	126	5 445 812	136
Namsos - Nåavmesjenjaelmie	4 493 648	108	4 198 270	119
Meråker	-	-	468 376	13
Stjørdal	4 172 117	132	3 999 813	113
Frosta	390 012	12	-	-
Levanger - Levangke	2 260 322	71	3 127 716	95
Verdal	1 355 279	36	2 444 779	63
Snåase - Snåsa	358 033	11	-	-
Lierne	799 706	23	1 330 342	32
Raarvihke - Røyrvik	411 998	12	-	-
Namsskogan	412 660	11	-	-
Grong	999 277	25	1 085 494	32
Høylandet	468 584	15	904 018	21
Overhalla	1 619 176	52	1 821 430	57
Flatanger	-	-	-	-
Leka	-	-	-	-
Inderøy	1 043 965	27	1 809 582	49

Nærøysund	2 571 290	72	2 061 594	52
Nord-Trøndelag valgdistrikt	26 887 355	747	38 813 100	1 050
Tromsø	11 506 173	301	12 911 571	323
Harstad - Hárstták	2 650 142	82	2 823 370	83
Kvæfjord	563 460	13	661 752	16
Dielddanuorri - Tjeldsund	370 056	16	904 856	31
Ibestad	600 877	13	560 071	12
Gratangen - Rivtták	-	-	-	-
Loabák - Lavangen	404 660	11	-	-
Bardu	651 066	26	546 478	19
Salangen	334 597	11	472 533	12
Målselv	1 177 474	40	913 374	27
Sørreisa	664 097	20	364 523	16
Dyrøy	-	-	-	-
Senja	2 846 608	81	2 904 338	90
Balsfjord	1 244 248	28	953 625	25
Karlsøy	767 713	15	577 179	12
Lyngen	722 968	20	1 022 917	21
Storfjord - Omasvuotna - Omasvuono	370 887	12	409 969	13
Gáivuotna - Kåfjord - Kaivuono	1 107 150	31	1 088 950	24
Skjervøy	534 408	15	-	-
Nordreisa - Ráisa - Raisi	1 252 962	32	1 189 907	33
Kvænangen	-	-	-	-
Troms valgdistrikt	28 579 412	784	29 546 319	790
Alta	4 065 075	111	5 485 049	148
Hammerfest - Hámmerfeasta	1 695 058	36	1 900 679	37
Sør-Varanger	1 141 538	30	1 159 622	29
Vadsø	953 689	23	672 532	21
Kará?johka - Karasjok	-	-	578 278	14
Guovdageaidnu - Kautokeino	1 385 537	41	1 499 322	37
Loppa	-	-	-	-
Hasvik	-	-	-	-
Måsøy	-	-	-	-
Nordkapp	-	-	569 098	12
Porsanger - Porsángu - Porsanki	1 194 798	25	-	-
Lebesby	-	-	-	-
Gamvik	-	-	-	-
Deatnu - Tana	702 920	18	270 046	12
Berlevåg	-	-	-	-
Båtsfjord	-	-	-	-
Vardø	447 651	12	-	-
Unjárga - Nesseby	-	-	0	0
Finnmark valgdistrikt	14 048 171	348	14 362 371	363
Ikke-bosatte	177 577 915	5 395	205 766 099	5 751

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

SPØRSMÅL NR. 2989**Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 3. september 2025 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Kva er dei estimerte kostnadene som følgje av ei treårig forseinking i ferdigstillinga av Regjeringskvartalet, og kva økonomiske konsekvensar vil ytterlegare forseinkingar medføre?

GRUNNGJEVING:

Utbygginga av Regjeringskvartalet er eit av dei største statlege byggeprosjekta i nyare tid. Heile prosjektet var opphavleg planlagt ferdigstilt rundt 2029, med byggetrinn 3 som siste fase. Dette trinnet omfatta opphavleg B-blokka, E-blokka, rehabilitering av G-blokka og etablering av regjeringsparken. Rehabiliteringa av G-blokka og delar av regjeringsparken er seinare flytta til byggetrinn 2, medan framtida til B- og E-blokkene samt siste del av regjeringsparken er uavklart.

I 2022 varsla daverande finansminister Trygve Slagsvold Vedum kutt i prosjektet, der B- og E-blokkene vart tekne ut av planane og oppgraderinga av G-blokka redusert.

I kronikken «Oslo er beleira. Vi treng ein sluttdato for Regjeringskvartalet no!», som stod på trykk 13. august i Aftenposten, kunne vi lese representantar frå eigedomsbransjen si frustrasjon over uvissa rundt ferdigstillinga av Regjeringskvartalet. Dei peika òg på den store økonomiske konsekvensen utsetting av byggeprosjekt har.

Ifølgje NRK er Statsbygg sine eigne anslag at det kostar om lag tre gonger så mykje å bruke eksisterande bygg som å føre opp nye B- og E-blokker.

Forseinkingar har alt bidrege til auka kostnader. I mai 2025 vart det føreslått løyvd ytterlegare 492 millionar kroner, og den samla kostnaden er no anslått til om lag 54 milliardar kroner, opp frå 36,5 milliardar i 2020.

Svar:

Statsbygg har laget et grovt overordnet estimat for kostnadene ved en tenkt forsinkelse på tre år i ferdigstillingen av Regjeringskvartalet. De oppgir at en slik forsinkelse ville medføre økte kostnader på rett i overkant av 1 mrd. kroner. Ytterligere forsinkelser, utover tre år, ville medføre kostnader på 300 mill. kroner per år. Estimaten er basert på dagens kostnader, bemanningsplaner og tilgjengelig informasjon, og har svært høy grad av usikkerhet. Brukeravhengige drifts- og virksomhetskostnader er ikke medtatt i beregningene. Det er lagt til grunn at utsettelsen omfatter byggetrinn 2, del 2 (G-blokken) og byggetrinn 3.

Byggetrinn 1 og byggetrinn 2, del 1 er forutsatt gjennomført som planlagt. Estimaten omfatter ikke kostnader knyttet til ferdigstilling av Regjeringskvartalet i et tilfelle der det ikke gjennomføres prosjekter utover byggetrinn 1 og byggetrinn 2, del 1.

Regjeringskvartalet er planlagt som et helhetlig prosjekt. Det er først når hele prosjektet er gjennomført at forutsetningene for å nå samfunns mål og effektmål er til stede. Konsekvensene av forsinkelser vil derfor blant annet være at det tar lenger tid å oppnå sikkerhetsmålene. Ikke-prissatte konsekvenser av en utsettelse i prosjektet er også økt risiko knyttet til vedlikeholdsetterslepet for G-blokken, økt risiko knyttet til oppgraderingsbehovet i R5 (Akersgata 59), en forlenget byggeperiode med støy og støv, utsatt ferdigstilling av gaterommet og parkanlegg som går utover naboer og innbyggere, og manglende utnyttelse av allerede bygget infrastruktur.

SPØRSMÅL NR. 2990**Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 1. september 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Når regjeringen varsler at de vil øke døgnkapasiteten i psykiske helsevern med 430 plasser, betyr dette at det skal bli 430 nye sengeplasser i psykisk helsevern eller er døgnkapasitet regnet ut på en annen måte?

BEGRUNNELSE:

Viser til pressemeldinger fra regjeringen om at regjeringen vil øke døgnkapasiteten i psykisk helsevern med 430 plasser.

Svar:

Tallet representanten Toppe viser til er et anslag beregnet ut fra de regionale helseforetakenes framskrivninger av

behov for døgnbehandling i psykisk helsevern for voksne innen 2040. Behovet tilsier en økning i døgnkapasiteten på ca. 13 % av det nåværende antallet, som ifølge SSBs målinger publisert i juni, er 3 275 plasser for hele landet. Økningen utgjør 430 flere døgnplasser enn i dag og skal komme i det psykiske helsevernet.

Når det gjelder begrepene «sengeplass» og «døgnplass» har disse litt ulik betydning. Ikke alle sengeplasser er nødvendigvis aktive døgnplasser hvis de ikke er bemannet eller i bruk til behandling. I denne sammenhengen er det mest presist å bruke ord som døgnplass og døgnbehandling, som omfatter både sengeplass, tilhørende personell og behandlingsopplegg for pasienten gjennom døgnet.

SPØRSMÅL NR. 2991**Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 1. september 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Studier viser at både jomfruelig og gjenvunnet plast lekker kjemikalier som forstyrrer hormoner og stoffskifte over i mat og drikke som folk konsumerer gjennom plastemballasje. I dag er giftfrie alternativer som metall- og glassemballasje avgiftsbelagt høyere enn plastemballasje, selv om stadig mer forskning tyder på at plastemballasje lekker både kjente og ukjente stoffer som kan være skadelige over i mat og drikke.

Mener regjeringen det er logisk at giftfrie alternativer har høyere avgifter enn emballasje som kan være giftig?

Svar:

Formålet med miljøavgiften på drikkevareemballasje er å prise kostnadene ved at drikkevareemballasje havner som forsøpling i naturen, og er ikke begrunnet i mulig lekkasje av kjemikalier og eventuelle helseeffekter hos

mennesker. Differensieringen er begrunnet med at ulike emballasjematerialer gir forskjellig miljøskade, og er gjort på grunnlag av den tilgjengelige informasjonen om miljøpåvirkning av ulike materialer på 1990-tallet.

Det EØS-baserte regelverket for emballasje og materialer som er ment å komme i kontakt med mat er strengt. Et overordnet krav er at matemballasjen skal være trygg og ikke avgi stoffer til næringsmiddelet i mengder som kan utgjøre en helsefare. Plast er et av materialene som er mest detaljregulert, og plaststoffene (utgangsstoffene) som er lov å bruke er risikovurdert av EUs mattrygghetsorgan, EFSA. Det er fastsatt restriksjoner for de stoffene som er tillatt å bruke i plast, blant annet migrasjonsgrenser – dvs. hvor mye av et plaststoff som kan avgis/migrere til maten.

Emballasje som er i samsvar med regelverket skal altså ikke være «giftig». Når ny kunnskap viser at den godkjente bruken av stoffer kan innebære en helserisiko, må helsemyndighetene endre regelverket så raskt som mulig

– slik det f.eks. har skjedd med stoffet bisfenol A og andre bisfenoler som nå blir forbudt å bruke i kontakt med næringsmidler. For tiden revideres hele regelverket om matemballasje (matkontaktmaterialer) i EU, og Norge bidrar i denne prosessen.

Det er lite aktuelt å legge avgifter på materialer med mattrygghet som utgangspunkt og ev. differensiere dem ut fra risikoen de ulike stoffene kan utgjøre. Maten skal være trygg, og det gjelder også emballasjen som er ment å komme i kontakt med den.

SPØRSMÅL NR. 2992

Innlevert 23. august 2025 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 28. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden forklare hvorfor Statens vegvesen nekter Båstads innbyggere og tilreisende trygge kryssingssteder eller andre fartsreduserende tiltak for en tryggere hverdag, mens andre steder i landet tydeligvis får prioritet?

BEGRUNNELSE:

Smaalenenes Avis skrev 18. august om foreldre i Båstad som var bekymret for skoleveien langs Rv. 22.

Båstad i Indre Østfold er ei bygd hvor det bor rundt 1 000 personer i tettstedet. Totalt bor det rundt 1 500 i bygda. Tettstedet er langstrakt og splittes av Rv. 22. Gjennom noen tiår har befolkningen og kommunen kjempet for trygge kryssingspunkt av riksveien.

Sentrum i Båstad har butikk, gatekjøkken og bensinstasjon. Dette ligger midt i tettstedet. I den ene enden av tettstedet ligger campingplass, barnehage, skole og kirke, mens det i den andre enden ligger idrettsanlegg, blant annet med overbygd kunstisbane.

Tidligere lå det meste av bebyggelsen på østsiden av riksveien, men for å skåne matjord har bebyggelsen nå også utviklet seg på vestsiden. Skolen ligger på østsiden, sammen med kirken. Kirkegården derimot ligger på motsatt side av riksveien. Også butikken, bensinstasjon, skøytebane og campingplass ligger på vestsiden. Dette innebærer mange kryssninger av myke trafikanter, både fastboende og tilreisende. Rv. 22 har en årsdøgnstrafikk på om lag 4 000.

Ved tettstedet Ørebekk i Fredrikstad bor det omtrent like mange mennesker, og det er utviklet et stort handelsområde på motsatt side av tettstedet uten særlig bebyggelse. Det gjør at innbyggerne må krysse Rv. 110/Mosseveien for å komme til butikkene. Her er det anlagt fotgjengerfelt.

Et annet eksempel er Fv. 29/Folldalsveien i Alvdal ved Gjelten bru. Her er det spredt bebyggelse, men likevel fotgjengerfelt til nedlagt butikk.

Undertegnede har forsøkt å lese Statens vegvesens håndbøker for fastsettelse av fartsgrenser og "Kryssingssteder for gående", uten å bli særlig klok på hvorfor ikke Båstad er kvalifisert til trygge kryssingspunkter eller andre fartsreduserende tiltak.

Svar:

Statens vegvesen har klare retningslinjer for hvordan fartsgrenser skal fastsettes. Målet med fartsgrensekriteriene (Vegnormal N300 kap. 11) er å komme fram til prinsipper som ivaretar trafikksikkerhet og fremkommelighet på en god måte.

Båstad skole ligger utenfor tettbygd strøk. Den generelle fartsgrensen i spredtbygde strøk er 80 km/t. Fartsgrense 60 km/t kan brukes ved skoler i nærheten av veien, slik tilfellet er her. Fartsgrensekriteriene åpner for å benytte 40 km/t ved skoler utenfor tettbygd strøk dersom et stort antall barn/unge må krysse veien hver gang de skal til eller fra skolen. Disse kriteriene er ikke oppfylt på denne aktuelle strekningen.

Gangfelt er et fremkommelighetstiltak og ikke et trafikksikkerhetstiltak. Hvis man etablerer gangfelt på lite egnede steder, kan det gi fotgjengerne en falsk trygghet og dermed økt risiko for ulykker. Statens vegvesens retningslinjer (Håndbok V127 Kryssingssteder for gående) for etablering av gangfelt er strenge av hensyn til fotgjengernes egen sikkerhet. Det stilles krav til blant annet fartsnivå, antall kryssende fotgjengere, sikt og belysning.

På den delen av strekningen som ligger utenfor tettbygd strøk, vil det være for få kryssende fotgjengere til å tilfredsstille gangfeltkriteriene. I Båstad sentrum/Heiås kan det muligens være aktuelt å anlegge et gangfelt. Jeg har fått opplyst fra Statens vegvesen at de i en henvendel-

se til rektor på Båstad skole har bedt om innspill til hvor behovet for krysningspunkt er størst, slik at det kan gjennomføres nødvendige registreringer og vurderinger.

Det er registrert to personskaulykker med lettere personskader på rv. 22 mellom Raknerudveien og Torpveien de siste ti årene (2015-2024). Det har ikke vært myke trafikanter involvert i disse ulykkene.

SPØRSMÅL NR. 2993

Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 1. september 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Har regjeringen anslått provenytab for staten ved å ikke avgiftsbelegge utslipp av mikroplast og andre miljøgifter som havner i natur og i menneskers kropp som følge av industriell virksomhet og produkter som selges på markedet i dag, og har helsemyndighetene anslått årlige kostnader for helsevesenet i Norge som følge av at innbyggere eksponeres for mikroplast og ulike miljøgifter som PFAS?

BEGRUNNELSE:

I dag er det helt gratis for ulike typer industri og bedrifter å slippe ut store mengder mikroplast, PFAS, og andre miljøgifter direkte i deres virksomhet eller gjennom produkter som selges til forbrukere. Tall fra 2020 anslår at det slippes ut rundt 19 000 tonn med mikroplast årlig i Norge. Dette bryter i praksis med forurensere-betaler prinsippet, som bl.a er gjeldende for industri som slipper ut CO₂. Miljøgiftene som er nevnt havner senere i mat, drikke og mennesker der de enten ikke bryter ned eller bryter ned svært sakte, og kan ha store helsemessige kostnader for samfunnet, som i dag utelukkende betales av skattebetalere gjennom at helsevesenet tar regningen for behandling av sykdom som kan være relatert til eksponering. Det er ukjent hvor mye staten taper årlig på å ikke sørge for at de som står bak slik forurensning gjennom produksjon og salg av slike produkter betaler en rettmessig sum for dette, med mindre slike produkter enten reguleres strengere eller fases ut.

En ny studie publisert i Lancet viser at kostnadene for samfunnet årlig fra helseskader som følge av plast kan utgjøre astronomiske 15 000 milliarder årlig (<https://www.theguardian.com/environment/2025/aug/03/world-in-15tn-plastics-crisis-hitting-health-from-infancy-to-old-age-report-warns>). Anslaget gjelder kun noen få plasttyper, og kostnadene kan reelt sett være høyere. Det er uklart hva slike kostnader er estimert til årlig i Norge, og hvorvidt helsemyndighetene sitter på anslag her, eller om

det pågår arbeid med å utarbeide slike oversikter. Det er oppsiktsvekkende at private aktører fosser markedet med nye plasttyper som ikke er regulert, og som kan ha ukjente helseeffekter i negativ forstand. Så langt henger myndighetenes arbeid med regulering svært langt bak, og det er heller ikke konkrete forslag på bordet for å gjennomføre grep for å få bukt med dette per dags dato. Regjeringen har ikke gjennomført aktive grep i Norge under denne stortingsperioden for å regulere dette strengere, på tross av at man de siste årene har funnet mikroplast i alle menneskets organer, og at forskningen tyder på at plast i kroppen kan ha sammenheng med flere ulike sykdommer.

Svar:

Jeg deler bekymringene rundt eksponering for PFAS-er og andre miljøgifter samt utslipp av mikroplast til miljøet. Norske miljømyndigheter har lenge jobbet for stans i bruk og utslipp av miljøgifter inkludert PFAS-er og for å redusere utslipp av mikroplast. Avgift har ikke vært vurdert som det mest effektive virkemiddelet for å begrense utslipp av mikroplast og tilhørende kjemikalier i Norge, og derfor har Regjeringen heller ikke anslått provenytab for staten ved å ikke avgiftsbelegge slike utslipp.

Prinsippet om at forurensere skal betale innebærer ikke nødvendigvis at forurensere må ilegges en avgift. Forurensning reguleres på flere måter, for eksempel med direkte forbud, tillatelser med vilkår om volum, grenseverdier/utslippsgrenser, utvidet produsentansvar mv.

Forurensningsloven med tilhørende forskrifter regulerer utslipp fra virksomheter i Norge. Virksomheter med tillatelse til forurensende virksomhet ilegges ikke avgift for utslipp som er tillatt, virksomheten må imidlertid dekke kostnadene knyttet til oppfyllelse av utslippskravene. Ut over dette er alle som har en tillatelse til forurensende virksomhet forpliktet til kontinuerlig å jobbe for å redusere sine utslipp. Konkret er det ikke gitt tillatelse til utslipp av plast/mikroplast, men enkelte bedrifter har til-

latelse til utslipp av suspendert stoff hvor plast/mikroplast utgjør en andel av utslippet. Suspendert stoff er en samlebetegnelse for utslipp av partikler med ulikt opphav. Miljødirektoratet ser nå på mulighetene for å regulere utslipp av mikroplast i tillatelser hos relevante bedrifter.

Helsemyndighetene har per i dag ikke tall for kostnader for helsevesenet i Norge som følge av at innbyggere eksponeres for mikroplast og miljøgifter, men Folkehelseinstituttet deltar i flere EU-prosjekter som ser på elementer av dette. Sykdomsbyrde og tidlig død er en del av arbeidet, mens den sosioøkonomiske byrden er veldig kompleks å vurdere.

Den mest effektive reguleringen for et giftfritt miljø og trygge forbrukerprodukter skjer gjennom internasjonalt samarbeid, også fordi handel med produkter skjer på tvers av landegrensene. På globalt og regionalt nivå jobber Norge med initiativer og regelverksutvikling på flere områder, som direkte eller indirekte kan begrense utslipp av mikroplast. For eksempel er bruken av tilsatt mikroplast forbudt gjennom kjemikalierregelverket REACH, og det er

nylig politisk enighet i EU om regelverk om forebygging av tap av plastpellets for å redusere mikroplastforurensning. Regjeringen arbeider også for å få på plass en ambisiøs global plastavtale med tiltak som kan redusere mikroplastutslipp og tilhørende farlige kjemikalier. PFAS og andre miljøgifter reguleres gjennom ulike kjemikalierregelverk som REACH og POPs-forordningen, samt produktspesifikke regelverk for matkontaktmateriale, kosmetikk, leketøy og EE-produkter. Dette er felleseuropeiske regelverk som gjelder i Norge gjennom EØS-avtalen. Ordningen med svanemerkeprodukter bidrar også til redusert bruk og utslipp av miljøgifter.

Kunnskapen om farlige stoffer i plast har økt de siste årene, men det er fortsatt kunnskapsbehov både når det gjelder hvilke kjemikalier som brukes i plast, hvorvidt de kan lekke ut av plasten og i hvilken grad de kan ha negative innvirkninger på menneskers helse og miljø. Samtidig er mange farlige stoffer som vi kjenner til allerede faset ut av plast på det europeiske markedet, blant annet gjennom forbud i ulike kjemikalierregelverk.

SPØRSMÅL NR. 2994

Innlevert 22. august 2025 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 28. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil Regjeringen sørge for at også forsvaret, helse og politi/toll må betale for tjenester som Avinor yter til disse etatene – eller gjelder prinsippet om brukerbetaling kun for flyselskapene?

BEGRUNNELSE:

Avgiftsøkninger fra Avinor, inkludert «carry over» effekter for årene 2025 og 2026 kan bli i størrelsesorden 2795 millioner kroner (50 prosent) målt mot 2024. Dette kan bidra til høyere flypriser og et svekket flytilbud. Det er ikke bare flyselskapene som benytter tjenester fra Avinor. Både forsvaret, helse, og politi/toll benytter infrastruktur fra Avinor – men det er flyselskapene som må betale for de samfunnsplågte oppgavene som disse instansene benytter. KPMG fant i sin gjennomgang at de samfunnsplågte oppgavene Avinor pålegges utgjør om lag 800 millioner kroner årlig. Samferdselsministeren varslet i brev til Avinor 16. november 2023 at regjeringen ville se på «hvilke» av de samfunnsplågte oppgavene staten skulle ta på seg ansvaret for, samt eventuelle mulige statlige tilskudd til

Avinor. Foreløpig har ikke staten påtatt seg ansvaret for kostnadene knyttet til samfunnsplågte oppgaver.

Avinor har økonomiske utfordringer og vil løse dette gjennom kraftige avgiftsøkninger til flyselskapene. Det er urimelig dersom flyselskapene skal måtte betale for offentlige instanser i tillegg.

Svar:

Etter vedtektene er Avinors samfunnsoppdrag å eie, drive og utvikle et landsomfattende nett av lufthavner for sivil sektor og en samlet flysikringstjeneste for sivil og militær sektor. Videre skal selskapet utføre samfunnsplågte oppgaver slik de er fastlagt av eieren. Samfunnsplågte oppgaver er oppgaver Avinor utfører for Samferdselsdepartementet og andre departementer, og som ikke faller inn under samfunnsoppdraget. Avinor skal i størst mulig grad være selvfinansiert. Selskapets inntekter består av avgifter fra flyselskapene og kommersielle inntekter i tilknytning til lufthavnene.

Avinor og luftfarten ble hardt rammet av pandemien. I brev fra meg til selskapet 16. november 2023

følger det at regjeringen, som ett av flere tiltak, ville vurdere finansieringen av de samfunnsplågte oppgavene. I statsbudsjettet for 2025 varslet regjeringen en tiltakspakke overfor Avinor som inkluderer en trinnvis økning i lufthavnavgiftene de nærmeste årene, samtidig som den

fiskale flypassasjeravgiften ble redusert med 600 mill. kroner for å redusere belastningen på flyselskapene. Avinor må også bidra gjennom resultatforbedring i egen virksomhet.

SPØRSMÅL NR. 2995

Innlevert 23. august 2025 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 29. august 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

36 lokaltogsett skulle vera oppgradert innan utgangen av 2025. Nyleg vart det kjent at Norske tog AS har heva kontrakten om oppgraderinga, og at ingen av togsetta er ferdig oppgradert. Kontrakten vart inngått i 2021, og det må ha vore klart i lang tid at planen ikkje let seg gjennomføra.

Kva er årsaka til dei store forseinkingane, og kva vil regjeringa gjera for å få gjennomført det heilt nødvendige vedlikehaldet på togsetta?

GRUNNGJEVING:

Norske tog AS offentleggjorde 22. august at dei i juli avgjorde å heva kontrakten med Alstom om midtlivsoppgradering av 36 lokaltogsett av typen 72. Kontrakten med Alstom vart inngått i 2021, og planen var at alle toga skulle vera ferdig oppgraderte innan utgangen av 2025. Prosjektet er vesentleg forseinka. Alstom har berre tatt imot to togsett for oppgradering, og ingen av dei er ferdigstilt.

Dei aktuelle togsetta blir brukt på lokaltogtrafikk på Jærbanen og på Austlandet. Norske tog AS seier at dei sjølv vil gjennomføra nødvendige oppgraderingar av togsetta, utan å utdjupa dette nærmare.

Svar:

Midtlivsoppgraderinga av Type 72 skulle gje toga ei overhaling innvendig og utvendig. Prosjektets føremål var å gje toga nye dører og gjere det mogleg for passasjerane å lade telefon om bord, blant anna. For å realisere prosjektets mål, var det planlagt ei rekke reparasjonar og tekniske tilpassingar på toga. Det har ikkje lukkast dei involverte partane å finne fungerande løysingar som oppfyller måla. Prosjektet blei forseinka. Utfordringane i prosjektet og forseinkingane har eg vore kjent med, og Stortinget er i dei årlege budsjettproposisjonane orientert om status. Men

det var ikkje ynskjeleg å avslutte prosjektet samstundes som det fantes moglegheiter for å finne egna tekniske løysingar. Eg vart 19. juni 2025 gjort kjent med Norske tog ynskja å varsle ei heving av avtala med Alstom.

No når prosjektet er avslutta vil dei involverte partane som eig og brukar toga sjå på kva for vedlikehaldstiltak som vil oppretthalde drifta av toga. Hovudprioritet vil vera sikring av teknisk stabilitet i togas resterande levetid. Norske tog er allereie i gang med oppgraderingar av enkelte deler av interiør, eksteriør og teknisk utstyr. Tiltaka skal gje betre pålitelegheit i drift og ei betre oppleving for dei reisande.

SPØRSMÅL NR. 2996**Innlevert 25. august 2025 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 1. september 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Jeg takker så mye for svar på spørsmål nr. 15:2873, men ønsker å gjenta deler av og følge opp spørsmålet.

Hvor lenge mener statsråden det er rimelig for en restaurant å vente på svar på arbeids/innreisetilatelse for en kokk (nøkkelmedarbeider for virksomhetens drift), og finnes det statistikk på hvor lang tid slike søknader tar nå (og i 2021) og hvor ofte de avslås nå (og i 2021)?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt spørsmål nr. 15:2873 og ønsker å følge opp dette.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på ditt tidligere spørsmål nr. 2873, og takker for ditt engasjement i saken.

Utlendingsdirektoratet (UDI) opplyser at statistikken det er mulig å få frem på området er begrenset, da det kun finnes tilgjengelig statistikk etter hvilken næringsgruppe («bransje») arbeidsgiveren tilhører. Kokker vil normalt falle inn under serveringsbransjen. Mange av

sakene innenfor denne bransjen har en lengre ventetid i dag enn de hadde i 2021.

Den viktigste årsaken til at søknadsbehandlingen tar lengre tid er faren for at det foreligger falske dokumenter. I 2021 hadde UDI færre saker med mistanke om falske utdanningsdokumenter, og behovet for dokumentverifisering var derfor mindre enn det er i dag.

UDI opplyser videre at ventetiden på behandlede saker innenfor serveringsbransjen var i 2021 på 112 dager, mens den i 2025 er på 199 dager. Dette skyldes mange eldre saker der UDI venter på svar på dokumentundersøkelser.

I 2021 behandlet UDI 285 saker med arbeidsgiver i serveringsbransjen, og av disse fikk 111 avslag. Hittil i 2025 har UDI behandlet 251 saker innenfor denne bransjen, og av disse har 192 vært avslag. Dette henger sammen med at det tar lang tid å få verifisert dokumenter, slik at det hittil i 2025 nesten bare er avslagene som fremkommer i statistikken.

Jeg har stor forståelse for at den lange ventetiden er utfordrende for de restauranteierne dette gjelder, men UDI sin oppgave i denne sammenheng er å sikre at vi får inn riktig faglært arbeidskraft til Norge og hindre misbruk av ordningen. Jeg har tillit til at UDI løser dette så effektivt som mulig innenfor sine rammer.

SPØRSMÅL NR. 2997**Innlevert 19. august 2025 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 1. september 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Når kommer regjeringen med forslag om klimakrav for havbruksfartøy slik Stortinget har bedt om?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har bedt regjeringen komme med forslag om klimakrav for havbruksfartøy. I Havbruksmeldingen som ble lagt frem i april 2025, planlegger regjeringen å fastsette

et slikt krav i løpet av 2025. Jeg lurte på når i 2025 vil regjeringen komme med forslaget.

Svar:

Sjøfartsdirektoratet har på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet utredet klimakrav til havbruksfartøy. DNV gjennomførte supplerende utredninger om elektrifisering og ladeinfrastruktur vinteren 2025. I juni 2025 leverte Sjøfartsdirektoratet forslag til høringsnotat om klimakrav

til havbruksfartøy med tilhørende forskrift som nå ligger

til vurdering i departementet. Vi tar sikte på å fremme krav i løpet av høsten 2025.

SPØRSMÅL NR. 2998

Innlevert 24. august 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 1. september 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Hva vil kunnskapsministeren gjøre for å sikre flere fagarbeidere innen anleggsteknikk de kommende årene, og hvordan vil ev. ministeren styrke landslinjene slik at flere motiverte ungdommer kan få en fremtid som fagarbeidere?

BEGRUNNELSE:

Dette uken besøkte jeg Os videregående skole for å høre mer om den økende utfordringen med å dekke behovet for fagarbeidere innen anleggsteknikk. Til tross for stor interesse blant ungdom og et brennende behov i bransjen, er det altfor få skoleplasser tilgjengelig.

Os vgs har landslinje innen anleggsteknikk, med 60 plasser og mellom 120–130 søkere hvert år. Karaktersnittet for opptak ligger på hele 4,4, og laveste ordinære opptak har vært 3,7. Dette gjør at mange motiverte og praktisk sterke ungdommer ikke får plass – og i noen tilfeller lar være å søke fordi de tror det er nytteløst.

OKAB som også deltok på møtet har 9 kontorer på landsbasis og håndterer mellom 2200–2300 lærlinger innen anlegg totalt. En fersk spørreundersøkelse viser at MEF-bedrifter i Region Vest alene har behov for 140–180 nye lærlinger – og dette tallet øker når store riksentrepreneur inkluderer. Likevel får OKAB bare rundt 30 elever fra Os, da mange går til andre-bedrifter.

Det betyr at flere elever med stor motivasjon og praktisk talent får ikke plass på VG2 grunnet karakterkrav, til tross for fullført VG1. Det ble foreslått å innføre en prøveordning med opptak basert på intervju i tillegg til karakterer, for å fange opp de som har potensial, men ikke nødvendigvis karakterene. Her kan det være flere muligheter eller løsninger.

Landslinjen eies av Kunnskapsdepartementet og driftes av VLFK. Jeg fikk inntrykk av at det har det har vært stille rundt tildeling og utvikling de siste ti årene. Det ble understreket at det trengs politisk oppmerksomhet og en tydelig bestilling til skolene. I tillegg må finansieringen sees på utover det skoleplassene koster – Os vgs gir en

merverdi på kr. 210 000 per elev i den kursing elevene får gjennom skoleløpet. (Målt opp mot hva kurs ville kostet i det private markedet).

Svar:

Mangelen på fagarbeidere er en alvorlig utfordring for det norske samfunnet og for norsk arbeidsliv. Om ti år kan Norge mangle så mange som 85.000 fagarbeidere. Regjeringen mener derfor at det er avgjørende å sikre rekruttering og gjennomføring i alle yrkesfagene. Det er særlig viktig i industrifagene, bygg- og anleggsgfagene og pleie- og omsorgsfagene, hvor behovet er størst. I 2025 bruker vi nær en milliard kroner på at flere ungdom og voksne både fullfører og kvalifiseres til arbeidslivet.

Det er også viktig at fagarbeidere har god og riktig kompetanse. Fylkeskommunene dimensjonerer tilbudet i videregående opplæring. Det er de som kjenner behovene i sitt fylke best, og i planleggingen og utbyggingen av tilbudet skal fylkeskommunen legge stor vekt på hvilken kompetanse samfunnet trenger.

Landslinjeordningen skal bidra til å sikre elever fra hele landet et nasjonalt tilbud i små og/eller kostbare utdanningsprogram i videregående opplæring. Landslinjeordningen finansieres gjennom statlig tilskudd over Kunnskapsdepartementets budsjett, og skiller seg fra landsdekkende tilbud som finansieres av fylkeskommunene. For å unngå dobbeltfinansiering blir nye landslinjetilbud og utvidelser i eksisterende landslinjetilbud finansiert med et trekk i rammetilskuddet til fylkeskommunene.

Fylkeskommuner som ønsker å opprette nye landslinjetilbud eller utvide eksisterende landslinjetilbud kan søke Utdanningsdirektoratet om dette.

Representantens spørsmål er knytta til landslinjer i anleggsteknikk. Vg2 anleggsteknikk finnes som landslinje på seks videregående skoler, med til sammen 300 elevplasser. I tillegg er det om lag 600 elever på vg2 anleggsteknikk fordelt på skoler over hele landet. Både i

fylker med landslinjer og øvrige fylker. Dette er et resultat av fylkeskommunenes prioriteringer i dimensjoneringen.

Avslutningsvis vil jeg understreke at regjeringen hele tiden arbeider for å sikre tilgangen på fagarbeidere i

hele landet, og vi vil fortsette å arbeide for at alle får mulighet til å ta utdanning som svarer på arbeidslivets behov.

SPØRSMÅL NR. 2999

Innlevert 25. august 2025 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 1. september 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan helse- og omsorgsministeren forklare hvordan han kan akseptere at den nye fordelingsnøkkel i Helse Sør-Øst fører til betydelige kutt ved sykehusene i Telemark og Vestfold, samtidig som midler omfordes til Oslo for å finansiere utbyggingen på Gaustad?

BEGRUNNELSE:

Helse Sør-Øst har vedtatt en ny fordelingsnøkkel fra 2026. For Sykehuset Telemark innebærer dette årlige reduksjoner i rammetilskuddet på rundt 70 millioner kroner, mens Sykehuset i Vestfold mister om lag 100 millioner kroner. Samtidig får sykehusene i Oslo en vesentlig bedre uttelling, noe som legger til rette for finansiering av utbyggingen på Gaustad.

Dette oppfattes av mange som en skjevfordeling, der sykehusene utenfor hovedstaden må kutte i pasienttilbudet for å finansiere investeringer i Oslo. Saken reiser prinsipielle spørsmål om rettferdig fordeling av helseressurser i regionen, og om statsråden mener det er riktig at sykehus utenfor Oslo skal bidra til å finansiere et svært omstridt utbyggingsprosjekt i hovedstaden.

Det er avgjørende at befolkningen i hele regionen kan ha trygghet for at nødvendige helsetjenester opprettholdes, og at ressurser ikke trekkes bort fra sykehus som allerede er presset. Spørsmålet er derfor om statsråden mener det er forsvarlig at Helse Sør-Øst omfordeler midler på en måte som svekker pasienttilbudet i Telemark og Vestfold, for å styrke Oslo-sykehusene og finansiere en kostbar utbygging på Gaustad.

Svar:

Som representanten Hoksrud viser til i sitt spørsmål, fordele Helse Sør-Øst RHF de økonomiske rammene fra staten ut til sykehusene etter en egenutviklet inntektsmodell som oppdateres årlig. Formålet med inntektsmodellen er

å fordele inntektene til sykehusområder og helseforetak etter kriterier som er dokumentert til å forklare forskjeller i behov og kostnadsforhold. Dette skal sette helseforetakene i økonomisk stand til å kunne levere likeverdige helsetjenester. Modellen som Helse Sør-Øst har utviklet bygger på prinsippene i inntektsmodellen fra staten til helseregionene, tilpasset egen organisering og lokale forhold.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at Sykehuset Telemark HF og Sykehuset i Vestfold HF har en forventet befolkningsutvikling som tilsier at behovet for helsetjenester blir noe lavere i de kommende årene sammenlignet med andre helseforetak i regionen. Dette medfører isolert sett til en reduksjon i inntektsrammen før forventet budsjettvekst legges til. De samlede bevilgningene til helseforetakene i Helse Sør-Øst i 2026 og framover vil avhenge av utviklingen i de årlige statsbudsjettene framover.

Teknisk beregningsutvalg for spesialisthelsetjenestens økonomi anslår at spesialisthelsetjenesten har hatt en realvekst i bevilgninger på 3,8 milliarder kroner fra 2022 til 2025 – utover det som har vært nødvendig for å kompensere for endringer i demografi. Til sammenligning var nivået tilnærmet uendret før det – fra 2015 til 2022 – med et samlet anslag på realvekst på om lag 0,3 milliarder 2025-kroner utover det som har vært nødvendig for å kompensere for endringer i demografi.

Regjeringen er opptatt av å sørge for gode sykehusbudsjetter som tar høyde for både drift og investeringer.

SPØRSMÅL NR. 3000**Innlevert 24. august 2025 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 4. september 2025 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Vil statsråden instruere Statsbygg til å fjerne Oslo som alternativ for framtidig lokalisering av NILU?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Romerikes Blad 18. august i år vurderer Klima- og miljøinstituttet NILU å flytte hovedkontoret fra Kjeller. Ifølge artikkelen søker no Statsbygg etter nye lokaler for NILU i Oslo, Lillestrøm, Lørenskog og Rælingen.

I ein felles e-post til Akershusbenken på Stortinget 13. august i fjor, understreka IFE på vegne av forskingsinstitutta på Kjeller det tette samspelet dei imellom:

“I tillegg til FFI, har Kjeller forskningsinstituttene IFE, NORSAR og NILU som er svært relevante for å styrke nasjonal sikkerhet og selvråderett. Vi har gjennom mange år hatt rolle i den nasjonale atomberedskapen og luftfartssikkerheten. Instituttene arbeider tett med FFI, og har forsknings- og utviklingsprosjekter for forsvarsindustri, leverandørindustri, myndigheter og internasjonale forskningsmiljøer. Men potensialet er mye større, spesielt i den geopolitiske situasjonen vi nå befinner oss i.”

Svar:

NILU er et norsk, uavhengig forskningsinstitutt, organisert som en stiftelse. Stiftelsen NILU har gitt Statsbygg i oppdrag å utrede mulig flytting av virksomheten på Kjeller i en konseptvalgutredning. Bakgrunnen for oppdraget er beslutningen om å legge ned atomreaktorene på Kjeller. Reaktorene skal dekommisjoneres, noe som vil gjøre det umulig for NILU å fortsette sin virksomhet i dagens lokaler. NILU må derfor flytte.

Formålet med konseptvalgutredningen er å finne et godt utvalg av egnede tomter for NILUs virksomhet. Kriteriene for valg av søkeområde og siling av tomter er satt ut fra en kombinasjon av statlige, regionale og kommunale mål og føringer og NILUs og samfunnets mål og behov. For NILU vil blant annet stabil og god luftkvalitet, tilgjengelighet, lokalisering i et innovasjonsdistrikt og fortsatt lokal forankring være viktig.

Lokalisering og valg av tomt blir tema på et senere tidspunkt. Jeg finner det ikke hensiktsmessig på nåværende tidspunkt å begrense mulighetsrommet for NILUs framtidige lokalisering.

